

TEISIPÄEV, 18. NOVEMBER 2008

ISTUNGI JUHATAJA: Luisa MORGANTINI

asepresident

1. Osaistungjärgu avamine

(Istung avati kell 9.00.)

2. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine (esitatud resolutsiooni ettepanekute tutvustamine) (vt protokoll)

3. Otsus kiirmenetluse kohta

Ettepanek võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 332/2002, millega liikmesriikide maksebilansi toetamiseks luuakse keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem (KOM(2008)0717 – C6-0389/2008 – 2008/0208(CNS))

Pervenche Berès, majandus- ja rahanduskomisjoni esimees. – (FR) Proua juhataja, kõnealune arutelu toimub täna õhtul juhul, kui täiskogu hääletab kõnealust küsimust käsitleva kiirmenetluse poolt. See on Euroopa õigusakti muudatusettepanek, mis võimaldab meil tagada maksebilansi süsteemid väljaspool euroala asuvatele riikidele.

Nagu me kõik teame, on tegemist Ungari küsimusega, kuid kahjuks ma usun, et me peame ettepoole vaatama ja seega edendama seda Euroopa Liidu süsteemi, et anda abi ELi, sealhulgas euroalast väljaspool asuvatele liikmesriikidele.

Seepärast palun ma täiskogul hääletada kõnealuse kiirmenetluse poolt.

(Kiirmenetluse taotlus kiideti heaks)⁽¹⁾

4. Ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavad otsetoetus- ja teatavad muud toetuskavad – Ühise põllumajanduspoliitika muudatused – Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist antavad maaelu arengu toetused – Ühenduse maaelu arengu strateegiasuunised (2007–2013) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu, milles käsitletakse:

– põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel, Luis Manuel Capoulas Santose koostatud raportit (A6-0402/2008) ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks (KOM(2008)0306 – C6-0240/2008 – 2008/0103(CNS));

– põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel, Luis Manuel Capoulas Santose koostatud raportit (A6-0401/2008) ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus ühise põllumajanduspoliitika muudatuste kohta, muutes määrusi (EÜ) nr 320/2006, (EÜ) nr 1234/2007, (EÜ) nr 3/2008 ja (EÜ) nr [...] /2008 (KOM(2008)0306 – C6-0241/2008 – 2008/0104(CNS));

– põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel, Luis Manuel Capoulas Santose koostatud raportit (A6-0390/2008) ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (KOM(2008)0306 – C6-0242/2008 – 2008/0105(CNS));

– põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel, Luis Manuel Capoulas Santose koostatud raportit (A6-0377/2008) ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega muudetakse otsust 2006/144/EÜ

⁽¹⁾ Lisateave: vt protokoll.

ühenduse maaelu arengu strateegiasuuniste kohta (programmiperiood 2007–2013) (KOM(2008)0306 – C6-0239/2008 – 2008/0106(CNS)).

Luis Manuel Capoulas Santos, raportöör. – (PT) Proua juhataja, volinik, nõukogu eesistuja, daamid ja härrad, mul on suur rõõm teid selle arutelu alguses tervitada. See on viimane vaatus ühise põllumajanduspoliitika olevikku ja tulevikku käsitlevate arutelude ja mõtiskluste pikaajalises osalusprotsessis.

See on osutunud väga kurnavaks tööks, mis on hõlmanud paljude kuude, tegelikult rohkem kui aasta jooksul, laialdast koostööd parlamendi, nõukogu, komisjoni ja kõigi Euroopa Liidu põllumajandus- ja maapiirkondade vahel. Mul on kogu selle ajavahemiku jooksul olnud võimalus kuulda erinevates liikmesriikides põllumajandussektorit ja maapiirkondi esindavate organisatsioonide paljusid arvamusi ja olla dialoogis parlamendiliikmete ja institutsioonide esindajatega paljudest – tegelikult kõigist – liikmesriikidest ja ühenduse institutsioonidest, alates muidugi Euroopa Parlamendist.

Otsides parimat võimalikku sünteesi, olen ma võtnud osa erinevatest seminaridest ja konverentsidest ning kuulanud kõiki tähelepanelikult, sealhulgas ka meedia vahendusel. Seepärast pean tänama kõiki kolleege, kes on sellest arutelust entusiastlikult osa võtnud ning ka kõiki fraktsioonide koordinaatoreid. Eelkõige rõhutan ma härra Goepeli rolli mitte ainult fraktsiooni PPE-DE koordinaatorina, vaid ka täna siin arutletavatele raportitele eelneva omaalgatusliku raporti raportöörina.

Pea tänama ka esimees Parishit viisi eest, kuidas ta meie komisjoni tööd juhtis, ja põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni sekretariaadi suurepärase koostöö eest, arvestades, et nende kanda on töö tehniliselt kõige nõudlikum osa.

Lõpetuseks tahan ma tänada voliniku esindatavat komisjoni koostöö tegemise valmiduse eest, nagu näitavad ka komisjoni osakonnadki, ja ka härra Barnieri selle eest, kuidas ta pidevalt, isegi enne Prantsusmaa eesistumisaja algust, parlamendiga kirjavahetust pidas.

See tõhustatud koostöö on olnud üheks esimeseks heaks näiteks kaasotsustamismenetluse eelistest, mis on loodetavasti jõustub Lissaboni lepingu täieliku ratifitseerimisega niipea kui võimalik.

Käesolev arutelu näitab oma sisemiste kokkulepete ja lahkarvamustega selgelt Euroopa põllumajanduse kompleksust kogu oma mitmekesisuses. See näitab ka eeskujulikult, kui oluliseks peavad seda Euroopa, selle institutsioonid ja eelkõige Euroopa Parlament. 1170 komisjoni ettepanekutele esitatud muudatusettepanekut, võttes eelkõige arvesse asjaolu, et kasutatavat ajavahemikku segas suvevaheaeg, illustreerivad parlamendiliikmete laialdast osavõttu käesolevast arutelust.

Siiski näitab parlamendi nelja peamise fraktsiooni vahel saavutatud kompromiss – kusjuures ligi 400 muudatusettepanekut kõige olulisemate küsimuste kohta on koondunud kuude kompromissettepanekusse – näitab samuti parlamendiliikmete vastutustunnet, kompromissivaimu ja valmisolekut järeleandmiseks.

Seoses raporti sisuga, mis on minu arvates küllaltki tasakaalustatud, suudab vastata praegustele väljakutsetele ning annab tulevikuks häid suuniseid, pean ma ütleva, et parlament peab paljusid komisjoni ettepanekuid positiivseteks ja tunnustab neid.

Ma rõhutaksin, et olulised on järgmised punktid: kinnitamine, et on vajadus ühise poliitika kui konkurentsivõimelise ja keskkonnasäästliku Euroopa põllumajanduse eeltingimuse järele; komisjoni antud panused, tagamaks, et ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) on õiglasem ja ühiskonnale vastuvõetavam; rõhuasetus lihtsustamisele ja bürokraatia vähendamisele; ettepaneku anda põllumajandustootjatele oma tootmisvalikutes suurem valikuvabadus kinnitamine; maaelu arengu rahaline toetamine ja selle ulatuse laiendamine uutele väljakutsetele (energia, kliima, vesi, bioloogiline mitmekesisus); toetuste järkjärgulise ümbersuunamise põhimõtte kasutuselevõtt; liikmesriikidele antav täiendav paindlikkus ühise põllumajanduspoliitika juhtimisel (ma räägin artiklist 68); riski- ja kriisijuhtimise süsteemi loomine ühenduse kaasrahastamisega ja positiivne üldsuund, mis on võetud aruteludes 2013. aastale järgneva perioodi mudeli üle ning Euroopa Liidu reageeringus Maailma Kaubandusorganisatsiooni läbirääkimistele, mille eesmärk on aus ja vastastikune kokkulepe reguleeritud rahvusvahelise põllumajandustoodete kaubanduse osas.

Komisjoni ettepanekud sisaldavad siiski ka aspekte, mida parlament ja mina kui raportöör peame vähem positiivseks. Nagu olen juba teistel kordadel maininud, sisaldavad komisjoni ettepanekud mõnes aspektis, näiteks seoses turu juhtimise vahendite ja piimasektoriga, liiga liberaalset tooni, mis võib osutada ohtlikuks just ajal, mil turgudel on tohutult ebastabiilsust ja volatiilsust. Puudus on ka sotsiaalsest tundlikkusest, mis väljendub üsna selgelt ettepanekus väiketootjad välja jätta.

Ma arvan ka, et komisjoni ettepanek seoses sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvusega on vale suunitlusega, arvestades, et selles soovitatakse maksete ümberjaotatismehhanismi uue ümbersuunamise raames. Arvan ka, et komisjon ei ole võtnud nõuetekohaselt arvesse teatavaid sektoreid, mis on praeguse turgude kriisi suhtes eriti haavatavad ja mida ähvardab mahajätmine, arvestades kavandatud ajakava ja toodangust lahtisidumist kuni 2013. aastani. Nii on see lambakasvatusektoris ja see on põhjus, miks me oleme leppinud kokku, et kutsume neid väikesteks ühisteks turukorraldusteks, kuna kuigi nad on väikesed, on nad väga märkimisväärsed ja poliitiliselt, majanduslikult ja sotsiaalselt väga olulised teatavate Euroopa piirkondade jaoks, kus alternatiive on väga raske leida.

Raporti ja põllumajanduskomisjoni hääletuse eesmärgiks oli mõned neist vähem positiivsetest aspektidest suure hääleteenamusega parandada.

Viis seoses ümbersuunamise kesksete elementidega vastu võetud kompromissi on parlamendi olulised ettepanekud. Need on: väiketootjate toetuse osakaal ja järkjärguline olemus, mis annab liikmesriikidele suurema vabaduse miinimumkünniste kehtestamiseks; säilitamise osakaal vastavalt artiklile 68 ja selle ulatuse laiendamine; kindlustussüsteemi laiem kohaldamisala, mida laiendatakse kalatööstusele; maaelu arengu kaasrahastamise küsimus ja uute väljakutsete laienemine. Samuti kujutavad paljud teised parlamendi ettepanekud endast positiivseid panuseid. Rõhutaksin näiteks tööhõiveteguri hindamist abi jaotamise arvestamisel ning töötervise ja tööohutusnõuetest kinnipidamist seoses nimetatud abi saamise tingimustega.

Põllumajanduskomisjon on võtnud vastu ka väga selge seisukoha selle küsimuse kõige raskemas aspektis, piimasektori suhtes. See on väga oluline küsimus, mida tuleb praegust turu olukorda arvestades hooliga käsitleda.

Hoolimata sügavast austusest kõigi seisukohtade suhtes, millest mõned on minu omadega teatavates valdkondades täielikult vastuolus, kuid mis väärivad siiski austust, tunnen ma, et põllumajanduskomisjoni vastu võetud seisukoht on küllaltki mõistlik. Ma tahaksin näha, et see täiskogul vastu võetakse ja et nõukogu selle komisjoni toetusel kinnitab. Toodangu ettenägelik kasv kahe aasta jooksul, lisades 2% sellele, mida me oleme 2008. aastaks otsustanud, ja lõplik otsus 2010. aasta alguses sektori tuleviku kohta, mis põhineb turu arengutel ning näeb ette 4% kasvu kolme aasta pärast, tundub mulle üsna mõistlik ja see võib olla seisukoht, mis peaks moodustama lõpliku kompromissi.

Proua juhataja, ma lõpetan lootusega, et see arutelu aitab selgitada seisukohti ja et me suudame saavutada konsensuse, mida põllumajandus ja põllumajandustootjad meilt ootavad. Ma loodan, et me kõik, parlament, nõukogu ja komisjon, oleme valmis selle väljakutse vastu võtma.

Michel Barnier, nõukogu eesistuja. – (FR) Proua juhataja, daamid ja härrad, mul on äärmiselt hea meel külastada taas täiskogu ja teid üliolulisel hetkel, kuna parlament ja nõukogu püüavad jõuda kõnealuses ühise põllumajanduspoliitika tervisekontrolli küsimuses otsustavale seisukohale.

Me oleme vägagi teadlikud sellest, et tervisekontroll ei ole lähenemisviisis oluline muutus, nagu oli 2003. aasta reform, vaid selle reformi märkimisväärne kohandamine vastavalt väga palju muutuvale olukorrale.

Eelkõige võimaldab see reageerida olukorrale, mis oli mõni aasta tagasi tõeliselt ennenägematu. Tõepoolest, kes oleks osanud kujutada ette turu suundumusi alates 2008. aastast, mis on toonud kaasa põllumajandustoodete hinna järsu kasvu ja põhjustanud, nagu me teame, pea kõikjal maailmas toidumässi.

Olukord on näidanud, kui suures ulatuses jääb põllumajandus meie Euroopa mandri jaoks strateegiliseks vahendiks ja kui mõttekas on selles põllumajandustoodete hindade suurenenud volatiilsuse kontekstis toiduga isevarustamise kontseptsioon.

Kuid kuigi tervisekontroll puudutab vaid muudatusettepanekuid, on neid sellest hoolimata palju ja need on keerulised, kuna nad moodustavad meie kõigi jaoks paketi, mida on raske valmis saada.

Nõukogu on paljude küsimuste lahendamiseks juba kõikidel tasanditel palju ära teinud. Seoses sellega tahaksin ma avaldada siirast tänu eesistujariigi Sloveenia väärtusliku töö eest, mis on võimaldanud alustada tööd väga konstruktiivselt, eelkõige seoses komisjoni teatisega. Lisaks, daamid ja härrad, on teie raportöörid Lutz Goepel ja Luis Manuel Capoulas Santos need, kes on selle töö seoses õigusloomega seotud ettepanekuid käsitleva teatisega parlamendi nimel ära teinud. Ma tahaksin avaldada siirast tänu vastavate raportite kvaliteedi eest, mis olid väga põhjalikud ja täis ettepanekuid.

Nagu te teate, olen ma algusest peale Euroopa Parlamendiga töötada tahtnud. Mul oli parlamendiga töötamise kogemus ka siis, kui mul oli au olla viis aastat regionaalpoliitika ja institutsioonide eest vastutav Euroopa

Komisjoni volinik, ja nagu ma teile ütlesin, tahtsin ma töötada selle küsimusega tulevase kaasotsustamismenetluse vaimus.

Mind on huvitanud väga töö, mida parlament on pärast seda paralleelselt nõukogu tööga teinud ja meie kõigi vahel oli midagi, mida me võiksime kutsuda tõhustatud dialoogiks.

Seoses sellega on mul olnud põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni liikmetega ja parlamendisiseselt väga produktiivsed ja korrapärased arutelud läbirääkimiste seisu küsimuses – peaaegu 50 tundi kohtumisi Euroopa Parlamendi või kolleegidega. Igas läbirääkimiste otsustavas etapis oli meil kohtumine nõukoguga 27. septembril ja 22. oktoobril pärast hääletust põllumajanduskomisjonis ja 4. novembril, et tegeleda läbirääkimiste viimase etapiga ja nõukogu oktoobrikuu kohtumise menetlustega.

Siinkohal, daamid ja härrad, tahaksin avaldada erilist tänu komisjoni esimees Neil Parishile aktiivse koostöö eest kogu protsessi vältel. Tänaaksin ka fraktsioonide esimehi Lutz Goepelit, Luis Manuel Capoulas Santost, Niels Buski, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorff, Vincenzo Aitat ja Sergio Berlatot.

Kuna me oleme praegu eesistujariik, oleme nõukogu ministrite ja tehnilisel tasandil korrapäraselt parlamendi töö olukorrast teavitanud. Näiteks teavitasin ma isiklikult meie viimasel ministrite nõukogu kohtumisel Luksemburgis iga ministrit kirjalikult parlamendi seisukohast seoses iga päevakorrapunktiga, mida me nõukogus arutama pidime.

Homme pärast seda, kui te olete oma arvamust avaldanud, saame me koos Mariann Fischer Boeliga nõukogus poliitilist kokkulepet otsida. Enne alustamist, ma mõtlen enne läbirääkimiste viimast etappi, teavitan ma ministreid teie tervisekontrolli hääletuse tulemustest.

Nagu alati, daamid ja härrad, ei ole kompromissi leidmine kerge, kuna palju olulisi küsimusi on lahendamata. Need on otsustavad küsimused, kuid me oleme otsustanud – eesistujariik on otsustanud – leida koos komisjoniga teie hääletusele tuginedes kõige parem võimalik dünaamiline kompromiss.

Töö nõukogus on näidanud, et paljudes küsimustes on meil, ministritel, parlamendiga samad mured. Toon esmalt kaks näidet: esiteks, suurema paindlikkuse otsimine artikli 68 puhul, teiseks, erandlike turumeetmete säilitamine tervisekriisi korral, ühtse turukorralduse alase määruse artikkel 44, mis lisatakse lõplikku kompromissettepanekusse.

Ma võin teile kinnitada, proua juhataja, daamid ja härrad, et kõige tundlikumate küsimuste hulgas on vähemalt kaks küsimust, mis on äärmiselt tundlikud: piima ja toetuste ümbersuunamise küsimus. Meil on olnud nõukogus arutelusid, mis on olnud sama põhjalikud, kirglikud ja elavad, nagu need, mida ma siin parlamendis kuulnud või jälginud olen. Samu muresid on väljendatud meie mõlemas foorumis.

Täna hommikune ja homme tervisekontrolli arutelu on seepärast väga olulised sammud, mis näitavad veel kord parlamendi üliolulist rolli, mida see jätkuvalt täitma peab. Igal juhul olen ma mitu kuud tahtnud eesistujariigi nimel selles, nimelt selle tõhustatud dialoogi ja kaasotsustamise vaimus, teha eesistujariigi nimel tööd.

Seepärast on mul, kindlasti on ka volinikul, suur rõõm teid täna hommikul kuulata, vastata mõnele teie küsimusele ja teiega seda viimast arutelu pidada.

Mariann Fischer Boel, komisjoni liige. – Proua juhataja, esiteks, enne selle arutelu üksikasjalikumasse sisusse laskumist, tahaksin ma tänada härra Capoulas Santost kogu raportiga tehtud töö eest. Kahtlemata ei alahinda ma rasket tööd ja nagu ka härra Capoulas Santos mainis, ei teinud muudatustepanekute hulk kindlasti kergemaks ülesannet, kus püüti leida kuldset keskteed.

Me oleme nüüd koos kulutanud rohkem kui aasta tervisekontrolli üle – vahel väga üksikasjalikult – arutamisele, esiteks Goepeli raporti alusel ja nüüd lõpuks Capoulas Santose raporti alusel. Ma ei arva, et peaksin selgitama oma tänu konstruktiivse koostöö eest, mis mul on alati parlamendiga olnud, ja et me oleme alati püüdnud kuulata ja leida kompromisse, mis üksteisest liiga kaugele ei jääks.

Mu aeg on piiratud ja täiesti võimatu on laskuda üksikasjadesse, nii et ma keskendun mõnele olulisemale üksikasjale, alustades piimasektoriga.

2007 on olnud võib-olla väga kummaline, kuid kindlasti õpetlik aasta. Üks asi, mida me 2007. aasta jooksul õppisime, oli see, et kvootide süsteem ei võimaldanud pakkumisel nõudlusele vastata. Selle tagajärjel nägime me, kuidas piimatoodete hinnad lihtsalt lakke hüppavad. Päris mitmed põllumajandustootjad ütlesid mulle,

et see oli hea, kuni see kestis, kuid tulemuseks oli see, et suurenenud toodangu tõttu, mis vastas selgelt kõrgematele hindadele, nägime me väga järsku hinnalangust.

Ma arvan, et me võime täna nõustuda, et sektor näeb tõesti vaeva, et osa piimasektorist kõrgete hindade tõttu lahkunud klientidest tagasi saada. Seepärast näen ma, et parlament kavandab 1% tõusu, kuid seda vaid kaheks aastaks, s.t 2% tõusu kuni 2010. aastani.

Ma arvan, et on oluline, et me vaataksime läbi otsuste tagajärjed, mis me piimasektoris vastu võtame, kuid 2010. aasta on selleks liiga vara ja ma arvan, et me peaksime jääma 2011. aasta juurde, näidates sellega selgesti, et me oleme avatud arutama kõike 2011. aastal. Tõsiasi on siiski see, et kvootide süsteem kaotab kehtivuse 2015. aastal.

Ma olen ka kõikidest meie aruteludest õppinud, et piimafondi saamise surve on tugev surve. Olen nõus, et teatavaid kõrvalmeetmeid tuleks kohandada või vastu võtta ja ma olen veendunud, et uues artiklis 68 saab üsna palju ära teha.

Ma tunnistatan, et praegune artikkel 69 on liiga kitsalt piiritletud ja liiga tõkestav, et seda kasutada tulevikku vaatavalt, seega avame me nüüd võimalusi uues artiklis 68. Juhul kui me jõuame hea kombinatsioonini artikli 68 ja uute maaelu arengu võimaluste vahel, olen ma üsna kindel, et me leiame lahendused konkreetsetele probleemidele, mida me mõningates piirkondades näeme.

Seoses ühtse otsemaksete kava ja otsetoetuste tootmisest lahtisidumisega teeb komisjon ettepaneku, et me säilitaksime võimaluse siduda maksed kahes või kolmes valdkonnas: ammalehmade, lamba- ja kitselihasektoris, sest me tunnistame, et nendes kolmes valdkonnas seistakse silmitsi eriliste probleemidega. Te tahate säilitada ka seotud isasveiste toetuste, valgurikaste kultuuride ja kuivsooda toetusmaksed. Minu põhiseisukoht on, et oluline on süsteem lahti siduda – see on tegelikult kõikide reformide, mida läbi olen viinud, põhitähtsusega element – ja meil on vaja kaaluda jälle lihtsustamist, et haarata igast võimalusest oma süsteemi lihtsustada. Olen siiski avatud sellise lahenduse leidmisele, mis ei ole nii keeruline, kui see, mida me soovitanud oleme.

Me oleme soovitanud kaheastmelist lahtisidumisega seotud lähenemisviisi ja ma võin koos eesistujariigiga olla valmis seda ühte sammu astuma, kuid see tuleks edasi lükata 2012. aastani, mis on viimane kohaldamisaja, ja seega oleks mõju 2013. eelarveaastale. Te tabasite naelapead, kui küsisite, miks me peaksime selle tegema keerulisemaks kui vaja. Nagu ma ütlesin, tuleb artiklit 68 kasutada paindlikuma vahendina, kuid teatavate piirangutega, sest tahetakse olukorda, kus on võimalik siduda 10%. Ma arvan, et me peaksime vaatama ette, et ei tekiks olukorda, kus toetused tagaukse, artikli 68 kaudu lahti seotakse.

Lõpetuseks, seoses ümbersuunamise, maaelu arengu ja uute väljakutsetega arvan ma, et me kõik nõustume sellega, et me vajame nendele väljakutsele vastu astumiseks rohkem raha. Kliimamuutused on meie nimekirjas esikohal. Siis on meil vaja leida viise, kuidas oma vett majandada. Vesi on napp, kuid põllumajanduse jaoks äärmiselt oluline ressurss, seda eriti mõnedes lõunapoolsetes piirkondades, ja seega peame me kasutama uusi tehnoloogiaid, et vett kõige arukamal viisil kasutada ja raiskamist vältida. Seda võiks teha, kuid selleks on loomulikult vaja raha.

Seepärast olen teinud ettepaneku selleks üleminekuks esimeselt sambalt teisele sambale: 8% järkjärguline üleminek aastate jooksul. Ma tean, et me võime homme selle küsimuse kompromissettepaneku juurde tagasi tulla, kuid ma rõhutan, et kindlasti on vaja raha, et vähendada bioloogilist mitmekesisust ja piimatootmist, mille oleme kavva võtnud.

Ma ei hakka üksikasjalikumalt järkjärgulisest ümbersuunamisest rääkima. Ma tean teie seisukohti ja tean, et te ütlete nüüd „üks-kaks-kolm”. Ma olen veendunud, et oleme veel kord suutelised selles küsimuses sobiva kompromissi leidma.

Ma olen puudutanud vaid mõnda suuremat probleemi ja olen kindel, et mul on võimalus pärast arutelu vastata küsimustele, kuid ma olen koos eesistujariigiga pühendunud sobiva kompromissi leidmisele. Me kõik teame, et kunagi ei saa kõike, mida tahetakse, ja seega arvan, et meie kõigi jaoks on küsimus tunnistada, et me peame n-ö mõningatest sääskedest elevandid tegema, et suuta leida kompromiss, millest Euroopa põllumajandussektoril globaliseerunumas maailmas kasu oleks.

Kathalijne Maria Buitenweg, keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostaja. – (NL) Proua juhataja, kuigi keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni suhtes on suured lootused, kuna see on usaldusväärne instants, ei tähenda see, et ei saa rakendada suuremaid muudatusi, vaid seda, et nendest tuleb varakult teada anda ja et inimestele tuleks ka alternatiive pakkuda.

Eelmisel aastal esitas Euroopa Komisjon teatise radikaalset reformi vajava ühise põllumajanduspoliitika tervise seisundi kohta. Kavatsus oli vähendada järsult otsetoetusi ja suurendada toodangut seoses keskkonnakaitse ja tööhõivega. Lõpuks olime me pettunud selle üle, kuidas ettepanekud mahukamaks muudeti ja sealhulgas lisati paljud ebaolulised otsetoetuste kärped. Põllumajandustootjatele ei tohiks anda toetusi vastavalt varasematele saakidele või maa omandiõiguse alusel. Keskkonnamisjon tahaks näha, et seda tehtaks osutatavate avalike teenuste puhul, nagu bioloogilise mitmekesisuse laiendamine ja veemajandus, ja tegevuste puhul, mis toovad kasu keskkonnale, loomade heolule ja toiduohutusele, mis on ulatuslikumad kui seadusega kehtestatud nõuded. Tahaksime näha, et see oleks paigas 2020. aastast alates.

Täna õhtul arutame me mesilasvarude vähenemist. Selleks, et olukorda parandada, on vaja vähendada pihustite kasutamist ning puhveralade kasutuselevõtuga edendada bioloogilist mitmekesisust. Sellega seoses on probleem geenitehnoloogia ja intensiivne ühepoolne põllumajandus. Ma loodan, et täna õhtul, nagu täna hommikulgi, pühendume me üht tüüpi põllumajandusele, kus põllumajanduslik tootmine ja loodus üksteist tugevdavad.

Markus Pieper, *regionaalarengu komisjoni arvamuse koostaja*. – (DE) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, me oleme teinud vabade põllumajandusturgude suunas mõningaid edusamme, nii turgu reguleerivate õigusaktide avamise kui Euroopa poliitikavaldkondade sotsiaalmajandusliku polsterdamise mõttes.

Ma tervitan selgesõnaliselt asjaolu, et komisjon on seoses mitmete parlamendi ettepanekutega juba võtnud positiivse seisukoha. Ma tahaksin ka tänada raportööri, kes on võtnud kasutusele paljud regionaalarengu komisjoni ümbersuunamise ja maaelu arengu ettepanekud. Ometi jääb meile üks mure: me tahaksime vabastada rohkem väiketalumajapidamisi ressursside lisakärbetest. Regionaalarengu komisjon ja paljud teised kolleegid usuvad, et vabastamise piirmäära tuleks suurendada kõige rohkem 10 000 euroni.

Volinik, vastupidiselt meie tuttavale teiste avaldatud arvamusele ei ole see ettepanek naeruväärne. Vastupidi, meie ettepanek on väga tõsine, sest selle eesmärk on võimaldada põllumajandusettevõtetal teha kindlusega plaane siis, kui nad turumajandusse sisenevad, ning samuti peetakse selles kinni 2003. aasta põllumajandusreformides sätestatud lubadustest. Viimastel kuudel on turu häired eriti mõjutanud väiksemaid põllumajandusettevõtteid. Sellel põhjusel peaksime me pakkuma neile poliitilist tuge. Muidugi võiks see programm piirata eriprogramme konkreetsetes sektorites. Sellest hoolimata peame me süsteemi veast teadlikud olema. Me ei saa ühelt poolt vähendada piimatootjatele ette nähtud toetusi ja siis osutada sel moel rahastatavale piimafondile kui päästvale valikule.

Kui nendeks muudatusteks põllumajanduses on vaja raha, siis tuleb see leida kasutamata põllumajandus- ja struktuurifondidest. Põllumajanduspoliitika jääb vastuoluliseks ja kaalutuks seni, kuni seda jätkuvalt niimoodi edasi-tagasi tõugatakse. Seepärast nõuame meie, regionaalarengu komisjon, kindlust maaelu arengu programmidele ja põllumajandustootjate sissetulekutele. Need mõlemad on võimalikud vaid juhul, kui me tulevikus hüvitismaksetega seotud toimiva lähenemisviisi piirkondlikest programmidest rangelt eraldame. Nüüd tahaksime me näha komisjoni sellesuunalisi ettepanekuid.

Lutz Goepel, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (DE) Proua juhataja, jumal teab, et kaks minutit on väga väike aeg, mille jooksul ühe aasta tervisekontrolli alast kohusetundlikku tööd käsitleda. Tahaksin vaid mõned mõtted välja tuua. Teile meenutuseks: 2007. aasta novembris näidustas komisjon 8% ümbersuunamist ja 45% vähendamist. Näidustati 4% järkjärgulist ümbersuunamist, s.t Goepeli raportis toodud põllumajandusettevõtte suuruse alusel ümbersuunamist. Seejärel kuulsime me 8% põhilisest ümbersuunamisest ja 9% järkjärgulisest ümbersuunamisest, mis teeb kokku 17%, nagu üks komisjoni kavandatud pakkumine, ja me oleme hiljuti, hääletuse ajal komisjonis, jõudnud arvnäitajani 5%. Meie kõigi jaoks oli oluline, et kõik ümbersuunamisvahendid jääksid piirkonda ja et neid kasutataks olenemata põllumajandusettevõtte suurusest või selle juriidilisest vormist.

Volinik, te nõudsite liikmesriikide üleminekusüsteemi ajal suuremat paindlikkust. See tähendaks rohkem võimalusi toetuste edasise lahtisidumise kasutuselevõtuks ning eemaldumist ajaloolistest kontrollväärtustest. Olen sellega põhimõtteliselt nõus. Arutelud komisjonis on näidanud, et kõigis valdkonda ei ole see soovitatav, näiteks tuleks meenutada eelkõige põllukultuuride valdkonnaga, kuna me liigume eemale väiksematest turukorraldustest. Uued väljakutsed ja ülemaailmse liikuvuse suurenemine turgudel nõuavad uusi, paindlikke mehhanisme. Piimasektoris on meil samuti õnnestunud artikkel 68 ümber määratleda, et toetada vähemsoodsas olukorras olevaid piirkondi.

Lõpuks jõuame piimaküsimuse juurde, mis on selles arengus kõige keerukam. Selle tõttu oleksin eelistanud, et me oleksime käsitlenud seda piimandusega seotud küsimuste kogumit koos valikuvõimaluste ja täiendavate meetmetega kõikehõlmava raportina juhul, kui kvoodid 2010. või 2011. aastal kaotatakse. Piimafond on

suur ja annab lisatoetust piimatootjatele, eelkõige vähemsoodsas olukorras olevates piirkondades. Piimatootjate jaoks investeringute tegemise üle ilma seotud kvootideta kogu ELis ei tohiks naerda, kuna see vähendaks ettevõtete kogetavat ostusurvet.

Mul on üks viimane isiklik mõte: ma tahaksin tänada oma meeskonda edu saavutamise eest paketi lõppjärel duseeni viimisel minu kui parlamendiliikme aktiivse ametiaja lõpuks Prantsusmaa eesistumise all.

(Aplaus)

Stéphane Le Foll, *fraktsiooni PSE nimel*. – (FR) Volinik, minister, härra Capoulas Santos, ma tahaksin siis rääkida ja nagu härra Goebbels ütles, pole kaks minutit sellise olulise raporti käsitlemiseks kuigi pikk aeg.

See, mida ma öelda tahaksin, on üsna lihtne. Esmalt tahaksin ma kaitsta täna härra Capoulas Santose kavandatud raporti tasakaalu. Ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) vajas ajakohastamist, mis on tervisekontrolli eesmärk, kuid samal ajal oli samamoodi vaja säilitada poliitika ühtsus Euroopa tasandil, võimaldades samal ajal olla jätkuvalt poliitika, mis kogu Euroopas põllumajandusega seotud eesmärke püstitab. Tasakaal on see, mida ma kavatsen praegu nelja näidet tuues kaitsta.

Esimene näide on piimakvootide kohta, mis on põhjustanud vaidlusi ja – ütlen seda puhtsüdamlikult – minu arvates on leitud seisukoht samuti õige. Me peame selles küsimuses ettevaatlikuks jääma. Kõigil neil, kes tahavad tegutseda kiiresti, et toodetavaid koguseid suurendada ja turupõhistest mehhanismidest vabaneda, on märkimisväärne oht näha piimahinna langust ja enda mässimist äärmiselt koormavasse ümberkorraldamistõesse.

Abi lahtisidumine toodangust: ka siin olen ma jõudnud seisukohale, et see on see tasakaalus. Täielik lahtisidumine ohustab paljusid tootmisliike. Me peame kaitsma erinevaid tootmisliike Euroopas: lamba-, veise-, kitse- ja väikesemahulist köögiviljakasvatust.

Seoses reguleerimismehhanismidega saame me tegelikult minna kindlustuse teed, kuid me peame ka säilitama riiklikud mehhanismid, mis võimaldavad ennetust ja reguleerimist – see on kõnealuses raportis esitatud ja minu arvates väga tähtis.

Lõpetuseks, seoses abi üldise arengu ja viisiga, kuidas me seda käsitleme, tahaksin öelda, et artikli 68 täpsustamisel ja piiramisel on astutud olulisi samme, mis kujutavad endast sammu õiges suunas olukorrani, et meie ülemaailmne põllumajandusliku tootmise mudel jätkusuutlikkuse poole liiguks. Me peaksime pidama meeles sellise toimiva mudeli säilitamist, mis põhineb üksikisikutel või rühmadel ning mis võtab arvesse kolme eesmärki: majanduslikku, ökoloogilist ja sotsiaalset.

Niels Busk, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (DA) Proua juhataja, tervisekontrolli levitati kui viisi, kuidas asju lihtsustada ja bürokraatia kõrvaldada. Need olid meie arutelu alguses peamised suured pealkirjad. Ka minule teatati, et me valmistame ELi põllumajanduse ette vabakaubanduse suurenemiseks, eriti uueks perioodiks pärast 2013. aastat, kui lõpeb praegune kokkuleppeperiood. Samal ajal oli meile Euroopas samuti väga oluline võtta enda peale osa vastutusest kvaliteetsete toiduainete tootmise eest, mitte üksnes Euroopa tarbijatele, vaid kogu maailmale, eelkõige üha suureneva osa jaoks maailma elanikkonnast, kes väga toitu vajavad.

Piimasektor on olnud sektor, milles me tegelikult kavatsesime kontrollida, kas me Euroopas oleme valmis tootmise suurenemise nõuetele vastama. Seoses sellega arvan, et osaleda arutelul selle üle, kas me peaksime alustama nn pehmet maandumist ja andma piimatootjatele, kes seda tahavad, võimaluse oma piimatoodangut suurendada, on pettumustvalmistav. Minu jaoks on see signaal selle kohta, et meie Euroopa ei ole tegelikult valmis muudatuseks, mida homme päev, eelkõige ajavahemik pärast 2013. aastat, nõuab.

Seoses lihtsustamise ja bürokraatia vähendamisega – et seda põllumajandustootjale lihtsamaks teha, peame me ütleva, et selle kohta, kuidas me olukorda lihtsustanud oleme või bürokraatiat vähendanud, ei ole selgeid või ohtraid näiteid eriti lihtne leida. Kogu probleem nõuete täitmisega, samas kui praegu esineb liikmesriikide vahel suuri erinevusi, on valdkond, kus meil on minu arvates selgelt vaja olukorda parandada. Olulisim mõte on see, et põllumajanduspoliitika ülevaates tuleks minu meelest näidata palju selgemalt, millises suunas me soovime põllumajanduses liikuda peale seda, kui leppeperiood 2013. aastal lõpeb.

Positiivne element on maapiirkondade poliitika ja siin on muidugi oluline, et ümbersuunatud vahendid jääksid maapiirkondadesse, et neist tegelikult kasu oleks. Lõpetuseks, ma oleksin seda tervitanud ja arvan ka, et see oleks Euroopa põllumajandusele kasu toonud, kui meie siin, parlamendis oleksime jäänud tihedamini komisjoni mõnda aega tagasi esitatud ettepaneku juurde.

Janusz Wojciechowski, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Proua juhataja, vanemad andsid kahele vennale kommikoti. „Jagagem kommid õiglaselt,” ütles vanem vend, millele noorem vastas: „Ma ütlesin, et pigem jagame need võrdselt”. See lugu kirjeldab vanade ja uute liikmesriikide vahelisi suhteid siis, kui asi puudutab põllumajandust. Vanad riigid saavad rohkem ja uued mitu korda vähem.

Me mõistame, et tegemist on üleminekuperioodiga, kuid miks peaks see olukord kestma kauem kui 2013. aastani? Miks peaksid uued riigid saama jätkuvalt proportsionaalselt kaks või kolm korda vähem kui vanad riigid? Me kuuleme ikka ja jälle, et see on õiglane ja et selleks on horisontaalsed põhjused. Kuid me ei taha õiglust, me tahame võrdsust. Mõningane õigustus anti ebavõrdsele tootmistoetuste süsteemi alusel, mis soosis põllumajandustootjaid, kes tootsid rohkem. Kuid nüüd, kus me oleme liikunud toetuste valdkonda, ei ole sellel diskrimineerimisel enam mingit õigustust. See peab lõppema pärast 2013. aastat ja ei tohi olla mingit jaotamist vanadeks ja uuteks liikmeteks. Meie, uued liikmed, tahame samuti vanad olla!

(Aplaus)

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Proua juhataja, volinik, need arutelud toimuvad ebasoodsates tingimustes. Kui iirlased oleksid mõistlikult hääletanud, oleks olnud meil põllumajandusküsimuste ja põllumajanduse rahaliste vahendite kohta alates 1. jaanuarist 2009 oma sõna öelda.

Praegu toimuvad meie arutelud ikka veel vana jaotuse alusel, kuigi nõukogu ametisolev eesistuja härra Barrier on meie osavõtuga nõus. See on lahke pakkumine, kuid jääb pelgalt vagaks sooviks, kuna asjad on nii, nagu on. See paistab välja ka komisjoni dokumentide projektidest. Esimeses dokumendi projektis, mida härra Goepel raportöörina toimetas – ta andis meile mõni minut tagasi arvandmed – oli sätestatud suurem vähendamine: 10, 25, 45. Meie, parlamendis seedisime neid arve ja lisasime tööjõukulud vastavalt spetsiaalsetele kindlustusmaksetele. See oleks hõlmanud ümberjaotamist, mis oleks andnud 2013. aastaks eeskjuu.

Me kardame nüüd, et 2013. aastal seisame me silmitsi lineaarse vähenemisega. Praegu tuleb öelda seoses komisjoni mainitud arvandmetega, et pärast kogu suurt vaeva on tulemus väike. See ettepanek on parimal juhul leige ja sellel ei ole mingit seost diagnoosiga, mille te õigesti välja pakkusite ja millega ma nõustun. Varem kordasite te olulisi aspekte: vesi, kliima, geneetiline mitmekesisus, taastuvad energiaallikad ja piimatootmine. Kõiki neid valdkondi tuleb võtta arvesse, kuid teie kavandatavad meetmed on üsna naeruväärsed.

Lubage mul käsitleda lühidalt piimandussektorit. Te olete teadlik olukorrast seoses piimatööstusega. Piima jääb üle ja hinnad on kukkunud katastroofilistele tasemetele. Teie ettepanek on kiirendada asjade käiku ja suurendada tootmisvõimalusi. Kuid turumajandus tähendab tootmist kooskõlas nõudlusega. Teie ettepanek oleks umbes sama, nagu kui mootorsõidukitööstus vähendaks jõuluvaheaega või keelaks selle ära, korraldades täiendava vahetuse töö, et autovarusid suurendada. Selline lähenemisviisi on ekslik ja ma toetan seda, mida härra Goepel varem ütles, nimelt, et oleks mõistlik piimatootmist praegu tervisekontrolli kontekstis mitte reguleerida, kuid kui meil lõpuks on turuanalüüsid, mida nii kaua lubatud on, kuid mis pole ikka veel teoks saanud, siis peaksime tulema piimasektoris mõistlikule järeldusele, mis sobib turu ja põllumajandustootjate nõudmistega.

Vincenzo Aita, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma arvan, et tänane arutelu ja sellele järgnev hääletus kujutavad olulist etappi ühenduse põllumajanduspoliitikas.

Usun, et viimastel aastatel ja peamiselt viimase kahe aasta jooksul juhtunu tõttu on olemas vajadus isegi tugevama ühise põllumajanduspoliitika järele Euroopas. Selle asemel oleme selle kaua kestnud töö ja töö jooksul, mida härra Capoulas Santos läbi viis, lahendanud mõningaid küsimusi, kuid oleme teinud seda vana süsteemi raames. Küsimusi, mis on nende kahe aasta jooksul Euroopa jaoks keske tähtsuse saanud, järgmisi küsimusi, mida ma rõhutada tahaksin. Me alustasime ühise põllumajanduspoliitika tervisekontrolliga, mis viidi läbi 2003. aastal.

Mõned andmed peaksid andma meile pausi mõtisklemiseks, kas me oleme oma töös õigel teel, kuigi selle pooleteise aastaga on tehtud suurepärast tööd. Me kaotame tööhõives tohutul hulgal töökohti, orienteeruvalt – Eurostati andmetel kuni 2005. aastani ja seega me ei tea, mis juhtus 2007. ja 2008. aastal – kaks miljonit töötajat, kelle me selles stabiilses, hooajalises ja tuttavas tööhõivesektoris kaotanud oleme. Nende ettevõtete arv, kelle me ajavahemikul 2003–2005 kaotasime – jälle Eurostati andmetel – on 611 000. Sellisel majanduskriisi ajal juhtub, et liikmesriigid sekkuvad tugevalt seoses pankade ja tööstusega, kuid mitte üheski

riigis ei ole käimas arutelu põllumajanduse olukorra üle, sest loodetakse, et kõik saavutatakse ühenduse poliitika ja ühise põllumajanduspoliitika abil.

Ma usun, et oma praegu võetavate meetmete abil liigume me põllumajandustootjate tegelike vajaduste ja selliste meetmete poole, mida nad tegelikult vajavad: aidata nendel ettevõtetel tulla välja töötlemisele ja turustamisele allumise olukorrast, kuna teine tõsiasi – ja ma just lõpetan – on see, et põllumajandusettevõtted on kaotanud viimase kahe või kolme aasta jooksul tuluosa turustava tööstuse muutmise kasuks.

Need olid küsimused, mida me oleksime pidanud lahendama ja selles küsimuses on hinnang väga negatiivne seoses sellega, mida me parlamendis ülehommega hääletame.

Witold Tomczak, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (PL) Proua juhataja, peretalumajapidamiste ja uute liikmesriikide vastane rahaline diskrimineerimine on kaks põhilist ühise põllumajanduspoliitika mehhanismi, mis nõrgestavad ELi ja on selle põhieesmärkidega vastuolus. Kavandatavad muudatused neid mehhanisme ei kõrvalda. Kas me saame Euroopa põllumajandust õiglaselt reformida siis, kui me 95% kõigist põllumajandusettevõtetest tähelepanuta jätame? Need 95% on peretalumajapidamised, mis pole suuremad kui 50 hektarit. Siiski saavad nad vaid ELi põllumajandustoetuste pajast vaid ülejääke. Kõige rikkamad põllumajandusettevõtjad, keda on vaid 1%, saavad üle 9 miljoni euro, teisisõnu rohkem kui 90% kõigist põllumajandusettevõtetest kokku. See poliitika annab löögi peretalumajapidamistele, mis on Euroopa põllumajanduse selgroog. Praeguse ja kavandatava põllumajanduspoliitika tulemuseks on jätkuv maapiirkondade elanike arvu vähenemine, keskkonnavalukorra halvenemine ja toidu varustuskindluse kadumine piirkondade, riikide ja ELi puhul tervikuna.

Peter Baco (NI). – (SK) Komisjoni ettepanekud jälgida ühise põllumajanduspoliitika tervist sõnastati oludes, mis olid märkimisväärselt erinevad nendest, milles me praegu end leiame. Täna peame me pöörama suuremat tähelepanu eriti põllumajandusturgude suureneva volatiilsuse stabiliseerimisele, hindade maailmahindadega kooskõlla viimise protsessi kiirendamisele, põllumajanduse asendamatu rolli rõhutamisele ühiskonnas, ühise põllumajanduspoliitika süsteemide tugevdamisele ja eelkõige uute liikmesriikide diskrimineeritava põllumajanduse potentsiaali paremale ärakasutamisele.

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni esitatud muudatusettepanekud on kahjuks komisjoni ebapiisavat reageeringut karjivatele vajadustele, millega me täna silmitsi seisame, vaid osaliselt parandanud. Näiteks on komisjon surunud läbi toetuste järkjärgulise ümbersuunamise rakendamise katses näidata ELi kodanikele tema võimet kaotada kõrge põllumajandustootmise toetuse tase.

See on vastuolus üha suureneva vajadusega tootmistegurite kontsentreerimise suurema intensiivsuse järele. On siiski täiesti absurdne mitte tahta nõustuda ettepanekutega kohelda põllumajandusettevõtteid nagu maaomanike omandit, vaid kui selliste maaomanike ratsionaalseid ja elujõulisi liite, kellel ei oleks võimalik üksteisega konkureerida. Seega tuleb iga üksikut aktsionäri tunnustada kui ühte põllumajandustootjat.

Seepärast kutsun ma nõukogu ametisoleva eesistujat härra Barnieri tegema ruumi nõukogu aruteludele, et kõnealusele probleemile kavandata lahendus leida.

Neil Parish (PPE-DE). – Proua juhataja, lubage mul alustada tänusõnadega volinik Mariann Fischer Boelile, nõukogu ametisolevale eesistujale härra Barnierile, raportöör Capoulas Santosele ja ka Lutz Goepelile meie koostöö eest ning ka kõikidele komisjoni liikmetele nende vaevarikka töö eest, sest me oleme 27 liikmesriiki ja kuigi meil ei ole kõnealuse raporti kohta 27 seisukohta, on meil neid siiski üsna palju ning me tulime komisjonis kokku, et saavutada see, mida ma mõistlikuks kompromissiks pean. Lubage mul samuti tänada volinikku koostöö ja abi eest ning eelkõige Michel Barnieri, sest meil on olnud tõhustatud koostöö, kui mitte kaasotsustamismenetlus.

Nüüd peame me edasi liikuma ja võtma vastu raporti ning jõudma kompromissile ja mingile seisukohale, et Euroopa põllumajandustöötajad teaksid täpselt, kuhu nad liiguvad.

On olemas nõudlus toiduainete tootmise järele, me nägime seda eelmisel aastal selgesti, ja me peame vabastama põllumajandustöötajad bürokraatiast, me vajame lihtsustamist. Samuti on meil vaja, et põllumajandustootjad iseendi eest äriotsuseid teeksid. Seega peame me edasi liikuma. Jah, me vajame ka kriisihjämist, kuid me ei tohi pöörduda tagasi nende päevade juurde, kus toimus sekkumine – tasakaal peab olema õige.

Paljud meist lendavad lennukiga Euroopas ja kui me maandume, meeldib meile pehme maandumine ning ka piimakvoodid vajavad pehmet maandumist. Meil ei ole vaja vabastada turgu. Volinik ütles, et eelmisel aastal oli nõudlus piimatoodete järele, sel aastal see nii suur ei olnud, kuid järgmisel aastal võib see jälle suurem olla ja me vajame selle rahuldamiseks paindlikkust.

Põllumajandus ja maakeskkond on üks ja sama ning me peame hoolitsema selle eest, et me tegeleme kliimamuutuste ja veemajandusega, et me vaatame biokütuseid ja biogaasi ja et me asetame Euroopa tõesti heale positsioonile. Me ei tohi teha minna tagasi, sest me oleme seoses WTOga heal positsioonil. Mingem edasi ja reformigem ka tegelikult põllumajanduspoliitikat.

Brian Simpson (PSE). – Proua juhataja, tahaksin eelkõige tänada raportööri kogu tema vaevarikka töö eest selle delikaatse teemaga.

Ent hoolimata tema suurtest jõupingutustest kardan ma, et mina ja mu rahvusvaheline delegatsioon seda raportit toetada ei saa. Ma usun, et ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) vajab radikaalset reformimist. See peab eemalduma vanast otsetoetuste teest ja liikuma süsteemi suunas, mis on orienteeritud turule ja mis väärtustab maaelu jätkusuutlikkust ja keskkonda ning tunnustab ebatõhusa põllumajandustootmise toetamise asemel tõhusat põllumajandustootmist. Kuna kõnealune raport ei ole oluline reformidokument, toob see esile tulevasi, 2013. aastale järgnevaid reforme. Seepärast olen ma pettunud tulemuses, mis saavutati põllumajanduskomisjonis toimunud hääletusel, mis jällegi – mulle tundub – on lõppenud sellega, et komisjon pöörab selle usalduse kaotanud süsteemi põhjalikule reformile selja.

Ma rõhutan eelkõige kohustuslikku toetuste ümbersuunamist. Ma ei saa toetada seisukohta, mille puhul läheb vähem raha maaelu arenguks ja mis lisaks sellele kõrvaldab liikmesriikide vajaduse uut ümbersuunamisraha kaasrahastada. Ma toetan ka komisjoni seisukohta, et me peaksime ka toetuste tootmisest täielikult lahtisidumisest loobuma, kuid ma kardan kõige rohkem komisjoni pärast. Volinik, teie seisukoht kohustusliku ümbersuunamise kohta on õige. Teie seisukoht toetuste lahtisidumise kohta on õige. Üks kord on meil komisjon, kes tahab tõsiselt ühist põllumajanduspoliitikat reformida, kuid kes seisab silmitsi parlamendiga, kes ei suuda seda küsimust lahendada ja usub, et väljakutseid, millega me silmitsi seisame, saaks lahendada vana, usaldatavuse kaotanud süsteemi juurde jäädes. Pidage vastu, volinik, teil on õigus, ja kahjuks ma kardan, et sellel täiskogul ei ole õigus.

Jan Mulder (ALDE). – (NL) Proua juhataja, nagu te teate, ma pole kõigi nende tervisekontrollialaste ettepanekute suhtes eriti entusiastlikult meelestatud. Kui ma oleksin põllumajandustootja ja arvutanud 2005. aastal, mida oodata kuni 2013. aastani, siis oleksin ma eeldanud – kui olete kannatlikud – 8% vähendamist ümbersuunamise tõttu, 10% vähendamist riikliku reservi tõttu ja potentsiaalselt 9% vähendamist suurte boonuste piiristamise tõttu – seega kokku 27% vähendamist. Kuidas saab keskmine põllumajandustootja tulevikus loota Euroopa valitsusele, kes oma lubadusest kinni peab? Proua Buitenweg ütles, et 27% oli ebaoluline, kuid mina arvan, et see on õiglane osa sellest, mida lubati. Samuti olen ma vastu ümbersuunamisele ja seepärast eelistaksin ma, et boonuste kogumahu piiristamine oleks piiratud palju enam.

Mis puudutab kõnealust riiklikku reservi, siis mina arvan, et me peaksime haarama kinni ühest võimalusest, mis meil on: peaksime töötama niipea kui võimalik välja kogu Euroopas välja kindlustusskeemi, mis tagab loomade ja taimehaiguste kindlustuskaitse. Kuna eurooplased nii palju reisivad, seisab Euroopa varem või hiljem silmitsi mõne uue nakkava loomahaigusega ja meie eelarve ei ole selleks valmis. Kui see peaks uuesti juhtuma, siis ma ei teaks, kust komisjon raha saaks. See on see koht, kus kasutatakse kindlustusskeemi.

Seoses piimakvootidega võime me ainult märkida, et rahvusvaheliselt on üha rohkem turge arenemas. Ma arvan, et see ei ole Euroopa jaoks hea, kui me peaksime ütlema näiteks ameeriklastele või brasiillastele, et turg on nende, kui nad seda tahavad. Me peaksime samuti selles osalema, mistõttu ongi piimakvootide sujuv maandumine vajalik.

Me võiksime võtta kolm meedet: vähendada lisamakse, suurendada igal aastal järkjärguliselt selle kvooti ja assigneeringuid, mis ei ole saavutanud täielikku lüpsivõimsust põllumajandustootjate hulgas, kes on tootnud piima täisvõimsusel ja on võimsuse ületanud.

Gintaras Didžiokas (UEN). – (LT) Tahaksin esmalt tänada kõiki, kes tööga keeruliste, oluliste ja minu arvates aasta olulisimate õigusloome projektidega nii palju vaeva on näinud, eriti raportöör härra Capoulas Santost! Mul ei ole kuigi palju aega ja seega saan puudutada vaid kõige olulisemaid küsimusi, mis on seotud põllumajandustootjatega minu kodumaal.

Esiteks, otsetoetuste maksmine võrdsustatakse 13 aasta pärast. See on väga oluline ning kui me räägime solidaarsusest, ausast konkurentsist ja ühisturust, siis peame me vastavalt käituma. Me peame tagama, et toetusi jaotatakse nõuetekohaselt.

Teine väga oluline asi on vajadus kaotada piirangud maa pindalale vastavalt 30. juuni 2003. aasta tingimusele. Kui me räägime toiduainete nappusest, maailma näljahädast ja lõpuks biokütustest, siis võimaldagem põllumajandustootjail olemasolevaid ressursse ära kasutada.

Kõige olulisem on see, et me peame kaitsma Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rahastamist ja mitte lubama põllumajanduse eelarve killustamist kahtlase väärtusega ideede kasuks.

Alyn Smith (Verts/ALE). – Proua juhataja, ma õnnitlen kõiki kolleege selle puhul, et me täna edukale lõppjäreldusele jõudsim, ja tänan neid selle eest! Kuid ma kordaksin kolleegide pettumust, sest me oleksime võinud minna veidi kaugemale ja olla veidi ambitsioonikamad, kuid meenutagem, et tervisekontroll tähendas vaid tervisekontrolli: põhjalik reform tuleb hiljem ja see on see, millele me praegu keskendum. Peame.

Kui vaatame 2013. aasta suunas, on muidugi palju ära teha, sest meil on ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP), mis nagu iga hea kompromiss mitte kedagi iseäranis rõõmsaks ei tee. Seega kommenteerin Neil Parish'i ja ka härra Pieperi märkusi, et meil on vaja vaadata tuleviku suunas ka seoses sellega, mille saavutamiseks ühine põllumajanduspoliitika kujundatud on. Me peame eelkõige võtma arutlusele struktuurifondide reformi, sest ühine põllumajanduspoliitika praegusel kujul on liiga keeruline, keerukas ja raske selleks, et sellele üldsuse toetust saada, arvestades et struktuurifondid oleks palju odavam, tõhusam viis, kuidas üldsusele keskkonnasõbralikke tooteid tarnida. Meil tuleb pidada meeles, et ühine põllumajanduspoliitika seisneb kohalike kvaliteetsete toiduainete tootjatele otsetoetuse andmisel. Kui me selle meelde jätame, siis me kuigi palju ei eksi. See on suur auhind ja tänane päev on samm teel selle poole.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Me osaleme sellel arutelul ühise põllumajanduspoliitika edasiste muudatuste kohta mõningase murega, kuna sisuliselt on muudatuste eesmärgiks suurema liberaliseerimise ja rahvusvahelistele turgudele allumise tagamine, ilma et võetaks arvesse, et põllumajandus on strateegiline valdkond ja et toiduainetega kindlustatus ja toiduga isevarustamine on meie riikide elanikele kvaliteetsete toiduainete tagamisel põhitähtsusega.

Samamoodi on vastuvõetamatu puudus sotsiaalsest tundlikkusest, millega kogu reformi teostatakse, ilma et võetaks arvesse praegust tõsist töötuse olukorda. See ähvardab hävitada selle, mis perepõhisest põllumajandusest järele jääb, kusjuures eriti tõsised on väiketootjate toetuse vähendamine, piimakvootide süsteemi lõpu väljakuulutamise, ühise põllumajanduspoliitika taas riigisisesele alusele viimine ja jätkuv ebaõiglus toetuse jaotamisel.

Seepärast nõuame me kindlalt, et ettepanekud, mille me esitanud oleme, tagaksid tootvatele põllumajandustootjatele toetuse, võitleksid tootmisringkonnas hinnaerinevuste tõttu ebastabiilsuse vastu ja hoiaksid ära allakäigu maapiirkondades ja paljude piirkondade kõrbestumise.

Georgios Georgiou (IND/DEM). – (EL) Proua juhataja, esiteks võlgname me tänu kolleeg Luis Manuel Capoulas Santosele ja kõigile teistele selle kiiduväärt raporti loomisele kaasatutele.

Kreeka maapiirkonnad, kus elavad inimesed, kes töötavad tubakaga, on kõige vaesemad Kreekas; ma kardan, et need on absoluutväärtuses ka kõige vaesemad Euroopas. Inimestel, kes seal elavad, ei ole muud tööd kui tubakas ja nad paluvad vaid, et tubakakava pikendataks vähemalt 2013. aastani. Nad paluvad ka, kui see üldse võimalik on, 2004. aasta ebaõigluse korvamist ja 50% tubakatoetuse jätkamist esimese samba alusel, kuid alles 2010. aastast, et nende sissetulekut toetada. See palve on pigem humanitaarset kui tehnilist laadi.

Jim Allister (NI). – Proua juhataja, keskendun minu kasutada oleval ajal piimasektorile, kuna – nagu volinik meie eelmise nädala kohtumisest teab – piimasektor minu valimisringkonnas on hinnalangusest tulenevalt hädas. See hinnalangus tugevdab minu seisukohta, et piimakvootide kaotamine on enneaegne ja järelemõtlematu ega aita kuidagi turu stabiliseerimisele kaasa.

Samuti tundub mulle praegu turgu mõjutava ebastabiilsuse valguses olemasolevate erinevate turukorralduse meetmete vähendamine tarbetu ja rumal. Me vajame mõttekaid turukorralduse võimalusi, kui sellel turul on vaja põhi alla panna ja seda säilitada. Ilma selleta liigume me vaid piimaga seoses pehme maandumise suunas.

Mul on seepärast kahju, et ajal, mil mõned liikmesriigid ilmutavad paindlikkust – kusjuures Prantsusmaa suunab alakasutatud vahendid lambakasvatuseks ja Saksamaa räägib piimafondist –, soovib komisjon end siduda, vähendades oma tegevusulatust, tühistades tarbetult turukorralduse meetmeid.

ISTUNGIT JUHATAB: Manuel Antonio dos SANTOS*asepresident*

Agnes Schierhuber (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, volinik, nõukogu eesistuja, lubage mul tänada esmalt selle õigusloomega seotud ettepaneku raportööri ja omaalgatusliku raporti raportööri. 2003. ja 2004. aasta reformid olid ühise põllumajanduspoliitika ümberkujundamise väga olulised etapid. Ühise põllumajanduspoliitika põhjalik läbivaatamine ei ole iseenesest põhjalik reform, vaid on pigem oluline samm kaasaegse, mitmeotstarbelse ja konkurentsivõimelise ühise põllumajanduspoliitika kindlustamisel. Seoses kahe prioriteediga ei ole midagi muutunud. Esimene puudutab toiduainete tootmist, millele järgneb sööda tootmine ja seejärel energiavarustus.

Seda, kui oluline on piimatootmine, eelkõige mägistel aladel, kus rohumaa viljelus on sageli ainus võimalus, on juba arutatud. Sel juhul säilitame me töökohti, mitte ainult keskkonda, mis on minu arvates sama oluline. Ma usun, et valmistumine pehmeks maandumiseks pärast 2015. aastat on oluline küsimus. Praegu olen ma piimakvootide üldise suurendamise vastu. Ma usun, et me peaksime olema ettevaatlikud ajal, mil meil piima üle jääb. Igaüks, kes osutab toiduainete hindadele kui kvootide suurendamise põhjusele, ei tunnista, et piimatootja saab kätte vähem kui 30% müügi hinnast, samas kui müügi hind supermarketites – isegi minu oma liikmesriigis – on praegu sama, mis 25 aasta eest.

On oluline, et teine samm stabiliseeritaks esimest õõnestamata. Me tervitame artikli 68 ümberhindamist tänu liikmesriikide otsustamisvabadusele. Mul on hea meel ka selle üle, et piimafondi suhtes on jõutud kokkuleppele, sealhulgas seoses tootmisega mägialadel ja ebasoodsas olukorras olevates piirkondades.

Lõpuks lubage mul öelda, et ma loodan väga, et nõukogu ja komisjon eelolevate päevade jooksul kompromissi saavutavad. Ma olen kindel, et ühine põllumajanduspoliitika töötatakse välja selleks, et tagada, et ka meil oleks tulevikus kõigis ELi piirkondades mitmeotstarbeline jätkusuutlik põllumajandustootmine.

Rosa Miguélez Ramos (PSE). – (ES) Härra juhataja, volinik, me oleme selle n-ö tervisekontrolli eesmärkidega nõus, kuid kõigi kavandatud meetmetega me nõus ei ole.

Uued kliimaga seotud finants-, tervise- ja muud riskid näitavad, et on vaja, et ühine põllumajanduspoliitika mängiks toiduainetega kindlustatuses ja meie maakogukondade säilitamisel olulist rolli.

Me uskusime 1992. aasta MacSharry reformi ajal naiivselt, et toiduainetega isevarustamine on kindlalt tagatud ja et turg paneb kõik kindlalt paika. Me oleme siiski mõistnud, et üha globaliseeruvam turg ei vasta kogu Euroopas unistusele pidevast põllumajandustootmisest mõistlike hindadega ohutute toiduainetega.

Toorainete hinnatõus – mis nüüd jälle langeb – oli meie jaoks tervistav õppetund, millega sellisel kujul kaasnes sööda- ja väetisetootmise kulude suurenemine ning mis on mitu sektorit, nagu lamba- ja veisekasvatussektor, sügavasse kriisi vedanud.

Volinik, paistab, et nn kiikumise efekt jätkub. Ma tahan mainida eriti lambakasvatus- ja piimandussektorit. Lambakasvatussektor käib alla. See vajab ühenduse toetust, nagu parlament eelmise aasta juunis nõudis, ja artiklist 68 ei piisa.

Mis puudutab piimandussektorit, siis nõuab pehme maandumine üleminekuaega, et sektor saaks kohaneda ilma jäikuseta, mida praegu kvootide nappus põhjustab. Lisaks sellele, volinik, ei ole olukord kõigis liikmesriikides sarnane või samasugune.

Donato Tommaso Veraldi (ALDE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma tahaksin tänada raportööri suurepärase, positiivse ja aruka töö eest, mille ta lõpule on viinud. Ühise põllumajanduspoliitika tervisliku seisundi teema on tegelikult väga oluline teema, sest selle eesmärk on parandada Euroopa põllumajandustööstuse konkurentsivõimet.

Ma tunnen, et asjakohane on rõhutada vaid kahte küsimust: piimakvootide suurendamine, nähes ette puudujäägiga riikide ja selliste riikide suurema majanduskasvu, kus riikliku kvooti ületatakse, ja tubakakasvatuse jaoks ette nähtud tootmisega seotud toetuste pikendamine kuni 2012. aastani.

Seoses viimatinimetatuga tahaksin, hoolimata jõulisest vastuseisust 2004. aasta kokkuleppe läbivaatamisele, arvestades, et suur riikide rühm tubaka toetamist selle mõju tõttu rahvatervisele moraalselt vastuvõetamatuks, juhtida tähelepanu sellele, et toortubaka tootmine Euroopas moodustab kõigest 4% maailmatoodangust ja et Euroopa Liit on maailma juhtiv toortubaka importija ELi mittekuuluvatest riikidest, et katta üle 70% omaenda vajadustest.

Seepärast usun ma, et meil on kohustus leida õiglane lahendus, vältimaks edasisi vastukajasisid seoses majanduse ja tööhõivega, vältimaks massilist loobumist tubakakasvatusest.

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN). – (PL) Proua juhataja, üks olulisimaid ülesandeid, millega ühine põllumajanduspoliitika silmitsi on seisnud ja millega see jätkuvalt silmitsi seisab, on tagada üksikute Euroopa Liidu riikide põllumajanduslik iseseisvus. Lugeses ülevaate järeldusi, näen, et selle ettepanekud sisaldavad enamikku mehhanismidest, mille eesmärk on parandada olukorda tootmisega üksikutel turgudel. See on hea asi. Sellest hoolimata valmistab mulle muret kokkuleppe puudumine selles, kuidas muuta üldiselt lähenemisviisi kõigi ELi riikide toetuste ühtlustamisele samal tasandil, mis edendaks ausat konkurentsi ühenduses ja väljapool ühendust.

Tegelikult on läbivaatamine kinnitanud asjaolu, et Euroopa Liidus püsivad ikka veel nn ELi vanade liikmesriikide proteksionistlikud suhtumised riikide põllumajandusse seoses nende riikide põllumajandusega, kes hiljuti ELiga ühinenud on. Asjaolu, et ma olen veel üks sõnavõtja, kes sellele tähelepanu juhib, viitab probleemi tõsidusele ja komisjonipoolsele eiramisele. On väga oluline, et parlament on märkinud samuti ebaõiglust piimakvootide esialgsel jaotamisel. Hea on see, et ükskõik kui tagasihoidlikult, aga me püüame nüüd selle probleemiga tegeleda.

Marie-Hélène Aubert (Verts/ALE). – (FR) Härra juhataja, volinik, härra Barnier, viimasel kolmel päeval on peetud Euroopa arengupäevi, mille jooksul viidati sagedasti toidukriisile, mis vaeseimatele riikidele tõsist mõju avaldab. Kõigis kõnedes rõhutati arengumaade ülekaalus olevat vajadust arendada omaenda põllumajandust oma maa ja loodusressursside optimaalse kasutamise teel.

Juhuslikult tundusid ühtviisi naeruväärsed ja skandaalsed nende lüürilised mõtisklused, kes nõudsid eile ja täna jälle riigi sekkumise ja riiklike kulutuste vähendamist, põllumajanduse täielikku liberaliseerimist, erastamist ja ümberpaigutamist peaaegu eelajaloolisse tegevusse, ning naeruväärne ja skandaalne tundus ka see kannapööre seega suurte riiklike investeeringute kasuks põllumajandustootmises ja toiduainetega iseseisvustamisel.

Arengumaade põllumajanduse tulevik on otseselt seotud meie tänase aruteluga. Kahjuks ma ei tunne, et kõnealune ühine põllumajanduspoliitika tervisekontroll, mida alustati enne toidumässi ja enne seda, kui katastroofiline turgude kahjustamine haripunkti jõudis, võtaks arvesse põllumajanduskogukonna olukorda lõunas või teeks täielikke järeldusi rasketest kriisidest, millega me praegu ökoloogilises, sotsiaalses, majanduslikus ja rahanduslikus mõttes silmitsi seisame.

Seepärast on mul väga kahju, et põhja ja lõuna põllumajanduse vahelisele tugevale seosele nii komisjoni ettepanekutes kui ka parlamendi raportis nii vähe tähelepanu pööratakse, ning eraldatud ühe miljoni euro ohustamine näitab, et käia on veel pikk tee.

Sylwester Chruszcz (NI). – (PL) Härra juhataja, põllumajandustootjaid Poolast ning nendest Kesk- ja Ida-Euroopa riikidest, kes Euroopa Liiduga ühinevad, on koheldud kui teise klassi kodanikke ja see kehtib muu hulgas ka toetuste ja piimakvootide suhtes. Praegu näeme me üha kasvavat tendentsi see diskrimineerimine ja ebavõrdne kohtlemine säilitada ka pärast 2013. aastat. Palun pidage meeles, et suur osa põllumajandusettevõttest ELi idaosas on pereettevõtted. Need on perekonnad, keda Brüsselis ja Strasbourgis tehtud otsused mõjutavad. Need on põllumajandustootjad, kes hääletasid ELiga ühinemise poolt, kui neile oli lubatud võrdset kohtlemist alates 2013. aastast. Kas me peaksime ütlema neile nüüd, et neid on petetud?

Ma pöördun kolleegide poole Euroopa Parlamendist öeldes, et ühine põllumajanduspoliitika ei ole ühine vaid nime poolest. Õilsate tunnete väljendamine käivad koos tegudega, mis võivad kahjustada Poola ja Euroopa põllumajandust ning me ei saa sellega nõustuda.

Põllumajandustootjad ametiühingust Solidarsus protesteerivad täna Brüsselis. Nad tahavad juhtida ELi ametiasutuste tähelepanu piima- ja teraviljatootjate raskele olukorrale. Ma toetan neid ja arvan, et piketid Brüsselis on parim tõestus selle kohta, et põllumajandusega ei ole kõik hästi. Lõpuks peab tulema lõpp vanade ja uute liikmesriikide ebavõrdsele kohtlemisele.

Esther Herranz García (PPE-DE). – (ES) Härra juhataja, suur põllumajandustootjate ja loomakasvatavate enamus ootab otsuseid ja kokkuleppeid, mille põllumajandus- ja kalandusnõukogu tänasest kuni neljapäevani kõnealuse ühine põllumajanduspoliitika tervisekontrolli kohta vastu võtab. Nad ootavad, sest see ei ole lihtne läbivaatamine, vaid toob kaasa põhjalikke muudatusi, nagu paljude ettevõtete kadumine juhul, kui Euroopa Komisjoni kavandatud otsetoetuse kärped käiku lähevad.

Ümbersuunamine on parlamendi raportis kesksel kohal ja see võib olla üks vähestest parlamendi arvamuse elementidest, millel on mõju ELi põllumajandusministrite peetavatele läbirääkimistele.

Me oleme aastaid olnud vastu igasugusele sellisele suurendamisele, mida me ilustades ümbersuunamiseks kutsume, sest juhul, kui maaelu arengu poliitikal puuduvad piisavad rahalised vahendid, ei ole see tingitud vahendite puudumisest ühise põllumajanduspoliitika eelarve raames, vaid pigem sellest, et puudub täielikult poliitiline tahe luua selle olulise samba jaoks piisav ühenduse eelarve.

Kas me tahame turgusid liberaliseerida? Muidugi tahame, kuid vastavalt samadele nõuetele ja tingimustele kõigi menetluste puhul nii liidus kui ka liidust väljas.

Praegu mängib Euroopa Liit paljude põllumajandustootjate ja loomakasvatajate tulevikuga. Pean eelkõige mainima nõrku sektoreid, nagu lamba-, veisekasvatuse- ja tubakasektor, mille ellujäämine paljudes tootmisvaldkondades sõltub kõnealuselt tervisekontrollist.

Mõned tootjad, näiteks lambakasvatavad, abi ei palu. Nad tahavad lihtsalt, et neil lubataks väärikalt turult lahkuda, sest nad on oma arvutused teinud ja ainus ellujäämisviis on toodetavaid mahtusid vähendada. Tootmisest loobumine on seega ainus väljapääs, mille me oleme jätnud paljudele tootjatele, kelle koha võtab kahtlemata import kolmandatest riikidest, sest tarbijad tarbimist ei lõpeta ja maailm ei lõpeta tarbijate arvu kiiret suurendamist.

Euroopa Parlamendi peaks andma hoiatava arvamuse, mida nõukogu kuulda peab võtma. Ma pean tänama põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni esimeest härra Parishit sammude eest, mida ta on astunud, tagamaks, et parlamenti kuulatakse ega jäeta tähelepanuta, nagu nõukogu ja komisjon on siiani järsult teinud.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (FR) Härra Barnier, proua Fischer-Boel, ma loodan, et härra Capoulas Santose suurepärase raport võib moodustada kindla aluse kompromissile nõukogus Prantsusmaa eesistumise ajal ning ma loodan, et nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu taltsutavad komisjoni.

See tähendab, nagu ma juba Saint-Exupéry`d tsiteerin, et Väike Prints taltsutas rebase. Ma loodan, et meil see homme õnnestub. Sekkumismehhanismi täielik lammutamine on Euroopa ja Euroopa toiduohutuse jaoks väga ohtlik.

Põllumajanduslike suurtootjate karistamine tekitab Euroopa konkurentsivõimele äärmiselt suurt kahju ja loomakasvatuse puhul on oluline aidata põllumajandustootjaid, kellel ei ole maad.

Anne Laperrouze (ALDE). – (FR) Härra juhataja, 2000. aastate algul kehtestasime ühise põllumajanduspoliitika finantsraamistiku kuni 2013. aastani. Põllumajandustootjad on teinud nimetatud arveandmete alusel investeringuid. Kas me otsustame nüüd, kui pool kampaaniat on läbi, vähendada makseid, mida neil on õigus oodata? See on ebaõiglane.

Ma olen Euroopa Komisjoni või Capoulas Santose raporti soovitatud ümbersuunamise vastu. Ühine põllumajanduspoliitika on mõeldud põllumajanduse toetamiseks ja sellele struktuuri andmiseks. Näiteks näeme me äkklangust loomakasvatuse kolmandatest riikidest pärit lammaste impordi kasuks. Loomakasvatavad vajavad ühist põllumajanduspoliitikat, mis neid toetab. Vaja on utetoetusi ja ka keskkonnasoodustusi, et hoida karjamaid, ja riiklikke reserve, et tegelda haiguspuhangute, eelkõige katarralse palaviku põhjustatud laastamistööga.

Minister, volinik, daamid ja härrad! Põllumajandustootjad loodavad meie peale!

Liam Aylward (UEN). – Härra juhataja, ma olen kindel, et volinik ja nõukogu eesistuja eeldaksid, et ma nõuan siinses parlamendis ülekaalukalt vastuvõetud lambakasvatust käsitleva raporti olulisimate soovitude rakendamist.

Ümbersuunamise osas oleksin ma vastu 2012. aastaks kavandatud 13%le ja usun, et see ei peaks olema kohustuslik ja et igal liikmesriigil peaks olema võimalus otsustada. Piimakvootidega seoses tahaksin ma näha suurendamist pigem 2% kui kavandatud 1% ning riikidel, kes suudavad piima toota, tuleks lubada seda teha, mis toob kaasa 2015. aastal pehme maandumise.

Kuid kõige olulisem on see, et viimase ühise põllumajanduspoliitika reformi ajal lubati meile lihtsustamist, ja kui on olemas midagi, mis põllumajandustootjad hulluks ajab, siis on see bürokraatia. Praegu on põllumajandustootjaid kontrollimas rohkem komisjoni, liikmesriikide põllumajandusministeeriumeid ja kohalikke asutusi esindavaid ametnikke kui on tänaval kuritegevusega võitlevaid politseinikke. See on

naeruväärne: põllumajandustootjatel tuleks võimaldada areneda ja maad harida ja toota vajalikke toiduaineid, mida üha suurenevale elanikkonnale vaja on.

Lubage mul öelda isiklikust vaatenurgast, et minu kodumaal mingit Lissabon II-e ei tule, kui selle küsimusega ei tegelda.

Véronique Mathieu (PPE-DE). – (FR) Härra juhataja, raport, mille üle me homme hääletame, kujutab endast ühise põllumajanduspoliitika ja meie põllumajandustootjate tulevikule pühendatud aasta kestnud töö ja läbirääkimiste lõppkokkuvõtet. Tegelikult oli see möödunud aasta 20. novembril, kui proua Fischer Boel tuli, et anda meile tervisekontrolli käsitlevad ettepanekud.

Nüüd, pärast Lutz Goepeli eduaruannet on meil Capoulas Santose raport komisjoni ettepaneku kohta. Mõlemaid meie kolleege tuleks nende suurepärase töö puhul õnnitleda. Euroopa Parlamendi põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonil on õnnestunud jääda kindlameeleks komisjoni esialgsete ettepanekute suhtes, mis meie meelest liiga liberaalsed olid.

Ma suhtun valvsusega piimandussektori ja eelkõige kvootide kaotamisele eelnevate meetmete suhtes. Pean eelkõige silmas mägi-aladel asuvaid piimatootjaid, kes ei tohi olla selle reformi n-ö vaesed onupojad, ja meil tuleb tagada, et neid välja ei jäeta, kuna neid on vaja toetada rohkem kui teisi.

Ma ei soovi mängida nende jaoks õnnetusekuulutaja rolli, kuid kuidas me saame kujutada ette Prantsusmaa piimatööstust, mis on koondatud ühte ainsasse piirkonda? Seepärast tervitan ma kogu südamest ettepanekut luua n-ö piimafond ja hinnata alates 2010. aastast ettepanekut suurendada piimakvootide vastavalt turu suundumustele.

Järkjärgulise ümbersuunamise arvutamine põllumajanduskomisjonis on minu arvates õiglane ja võimaldaks meil edendada regionaalarengut ja maaelu ning säilitada bioloogiline mitmekesisus säästval moel.

Samuti tervitan ma, et selgitatakse nõuetele vastavust, mille täitmine oli siiani põllumajandustootjate jaoks tõeline peavalu.

Samuti usun ma, et me säilitame n-ö tubakafondi, mis võimaldab meil säilitada Euroopas väikeseid põllumajandusettevõtteid ja ka olulist tööhõivet piirkonnas, kus ei ole midagi muud põllumajanduslikult võimalik toota, ja mis võimaldab meil vältida imporditavaid tooteid.

Lõpetuseks, härra Barnier, me oleme hinnanud kõrgelt teie osalust kõnealustes läbirääkimistes. Teil on õnnestunud näidata üles suurt kannatlikkust ja kindlameelsust ning te ei ole asju tagant kiirustanud, kaugel sellest. Teiega töötada oli tõeline rõõm. Teie koostöö meiega on olnud hindamatu. Ma tean, et me võime teile loota.

Lily Jacobs (PSE). – (NL) Härra juhataja, 60ndatel löi üks minu erakonna väljapaistev liige Sicco Mansholt Euroopa põllumajanduspoliitika ja me olime selle üle uhked. Tema nägemus sellest oli tagada, et kõigi eurooplaste jaoks oleks piisavalt ohutuid toiduaineid ja et põllumajandustootjate sissetulekud oleksid korralikud. Need on ideaalid, mida ma siin jälle kogu südamest toetan. Ent viimase 50 aastaga on palju muutunud. Maailma rahvaarv kasvab kiiresti, toimuvad kliimamuutused, globaliseerumine, ebaaus kaubandus ja spekulatsioon seoses toiduainete hindadega, kusjuures asjakohane näide on hiljutine toidukriis.

Arutelu tervisekontrolli üle puudutab peamiselt ressursse, vahendeid ja arukaid erandeid. Ma kahetsen asjaolu, et 2013. aastani jääva aja jooksul hajub laiem pilt tagaplaanile. On aeg ajakohastada targalt meie põllumajanduspoliitika, milles me Mansholti ideedele truuks jääme, kuid millest viskame välja iganenud elemendid, näiteks ekspordi- ja tootetoetused. On viimane aeg ausaks kaubanduseks ja suurema tähelepanu pööramiseks jätkusuutlikkusele, tervisele ja uuenduslikele lahendustele seoses väljakutsetega, millega me tegelikult silmitsi seisame. Me oleme selle võlgu ülejäänud maailmale, meie tulevastele põlvkondadele ja Euroopa maksumaksjatele.

Kyösti Virrankoski (ALDE). – (FI) Härra juhataja, asutamislepingujärgseteks põllumajanduspoliitika eesmärkideks on arendada põllumajandust, kaitsta põllumajandustootjate sissetuleku tasemeid ja mõistlikke tarbijahindu, stabiliseerida turgusid ja tagada varustamine.

Põllumajanduse tervisekontroll on lisaks kõigele muule vastuolus esimese eesmärgiga ja sel põhjusel tähendaks see tegelikult asutamislepingu muutmist. Põllumajandustootjatele antavat abi kärbitaks, murdes nõnda varem antud lubadusi. Tarbijahinnad võivad tõusta. Piirang sekkumisostudele ja piimakvootide kaotamine suurendaks

turukõikumisi. Möödunud aastal kulutasime me piima eksporditoetustele 500 miljonit eurot. Abi lahtisidumine toodangust vähendaks tootmist, samal ajal kui selle vastuvõetavus muutuks ebakindlamaks.

Tervisekontrollil puudub üle kõige solidaarsus. Komisjoni ettepanek ei peegelda mingil moel põhimõtet, mille kohaselt peavad inimesed olema ka suutelised tegelema säästva põllumajandusega nendes piirkondades, millel on looduslikud tingimused kõige halvemas olukorras, isegi kui Euroopa Ülemkogu on seda kolm korda kinnitanud. Põllumajanduslikud pereettevõtted kujutavad endast rahvusvaheliste suurte toiduainetootjate ja ülemaailmsete turujõudude vastu seistes liiga nõrka läbirääkimiste poolt. Seetõttu ongi meil vaja põllumajanduspoliitikat.

Sergio Berlato (UEN). – (IT) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, meie peamine eesmärk on tagada, et Euroopal on pärast 2013. aastat ühine põllumajanduspoliitika. Me usume, et see on põhiline mitte ainult selleks, et meie liikmesriikides põllumajandussektorit ja sotsiaalmajanduslikku struktuuri kaitsta, vaid ka seepärast, et kolmanda aastatuhande koidikul on strateegiliselt olulisem kui kunagi varem tagada Euroopa kindlustatus toiduainetega.

Volinik, me tahaksime rõhutada asjaolu, et meil tuleb vajaduse korral jätkata iga üksiku põllumajandusturgude ühise korralduse toetuspoliitika rakendamist ning eriti usume me, et:

a) tubakasektoris peab abi lahtisidumine tagama võimaluse säilitada osaliselt lahtisidumata abi kuni 2013. aastani, et vältida täielikku tootmisest loobumist, kuna see seaks ohtu terved sektorid, tekitades töötust ning ka erinevaid majanduslikke ja keskkonnaprobleeme eriti ebasoodsas olukorras olevates piirkondades. Ma tahaksin tuletada volinikule ja juhatajale meelde, et Euroopa Parlament on juba suure hääletamusega selles küsimuses toetust avaldanud;

b) piimandussektoris lühikeses perspektiivis turgu taastasakaalustada ja võimaldada pikas perspektiivis kvootide süsteemist pehme maandumisega väljumist, oleks soovitatav igal turustusaastal ajavahemikel 2009–2010 ja 2014–2015 suurendada kvooti 2%.

Sebastiano Sanzarello (PPE-DE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ka mina tahaksin õnnitleda raportöör Capoulas Santost ja härra Goepelit suurepärase töö eest, millega nad hakkama on saanud!

Me arutleme ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) üle, mis sündis 1990ndate lõpuosas ja tekitas ise elu 2003. aastal, globaliseerunud maailmas, kus oli toodangu ülejääk, kus me laulsime kiidulaulu põllumajandusele antavale ülemäärasele abile. Me mõtlesime välja lahtisidumise, ümbersuunamise, tingimuslikkuse ja liigse bürokraatia abi andmise süsteemis ning saavutasime mõne aasta jooksul arengu, mida oli ette kujutatud, nagu ütles härra Barnier. See areng, mida me olime ette kujutanud, kujunes selliseks: meil tekkis puudujäägiga tootmine, meil olid varustusprobleemid, eelkõige teravilja osas, meil tekkis Euroopas puudujäägiga lihatootmine ja me näeme, kuidas kaob kujutletamatu arv töökohti.

Seepärast usun, et lähenemisviis, mille komisjon 2003. aasta seisukohta muutes vastu võttis, peaks mõne päeva pärast koos Prantsusmaa eesistumisajaga lõppema ja et me peaksime nendes küsimustes ja ümbersuunamise suhtes – mis näib üleliigne – vastuvõetud seisukoha läbi vaatama. Tootjatelt vahendeid ära võttes ja viies need üle teise sambasse võtame vahendid ära nendelt, kes iga päev põllumajandusse investeerivad ja põllumajanduses toodavad, nendelt, kellel me palume austada maad ja toidukaupade tervist, kellelt me nõuame tööohutust, kellelt me nõuame loomade heaolu, kellelt me nõuame meie toidu kõrget toiteväärtust ja ohutust – me võtame ära nende toetuse üha konkurentsivõimelisemas ja globaliseeruvamas maailmas.

Seepärast peame me järele mõtlema, eelkõige seoses piimakvootidega sellistes riikides nagu Itaalia, kes on juba 20 aastat, hoolimata oma olulisest potentsiaalst selle puudujäägiga, tootmise tragöödia käes kannatanud. Toodanguga seotud abi tuleks säilitada. Ma kinnitan seda, mida mu kolleegid Euroopa Parlamendis sellega seoses tubaka kohta ütlesid, sest Euroopas on 500 000 peret, kes end sellest sektorist elatuvad ning toodanguga seotud abi kaotamine viiks nad kahtlemata vaesusesse, ilma et see suitsetajate arvu vähenemisele kaasa aitaks – kui selles on küsimus.

Vincenzo Lavarra (PSE). – (IT) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, mul on suur rõõm näha tõendeid väga positiivse kaasotsustamisprotsessi kohta põllumajanduses, mis on olnud võimalik tänu nõukogu, komisjoni ja Euroopa Parlamendi vahelisele tõhustatud koostööle. See on hea enne ja ma olen kindel, et te lubate mul õnnitleda härra Capoulas Santost tema tasakaalustatud raporti puhul ümbersuunamise, noorte põllumajandustootjate ja tööohutuse kohta ja ka seoses uute väljakutsetega!

Me elame läbi rasket üleminekuaega: me oleme teadlikud pehmest maandumisest ja toetuste toodangust lahtisidumisest ning teistest uuenduslikest meetmetest. Seda üleminekuaega läbi elades peame me kaitsma põllumajandustootjaid, kes seisavad silmitsi piimakvootide kaotamisega, ja ka ebasoodsas olukorras olevaid piirkondi, nagu tubakasektori piirkonnad, ja me peaksime kasutama selle ülemineku võimalust 2013. aastale järgneva ajavahemiku tõsise taaskaalutlemise alustamiseks, et ajakohastada ühise põllumajanduspoliitika eesmäärke ja uusi ülesandeid ning käivitada arutelu selle üle, kuidas saada üle lahknevusest esimese ja teise samba vahel.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Härra juhataja, ma tänan nõukogu, komisjoni ja raportööri kogu selle raske töö eest, mis sellele on kulunud! Üksainus n-õ lihtne asi seoses ühise põllumajanduspoliitikaga, mis on käesoleval arutelul tähelepanuta jäänud, on see, et eelarve on kindlaksmääratud ja väheneb ning ometi suurenevad meie nõudmised seoses selle poliitikaga, sh kliimamuutused, bioloogiline mitmekesisus ja veemajandus. Arukas veemajandus on väga hea mõte ja kohalikel asutustel tuleb lekked parandada. Vaat kui arukas!

Lubage mul liikuda piimaküsimuse juurde. Mis on viga kvootide 2% suurendamise sätestamisel ja nende põllumajandustootjate usaldamisel, kes suudavad turu jaoks toota, et seda teha? See ei ole kohustuslik. Las põllumajandustootjad otsustavad! Seoses lammastega on Aylwardi raport tekitanud tohutuid ootusi, mida meie siinses parlamendis toetame. Neid ootusi ei tohi petta, kui nõukogu oma lõplikke otsuseid teeb.

Mis puudutab ümbersuunamist ja artiklit 68, siis me räägime rahaliste põllumajanduse ringlussevõtuga seotud rahaliste vahendite suunamisest kõnealustesse uutesse väljakutsetesse. Seda ei saa teha ja juhul kui seda tehakse, on seda võimalik teha pigem vähemate kui rohkemate eeskirjadega, mis praegu nii kipub olema.

Suurim oht ühise põllumajanduspoliitika ja Euroopa põllumajandustootjate jaoks peitub eelarve läbivaatamises, Tony Blairi pärandis sellele institutsioonile, kus põllumajanduse rahastamine on ohus. Vastuseks märkusele Lissaboni lepingu kohta, mille tegi kolleeg Liam Aylward, võin ma öelda, et jah, inspekteerimised tekitasid tõesti probleemi. Ma pakuksin välja, et Iirimaa põllumajandustootjad toetavad nüüdsest rohkem Lissaboni lepingut, sest nad kardavad, et liikmesriikidel on põllumajanduspoliitika üle suurem kontroll ning nad on teadlikud selle ohtudest meie 2009. aasta eelarve kaudu, kui Iirimaa valitsus põllumajandustoetusi kärpis. Nad usaldavad Euroopat rohkem kui oma liikmesriike. Me peame seda meeles pidama.

Kogu Euroopa põllumajandustootjate suurim probleem on sissetulekute ja hinna kõikumine. Me vajame turutoetusmeetmeid. Need peavad olema paindlikumad ja arukamad ning neid tuleb kasutada siis, kui me neid vajame; vastasel juhul loobume me põllumajanduses tegutsevatest pereettevõtetest ja hävitame selle, mille me Euroopas loonud oleme, kvaliteetsete ohutute toiduainetega varustamise. Ma soovin teile kaalutlemisel edu!

Bogdan Golik (PSE). – (IT) Härra juhataja, volinik, lubage mul avaldada erilist tänu raportöör Luis Manuel Capoulas Santosele tohutu suure töö eest, mille ta on viimase mõne kuu jooksul lõpule viinud, ja tema suurepärase võime eest leida kompromisslahendus.

Ühine põllumajanduspoliitika peab säilitama ühenduse iseloomu, tagades, et kogu laienuvad Euroopa Liit saab konkureerida võrdsetel tingimustel. Selle eesmärgi saavutamiseks vajalike tingimuste hulka kuulub püüdlemine ühtsete toetusmäärade poole kogu Euroopa Liidus. Ma usun, et see juhtub 2013. aastal ja et keegi ei taha mõelda selle edasilükkamise viisidele.

Kuna aega on vähe, piirdun vaid ühe küsimusega. Uusi liikmesriike kaasatakse üha enam keskkonnakaitse-, toiduohutuse ja loomade heaolu alastesse nõuetesse. Nendest nõuetest kinnipidamisega kaasnevad lühikese ajavahemiku jooksul tehtavad tohutud kulutused ning nimetatud riikide jaoks tähendab see põllumajandusliku tootmise kasumlikkuse märkimisväärset vähenemist. Sel põhjusel tuleb kõnealuste põhimõtete täieliku kehtestamise sünkroniseerimine edasi lükata seniks, kuni kõik maksed ja toetused on võrdsustatud.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, volinik, ma sooviksin õnnitleda härra Capoulas Santost väga hea raporti eest ning sooviksin samuti tänada koordinaator ja variraportöör härra Goepelit.

Ma kommenteerin lühidalt kolme punkti: eeskätt, mis meisse puutub, siis olemasolevat tubaka toetuskava tuleks säilitada kuni 2013. aastani ja 50% rahastamisvahenditest tuleks hoida esimese samba all, mitte teise sambasse üle viia. Arvan, et see on nii ebaaus kui ebaõiglane. Miks ma nii arvan? Sest te tahate seda vaid tubaka suhtes kohaldada. Teiseks arvan, et see on katastroofiline rohkem kui poole miljoni perekonna jaoks,

eriti minu kodumaal, kus enamik inimesi on vaesed tubaka väiketootjad, kes jätavad oma talud maha ja kolivad suurtesse linnadesse, mis on keskkonnale ja maapiirkonnale väga kahjulik.

Tahaksin siinkohal midagi selgitada. Me oleme kõik suitsetamise vastu, kuid me ei tohi ajada segi kahte asja: nii kaua, kui inimesed Euroopas sigarete suitsetavad ja Euroopa tööstus tubakat vajab, on meil mõistlikum seda toota kui importida.

Teiseks, samuti on mõistlik säilitada olemasolev toetusõiguste kava, eriti sööda tootmisega seotud toetusõiguste osas.

Kolmandaks, ma olen vastu komisjoni kavandatud otsetoetuste andmise miinimumkünnistele, millega seoses ütleb komisjon, et mitte kedagi, kes saab vähem kui 250 eurot aastas või kes harib vähem kui ühte hektarit, ei tohiks rahastada. Püha taevas, Euroopa Liit tahab toetada nii väike- kui ka suurtootjaid. Me vajame neid kõiki, kuid kõige rohkem vajame me väiketootjaid. Sellises olukorras nõuan ma, et see läbi vaadataks ja et põllumajandustootjatele abi antaks, ükskõik kui väikesed nende põllumajandusettevõtted on.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Härra juhataja, esiteks sooviksin õnnitleda härra Capoulas Santost tema raporti puhul! Härra Barnier, härra Fischer Boel, hoolimata mõtteviisidest, mis selgitavad, et igaühel teist on erinev lähenemisviis ühisele põllumajanduspoliitikale ja selle rollile Euroopa Liidu arengus, oleme me saavutanud saavutamatu. Teisisõnu, te tekitate väike- ja suurtootjate seas usalduse puudumist ja pettumust. Teisisõnu, toetuste süstemaatilise vähendamise ja ettepanekutega kohta toetusõiguste väärtuse edasisteks vähendamisteks ajavahemikul, mil tootmiskulud on suurenenud, oleme valmistanud pettumuse nii suurtele piimatootmisettevõtetele kui ka väiketootjatele väikestes ja mägiipiirkondades.

Tubakatootmisega seotud ettepanek, milles komisjon kavandab skandaalset 50% vähendamist ilma igasuguse asutamislepingul või isegi ühise põllumajanduspoliitika horisontaalsetel poliitikavaldkondadel põhineva põhjenduseta, ei tekita usaldust. Teine vahetegemine on 10 hektariga väiketootjate erandlik vabastamine, mis eelkõige Kreeka puhul tähendab, et saarte piirkonnad jäetakse välja.

Volinik, ma olen teadlik teie kommunikatsioonipoliitikast ja ma austan teid väga. Te räägite pehmest maandumisest. Vaadake ette, millisele lennuväljale me maanduda kavatseme! Ka Guantanamo on lennujaam.

Esther de Lange (PPE-DE). – (NL) Härra juhataja, me oleme täna hommikuse pika arutelu jooksul juba paljut kuulnud. Õnneks õnnestus mul anda volinikule enne, kui me alustasime, koolidele jagamiseks mõeldud puuvilja; seega loodetavasti suudame me selle vahepala abil selle olulise teema arutamist veidike veel jätkata.

Ma tahaksin pöörata tähelepanu kõrvale koolidele jagatavalt puuviljalt ja keskenduda piimateemale. Arvestamata kõiki tehnilisi vahendeid käsitlevat arutelu, on minu meelest võimatu selgitada Euroopa kodanikule, et me oleme maksnud lisamaksudena 340 miljonit, samal ajal kui me kõik jääme ligi 1% alla Euroopa kvoodimäära. Seda loogikapudust tuleb igal juhul nõukogus käsitleda.

Lisaks sellele, nagu ma olen varem märkinud, on komisjoni ettepanek kvootide iga-aastaseks tõstmiseks 1% minu arvates väga n-ö kooritud ja seda saaks ministrite nõukogus hiljem suurendada nii, et see oleks n-ö pooleldi kooritud. Pealegi 1%ga jätame me kasutamata võimalused ELis ja maailmaturul. Väide, mida ma olen siinsel arutelul varem kuulnud, nimelt et meie kvoodisüsteem annaks meile automaatselt soodsa hinna, on liiga lühinägelik. Seda on selgelt näha ka hinnaarengu põhjal 1984. aastast alates. Mõistagi on meie piirkonnas mõeldamatud sellised suurpoed nagu Ameerika Ühendriikides on. Me peame panema paika turvavõrgud väga kesiste aastate ja ettenägematute olukordade puhuks, nagu loomahaigused.

Samuti – ja ma arvan, et see on sama oluline – nõuaksin ma tungivalt, et komisjon vaataks, kuidas tulu toiduainete tootmise ahelas jaotatakse. Samal ajal, kui supermarketid töötavad umbes 20% hinnamarginaaliga ja turustajad ligi 10% marginaalidega, töötavad paljud esmatootjad praegu – põllumajandustootjad –, kellele ei olekski toiduaineid saadaval, negatiivse tulemiga.

Ent tagasi põhiteema juurde. Nagu ma ütlesin, räägime me siin oma igapäevaleivast. Toiduainetega kindlustatus peaks seega käesoleval arutelul ja peamiselt ka arutelul põllumajanduspoliitika üle pärast 2013. aastat ülima tähtsusega olema, sest ma arvan, et viimane asi, mida me vajame on see, kui peame õigeaegselt tegema kindlaks, et me oleme kaugel asuvaist riikidest saanud oma igapäevaleiva osas sama sõltuvaks kui energiaga osas.

Giovanna Corda (PSE). – (FR) Härra juhataja, volinik, härra Barnier, daamid ja härrad, ma olen äärmiselt tänulik meie kolleeg härra Capoulas Santosele tohutu suure töö eest, mille ta ära on teinud, ja tuleb öelda: heatujuliselt ära on teinud.

Ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) ülesanne on alati olnud tagada kõigile toiduainetega varustatus. See eesmärk on isegi õigustatavam, kuna kriis, mida me praegu läbi elame, muudab nii tarbijad kui ka põllumajandustootjad haavatavaks. Hädavajalik on tagada tarbijatele juurdepääs toiduainetele, kuid tagada ka põllumajandustootjatele rahuldav sissetulek. Seepärast peame me julgustama noori põllumajandustootjaid end kehtestama ja oma tegevust arendama ning neid selles aitama, kuna just nemad on need, kes aitavad tulevikus meie planeeti toita.

Ma tahaksin rõhutada raskusi, millega lamba- ja kitseliha sektoris kokku on puutunud, mille suhtes härra Capoulas Santos on väga tundlik olnud. On ülioluline neid toetada mitte üksnes seoses lihaga, vaid ka seoses piimaga – sektoriga, mida ma Sardiinias väga hästi tunnen.

Jean-Paul Denanot (PSE). – (FR) Härra juhataja, tänan teid tehtud töö eest ja järelduste ning suuniste eest, mis ühise põllumajanduspoliitika tervisekontrollist ja härra Capoulas Santose raportist on sündinud.

Põllumajandus on tõepoolest majandussektor, mis ei ole suuteline turu signaalidele üksinda vastama. Põllumajandustegevus mõjutab kindlasti toiduainetega isevarustamist, kuid samuti, nagu me liiga tihti näeme, piirkondi ja tööhõivet.

Turuinstrumentide kaotamine oleks meie põllumajandusele raske löök. Näiteks toetuste lahtisidumine tootmisest kujutab endast tõelist probleemi teatavate loomakasvatuse valdkondade, eriti ammlehma- ja lambakasvatuse jaoks, ja mul on väga hea meel selle üle, et proua Fischer Boeli just nüüd sellel teemal rääkimas kuulsin.

Lisaks sellele on selge, et ajaloolistest viidetest rangelt kinnipidamine oleks igale võimalikule reformile suureks takistuseks. Ma usun siiski, et ühise põllumajanduspoliitika teise samba küsimus on oluline küsimus, kuna maapiirkondadel on vaja toetuda põllumajandustegevusele, et arendada maapiirkondade tööhõivet. Seepärast peame me mõtlema sellele teise samba küsimusele, kaotamata loomulikult esimest sammast.

María Isabel Salinas García (PSE). – (ES) Härra juhataja, esiteks sooviksin õnnitleda härra Capoulas Santost suurepärase töö eest! Ma usun, et ta on saavutanud oma raportis tasakaalu ja mõõdukuse.

Sellel arutelu etapil tunnen, et on ülioluline saata meie põllumajandustootjatele sõnum stabiilsuse kohta. Euroopa põllumajandustootjad vajavad rohkem kui kunagi varem stabiilsust ja lahendusi. Nad vajavad piisavalt pikki üleminekuaegu ja ka raskustega vaeva nägevate sektorite jaoks ette nähtud konkreetsete meetmete jätkumist.

Volinik, kõigi sektorite puhul ei saa kasutada samu lahendusi. Te peate pidama meeles, et meil on sektoreid, kes on tõelistes raskustes. Ühine põllumajanduspoliitika ei tohi olla probleem, vaid peab olema pigem lahendus, ja sellepärast vajame me tugevat esimest sammast.

Me usume ja usaldame maaelu arengut, kuid me ei usu, et komisjoni kavandatud ümbersuunamine on lahendus. Maaelu arengut ei tohiks tugevdada nii, et sellega esimest sammast kahjustatakse. Me nõustume sellega, et ühtset otsemaksete kava tuleb lihtsustada turuinstrumentide läbivaatamise teel. See ei tähenda aga nende lammutamist.

Kui me seda õigesti teeme, paneme me aluse sellele, et ühine põllumajanduspoliitika jätkub pärast 2013. aastat. Kui valesi teeme, peavad paljud Euroopa põllumajandustootjad meie tõttu ettevõtlustegevuse lõpetama.

Alessandro Battilocchio (PSE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma tervitan meie raportöör härra Capoulas Santose tehtud suuri jõupingutusi, tagamaks, et ühine põllumajanduspoliitika on edaspidigi lähemal pigem põllumajandustootjaile ja Euroopa kodanikele kui turu vajadustele, ja lahendamaks muresid, mis tekivad, kui mängus on nii palju väljakutseid.

Seepärast on 27 liikmesriigi jaoks ülioluline kasutada sektori suhtes ühist lähenemisviisi, kuid oluline on säilitada turutoetus- ja juhtimisvahendid keskse tähtsusega toodete jaoks. Ma pean silmas näiteks piimasektorit või abi tubakasektorile, mille kaotamine ei aitaks kindlasti suisetajate arvu vähendada, vaid tooks selle asemel kaasa loobumise ühest olulisest Euroopa tootest ja sellega seotud sotsiaalsest struktuurist.

Selliste vahendite puhul tuleb siiski alati võtta arvesse põllumajanduslike olude äärmist mitmekesisust Euroopas. Näiteks praegu kehtiv piimakvootide süsteem on vastus kriteeriumidele, mis on nüüdseks iganenud. Kompromissetepanekus kavandatud 1% suurendamisest 27 liikmesriigist enamiku kodumaise nõudluse rahuldamiseks ei piisa. Seepärast vajame me paindlikumat süsteemi, mis annab igale üksikule liikmesriigile

võimaluse omaenda vajadusi rahuldada ning see edendaks ka Euroopa konkurentsivõimet sektoris ja rahvusvahelisel turul.

Avril Doyle (PPE-DE). – Härra juhataja, ma nõustun jõuliselt minister Barnieriga, kui ta räägib toiduainetega isevarustamisest ja selle tähtsusest, ja volinik Fischer Boeliga, kui ta räägib kliimamuutuste olulisusest seoses põllumajanduskavaga tänapäeval. Palun, kas me saaksime need kaks mõistet ühendada?

Eeldatakse, et kasvav ülemaailmne nõudlus piimatoodetele – mis suureneb 2020. aastaks kuni 35% – toob kaasa lirimaa piimatootmise mõningase intensiivistumise, mistõttu juhul, kui meie veiste arvu vähendamist tuleb pidada vastamiseks jõupingutuste jagamise ettepaneku kohaseks ELi kliimamuutustega seotud eesmärkidele, avaldab see tõenäoliselt mõju meie ammlehmakarjale. lirimaa toiduainete tootmise süsteemi tunnustatakse kui ühte tõhusaimat süsteemi maailmas, arvestades heitkoguseid toodetud toiduaineühiku kohta. Igasuguse puudujäägi maailma toiduaineteturul – juhul kui lirimaa oma kariloomade arvu vähendab – täidavad kõige tõenäolisemalt vähem jätkusuutliku põllumajandusliku tootmise süsteemi ja sellise süsteemidega riigid, mis tekitavad karja vähem tõhusa haldamise laadi või karjade ealise profiili või metsade hävitamise tõttu palju suuremaid heitkoguste tasemeid.

Paulo Casaca (PSE). – (PT) Härra juhataja, volinik Fischer Boel, härra Barnier, tervisekontroll peaks parandama neid aspekte, mis ei ole päris õiged. Äärepoolseimate piirkondade põllumajandust käsitlevates õigusaktides on üks aspekt, mis ei ole õige. See on Assooride autonoomse piirkonna suhkru-sektori reguleerimine.

Ma tahan soovitada tungivalt nii komisjonil kui ministril ja ka kõikidel liikmesriikidel heita pilk muudatusettepanekutele, mille me oleme esitanud, et vaagida, mis on kaalul, kuna seda probleemi saab pingutusevabalt ja lihtsalt lahendada. Ent juhul kui seda ei lahendata, toob see kaasa töötuse ja kõnealuse sektori ebaõnnestumise, millel on Assooride autonoomse piirkonna jaoks äärmiselt rasked tagajärjed.

Ma nõuaksin veel kord kindlalt, et te pööraksite sellele suurimat tähelepanu.

Francesco Ferrari (ALDE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma arvan, et seoses hiljuti tekkinud olukorraga peame tänama nii komisjoni kui ka raportööri. Tahaksin tänada raportööri tehtud töö eest, sest kui me arutame põllumajandusküsimust, arutame me toiduaineteküsimust ja seepärast on kõnealune küsimus väga tundlik küsimus.

Tahaksin kõneleda kahest kesksest aspektist: esimene on piimakvootide küsimus. Ma tervitan üksmeelt, mis saavutati 1% taseme suhtes – mida võiks ka suurendada 2%ni –, kuid suurem probleem tekib pärast 2014. aastat, juhul kui maandumine ei ole pehme, tekivad tohutud probleemid nende jaoks, kes on viimastel aastatel investeerinud, ja tohtu kahju kõnealuse sektoriga seotud põllumajandusettevõtetele. Teine aspekt või küsimus on seotud kontrolliga hindade üle põllumajanduses. Aasta tagasi oli teraviljaga seotud toiduaineteprobleem ja nüüd on maisi ja nisu hinnad, võrreldes eelmise aastaga langenud pooleni, samal ajal, kui makaronide, leiva ja sööda tarbijahinnad on ikka kõrged. Võib-olla tehti viga planeerimisel või puudus piisav kontroll ...

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Härra juhataja, Euroopa Komisjon on teinud ettepaneku kehtestada erinevate liikmesriikide jaoks ühise põllumajanduspoliitika kulutuste ülemmäärad kuni 2013. aastani ja edaspidi. Kui me teisendame need summad summadeks hektari viljelusmaa kohta, siis tekib eri liikmesriikide vahel suur erinevus toetuse suuruses hektari kohta: Belgias moodustab see orienteeruvalt 490 eurot, Taanis 390 eurot, Saksamaal 340 eurot ja Prantsusmaal 260 eurot, samal ajal kui uutest liikmesriikides on see palju väiksem: Tšehhi Vabariigis 210 eurot, Slovakkias 200 eurot ja Poolas ainult 190 eurot.

Olukorras, kus vanade ja uute liikmesriikide tootmiskulud on kiiresti ühtlustumas ja Euroopa Komisjon kavandab rahalise toetuse tootmisest lahtisidumist, ei ole kõnealuste erinevuste säilitamisel tegelikult mitte ainult enam mingit õigustust, vaid sellega diskrimineeritakse ka põllumajandustootjaid uutest liikmesriikides. Kui komisjoni ja nõukogu seisukoht selles küsimuses ei muutu, on meil igavesti kaks ühist põllumajanduspoliitikat: vanadele liikmesriikidele suunatud rikkam põllumajanduspoliitika ja vaesem põllumajanduspoliitika, mis langeb osaks uutele liikmesriikidele.

Elisabeth Jeggle (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, volinik, minister, ma tahan piirduda lühikese panusega ja keskenduda asjaolule, et me vastutame eelkõige Euroopa Liidu 500 miljoni tarbija eest ja seejärel Euroopa Liidu põllumajandustootjate eest, kes tarbijatele toiduaineid toodavad. Me vastutame võrdselt suurte ja väikeste põllumajandusettevõtete eest. Me vastutame ebasoodsas olukorras olevates piirkondades, rohumaa piirkondades ja eelkõige kõigis nendes piirkondades asuvate põllumajandusettevõtete eest, mis on seotud piima- ja lihatootmisega.

Volinik, ma soovin teid tänada selle eest, et olete positiivselt kaalunud piimafondiküsimust – midagi, mida ma olen palunud kaks aastat, nimelt alates arutelust minipiimapaketi üle ja toetusmeetmete kaotamisest kõnealusel valdkonnas. Ma olen veendunud, et see mehhanism võimaldab meil anda abi juhul, kui me esmalt raha teistelt põllumajandustootjailt ära ei võta, vaid kasutame pigem vahendeid, mis on vabanenud turutoetusmeetmete kaotamisega.

Marian Harkin (ALDE). – Härra juhataja, me peame sellel arutelul rääkima toiduohutusest, toidu jälgitavusest ja eelkõige toiduainetega kindlustatusest. Me ei saa kõnealuseid küsimusi oma tänastest aruteludest välja jätta ja me ei saa jätta tähelepanuta asjaolu, et põllumajandustootjate arv kasvab aasta-aastalt märkimisväärselt.

Kohustusliku ümbersuunamise suurenemine paneb lihtsalt teie käe Euroopa põllumajandustootjate taskusse. Ühtsete otsemaksete väärtus on alates 2005. aastast inflatsiooni ja teiste probleemide tõttu vähenenud orienteeruvalt 15% ja ometi on tehtud ettepanek neid veelgi vähendada.

Tundub, et lihtsustamine on sõnakõlks. Vähemalt Iirimaa on siiski põllumajandustootjate kontrollimisega seotud arvud järk-järgult suurenenud. Viimastel nädalatel oli meil terve hulk helikoptereid, mida toetas 61 maapealset inspektorit, loendamas Connemara mägedes lambaid – väikeses piirkonnas, kus lammaste hind ei korvaks isegi põllumajandustootjate investeeringuid. Mõnede jaoks sarnanes see rohkem pigem Iraagi invasiooni kui Euroopa helde käega. See on ebaökoonoomne ja annab edasi pildi ülemäära bürokraatlikust Euroopast, mis tegutseb täiesti ebaproportsionaalsel viisil.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, kuigi mul kompromissettepaneku üle hea meel ei ole, saan sellega leppida, kuna võib olla võimalik hoida ära suurim kahju meie põllumajandustootjaile, juhul kui me ei vii ellu komisjoni hukatuslikku ettepanekut vähendada otsetoetusi.

Kui see raha läheb piimafondi, on kärbe isegi valutum. Kahjuks lugesin ma täna hommikul, et komisjon oli jälle barrikaadidele asunud, olles piimafondi vastu. Luksemburgi põllumajandustootjaid see ei mõjuta, siis kui me ei vähenda otsetoetusi kuni 10 000 euronit, sest kõik täiskohaga põllumajandustootjad on sellest piirmäärast ülalpool. Seepärast peab olema prioriteediks kärbete vältimine või nende hoidmine nii väiksena kui võimalik. Vastasel juhul ei ole Luksemburgi täiskohaga põllumajandustootjatel mingit tulevikku.

Giovanni Robusti (UEN). – (IT) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, ma arvan, et praegu pole aeg ega koht olulise arutelu alustamiseks. Euroopa Parlamendil on volitus üksnes arvamuse avaldamiseks ainsas küsimuses, kus ELil on võim elu ja surma üle ja millele kulutatakse pool eelarvest.

Minu seisukoht on, et tervisekontroll on konservatiivne; globaliseerumise eest, mis on samuti üks ELi eesmärke, maksab põllumajandus: vahenduse võimatu rolli lõputu otsimise ohver. Minu roll Euroopa Parlamendi liikmena näitab siiski läbipaistvuse puudumist ühise põllumajanduspoliitika kohaldamisel. Volinik kirjutas 2008. aastal määrusele nr 250 alla, kuid liikmesriigid eiravad seda ja nii on see ka pärast 30. juunit 2009.

Ma väidaksin, et ainus viis jätkamiseks, mis meile on jäänud, on pöörduda ametisse määratud kontrolliasutuste poole, kuid meil on vaja pidada meeles, et me peaksime liikuma põllumajanduspoliitikat käsitleva aruteluga kodanike suunas, kellele tuleks anda teavet, juhul kui me soovime seda õiget teed minna. Juhul kui me seda ei soovi, seame me jätkuvalt ohtu põllumajanduspiirkonnad, mis on oma jätkuva isolatsiooni ohvrid.

James Nicholson (PPE-DE). – Härra juhataja, sooviksin puudutada piimaküsimust. Ma ei poolda 2% suurendamist. Toetaksin 1% suurendamist, sest olgugi et palju on räägitud pehmetest maandumistest, siis mina seda ei usu. Minu meelest muutub maailm samal ajal, kui me siin istume. Viimaste kuude jooksul on 12 aastat tagasi kindlasti meie tootmise edukaks osaks olnud piimatööstus muutuvate maailmaturgude tõttu alla käinud.

Ma tahaksin öelda volinikule, et olen veidi mures artiklite 68 ja 69 pärast. Usun, et te võite võtta sõna „ühine“ ja see ühisest põllumajanduspoliitikast alatiseks kõrvaldada. Ma oleksin selles suhtes väga ettevaatlik, tagamaks, et me ei anna liiga palju vastutust ja et raha saab lihtsalt tagasi minna ja liikmesriigid saavad luua ebavõrdsed tingimused.

Seoses ümbersuunamisega arvan, et me peaksime jääma ühtsete arvude juurde, kuid laseksime kõigel, mis meil seoses ümbersuunamisega on, olla kohustuslik. Las kõik kogu Euroopas maksavad sama teisest sambast ümbersuunamise tasu.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Härra juhataja, ma sooviksin lisada mõned mõtted: esiteks vajame me ühise põllumajanduspoliitika raames tugevdatud esimest sammast, et põllumajandustootjad saaksid turu praegustele

vajadustele vastata ja probleeme lahendada. Teiseks loob igasugune täiendav diferentseerimine tootjate seas sissetulekuga seotud ebakindlust. Kolmandaks, soovitud võtta kasutusele uus toetusmehhanism, nagu vastastikune ja tootmisohutuse fond, ei saa rahastada lisakulutuste abil. Ja neljandaks, ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) esimese samba kaasrahastamine avab ukse ühise põllumajanduspoliitika tulevasele rahastamisele.

Colm Burke (PPE-DE). – Härra juhataja, ma soovin õnnitleda raportööri töö puhul ühise põllumajanduspoliitika tervisekontrolliga, kuna on oluline juhtida tähelepanu parlamendi suurenenud töömahule kõnealuses protsessis, ja tahaksin ka tervitada nõukogu ja komisjoni suhtumist nendel läbirääkimistel! Usun, et see on hea enne tulevaste läbirääkimiste jaoks, kui parlament kasutab põllumajandusküsimustes nõukoguga täielikult kaasotsustamismenetlust.

Olles pärit ühest lirimaa põllumajanduspiirkonnast, on kurb näha, et viimasel ajal on põllumajandustootjad pööranud ELi projekti vastu mitmel erineval põhjusel, millest üks on tajutav läbipaistvuse puudumine läbirääkimistel nõukogus. Ent juhul kui ja siis kui Lissaboni leping vastu võetakse, on parlamendil keskne osalus ja seega on ühise põllumajanduspoliitikaga seotud küsimusi käsitleva avatud, läbipaistva arutelu jaoks suurem roll, mis toob kaasa põllumajanduskogukonnas suurema õiguspärasuse.

Parlamendi jaoks kujutavad endast edasised sammud osalemist täiel määral otsustamisprotsessis ja see saavutatakse lõpuks vaid kaasotsustamismenetluse abil.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) See on hea raport. Mis on puudu, mida on vaja muuta? Ühise põllumajanduspoliitika ülevaates ei võeta piisavalt arvesse uut olukorda, mis on nii tekkinud toidukriisi tulemusel nii maailmas tervikuna kui ka Euroopas. Selleks et seda mõistlikul viisil mitte arvesse võtta, on juhtunud liiga palju.

Euroopa Komisjoni ettepanekutes sisalduvates paljudes küsimustes petetakse uute liikmesriikide ootusi, kes nõuavad õiglasemat toetuste süsteemi. Ma olen veendunud, et toetuste tasemete võrdsustamine liikmesriikide vahel on möödapääsmatu. Volinik, ministrite nõukogu kohtumisega kaasneb 8000 tubakakasvataja jõuline meeleavaldus. Loodan, et nende nõudmised täidetakse.

Teiste küsimuste puhul peame me esiteks kasutama kvoodisüsteemi 2015. aastal kaotamise suhtes ettevaatlikku lähenemisviisi. Me peame töötama välja viisi, kuidas sellele olukorrale läheneda. Piimaturg on ebastabiilne ning seepärast tuleb seda jälgida. Teiseks peaksime me säilitama turgu sekkumise vahendid, näiteks säilitamine...

(Juhataja katkestas sõnavõtja)

Michel Barnier, nõukogu eesistuja. – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, palju tänu teile tähelepanu ja meile esitatud küsimuste eest! Tahaksin käsitleda ükshaaval mitut küsimust.

Esiteks tahaksin ma rääkida ümbersuunamisest, mida mainisid härra Goepel ja härra Baco, härra Sanzarello ja proua Lulling hetk tagasi. Võin teile kinnitada, et ümbersuunamise määra küsimus on igasuguse kompromissi keskne element. Ma olen võtnud teadmiseks soovi leida kompromisslahendus. Tahaksin lisada, et järkjärguline ümbersuunamine, mis on liiga karm, võib kindlasti mitmele liikmesriigile probleeme tekitada, kuid me peame olema täiesti teadlikud sellest, et just järkjärgulise ümbersuunamise põhimõtte vastab elavalt reklaamitud sotsiaalsele vajadusele. Seepärast peame me koos Mariann Fischer Boeliga leidma kompromissi ja seoses sellega usun ma, et teie raportööri esitatud seisukoht heidab kõnealusele kompromissile valgust. Seoses ümbersuunamisega on küsimus kaasrahastamise määrast täiendava ümbersuunamise jaoks veel üks element, mis tuleb paketti lisada. Te olete teinud ettepaneku 100%ks, mis ei ole riiklik kaasrahastamine. See on väga ambitsioonikas, kuid usun, et see on õige toimimisviis.

Järgmisena tahaksin käsitleda uute väljakutsete küsimust. Ma mõistsin täielikult põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni seisukohta, milles kaalutakse ühena nendest ümbersuunamise abil rahastatavatest uutest väljakutsetest piimasektori teotamist *de facto*. Ma usun, et see on üks nendest võimalustest, millega me Mariann Fischer Boeliga töötame.

Teine keskne küsimus, daamid ja härrad, mis on ulatuslik ja väga problemaatiline, on küsimus, mida mainis härra Capoulas Santos, kes sooviks kainen ja mõõdukat lähenemisviisi: arvamus, mida just praegu kordasid härra Goepel, proua Mathieu ja härra Le Foll. Ma olen maininud vaid mõnda nime, kuid paljud meist võiksid selles küsimuses – piimakvootide küsimuses – kaasa rääkida. Lahendamist vajavad kaks probleemi: kvootide suurendamine ja suurendamise määr ning toetusmeetmed.

Seoses kvootide suurendamisega olen ma märganud, et arutelud parlamendis on toonud välja kaks suuresti erinevat seisukohta. Ausalt öeldes on olukord ministrite nõukogus sama. Lahendus, mida te soovitate – 1% aastas ajavahemikul 2009–2010 – ja teha seejärel otsus suurendamise jätkamist käsitleva raporti alusel, on kaalutlev lähenemisviis ja kooskõlas teie raportöör härra Capoulas Santose soovidega. Samal ajal on olemas küsimus keskpikas perspektiivis nähtavusest põllumajandusettevõtete jaoks – seoses ettevõtetega üldiselt. See nõuab kursi kavandamist kuni 2015. aastani, ja lõpuks, mul on tunne, et komisjoni ettepanek on tasakaalule lähedal. Me kavatseme töötada selle ja eelkõige toetusmeetmete kallal, kuna igati on nõus toetusega tundlikele piirkondadele. Arvan, et pakutud lahendus kasutada artiklit, et rakendada rohkem struktuurimeetmeid, annaks meile terve rea kasulikke vahendeid, et toetada kõnealust sektorit. Seoses sellega, kuidas rakendatavad rahalised vahendid toimiksid, arvan, et on vaja arutelu, et leida kõigile vastuvõetav lahendus. Ma mõtlen loomulikult n-ö piimafondi.

Härra juhataja, ma tahaksin öelda paar sõna turu reguleerimise vahendite kohta. Ma olen märkinud taotlusi, millega püütakse säilitada turu reguleerimise vahendeid ja tõhusaid vahendeid. Mina, nagu teiegi, usun selles uues ülemaailmses kontekstis, millele paljud meist viidanud on, seoses põllumajanduse ja toiduga, et see tootmisektor, see töeline majandus, mis mõjutab inimeste toiduainetega varustamist, vajab vahendeid sekkumiseks tõsise turu ebastabiilsuse puhuks, ja sellest vaatenurgast on sekkumine üks läbirääkimiste oluline aspekt.

Paljud liikmesriigid, nagu ka paljud Euroopa Parlamendi liikmed tahavad komisjoni esialgsed ettepanekud läbi vaadata ja neid uuesti arutada. Me otsime ka kompromissi, mis võimaldab meil säilitada töeline ja tõhus turvavõrk.

Viimaks tahaksin rääkida artiklist 68. Siin parlamendis, nagu ka nõukogus, on olnud palju arutelusid ja kõlanud jõuline nõue avada võimalused selleks, et kohaldada kõnealust artiklit, mis äratub suurt huvi, säilitades samal ajal oma üldpõhimõtted. Võimaluste avamine kõnealuse artikli kohaldamiseks võimaldab – muidugi minu meelest – liikuda edasi sellist liiki tootmiste toetamise poole, nagu lambakasvatusektoris, mida on mainitud ja mis vajab toetust.

Ka siin töötame me komisjoniga kooskõlas nende tegevussuundadega just nüüd, kui me kavatseme rahastamistingimuste parandamiseks lahendusi otsida. Ma pean eelkõige silmas uute liikmesriikide paljude esindajate esitatud nõudmisi suurema õigluse ja võrdsuse kehtestamiseks.

Härra juhataja, daamid ja härrad, ma olen kuulanud väga tähelepanelikult ja suure huviga kõiki neid üksikasjalikke sõnavõtte, mida on peetud. Vastavalt arvamusele, mida te kavatsete esitada – ja ma tahaksin tänada tehtud töö eest veel kord juhatajat härra Parishit, kogu komisjoni ja raportööri – saab minu ülesandeks kindlustada dünaamiline poliitiline kompromiss, mis võimaldab meil uues ülemaailmses kontekstis, kus me oleme, kohaldada ühist põllumajanduspoliitikat, kaitstes seda samal ajal. See on ülesanne, millega tööd alustame koos Mariann Fischer Boeli ja kõigi tema kolleegidega, keda ma tänan selle vaimuse eest, mida me viimaste kuude jooksul omavahel edendanud oleme.

Ma tahaksin ehk öelda viimase sõna, et osutada märkusele, mille tegi just nüüd proua Aubert, kes mainis toiduainetega kindlustamatuse olukorda. Eesistujariik on täiesti teadlik sellest, et me ei saa arutada ühist põllumajanduspoliitikat, justkui oleksine mingis kindluses, pöörates Euroopas iseenda vastu. Me korraldasime Maailma Kaubandusorganisatsiooni peadirektori, Maailmapanga peadirektori, Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni peadirektori, paljude parlamendiliikmete ja volinik Louis Micheliga 3. juulil Euroopa Parlamendis seda küsimust käsitleva konverentsi just selles vaimus: „Kes toidab tulevikus maailma?“ Samas vaimus korraldame me 28. novembril uue töökohtumise Louis Micheliga, kus käsitletakse põllumajanduse ja arengu vahelist sidet.

Seepärast pööran mina, nagu ka eesistujariik, tähelepanu sellele, mida öeldakse põllumajanduse kohta, et säilitada Euroopa Liidu põllumajanduse ja piirkondlik toidumudel, mis on ühist põllumajanduspoliitikat 50 aastat toetanud, kuid säilitades selge ja empaatilise perspektiivi seoses sellega, mis teistes maailma osades toimub.

Mariann Fischer Boel, komisjoni liige. – Härra juhataja, ma olen kuulanud tähelepanelikult ja arvan, et n-ö tähelepanu tõmbamise (*catch-the-eye*) menetluse vormis toimunud arutelu andmed näitavad, et siinses parlamendis on tohtu huvi põllumajandussektori ja võetavate otsuste tagajärgede vastu.

Ma tahaksin käsitleda mõnda juba mainitud küsimustest. Esiteks tahaksin rõhutada, et minu arvates te kas mõistsite midagi väärsti või jätsite midagi tähele panemata, kui püüdsite mind veenda, et ümbersuunamine tähendab põllumajandustootjatelt raha äravõtmist, mis kindlasti nii ei ole. Me vajame ümbersuunamist, sest

meil on uued väljakutsed ja vaja toetada põllumajandustootjate võimalusi teha investeeringuid, et need uued väljakutsed vastu võtta. Seega ma arvan, et vastupidi – võib öelda, et ümbersuunamisel me tegelikult suurendame põllumajandussektori jaoks olemasolevaid rahalisi vahendeid, kuna toimub kaasrahastamine. Selles ongi asi. Kui te ütlete jätkuvalt, et me võtame põllumajandustootjailt raha ära, siis valitseb nende seas teie hulgast, kes selle argumendi on valinud, teatav väärarusaam.

Paistab, et täna on piim olnud oluline küsimus. Neil Parish ütles oma esimeses kõnes, et teie komisjonis on 27 liikmesriiki – 27 klienti –, kuid olles kuulnud tänast arutelu, oleksin ma arvanud, et teil on neid palju rohkem, sest siin kuulates saate te võtta ja valida mida tahes alates suurendamisest 0% kuni suurendamiseni 10%. Eesistujariik ja komisjon on kohustatud püüdma leida õige tasakaal.

Neile, kes räägivad piimafondist: see on kummaline, sest ma mäletan veel 2003. aasta läbirääkimisi, kus me kogu Euroopa piimatootjaile hüvitist maksime. Lubage mul tuua näiteks Saksamaa: Saksamaa piimatootjaile maksti igal aastal toetust üks miljon eurot – raha, mis kanti nende piimarahast üle nende ühtsesse otsemaksete kavasse. Kuid selles etapis ei kuulnud ma kedagi piimafondist rääkimas ja see on põhjus, miks – kuna me teame, et piimasektor seisab silmitsi raskustega – me oleme praegu uutele väljakutsetele piimaküsimuse lisanud. Ma olen kindel, et me oleme suutelised kujundama raskustega silmitsi seisvate piirkondade piimatootjate jaoks välja väga korraliku paketi.

Pea ütles, et ma olen üllatunud, et piimakvoodi suurendamisele on nii suur vastuseis, teades, et eelmisel aastal kogusime me Euroopa piimatootjalt lisamaksudena 338 miljonit eurot. Kindlasti ei ole see viis, kuidas ma edasi minna tahan. Ma tahan anda põllumajandustootjaile võimaluse reageerida turgudele. Kvootide suurendamine ei tähenda kohustust toota, vaid see on üks võimalus neile, kes on sise- või välisurur tugevad. Tuleb pidada meeles, et mõned konkurentsivõimelised tootjad maksavad igal aastal selleks, et äris püsida, 338 miljonit eurot.

Seoses ümberjaotamisega on ilmne, et valitses laialdane üksmeel selles suhtes, et kõnealusel tervisekontrollist ei saa uut reformi ja et seega arendasime me edasi 2003. aasta reformi. Ma arvan, et nii eesistujariik kui komisjon võivad möönda, et uued liikmesriigid avaldavad jõulist survet, et neile võrdsemalt makstaks, ja ma tean, et sellest saab arutelu, mida 2013. reformis jõuliselt kaitstakse. Me võiksime isegi nüüd kompromissetpanekus uute liikmesriikide jaoks mõne lahenduse leida ja ma loodan, et te olete positiivselt üllatunud.

Lõpetuseks võiksin vaid öelda tõstatatud tubakaküsimuse kohta, et mulle avaldas muljet härra Gklavakis, kes püüab alati meid veenda, et tubakas on oluline, ja meie usume, et see tema piirkonnas nii ongi. Kuid tubakaküsimus ei kuulu tervisekontrolli raamesse. Tubakareform viidi läbi 2004. aastal ja seda toetasid kõik riigid, kaasa arvatud tubakat tootvad liikmesriigid. Nagu ma olen palju kordi öelnud, ei kavatse ma kindlasti tubakareformi taasavada. Kuid ma toetan kõikide nende liikmesriikide, kõikide nende piirkondade aitamist, kes probleemidega silmitsi seisavad, kuna maaelu arengu poliitikas on olemas palju võimalusi. Ma olen kindel, et me suudame luua lahendusi, mis leevendavad tubakatootjate suhtes juba vastu võetud otsuste tagajärgi.

Ma pean piirduma lühikeste märkustega, kuid mu järeldus tänase arutelu kohta on selgelt see, et me vajame täna ühist põllumajanduspoliitikat rohkem kui kunagi varem. Ma olen nõus proua McGuinnessiga, et olukord, kus taasriigistamine oleks ainus vastus, kahjustaks kindlasti Euroopa põllumajandussektorit.

Säilitagem oma ühine põllumajanduspoliitika paindlikkusega, mille oleme oma erinevatesse valikutesse maaelu arengu poliitika raames lisanud. Ent me vajame ühist Euroopa põllumajanduspoliitikat. See oleks minu järeldus tänastest aruteludest. Ma tahan teid kõiki selle pühendunud lähenemisviisi eest tänada!

ISTUNGIT JUHATAB: Adam BIELAN

asepresident

Luis Manuel Capoulas Santos, *raportöör*. – (PT) Sõnavõtjate pikk nimekiri ning kindlameelne ja kirglik viis, kuidas nad oma mõtteid väljendasid, kinnitab veel kord, kui oluline on see teema Euroopa Parlamendile, ja tähtsust, mis tuleks omistada põllumajandusele, põllumajandustootjaile ja maapiirkondadele Euroopas.

Käesoleval arutelul ei ole olnud üllatusi, sest peamiselt on see kinnitanud seisukohti, mida on korratud erinevate arutelude ajal kogu selle pika vaidlusprotsessi vältel, mis on kestnud üle aasta, ja konkreetsel juhul minu fraktsiooni puhul veel kuus kuud enne seda.

Ma tunnen siiski, et samuti on selgelt näidatud, et puuduvad alternatiivid seisukohtadele, mis esindavad kesktee, võimaldades vastutustundlikku kompromissi, millega enamus nõus saab olla.

Komisjon ja nõukogu on samuti oma seisukohti kinnitanud, kuid mul on hea meel märkida paindlikkuse ja avatuse märke, mida on väljendatud.

Seepärast usun ma meie poliitilisse realismi, kallid Mariann ja Michel, ja kompromissivaimu, milles leida lõplik lahendus, mis on väga lähedane sellele lahendusele, mille parlament teile nendes üliolulistest küsimustes välja pakkus.

Ma kordaksin selle lähenemisviisi sümboolset tähtsust Euroopa Parlamendi poolse kaasotsustamisvõimetuste võtmise eelõhtul, sest ma loodan, et probleem seoses Lissaboni lepingu ratifitseerimisega lahendatakse peagi, arvestades, et Euroopa vajab Lissaboni lepingut.

Härra Barnier, nagu olen korduvalt öelnud, ei kasuta me veel kaasotsustamismenetlust, kuid hakkame juba selles vaimus toimima. Seepärast loodan, et oodatavad rasked läbirääkimised täna ja homme osutuvad väga edukaks. Ma olen kindel, et me suudame leida üksmeelse lahenduse, mis vastab meid hoolikalt jälgivate Euroopa põllumajandustootjate ja põllumajanduse muredele. Me kõik oleme veendunud – ja see on käesoleva arutelu parim järeldus –, et Euroopas on vaja ühist põllumajanduspoliitikat, et Euroopa põllumajandus saaks olla konkurentsivõimeline ja keskkonnasäästlik.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval, 19. novembril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Gerard Batten (IND/DEM), kirjalikult. – Ühine põllumajanduspoliitika sunnib Briti tarbijaid ostma mandri põllumajandustootjatelt pigem kõrgete hindadega kui odavamate maailmaturu hindadega toiduaineid. Hinnangute kohaselt põhjustab ühine põllumajanduspoliitika maailmaturul valitsevatest hindadest vähemalt 23% kõrgemaid hindu.

Samuti hindavad majandusteadlased, et ühine põllumajanduspoliitika läheb Ühendkuningriigi tarbijatele maksma vähemalt summa, mis on võrdne 1,2%ga SKTst ja milleks on praegu jahmatav 16,8 miljardit inglise naela aastas.

Ma esindan paljusid inimesi Londonis, kes näevad vaeva, et arveid maksta. Neid ootavad ees aina suurenevad maksud ja aina tõusvad hinnad. Nad ei võlgne elatist mandri põllumajandustootjaile. Kui riigid tahavad oma põllumajandustööstuseid toetada, on see nende oma asi, kuid selle eest peaksid maksma nende endi maksumaksjad.

Ühise põllumajanduspoliitika eest maksavad need, kes on seda kõige vähem suutelised tegema: pensionärid ja väikese sissetulekuga inimesed; need, kes kulutavad suure osa oma käsutatavast sissetulekust toidule. Ühine põllumajanduspoliitika on vaid üks paljudest põhjustest, miks Suurbritannia peaks Euroopa Liidust lahkuma.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Mul on hea meel märkida, et üks aasta pärast seda, kui Euroopa Komisjon käivitas konsulteerimisprotsessi ühise põllumajanduspoliitika kohandamiseks vastavalt talupidajate ja põllumajandustootjate vajadustele, oleme me saavutanud teatavates konkreetsetes ettepanekutes konsensuse.

Ma tunnen, et kompromiss, mis on saavutatud artikli 68 üle, on asjakohane, eriti ülempiiri suurendamine rahaliste vahendite loomiselt 10%lt 15%le, mida on vaja liikmesriikides mis tahes uute riikliku poliitika strateegiliste meetmete jaoks, ja selge ülempiiri kehtestamine kasutamiseks eriabi vormis.

Ma tahaksin tulla tagasi küsimuse juurde, mis puudutab nõuetele vastavuse paketi täieliku kohaldamise tähtaega Rumeenia ja Bulgaaria puhul. Need mõlemad riigid saavutavad 100% otsemaksete ülempiiri 1. jaanuariks 2016. Sellest tulenevalt on õiglane, et nõuetele vastavuse paketi täieliku kohaldamise tähtaeg peaks mõlemas riigis olema kõnealune aasta. Märgin nõrdimusega, et sel eesmärgil meie toetuse saanud muudatusettepanekut ei ole vastu võetud. Võttes arvesse seda, kui oluline on kõnealune küsimus uute liikmesriikide jaoks, nõuan ma tungivalt, et mu kaasparlamentiliikmed võtaksid seda järgnevatel aruteludel arvesse, et me saaksime leida lahenduse, mis oleks kasulik mõlemale riigile ja mille ELi kõikide liikmesriikide esindajad heaks kiidaksid.

Béla Glattfelder (PPE-DE), kirjalikult. – (HU) Olukorra hindamine ei tähenda lihtsalt ühise põllumajanduspoliitika läbivaatamist. Tegelikuses räägime me ühise põllumajanduspoliitika reformist ja põllumajandusele antava toetuse märkimisväärselt vähendamisest. See on Ungari riigi ja Ungari põllumajandustootjate perspektiivis vastuvõetamatu.

Seni läbiviidud reformid on Ungari põllumajandust üksnes kahjustanud.

Ungaris mõjutaks ümbersuunamine isegi väiksemaid, 20 hektari suuruseid talumajapidamisi. Nendele väiksematele talumajapidamiste jaoks ei ole vaja vähendamist, vaid pigem otsetoetuse suurendamist. Pealegi toetuste ümbersuunamise kohaldamine uutes liikmesriikides enne 2013. aastat oleks ühinemislepinguga vastuolus.

Toiduainetega kindlustatuse huvides on meil jätkuvalt vaja toetust, et anda abi tootmisele ja turukorraldusele, sealhulgas teraviljaga seotud sekkumisele. Me peame vastuvõetamatuks, et sekkumishind tuleks siduda hinnaga Roueni sadamas, kuna transpordikulud tähendavad, et hinnad on madalamad kaugemates ja eriti uutes liikmesriikides ning see kujutab endast diskrimineerimist.

Me oleme piimakvoodi suurendamise vastu. Piimakvootide suurendamine kevadel osutus valeks otsuseks, mis tõi kaasa piimahindade langemise mitmes liikmesriigis. Piimakvootide suurendamine on eelkõige vastuolus Ungari huvidega, kuna meil on märkimisväärselt suur kasutamata piimakvootide tase. Selline samm takistaks Ungari tootjatel toodangut suurendada.

Me nõustume toetuse säilitamisega tubakatootjatele. Tubakatootmisest teenivad elatist mitu tuhat perekonda, eriti riigi kõige ebasoodsamas olukorras olevates kirdepiirkondades.

Roselyne LeFrançois (PSE), kirjalikult. – (FR) Tahaksin esmalt kiita märkimisväärselt tööd, mille on ära teinud meie raportöör härra Capoulas Santos, kes on püüdnud pidevalt leida tasakaalustatud ja stabiilset kompromissi, et võimaldada Euroopa Parlamendil rääkida ühel häälel, seistes silmitsi lõhestunud ja ebakindla nõukoguga.

Tervisekontroll, mille üle me täna hääletame, kujutab endast erakordset võimalust peegeldada oluliselt seda, kuidas me saame vabastada ühise põllumajanduspoliitika rahulolematusest, mis seda õhnestab, ja vaadata tulevikku, tohutut töömahtu selle poliitika reformimiseks, mis on kavandatud ajavahemikuks pärast 2013. aastat.

Ühine põllumajanduspoliitika vajab vaieldamatult värsket õhku ja seda eriti sotsiaalsest ja keskkonnameetmest seisukohast. Seoses sellega on mul hea meel, et meil on õnnestunud muuta Euroopa Komisjoni teksti suurema sotsiaalse tundlikkuse suunas, kavandades eelkõige põllumajanduslikele väiketootjatele antava abi suurendamise ja töö- ning tööhõiveteurite kehtestamise abi jaotamist käsitlevates eeskirjades. Mul on siiski kahju – ja see on ainus reservatsioon, mida ma mainin –, et majanduslike ja sotsiaalsete kriteeriumidega ei kaasne rohkem ökoloogilisi kaalutlusi, kuna nn säästvusest peaks saama meie põllumajanduspoliitika kvaliteedimärk.

Lasse Lehtinen (PSE), kirjalikult. – (FI) Härra juhataja, rohkem tuleb teha ära, tagamaks, et põllumajandusabi jaotataks viisil, mis juhib põllumajandust säästva arengu suunas. Olemasolevaid toetusi peetakse üldiselt lihtsalt põllumajandustootjate sissetuleku suurendamise viisiks.

Põllumajandus Läänemere kallastel paiknevates riikides on kõige suurem mere saastaja kõnealusel piirkonnas. Kui me maksame põllumajandustoetusi, suurendab see tegelikult heidet põhjavette ja merre.

Mis tahes liiki ettevõtlus, sealhulgas põllumajandus, peab osalema vabatahtlikus keskkonnatöös ja keskkonnaprojektides. See on ainus viis, kuidas põllumajandus saab nõuda tulevikus õigust omaenda olemasolule. Miks peaksid maksumaksjad toetama jätkuvalt tegevusala, mis kahjustab ümberkaudseid piirkondi, kui saastatust saab väljast sisse osta importtoiduaineid ostes.

Puhas vesi on praegu napp esmatarbekaup. Seega on üksnes mõistlik, et inimesed peaksid maksma selle reostamise eest ja et see ei peaks tulema riigi rahast.

Põllumajandus peaks kasutama nõuetekohaselt olemasolevaid loendamatuid keskkonnameetmeid. Fosfori ja lämmastiku kogumine on tehnoloogiliselt võimalik ja varsti on see ka rahaliselt tulus. Need hinnalised loodusvarad ja toorained tuleb ringlusesse võtta, nagu on nõutav teiste loodusvarade puhul.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Nagu eeldati, on tervisekontroll loonud võimaluse kaevuda sügavamale ühise põllumajanduspoliitika põhimõttesse kui teiste Euroopa Liidu poliitika- ja eelarvevaldkondade puhul.

Põllumajanduspoliitikat, mis neelas kunagi enamiku eelarvekuludest ja mis moodustab 2013. aasta lõpuks ühe kolmandiku eelarvest, on jõuliselt kritiseeritud. Üha suurenev vaidlus puudutas ebaproportsionaalsust põllumajanduse rolli vahel majanduses ja tööhõives ning selle osas ELi eelarvest. See on väärarusaam.

Ühine põllumajanduspoliitika tervikuna on ühenduse poliitika ja selle osa ELi riiklikest kogukuludest – nii riigisisestest kui ühistest – ei ületa 0,3% SKTst. Lisaks sellele on muutunud rahvusvaheline tegelik olukord ja näljahäda katastroof arengumaades paneb meid mõtlema veel kord Euroopa põllumajandusele antava toetuse põhimõtetele.

Euroopa Parlament on arutanud kõnealust probleemi hoolikalt, nagu tõestavad ka paljud muudatusettepanekud. Sellise riigi seisukohast, kus põllumajandus annab tööhõivesse suhteliselt suure panuse, nagu see on Poolas, oleks õiguspärane suurendada piimakvoote ja anda riiklikku abi sektoritele, mis on kõige ebasoodsamas olukorras. Kaaludes toetuste ümbersuunamist, mis on osutunud küsimustest kõige vastuolulisemaks, väärib meenutamist asjaolu, et nn uued liikmesriigid saavutavad 100% otsetoetuste taseme alles 2013. aastal ja et ümbersuunamist võib tajuda kui eelkäijat põllumajanduspoliitika taasriigistamisele, mis oleks ebasoodne.

Cătălin-Ioan Nechifor (PSE), kirjalikult. – (RO) Rumeenia ühe märkimisväärse põllumajandussektoriga piirkonna esindajana ei arva ma, et ühise põllumajanduspoliitika tervisekontrolli ajal läbi viidud hindamiste tulemusel vähenevad erinevused kõnealustest riikidest ja vanadest liikmesriikidest pärit põllumajandustootjate kohtlemise vahel. Siiski on abiks see, et Rumeenia riiklike piimakvoote ei ole muudetud, ning asjaolu, et liikmesriikidel on võimalus suurendada oma piimakvoote teatava ajavahemiku jooksul juhul, kui nimetatud kvoodid on teistes riikides alakasutatud. Arvestades praegust kriisi, mis ka seda sektorit mõjutab, on oluline teha ettepanek piimafondi loomiseks, mille eesmärk on toetada ümberkorraldamist kõnealuses sektoris.

Lisaks sellele arvan, et enne uute, piimakvoote käsitlevate määruste kohaldamist alates 2015. aastast peab tootjail olema võimalus kohaneda turumuutustega ja investeerida vastavalt turu nõudlusele, võttes eelkõige arvesse seda, et investeerimisabi taotluste tähtajad on suhteliselt pikad. Lisaks sellele, et võimaldada tootjail vastavalt turu nõudlusele investeerida, tuleb kaotada kehtestatud kvoodi piirmäär.

Maria Petre (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma kuulsin üht kaasparlamendiliiget rääkimas sellest, kuidas maiustusi kahe lapse vahel jagada. Jätkates seda analoogi, tahaksin juhtida tähelepanu asjaolule, et juhul, kui sama laps peaks olema tulevikus Rumeenia või Bulgaaria põllumajandustootja, ütleksin, et ta saab kaheksa aasta pärast selle, mida ta vääris. Minu küsimus on, et kas ta on kaheksa aasta pärast ikka veel laps?

Kui mina kui rumeenlasest Euroopa Parlamendi liige ühinesin põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoniga, äratas mu tähelepanu esmalt sõnaühend „pehme maandumine“, mida kasutatakse sageli näiteks piimakvootidele viidates. Ma küsisin siis ja küsin täna: „Kuidas saavad Rumeenia ja Bulgaaria põllumajandustootjad nn õhkuõusu- ja pehme maandumise protsessi ühendada?“. Kui Rumeenia oli vaevast alustanud ühinemisenetlust, ütles üks Taani partner mulle, et selle protsessi ajal on kõige keerulisem peatükk põllumajandus. Ma loodan täna, et kaks aastat pärast ühinemist annab Rumeenia põllumajandus ühinenud Euroopale võimaluse.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), kirjalikult. – (BG) Ühise põllumajanduspoliitika reformimise jätkamine on oluline selleks, et võimaldada selle juhtiva rolli säilitamist kõnealuses sektoris. See ei tohiks muidugi toimuda tootjate ega lõppkasutajate kulul. On üldtuntud asjaolu, et Euroopa Liit on muutunud põllumajandustoodangu eksportijast selle importijaks. See näitab, et tänase arutelu tulemus peab olema tasakaalustatud, et me saaksime olla kindlad, et kõigi kodanike huve on kaitstud.

Ma usun, et suur osa komisjoni ettepanekutest on Bulgaaria põllumajandustootjaile kasulikud, eelkõige kuna Bulgaaria valitsuse vale juhtimine kõnealuses sektoris ja toime pandud kuritarvitamised tipnesid suutmatusega saavutada ühinemiseelses mehhanismis kavandatud tulemusi. Seepärast oleme viimastel kuudel olnud tunnistajaks põllumajandustootjate – peamiselt piima- ja teraviljatootjate – protestidele. Sellest tulenevalt, ilma et see kahjustaks piimatoodangu turu täielikku liberaliseerimist, on oluline tagada kindlustatus nendele piirkondadele, kus elatusvahendid sõltuvad palju piimatootmisest.

Bulgaarias on palju mägiadel ja teistes erilistes raskustes olevates piirkondades palju piimatootjaid. Seepärast toetan ma ideed, et nende arenguks tuleks anda rohkem rahalisi vahendeid ning tuleks luua eriotstarbeline fond piimatootjatele.

5. Koolidele puuvilja jagamise kava (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Niels Buski koostatud raport (A6-0391/2008) põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel, ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta ja määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus), eesmärgiga kehtestada koolidele puuvilja jagamise kava (KOM(2008)0442 – C6-0315/2008 – 2008/0146(CNS)).

Niels Busk, raportöör. – (DA) Härra juhataja, volinik Fischer-Boel, minister Barnier, daamid ja härrad, komisjon on esitanud äärmiselt konstruktiivse ettepaneku luua koolidele puuviljade jagamise kava, et pöörata ümber kahetsusväärne rasvumise suurenemise tendents Euroopa koolilaste hulgas. See on ettepanek, mida ma tervitan soojalt. Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) soovib lastel süüa päevas 400 g puu- ja köögivilja. Kahjuks on väga vähe neid lapsi, kes seda teevad. Euroopa Liidus on 22 miljonit last ülekaalulised ja orienteeruvalt 5 miljonit last on tõsiselt ülekaalulised. Kõige halvem asi selle juures on, et igal aastal lisandub veel 400 000 last. Suuremas koguses puu- ja köögiviljade söömine vähendab paljude haiguste riski ning hoiab ära ülekaalulisuse ja tõsise ülekaalulisuse tekke. Söömisharjumused omandatakse lapsepõlves ning uurimused näitavad, et lapsed, kes harjuvad sööma suures koguses puu- ja köögivilju, teevad sama ka täiskasvanutena. Seepärast on ülioluline, et me sekkuksime varakult, kui soovime, et meil õnnestuks oma laste söömisharjumusi muuta.

Ülekaalulisus toob kaasa suurema südame-veresoonkonna haiguste, suhkruhaiguse, kõrge vererõhu ja teatud vähivormide riski. Need haigused on ELis rahvatervisele üha suuremaks ohuks ning ravi maksumus koormab tugevalt liikmesriikide eelarveid. Komisjon viitab oma mõju hinnangule, mille puhul viidi läbi kaks uuringut, milles heideti valgust seosele tervishoiukulude ning puu- ja köögivilja liiga vähesel tarbimisel vahel. Kulutusi koolidele puuvilja jagamise kavale tuleks vaadelda selles valguses ning seepärast on kava liikmesriikide tervishoiueelarvetes tegelik kokkuhoid. Seega on sellel üldkokkuvõttes positiivne mõju eelkõige rahvatervisele, kuid ka Euroopa majandusele. Kuni oleme saavutanud eesmärgi, et lapsed söövad iga päev 400 g puuvilja, on nii, et mida rohkem lapsed puuvilja söövad, seda suurem on kokkuhoid. Seega on ennetamine odavam kui ravi.

Olen raportöörina teinud ettepaneku, et me neljakordistaksime ühenduse eelarves eraldamiseks mõeldud summat. Komisjoni algne ettepanek oli 90 miljonit eurot. See vastab lastele vanuses kuus kuni kümme aastat kahjuks ainult ühele puuviljale üks kord nädalas 30 nädala jooksul aastas. Sellest ei piisa kaugelki, kui tahame, et kaval oleks laste söömisharjumustele märgatav mõju. Üks puuvili ühel päeval nädalas ei ole piisav, et muuta toitumisharjumusi või parandada rahvatervist. Optimaalne lahendus oleks, et kõik lapsed saaksid igal koolipäeval ühe puuvilja. Seepärast on vajalik koondada ühenduse eelarvesse rohkem rahalisi vahendeid.

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni enamus oli nõus koondama 500 miljonit eurot ja jaotama selle riigisisese kaasrahastamisega. Ma ei ole sellega nõus. Seepärast loodan, et meil õnnestub tänasel hääletusel see küsimus lahendada, kuna ma olen esitanud uuesti oma fraktsiooni nimel ettepaneku koondada kokku 360 miljonit eurot. Seda peaks täiendama liikmesriikide sissemakse ning seepärast võimaldab see palju suurema summa kui 500 miljonit eurot.

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni enamus oli samuti nõus, et sama kava alusel tuleks jaotada üksnes ELi riikidest pärit puuvilja ja köögivilja. See on minu jaoks liiga protektsionistlik ja muudab kava väga bürokraatlikuks. Seepärast peavad olema liikmesriigid need, kes otsustavad – komisjoni koostatud nimekirja põhjal –, millist puuvilja on võimalik välja jagada ja milline puuvili lisatakse kavva.

Michel Barnier, nõukogu eesistuja. – (FR) Härra juhataja, meil eesistujariigis on suur rõõm arutada Euroopa Parlamendiga seda kava, mille kavandas Euroopa Komisjon ja mille esitas isiklikult – ja ma tahaksin talle austust avaldada – proua Fischer-Boel. See on noorte inimeste toitumise jaoks oluline kava ning see on praktiline ja tõhus samm, millega võidelda noorte inimeste rasvumise suurenemise vastu.

Härra Busk nimetas just arvandmeid ja ma võin neid kinnitada: Euroopas on üks laps viiest ülekaaluline või on tal oht rasvuda. Lapseeas rasvumine kasvab Euroopas 2% aastas. Seepärast peame me julgustama inimesi oma toitu mitmekesistama ja rohkem puu- ja köögivilja tarbima.

Ma usun, daamid ja härrad, et kõnealuse kava rakendamine – mida kõik pooldavad –, näitab olulist rolli, mida ühine põllumajanduspoliitika võib mängida ja mängib tervislike, kvaliteetsete toodete tarbimise, ja väljendudes lihtsamalt, tootmise toetamisel. Põllumajandus sobib loomulikult selleks, et võtta vastu see kahekordne väljakutse, mis koosneb kogusega seotud väljakutsest – mis oli ka esimene väljakutse esimese lepingu puhul, mille põllumajandustootjad 1960. aastatel koostasid – ja ka kvaliteediga seotud väljakutse, mis seondub toodete kvaliteedi ja ohutusega.

See, daamid ja härrad, tõestab, et Euroopa on suuteline vastama ja vastab meie kaaskodanike konkreetsetele muredele, ja et põllumajandus on selgelt suuremate väljakutsete keskmes, millega meie ühiskond silmitsi seisab. Kui me räägime kõnealusest puu- ja köögivilja jagamise kavast, räägime me käegakatsutavast, inimestel põhinevast, kodanikele keskendunud Euroopast, mida eurooplased ootavad.

See programm, daamid ja härrad, on ministrite nõukogus väga hästi vastu võetud, ja arutelud, mis meil on olnud ja mida me täna ja homme jätkame, näitavad, et üldkokkuvõttes teeme me kõik selles küsimuses edusamme. Minu eesmärk on sel nädalal nõukogus poliitiline kokkulepe saavutada. Seepärast pööran ma loomulikult suurt tähelepanu parlamendi seisukohale kõnealuses küsimuses, et ma saaksin teie seisukoha ja toetuse nõukogu aruteludesse kaasata.

Lõpetuseks, härra juhataja, tahaksin ma avaldada siirast tänu teie raportöör härra Buskile väga üksikasjaliku ja kirgliku töö eest, mida ta kõnealuses küsimuses teinud on, ja praegu on mul hea meel teid ja volinikku kuulata!

Mariann Fischer Boel, komisjoni liige. – Härra juhataja, esiteks on mul hea tunne, et mul on parlamendi toetus koolidele puuvilja jagamise kava käsitlevale ettepanekule. Ma tahaksin, nagu tavaliselt, tänada tehtud töö eest komisjoni ja raportöör Niels Buski!

Enne kui ma kommenteerin mõningaid küsimusi, mis siin – ja ka parlamendis – tõstatatud on, tahaksin lihtsalt öelda midagi teema kohta, mida nõukogus mõnda aega viimasel ajal arutatud on. Mitmed liikmesriigid on palunud, et nad saaksid mõnel juhul paluda lapsevanematelt sissemakset kõnealusesse kavasse. Poolt- ja vastuväited ei ole otsekohesed. Lõpuks leppis komisjon kokku selles, et liikmesriikidel peaks olema vabadus mõnel juhul lapsevanematelt kaasrahastamist nõuda.

Teiselt poolt ei näe ma mingit põhjust seda liikmesriikidele peale sundida. Seepärast võimaldaksime me liikmesriikidel valida, kas nad tahavad seda võimalust kasutada. Siis kui me kava 2012. aastal läbi vaatame, keskenduksime me tõesti vanemate sissemaksetest saadavale lõppkasule.

Ma olen algusest peale öelnud, et see, mille me praegu esitame, ei lahenda Euroopa noorte rasvumisprobleeme, kuid ma usun, et sellest on abi ja see annab komisjonilt selge signaali, et on oluline meie noortele häid söömisharjumusi anda.

Seoses üldeelarvega oleme me eraldanud 90 miljonit eurot. Ma olen näinud mõningaid erinevaid arvandmeid, nagu Niels Busk õigesti ütles – alates 500 miljonist eurost kuni 360 miljoni euroni –, kuid kavandatud 90 miljonit eurot ei ole kindlasti tulevikuks kivisse raiutud. Ma arvan, et me peaksime kogu 2012. aastal koostatava programmi läbivaatamisel võtma arvesse ka seda, kas meil on vaja eelarvet suurendada. Arvan, et on olnud oluline, et me oleme näidanud, et oleme valmis raha eraldama. Juhul kui mõnes liikmesriigis on raha üle, saab seda ümber jaotada. Loodetavasti tähendab see, et me kulutame raha primaal võimalikul moel.

Seoses jaotatavate puu- ja köögiviljadega on mul tunne, et väga kindel on jätta see liikmesriikide võimekatesse kätte. Kas nad tahavad kasutada töödeldud toiduaineid või tarnida kohalikku puu- ja köögivilja – või isegi võimalust AKV riikide banaane oma lastele jagada – lõpliku valiku peaksid kindlasti tegema liikmesriigid ise. Ma arvan, et sel moel saame me kaugelt parima tulemuse. Ma ootan väga viljakat arutelu kõnealuses küsimuses.

Maria Petre, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (RO) Härra juhataja, volinik, härra Barnier, tahaksin esmalt tänada meie raportööri tehtud töö ja jõupingutuste eest, mida ta on teinud, et lepitada erinevaid seisukohti.

Me kõik nõustume sellega, kui oluline on kõnealune kava seoses lastele tervislike harjumuste omaksvõtmise õpetamise ja seega rasvumise vastu võitlemisega, kuid ka seoses nende perede õpetamisega, kellele pole puuvilja ostmine lastele taskukohane.

Ma toetan komisjoni ettepanekut, kuid arvan, et seda tuleb kindlasti täiustada. Kavandatud aastane rahastamine 90 miljonit eurot ei ole piisav. Juba eraldatud rahaliste vahendite täiendamine on üks kõnealuse kava õnnestumise eeltingimustest. Samuti arvan, et vähemalt kava käivitamise ajaks tuleks võtta vastu

põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis tehtud ettepanek välistada lapsevanemate kohustus sellesse oma panus anda.

Samuti tahaksin ma toetada kava osana varustamist ühenduse territooriumil toodetud värsket tavapärase puuviljaga. Ma tahaksin rõhutada asjaolu, et liikmesriikidel tuleb täpsustada, missugust puuvilja jaotada, võttes eriti arvesse kohalikku päritolu hooajalist puuvilja ja juurvilja.

Liikmesriikidele tuleks subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt sihtrühma määratlemisel lubada piisavat paindlikkust, et nad võiksid oma vajaduste kohaselt jagada koolides puuvilju võimalikult laiale tarbijaskonnale. Kava peaks samuti õpetama noori tarbijaid hindama puu- ja köögivilju ning sellel peaks seega olema rahvatervisele ja laste vaesuse vastu võitlemisele – eriti uutest liikmesriikides – väga positiivne mõju.

Teatavate toodete tarbimise edendamiseks võib võtta ühismeetmeid ning ühendada need lisaks tervise- ja toitumisõpetuse komponentidega ning ergutada piirkondlikke tootjaid, eriti mägipiirkondades.

María Isabel Salinas García, *fraktsiooni PSE nimel.* – (ES) Härra juhataja, kõnealust kava on puu- ja köögiviljasektor oodanud kaua mitte üksnes sektorit ootavate raskuste, vaid ka murettekitava tarbimislanguse pärast.

Kõnealuse kava eesmärk on parandada rahvatervist ning seepärast usun ma, et see peaks olema Euroopa kava, mida rahastab täielikult ühendus. Ma ei ole nõus sellega, et lapsevanemad peaksid kava rahastamise oma panuse andma, sest juhtub sama, mis alati: need lapsed, kellele sissemakse tegemine on taskukohane, söövad koolis puu- ja köögivilja, kusjuures need, kellele see taskukohane pole, jäetakse kavast välja.

Kõnealust kava peab seega rahastama ühendus, et seda saaks ühetaoliselt kohaldada. Ma tahaksin ka eriti öelda, et rõhku tuleb panna haridusalastele meetmetele. Kõnealune kava ei tohi hõlmata lihtsalt seda, et lapsed söövad õunu; pigem peavad lapsed teadma, millist liiki õuna nad söövad ja mis on selle toiteväärtuslikud omadused ning nad peavad saama aru selle puuvilja kasulikust mõjust nende tervisele ja arengule.

Loomulikult peab toodetel olema täielik kvaliteedigarantii, kusjuures prioriteet tuleb võimalusel anda hooajalisele puuviljale. Samuti toetan ma võimaluse korral ühenduse päritolu puu- ja köögivilja jagamist.

Ma usun, et kõnealuse kava – mille ma heaks kiidan ja mille puhul ma volinikku õnnitlen – kasulikkust mõju on kohe näha. Seda on näha mitte üksnes meie laste praeguses ja tulevases tervises ja nende toidualases hariduses, vaid ka puu- ja köögiviljasektoris, mis on väga oluline. See on viljakas sektor, mis moodustab tõesti osa Euroopa kultuuripärandist ja mis võimaldab meil süüa tasakaalustatud, tervislikku ja mitmekesist toitu.

Ma tunnen, et meie koolides puu- ja köögivilja jagamise kava tasub usaldada ja sellesse tasub investeerida. Minu arvates on eelarve mõnevõrra piiratud ja seega kordaksin, et ma toetan sellise ambitsioonika kava täielikku ühendusepoolset rahastamist.

Donato Tommaso Veraldi, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma hindan väga härra Buski positiivset ja arukat tööd selle ettepanekuga, mis kujutab endast osa puu- ja köögiviljaturu ühise korralduse reformist, mis on kujundatud selleks, et tugevdada sektori konkurentsivõimet ja viisi, kuidas seda turule vastavalt kohandatakse, ja et võidelda tarbimise languse vastu.

Kavandatav kava soodustada puu- ja köögivilja koolides aitaks julgustada noori puuvilja sööma ja tarbimist suurendama. Lisaks peaks koolides puu- ja köögivilja tasuta jagamise eesmärk olema võidelda ülekaaluliste koolilaste probleemiga; kahjuks on laialt tuntud tõsiasi, et rohkem kui 22 miljonit last mõjutab rasvumine.

Et kava tõhusalt rakendada ja koolides puuvilja jagada, on ülioluline, et ühenduse abi hõlmaks kõiki seotud logistilisi kulusid, nagu sobivate müügiautomaatide soetamine, mis tuleks vastasel korral koolide eelarvest või õpilaste vanematelt. Riiklik rahastamine peaks seepärast olema täiendava iseloomuga ja see peaks piirduma uute kavade ja olemasolevate laiendamisega.

Alyn Smith, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – Härra juhataja, kõnealuses ettepanekus pole midagi taunimisväärset ja ma kiidan meie raportööri selle esitamise eest, eriti üliolulist silmapiiril. Ma arvan, et iga poliitik selles ruumis, kes ootab järgmise aasta juunit, pooldab seda, et Euroopa lapsed söövad paremini ja söövad Euroopa kohalikku puuvilja. See on ka Euroopa põllumajandustootjatele hea uudis, sest see loob kohaliku turu. See on hea uudis tulevasele tervishoiueelarvele ja mis veelgi olulisem, see on hea uudis laste endi jaoks.

Kui me kasvatame lapsi noorelt tervislikult sööma, siis nad säilitavad selle harjumuse. Soome on näidanud ja tõestanud, et agressiivne sekkumine varases elueas on oluline ja seda tuleb suuresti tervitada. Kui me

spekuleerime praegu veidi seoses põllumajanduse eelarvega, parandame me tuleviku tervishoiueelarvet. Olles pärit Šotimaalt, on mul häbi öelda, et meil on selle vastu eriline huvi, et 21% meie algkoolilastest on ülekaalulised, s.t üks viiest algkoolilapsest on ülekaaluline. See pole sugugi jätkusuutlik. Me ei saa vaadata tulevikku, kus rasvumine üha suureneb ja seega on see osa lahendusest sellele ning mul on hea meel seda täiskogule soovitada. See on kõikjal hea uudis.

Bairbre de Brún, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (GA) Härra juhataja, kõnealuse ettepanekuga saavutatakse liidu eesmärgid seoses ühise põllumajanduspoliitikaga ja antakse rahastamisraamistik algatuste jaoks, mille eesmärk on suurendada puu- ja köögivilja kogust, mida lapsed söövad. See võiks aidata võidelda lapsea rasvumise vastu ning sellest on pikas perspektiivis kasu ka meie puu- ja köögiviljakasvatajatel.

Söömisharjumused ja -mudelik kujunevad välja esimese viie eluaasta jooksul. Seega on oluline, et me suudaksime toetada laste seas tervislikumaid söömisharjumusi. Liikmesriik peaks saama valida parima meetodi.

Teadusuuringud näitavad, et söömisharjumused kalduvad olema kõige ebatervislikumad madala sissetulekuga leibkondades. Seega võiks puu- ja köögivilja tasuta jagamine koolides olla laste söömisharjumuste jaoks väga oluline.

Ma tervitan Niels Buski raportit ja tänan teda ja volinikku tehtud töö eest!

Jeffrey Titford, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – Härra juhataja, kõnealusest projektist jääb mulje, et see puudutab vaid muret laste heaolu pärast. Tegelik kava on siiski häiriv segu Lapsehoidja Brüsselist, kontrollihullusest, ehedast selgest propagandast ja turukokkulepetest. Lapsehoidja Brüssel tahab kontrollida kõike, kaasa arvatud seda, mida me sööme. Määramine ennast vastutama selle eest, mida lapsed koolis söövad, on esimene suurem samm selles protsessis. Propaganda vaatevinkel on see, et igal puuviljal on ELi märgis ja kogu projekti toetab tohtu reklaamikampaania.

Seoses puuviljaturuga saan ma aru, et see loob väga palju võimalusi pahandusteks, nagu kohustuslikud eeskirjad, et kogu puuvili peab olema pärit EList. Banaanide puhul võib see välistada hoobilt Briti tarnijad, kes saavad oma banaanid Briti Rahvaste Ühenduse Kariibi mere riikidest, ja seega loob see tulutoova uue võimaluse Prantsuse saartele Guadeloupe and Martinique.

Christa Kläß (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, volinik, minister, daamid ja härrad, meid pommitatakse tähtaegadega. Meile öeldakse, et me oleme rasvunud, meie lapsed on rasvunud, me sööme valesid toiduaineid ja liiga vähe värsket puu- ja köögivilja.

Päevane toitumissoovitus tervislikuks ja tasakaalustatud toitumiseks on päevas viis portsjonit ehk umbes 400 g puu- ja köögivilja. Sellest kinni pidada pole alati lihtne. Toit peab olema tervislik, seda peab jätkuma kauaks, see peab olema maitsev ja maksma nii vähe kui võimalik. Siiski tähendab tänapäeva kiire elutempo seda, et sageli on meil raske pere ja töö nõudmisi tasakaalustada, nii et vahel ei ole meil piisavalt aega toidu valmistamiseks ning selle asemel valime me pooltooted või valmistooteid. Selles pole midagi halba, arvestades, et me oleme teadlikud värskel puu- ja köögivilja olulisusest.

Inimesed, kes õpivad varakult sööma puu- ja juurvilja poolest rikast toitu säilitavad ka hiljem elus tervisliku toitumise. Seepärast toetan selgesõnaliselt komisjoni ettepanekut kehtestada 90 miljoni euro alusel rahastatav koolidele puuvilja jagamise kava. Kui suurepärane mõte, volinik! Kuid nagu te olete oma sätetes tunnistanud, tuleb liikmesriikidel lubada korraldada kava vastavalt omaenda riigisisestele nõuetele. Peab olema võimalik näha ette piirkondlikke ja hooajalisi tooteid. Samuti peavad liikmesriigid töötama välja strateegia, et määratleda parim viis, kuidas koolidele puuvilja jagamise kava rakendada ja seda õppekavva integreerida. Tervislik toitumine on osa üldharidusest. Lapsed peavad näiteks õppima ka seda, et kuuma köögivilja, kuuma porgandeid on võimalik nautida ka supi, salati ja kookidena või küpsetatud einetes. Nad peavad teadma, kuidas maitseb kartul, kui sellest pole krõpse või friikartuleid tehtud. Nende huvi tuleb ergutada, kasutades paljusid piirkondlike toodete valmistamise viise.

Teavitamine on ainus viis, kuidas tervislikule toitumisele alustalasi rajada. Teadmised on tervisliku elustiili võti. Koolidele puuvilja jagamise kava saab selles kontekstis anda väärtusliku panuse.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Härra Barnier, volinik, nagu iga algatus, on ka sellel liiga palju peremehi. Lõppude lõpuks väitsid seitsme linna elanikud, et just nende linn on Homerose sünnipaik. Paljud inimesed arvavad, et see oli nende algatus. Menetluste aruande põhjal olen ma uhke, et ma 10. mail 2005. aastal puu- ja köögiviljaturu reformi käsitleval arutelul selle kava välja pakkusin ja ma olen tänulik volinikule, et see nüüd tegelikkuseks on saanud.

Need, kes enne mind sõna on võtnud, on selgitanud, miks see nii oluline on. See on oluline mitte üksnes sotsiaalselt vaatenurgast, vaid ka selleks, et õpetada noortele toitumiskultuuri. See on Prantsuse pirn, aga ma ei söö seda, sest siin on keelatud seda süüa. On väga oluline, et kui noored saavad ELi logoga koolipuuvilja, peaksid nad teadma – alates lapsepõlvest –, et see on ohutu ega ole kemikaale täis, kuid on võimaluse korral mahetoode.

Õpetagem oma lastele toitumiskultuuri, kuna see on väga oluline ülesanne. Õnnitlen selle puhul härra Buski. Ma ei söö (seda pirni), sest ma ei riku eeskirju, kuid arvan, et me kõik võime kõnealuse kava üle uhked olla. Täna teid tähelepanu eest!

Marian Harkin (ALDE). – Härra juhataja, vahel on hea, et on võimalik tulla siia ja toetada üht tõeliselt positiivset Euroopa ettepanekut ja hoolimata härra Titfordi katsest meie hea tuju rikkuda, on täna selline päev. See ettepanek esindab nii palju vajalikke asju. Ettepanek edendab laste ja noorukite seas tervislikku toitumist. See parandab üldiselt noorte eurooplaste tervist. Sellega tagatakse, et ELi raha kulutatakse projektile, mis juba näitab, et annab paljudes liikmesriikides positiivseid tulemusi ja see on praktiline, elulähedane, teostatav ettepanek.

Ma olen hästi kursis samasuguse programmiga Iirimaa, mille nimi on „*Food Dudes*“, sest mu lapselaps on mind asjadega kursis hoidnud. On olnud näha, et see programm on tõhus ja sellel on kauakestvad tulemused vanusevahemikus 4–12 aastat ning need tulemused püsivad hoolimata soost, kooli suurusest ja sotsiaalmajanduslikest teguritest. Seega tugineme me kindlatele alustaladele.

Mul on hea meel toetada ühendusepoolse rahastamise suurendamist ja võtta eelkõige arvesse mahe- ja kohalikult kasvatatud puu- ja köögivilja. Tahan õnnitleda volinikku ja meie raportöör härra Niels Buski ja mul on väga hea meel, et kuulen nõukogu vastust. See ettepanek aitab ELis positiivselt kaasa elukvaliteedile ja tervisele.

Hélène Goudin (IND/DEM). – (SV) Härra juhataja, asjaolu, et puu- ja köögiviljad on inimestele olulised, pole just uudis ja uudis pole ka see, et need on laste jaoks olulised toiduained. Lastele puu- ja köögivilja andmine koolis on hea asi. See on hea tervisele ja annab hädavajalikku energialisa.

Kuid mida see ettepanek, mida me praegu arutame, tegelikult hõlmab? Tegelikult on see puhas propaganda ettepanek ELilt. Selle algatuse eesmärk on võita odavaid poliitilisi punkte, veendes samal ajal lapsi ELi suurepärase omadustes. Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon on esitanud mõne absurdsed ettepaneku, sealhulgas väite, et Euroopa puuvili on parem kui muu puuvili. Pakkuda tuleb vaid ELi puuvilja, näiteks äärepoolsematest piirkondadest pärit banaane. See on lausproteksionism. Eesmärk on, et lapsed saaksid teada, et EL on hea ja et EList pärit puuvili on veelgi parem. Komisjonil ja Euroopa Parlamendil peaks enda pärast häbi olema.

James Nicholson (PPE-DE). – Härra juhataja, ja söön praegu härra Buski viisakusõuna. Ta jagab praegu väljas õunu, nii et kui parlamendiliikmed tahavad minna ja õuna võtta, olen kindel, et härra Busk annab neile hea meelega õuna.

Arvan, et see on suurepärase raport. Nagu ütles proua Harkin, tuleme me tihti siia ja ei saa nii elevil olla ja kannatamatult sellist head algatust oodata. Me peame siiski rohkem ette nägema rahaliste vahendite olemasolu, tagamaks, et meie noortel oleks sellele võimalusele täielik juurdepääs, et nad saaksid seda võimalust täiel määral ära kasutada, sest see on üks neid harvu juhuseid, kui me midagi pakkuda saame. Me kaebame olukorra üle ja loeme ajakirjandusest ja massiteabevahenditest selle kohta, kui tõsised on rasvumisprobleemid ja et seda esineb koolilaste hulgas. Meie noored on sellest hoolimata täna suurepärase inimesed, kuid neil on palju pingeid, mida meil ehk varem ei pruukinud olla. Ma arvan, et see on võimalus, kus me saame anda neile hea ja tervisliku toitumise võimaluse. Ma tervitan seda, toetan seda ja soovin õnne.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Härra juhataja, volinik, Euroopa Komisjon on kavandanud 90 miljoni euro eraldamist ühenduse eelarvest kavale, kus iga laps vanuses 6–10 aastat saab iga nädal ühe portsjoni puu- ja juurvilja.

Ma nõuaksin tungivalt, et liikmesriigid laiendaksid seda kava ja sellega seotud rahastamist nii Euroopa kui ka riigisisel tasandil nii, et kõik lapsed, sealhulgas eelkoolialised, saaksid iga päev portsjoni puuvilja. Ma loodan, et me kõik kiidame heaks eelarve suurendamise 500 miljoni euron. Ma tervitan asjaolu, et kava peab hõlmama üksnes Euroopa Liidus toodetud puu- ja köögivilja. Puu- ja köögivilja peaks olema hooajaline ja pärit kohalikust mahepõllundusest.

Ma tahaksin tutvustada 2003. aastal Rumeenia valitsuse käivitatud sarnast algatust, millega kõik eelkooliealised ja algkoolilapsed saavad igal koolipäeval klaasi piima ja värske kukli. Nõuetekohase toitumise siseseviimine kooli- ja eelkoolilaste jaoks on osa tervisekasvatusest, mida me oma nooremale põlvkonnale pakkuma peame.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Härra juhataja, alg- ja keskkoolilastele puuvilja tagamine on kahtlemata õige mõte, kuna sellel pole mitte üksnes majanduslik, vaid palju laiem, sotsiaalne mõõde. Seda sellepärast, et see arendab tervislikke toitumisharjumusi ja parandab seega ühiskonna üldist tervist. Pole kahtlustki, et 90 miljonit eurot on liiga vähe, et tagada kava nõuetekohane toimimine. Riigiasutuste ja koolide asutamisorganite ja ka laiema üldsuse kaasamine oleks seetõttu soovitatav. Ma loodan, et koolidele puuvilja jagamise kava saab laialdase toetuse ja et härra Buski jõupingutused ei ole asjatud.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Me tahaksime juhtida tähelepanu sellele, kui oluline on luua nõuetekohane koolidele hooajalise puu- ja köögivilja tasuta igapäevaselt jagamise kava, kusjuures prioriteet antaks koolieelikutele ja algklasside õpilastele. See kava on hädavajalik, arvestades selle positiivset mõju seoses tervisliku toitumise, rahvatervise, laste vaesuse vastu võitlemisega, ja julgustust ning stiimulit, mida võib anda piirkondlikele toodetele, sealhulgas mägipiirkondadest, meie põllumajandustootjate kohalikul tasandil toodetud toodetele.

See nõuab palju suuremat rahastamist kui Euroopa Komisjoni kavandanud on. Selle tulemusel, volinik, tuleks põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni esitatud ettepanekuid, millele me samuti kaasa äitasime, arvesse võtta. Ma pean samuti õnnitlema meie raportööri tehtud töö eest!

Neil Parish (PPE-DE). – Härra juhataja, ma tervitan voliniku ettepanekut koolipuuvilja kohta. See kava on oluline käima saada. Olen samuti temaga nõus selles, et see vajab subsidiaarsust, kuna me tahame süsteemi, mis ei oleks liiga bürokraatlik, nii et me selle tegelikult oma koolidesse sisse viia saaksime. Arvan ka, et me vajame paindlikkust selles suhtes, mis tüüpi puuvilja me pakume, sest mõnel aastaajal on väga raske värsket puuvilja saada ja me vajame vahetevahel töödeldud puuvilja. Ärgem koostagem liiga palju ettekirjutuslikke muudatusettepanekuid, vaid saagem pigem kõnealusele kavale heakskiidu.

Ma arvan ka, et üks või kaks parlamendi ettepanekut vajalike rahaliste vahendite kohta on liiga palju. Sest kui meil oleks siinses parlamendis kaasotsustamisvolitused, peaksime me nii eelarve kui ka protsessiga nõustuma. Kui me tahame siinses parlamendis usaldusväärset olla, esitagem siis kava, mida on võimalik rahastada, mis annab koolipuuvilja seda enim vajavatele lastele, ja siis hakkavad nad järk-järgult tulevikus puuvilja sööma. See on kava.

Lubage mul öelda härra Titfordile, et ma ei muretse selle pärast, kas selle tagab Euroopa, Suurbritannia, Prantsusmaa või kes iganes, kuid me peame olema kindlad selles, et koolipuuvili läheb meie koolidesse.

Christel Schaldemose (PSE). – (DA) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma olen põllumajandusabile ja selle mis tahes laiendusele tegelikult vastu, kuid arvan, et kui asi puudutab meie laste tervise parandamist, siis peaksime me tegelikult kohutavalt palju ära tegema. Kõik liikmesriigid, kes võitlevad haiguste vastu, on soovitanud selgesõnaliselt koolidele puuvilja jagamise kava. Ilmneb, et isegi väikesed puuviljakogused on tervise jaoks olulised. Seepärast toetan kogu südamest komisjoni ettepanekut. Ma arvan siiski, et oluline on, et puuvili ja tervis oleksid keskse tähtsusega küsimus. Seetõttu olen ma vastu põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni ettepanekule, et puuvili peaks olema pärit üksnes EList. See on täiesti vale. Arvan, et keskenduda tuleks laste tervisele, mitte põllumajandusele.

Michel Barnier, nõukogu eesistuja. – (FR) Härra juhataja, ma tahan öelda mõne sõna, et väljendada oma tundeid seoses käesoleva äärmiselt elava ja üksmeelse arutelu lõppjärelustega. Ma arvan, et üldiselt kajastab see härra Buski ja proua de Lange kõige algsemat algatust. Arutelu näitab, et sellele kavale, mille on kavandanud Euroopa Komisjon selleks, et julgustada noori eurooplasi rohkem puu- ja köögivilja sööma, on peaaegu ühehäälnelne toetus. Ma võin öelda teile, daamid ja härrad, et ka ministrite nõukogu jagab seda kohustust ja püüab saavutada üskmeelt, mis põhineb seisukohal, mille te nõukoguga üldjoontes vastu võtate.

Ma pöördun tagasi nelja punkti juurde, mida ma teie märkuste seast olulisteks pean. Esiteks, seoses kõnealusele protsessile eraldatava eelarve küsimusega. Parlamendi võetud ennetav lähenemisviis näitab selgelt, et te olete sellele algatusele pühendunud ja mul on selle üle hea meel. Ma teen sellest ettepanekust nõukogule aruande ja nõustun proua Fischer Boeliga, et ettepanekus viidatud 90 miljoni euro suurune summa ei ole, nagu ta ütles, kivisse raiutud.

Teine mõte, mida ma tahaksin märkida, on see, et meie kõigi peamine mure on anda noortele tervislikku puuvilja ja pakkuda neile valikut tervislikke tooteid, millele pole lisatud suhkrut.

Kolmas punkt on seotud kohalike toodete edendamise teadlikkuse tõstmiseks ühenduse toodete kvaliteedist. Seoses murega, mida väljendas just härra Casaca äärepoolseimate piirkondade pärast, lisaksin ka, et ühenduse turul on tooteid, mis on pärit nendest äärepoolseimatest piirkondadest – mis moodustavad meie Euroopa Liidu lahutamatu osa – ja need on kvaliteetsed tooted. Sellest on aru saadud ka teie aruteludel ja seda muret jagatakse ka ministrite nõukogus.

Lõpetuseks, te olete väljendanud seisukohta, mis on samuti nõukogu seisukohaga kooskõlas: sellise tegevuse jaoks on vaja ühenduse raamistikku, nagu see, mida teile tutvustati, kuid me peame ka andma liikmesriikidele võimaluse kohaneda ja paindlikkuse, mida on vaja selleks, et kõnealust kava kogukondadele, ühendustele ja kodanikele nii lähedal kui võimalik rakendada.

Nende nelja punkti kokkuvõtteks, daamid ja härrad, tahaksin korrata, et see õigeaegne algatus on muidugi eelarve mõttes piiratud, kuid et see on algatus, mis on sümboolne Euroopale, mis on positiivne ja ennetav Euroopale, mis tunnistab meie ühiskonna uusi väljakutseid ja eelkõige, daamid ja härrad, Euroopale, mis läheb koolidesse ja millest Euroopa noored inimesed soosivalt räägivad ja mõtlevad.

Ma usun, et kuvand, mida me komisjoni algatuse kaudu esitame, on kuvand positiivsest, kodanikele keskendunud Euroopast. See on see, mida Euroopa kodanikud ootavad.

Mariann Fischer Boel, komisjoni liige. – Härra juhataja, ma tahaksin teid tänada võimsa toetuse eest sellele olulisele ettepanekule.

Lubage mul härra Titfordile ja proua Goudinile öelda, et see ettepanek on propaganda ja puhas lollus.

(Aplaus)

See oli mõeldud – nagu paljud teist on maininud – selleks, et anda meie õpilastele häid söömisharjumusi. Ma olen üsna kindel, et kui meil see nutikal viisil õnnestub, tuginedes kogemusele, mis meil on juba liri programmist „Food Dudes“, võime me päris palju ära teha. Seejärel, 2012. aastal näeme, kas me saame süsteemi edasi arendada.

Ma nõustun täielikult proua Salinas Garcíaga, et me saame seda kasutada hariduslikul viisil, mitte üksnes selleks, et õpetada lapsi rohkem puu- ja köögivilja sööma, vaid ka selleks, et püüda selgitada, kust puu- ja köögiviljad tulevad, kui olulised need on jne.

Ma ootan koos Michel Barnieriga väga, et nõukogus leitakse õige tasakaal ning ka seda, et meie noorte tervis kasu saaks.

Niels Busk, raportöör. – (DA) Härra juhataja, tahaksin väljendada tänu paljude positiivsete panuste eest ja seoses sellega tahaksin tänada ka teid, volinik, eriti konstruktiivse koostöö eest! See on tegelikult eeldatav, kuna meil on alati teie ja teie kabinetiga hea koostöö. Tahaksin samuti tänada teid, minister! Teie ja eesistujariik Prantsusmaaga koostöö tegemine on olnud tohutu rõõm, sest te olete võtnud ebatavaliselt palju aega selleks, et küsimused tõesti põhjalikult läbi arutada. Eesistujariigil ei ole alati selleks aega. Ma tahaksin ka tuletada kõigile siin täiskogul meelde, et kõikide panustega, mis siin tehtud on, nõuti rohkem kui 90 miljoni euro koondamist. Ma tahaksin tuletada teile seda meelde lihtsa tähelepanekuga, et kui me rohkem raha ei koonda, saab sellest kavast tohutu haldusaparaat ja jagatakse väga vähe puuvilja. Me ei saa lubada, et see juhtuks, kui tõesti laste söömisharjumusi muuta tahame, mis on midagi, mida on kahjuks väga vaja.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 18. novembril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Ivo Belet (PPE-DE), kirjalikult. – (NL) Me oleme veendunud, et peame toetama projekte, mis tagavad kõigile kuni 12-aastastele noortele iga päev ühe koolipuuvilja. Koolid mängivad neile tervisliku elustiili õpetamises olulist rolli. Tervislik toit ja piisav füüsiline liikumine aitavad ära hoida rasvumist. Lapsed, kes õpivad armastama koolis puuvilja, jätkavad puuvilja söömist ka täiskasvanuna. Paljud koolid teevad juba tohutuid jõupingutusi, et lastele iga päev puuvilja pakkuda, kuid rahalised vahendid on selleks liiga piiratud. Seepärast on oluline Euroopa rahaline toetus koolipuuviljale.

Seetõttu teeksimme me emotsionaalse pöördumise Euroopa Komisjoni ja nõukogu poole, et nad toetaksid eelarve suurendamist. Lõppude lõpuks on kaalul meie noorte tervis ning see kulu hüvitatakse aja jooksul.

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) On oluline, et kõnealuse kava kohaldamisel kohaldataks subsidiaarsuse põhimõtet, et liikmesriigid otsustaksid ise nende laste vanuse, kellele koolide värske puuvilja kava on suunatud, ja millist puu- ja köögivilja tuleks tarnida. Samuti arvan, et prioriteet tuleks anda ühenduse päritolu toodetele. Me ei tohiks siiski keelduda väljastpoolt ühendust pärit toodetest, kuna see rikuks konkurentsi- ja Maaailma Kaubandusorganisatsiooni eeskirju.

Ma arvan, et kõnealuse kava haldamine peaks olema võimalikult lihtne ja seega teen ettepaneku strateegia koostamist käsitlevad eeskirjad ära jätta. Riikliku strateegia koostamine ühe meetme rakendamiseks ja seda väikese eelarvega on liiga range nõue. Strateegia koostamise asemel võiks olla nõue koostada riigisisesed halduseeskirjad, mis hõlmaksid komisjoni tutvustatud teatavaid strateegia rakendamise eeskirjade sätteid. Ma tahaksin soovitada tungivalt, et kõik mõtleksid kava rakenduseeskirjade koostamisel vajadusele strateegia korraldamisest (see punkt on halduse tõttu Leedu jaoks oluline).

Koolidele värske puuvilja jagamise kavva tuleks kaasata riikide eelarvetest täiendavaid rahalisi vahendeid, kuna kava peaksid rahastama osaliselt liikmesriigid. Isegi praeguses finantskriisis peame me siiski vaatama, kuidas pikas perspektiivis meie laste ja noorte tervist kaitsta. Ärgem veeretagem vastutuskoormat õult!

Magor Imre Csibi (ALDE), kirjalikult. – (RO) Ettepanek võtta vastu määrus, mis käsitleb koolis puuvilja jagamist õpilastele, on osa komisjoni käivitatud algatuste seeriast ja selle peamine eesmärk on võidelda rasvumise vastu ja edendada tervislikku toitumist.

Komisjoni kavandatud 90 miljoni euro suurune eelarve oleks osutunud kava eesmärgi saavutamiseks ebapiisavaks. Fraktsiooni ALDE algatus suurendada ühendusepoolset rahastamist 360 miljoni euroni on oluline samm õiges suunas. Liikmesriigid annavad omakorda panuse, et esitada lõplik eelarve mahus 720 miljonit eurot. Ma olen veendunud, et vaid sellise eelarvega osutub kava edukaks. Seepärast suudame me pakkuda 6–10 aasta vanustele vastuvõetava arvu portsjoneid puuvilja nädalas.

Samal ajal julgustaksin ma haridusasutusi viima osana õppekavast sisse toitumistunnid, et selgitada tervisliku toitumise rolli taga peituvat teooriat. Meil õnnestub muuta tulevaste põlvkondade söömisharjumusi vaid ühiste koordineeritud jõupingutustega.

Urszula Gacek (PPE-DE), kirjalikult. – Mul on hea meel toetada kava, millega jagada õpilastele puuvilju, et noorte seas tervislikumaid söömisharjumusi edendada. Loodetavasti liigub see projekt Euroopa ühiskonna noorimate liikmete söötmudelite muutmise suunas. Pikaajalised uuringud on näidanud, et lapsepõlves omandatud söömisharjumused on mudeliks kogu eluks. Need võivad mõjutada lisaks laste põlvkonnale ka nende lapsi. Mis veelgi huvitavam, on teatatud, et laste toidueelistused mõjutavad nende vanemate söömisharjumusi. Lootkem, et see väärt skeem liigub selles suunas, et me kõik oleme parema tervisega ja paremas vormis!

Bogdan Golik (PSE), kirjalikult. – (PL) Mul on hea meel, et me koostame ühenduse kava koolides puuviljade söömise edendamiseks. Selle kava positiivset mõju saab arvestada paljudel tasanditel: sotsiaalsel, majanduslikul ja finantstasandil.

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni liikmena näen ma, et kaval on selgelt Euroopa põllumajandusele ja puuviljakasvatusele soodsad tagajärjed: nõudluse suurenemine puuvilja järele ja suurte tootmismäärade säilitamine Euroopas. Ka mina olen isa ja isana näen ma positiivset tulemust, mida on raske kvantifitseerida: noore põlvkonna tervis. Puu- ja köögivilja osakaalu suurendamine kooliealiste laste toitumisel on tohutult oluline, kuna sellel ajal kujunevad nende söömisharjumused.

Poolas on puu- ja köögivilja tarbimine inimese kohta 250 g päevas. See tase on üks madalamatest ühenduses – vähem tarbivad vaid Tšehhi, Läti ja Slovakkia. Ühenduse keskmine on 380 g, kusjuures Maaailma Terviseorganisatsiooni / Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni soovitatav minimaalne päevane puu- ja köögivilja tarbimine on 400 g. Sellised riigid nagu Poola vajavad suuremat puuvilja edendamiskampaaniat.

Ma loodan, et koolidele puuvilja jagamise kava on varsti edukalt sisse viidud kõikides haridusasutustes kogu Euroopa Liidu ja jääb ELi hariduspoliitika alaliseks elemendiks.

Gyula Hegyi (PSE), kirjalikult. – (HU) Euroopa Liidu soovi toetada puuvilja tarbimist koolis tuleb kindlasti tervitada. Kvaliteetne toitumine lapsepõlves pakub häid väljavaateid tervislikuks eluviisiks hiljem ja nõuetekohaselt haritud laps edendab tervislikku toitumist ka oma peres ja sõprade seas. Need, kes selle kava eest vastutavad, peavad vaatama hoolikalt, millist puuvilja nad lastele pakuvad.

See oleks tõsine viga, kui lõpuks oleks koolides pestitsiidijääke täis puuviljad ja seda oleks seepärast raske müüa. Sellest tulenevalt tuleb luua kava nii, et koole varustatakse vaid tervisliku puuviljaga, mille pestitsiiditase jääb kaugemale allapoole lubatud ülemmäärasid. Tervisliku toitumise huvides on samuti soovitatav kasutada eelkõige ühenduse rahalisi vahendeid, et tarnida pigem kodumaist puuvilja, mis sisaldab madalamat suhkrutaset ja milles on rohkem kiudaineid, kui pakkuda näiteks banaane.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE), kirjalikult. – (BG) Volinik,

koolidele puuvilja jagamise kava on mitmes suhtes eriti oluline samm:

- tagades lastele tervisliku ja tasakaalustatud toitumise;
- ennetades haiguseid;
- luues uue mudeli ja uued meetodid nooremate põlvkondade toidus, mis järk-järgult kiirtoidu välja vahetab.

See pole lihtsalt küsimus puuvilja tarbimisest, vaid küsimus tervislike ja tasakaalustatud toitumisharjumuste arendamisest. On olemas palju spetsialiste, kes oskavad vastavate kriteeriumide alusel sobivaid puuvilju kindlaks määrata.

Teiselt poolt, koolidele puuvilja jagamise kava annab põllumajandustootjatele tõelist tuge ja liikmesriikidele rahalist abi. See on eriti oluline uutest liikmesriikides, kellel on hoolimata kõigist jõupingutustest raskusi koolis toitlustamise tagamisega. Näiteks Bulgaarias toetab riik koolieinete kava, kuid see ei suuda kõigi õpilaste vajadusi katta ning Euroopa Liidu abi on äärmiselt kasulik. Me peame muidugi nõudma tungivalt kavas mahepõllumajanduslike toodete kasutamist ja tagama, et see tõhusalt rakendatakse.

Dumitru Oprea (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Haigused, mida kaasaegne inimene põeb, ei ole tingitud toitumisest, vaid neid saab ravida õiget toitumist järgides.

Ma toetan puuvilja jagamist koolides. Mõtlen paratamatult asjaolule, et Rumeenias on jagatud koolides tasuta klaasi piima ja kukleid alates 2002. aastast. Kuigi alguses suutsime pakkuda seda hüve vaid algkoolilastele, on seda mõõdet laiendatud ka koolieelikutele ja alates 2007. aastast keskkooliõpilastele. Euroopa koolidele puuvilja jagamise kava täiendab vähemalt Rumeenias eelpool nimetatud kava.

Sellel on arvukalt kasutegureid. Tahaksin mainida neist vaid kahte.

- Maailma Terviseorganisatsioon soovib kuni 11-aastastel lastel süüa päevas vähemalt 400 g puuvilja ja köögivilja. Ka sel juhul mõtlen ma Euroopa Parlamendi 25. septembri 2008. aasta resolutsioonile valge raamatu kohta, mis käsitleb toitumisega seotud terviseprobleeme. Ärgem unustagem, et toit ja meie söömisviis mängivad olulist rolli, aidates meil säilitada oma tervist sellisena, nagu see on!
- Erinevused vähenevad: lapsed on erineva sotsiaalmajandusliku taustaga ja mõned neist on väga ebasoodsas olukorras.

Siiri Oviir (ALDE), kirjalikult. – (ET) Valges raamatus toitumise, ülekaalulisuse ja rasvumisega seotud terviseküsimuste kohta, mille kiitsime käesoleval aastal heaks ka Euroopa Parlamendi poolt, toovad eksperdid välja asjaolu, et täna on Euroopas 22 miljonit last ülekaalulised, 5 miljonit rasvunud. Ekspertide arvamuse kohaselt lisandub neile järgmisel aastal veel 1,3 miljonit.

WHO aruandes tervise kohta tuuakse välja ühena seitsmest terviseriskist just vähest puu- ja köögiviljade tarbimist. Antud teemaga seoses tegi EP tookord ka Euroopa Komisjonile ettepaneku, et koolides tuleks alustada puu- ja köögivilja pakkumist ja Euroopa Komisjonil tuleks selleks planeerida ELi eelarves vajalikud rahalised vahendid.

Tänaseks on Euroopa Komisjonil valminud meie toonast algatust toetav abimeede, mis võimaldab juba alates 2009/2010 õppeaastast hakata ELi koolides pakkuma 6- kuni 10-aastastele lastele puu- ja köögivilju, sarnaselt tänase koolipiima programmiga.

See on kahtlemata investeering tulevikku, mis aitab ennetada või vähendada ebatervest toitumisest tingitud tervishoiukulusid. Loodan, et Euroopa Komisjonil on tahet arvestada ka seekord Euroopa Parlamendi ettepanekutega ja suurendada senist puu- ja köögivilja programmi 90 miljonilt 500 miljonile eurole, võimaldamaks pakkuda seda meedet lastele kõigil koolipäevadel ja laiemale laste sihtrühmale.

Täna tähelepanu eest!

Daciana Octavia Sârbu (PSE), kirjalikult. – (RO) Komisjoni ettepanek viia koolidesse sisse puuvilja tarbimine on kasulik Euroopa Liidu kodanike tervisele, andes iga liikmesriigi majanduslikku ja sotsiaalsesse arengusse märkimisväärse panuse. Söömisharjumused kujunevad lapsepõlves ja võivad kesta terve inimese eluea.

Koolid kujutavad endast kõige sobivamat alguspunkti, et see käitumistüüp kindlaks määrata, kuna kool on perekonna järel teine autoriteedi vorm, millel on lastega vahetu kokkupuude ja nende üle märkimisväärne mõjuvõim.

See kava koos toitumisalase hariduse kava käivitamisega koolides annaks rohkem tulemusi seoses puu- ja köögivilja sisaldava tervisliku toitumise eelistuste arendamisega. Lapsed peavad olema eelkõige haritud ja neid tuleb julgustada sööma seda tüüpi tooteid, millel on suurem toiteväärtus, et kava saavutaks oma kavandatud eesmärgi seoses rasvumisega seotud haiguste, alatoitumise või diabeedi ennetamisega, mis täiskasvanueas esineda võivad.

Parlamendi kavandatud muudatusettepanekud parandavad komisjoni teksti märkimisväärselt, eraldades 500 miljonit eurot aastas, et viia sisse kava varustada õpilased puu- ja juurviljaga, mis sellest tulenevalt edendab põlumajandustootmist Euroopa Liidu tasandil.

ISTUNGIT JUHATAB: Luigi COCILOVO

asepresident

6. 2009. eelarveaasta üldeelarve projekt (muudatusettepanekute esitamise tähtaeg) (vt protokoll)

7. Hääletused

Juhataja. – Järgmine punkt on hääletamine.

Hääletuse tulemuse kohta: vt protokoll

7.1. EÜ-Kasahstani vaheline partnerlus- ja koostöölepingu protokoll (A6-0416/2008, Jacek Saryusz-Wolski) (hääletus)

7.2. Ühisettevõtte Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) väljaarendamiseks (A6-0439/2008, Angelika Niebler) (hääletus)

7.3. Kahe- või kolmerattaliste mootorsõidukite kohustuslik märgistus (kodifitseeritud versioon) (A6-0382/2008, Diana Wallis) (hääletus)

7.4. Äriühinguõigus, ühe osanikuga osahingud (kodifitseeritud versioon) (A6-0383/2008, Diana Wallis) (hääletus)

7.5. Põllu- ja metsamajanduslike ratastraktorite juhiistmed (kodifitseeritud versioon) (A6-0384/2008, Diana Wallis) (hääletus)

7.6. Välistegevuse tagatisfond (kodifitseeritud versioon) (A6-0387/2008, Diana Wallis) (hääletus)

7.7. Tsiiviil- ja kaubandusajade kohtualluvuse ja neid käsitlevate kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise konventsioon (A6-0428/2008, Hans-Peter Mayer) (hääletus)

7.8. Ühenduses kasutatav Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteem (A6-0376/2008, Pervenche Berès) (hääletus)

7.9. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine (A6-0430/2008, Reimer Böge) (hääletus)

7.10. Frank Vanheckelt parlamendiliikme puutumatus äravõtmise taotlus (A6-0421/2008, Klaus-Heiner Lehne) (hääletus)

Enne hääletust

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Härra juhataja, minu taotlus põhineb kodukorra artiklil 168. Härra juhataja, ma istusin 10 aastat parlamendi kodukorra-, volituste kontrollimise ja immuniteetide komisjonis. Ma lugesin tähelepanelikult härra Lehne raportit ja ma pean väljendama – ja ütleksin, et hoolimata kõnealuse parlamendiliikme poliitilisest kallutatusest – hämmeldust, et praegu kaldume me kõrvale komisjoni väljakujunenud kohtupraktikast, milleks on olnud toetada poliitilistel põhjustel vastutusele võetud parlamendiliikmete puutumatus.

Siiski võetakse härra Vanhecke praegu väljaande juhina kohtulikule vastutusele. Seda tehakse ühe artikli pärast, mille autor on teada ja vastavalt Belgia seadusele, nagu raportis tunnustatud, ei tohiks sellises olukorras väljaande juhti vastutusele võtta. Lisaks sellele põhineb vastutusele võtmine asjaolul, et hauarivetajate välisriigi päritolu on paljastatud. Seda tehti Belgia sotsialistidest nõunike algatusel.

See on selge ja see on mu viimane punkt, härra juhataja...

(Juhataja katkestas sõnavõtjat)

Juhataja. – Härra Gollnisch, ma vabandan, kuid arutelu sellist tüüpi hääletuse üle ei ole lubatud. Ma andsin teile oma taotluse illustreerimiseks üheks minutiks sõna, kuid te olete rääkinud kauem ja me ei saa arutelu alustada.

(Taotlus vastutavale komisjonile tagasisaatmise kohta lükati tagasi)

7.11. Massimo D'Alemlt parlamendiliikme puutumatus äravõtmise taotlus (A6-0422/2008, Klaus-Heiner Lehne) (hääletus)

7.12. Tarbijakaitse: tarbijate hariduse ja teadlikkuse parandamine krediidi valdkonnas (A6-0393/2008, Iliana Malinova Iotova) (hääletus)

7.13. Tarbijaturgude tulemustabel (A6-0392/2008, Anna Hedh) (hääletus)

7.14. Aktsiisimaksu üldine kord (A6-0417/2008, Astrid Lulling) (hääletus)

Enne muudatusettepaneku üle hääletamist

Astrid Lulling, raportöör. – (FR) Härra juhataja, ma paluksin kõigil nendel parlamendiliikmetel, kes ei soovi minna tagasi aega enne 1992. aastat, s.t enne ühisturu asutamist, hääletada raporti vastu, sest see, mida parlament saadud hääletega teeb, on häbiväärne.

Raport ajab kõik segamini: tervishoiu, maksustamise jne. Hääletage raporti vastu; seda tehes hääletate te hea ettepaneku teinud komisjoni poolt!

(Aplaus paremalt)

Juhataja. – Mulle tundub, et raportöör proua Lullingi arvamus on selge hoolimata sellest, kas seda jagatakse. Me läheme edasi terve muudetud ettepaneku nimelisele hääletusele.

Elisa Ferreira (PSE). – (PT) Ma tahan esitada vastuväite avalduse kohta, mille tegi proua Lulling, kes püüab parlamendiliikmete hääletust siinsel täiskogul tingimuslikuks muuta. See ei ole mõistlik.

Antud tõlgendus on selline, mida me ei jaga. Üksnes selles mõttes paluksin ma parlamendiliikmetel, kes teavad, millest see räägib, kes teavad, et me kaitseme muid huve, nimelt rahvatervisega seotud huve ja kodanike ning riikide huve, hääletada raporti poolt!

(Aplaus vasakult)

Juhataja. – Ma tahaksin tuletada parlamendiliikmetele meelde, et praegu ei ole hääletusprotsessi läbiviimisel arutelu ette nähtud. Kodukorra artiklite kohaselt on raportööril õigus väljendada oma arvamust ja seepärast olen ma silmnähtavalt talle selle õiguse andnud ning ma ei teadnud, kas järgmine taotlus sõna võtta oli kodukorra kooskõlas. Palun vabandage mind kõik, kuid on veel sõnavõtutaotlusi ja ma kavatsen neid mitte rahuldada ja jätkata hääletusega.

7.15. Koolidele puuvilja jagamise kava (A6-0391/2008, Niels Busk) (hääletus)

7.16. EMU10 – majandus- ja rahaliidu esimesed kümme aastat ja tulevik (A6-0420/2008, Pervenche Berès, Werner Langen) (hääletus)

Pärast hääletust

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, ma sooviksin tõstatada töökorraldusliku küsimuse. Me oleme hääletanud nüüd paljude ühiste muudatusettepanekute üle, mille esitasid Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide ning Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon. Meie hääletusjärjekorra nimekirjad sisaldavad alati lühendit PSE/PPE-DE. Tähestikuliselt on asjad küllaltki teisiti. Kas on mõni kodukorra artikkel, milles selgitatakse sotsialistide äärmist olulisust?

(Küsimustevaling)

Juhataja. – Härra Rack, mul on hea meel, et ma teile reaalselt vastata saan, sest haldusteenistused ütlevad mulle, et nende märked, kes on hiljuti fraktsioonidelt ühiselt laekunud muudatusettepanekutele alla kirjutanud, on pandud hääletusnimekirja täpselt fraktsioonide osutatud allkirjastamise järjekorras. Sel juhul puudub seega tähestikulise järjekorra kohaldamisel valikuvabadus.

7.17. Soovitused meeste ja naiste võrdse tasustamise põhimõtte rakendamise kohta (A6-0389/2008, Edit Bauer) (hääletus)

7.18. Fossiilkütustest säästva elektritootmise varase tutvustamise toetamine (A6-0418/2008, Christian Ehler) (hääletus)

8. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

Raport: Iliana Malinova Iotova (A6-0393/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Härra juhataja, finantskriisi ulatus näitab, et ei pangad ega tarbijad ei ole teinud vastutustundlikke otsuseid. Ma pooldan jõuliselt investeerimist finantsalasesse haridusse ja ma kiitsin ka raporti heaks, kuid ma ei saa nõustuda pealiskaudsete kampaaniate ja üldiste põhimõtetega. Mulle teeb muret, et meil on analüüs, et olukord võib olla liikmesriikide lõikes erinev. Ma tean ka, et selleks, et tõesti tõhus olla, peab haridus keskenduma kitsalt erinevate kodanikerühmade konkreetsetele nõuetele.

Tahaksin juhtida teie tähelepanu mõnele näitele Tšehhi Vabariigist. Vähemalt kolm aastat on üksainus inimene hoidnud töös veebilehekülge www.bankovnipoplatky.com. See veebileht annab üliolulise panuse nende Tšehhi kodanike finantsalasesse haridusse, kes on internetis. See näitab, et kõnealust küsimust on võimalik lahendada odavalt ja tõhusalt. Millest on puudu, on siiski haridus kooliõpilastele ja vanemale põlvkonnale, ja meie sellega avaliku sektori rahastamiseta hakkama ei saa.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). – (SK) Finantskriis on andnud Euroopa tarbijatele suurepärase võimaluse kontrollida finantsküsimustes oma teadmisi. Neile on antud suurepärase õppetund selles, kui oluline on, et nad saavad aru isiklike rahaasjade korraldamisest, kui oluline on säästude hindamine, kindlustustoodete kasutamine ja tavaliste pangaväljavõtete ja kviitungite lugemine. Kõik need teemad nõuavad finantsterminoloogia tundmist ja selle korrektset kohaldamist nende rahaasjade korraldamisel.

Seepärast pean ma raportöör proua Iotova raportit Euroopa Parlamendi täiendavaks oluliseks panuseks tarbijakaitse valdkonnas ning ma hääletasin selle poolt. Olen veendunud, et tarbijate koolitamine peab algama algkoolis. Liikmesriigid peaksid lisama selle teema eriti rahanduse, algkooli- ja keskkooliõpikutesse. Veebilehti DOLCETA ja EURÓPSKY DIÁR tuleks rohkem propageerida.

Ma hindan tarbijaorganisatsioonide tegevust, mille eesmärk on harida mitte ainult õpilasi, vaid ka õpetajaid. Suure entusiasmi korraldatud erinevad võistlused meelitavad ligi palju noori tarbijaid. Slovakkia Tarbijate Liit korraldab minu eestkostel ja õpilastele mõeldud tarbijahariduse kontekstis iga-aastasest võistlust, mille nimi on „Tarbijad kogu eluks“. Võistlus tekitab tohutut huvi ja võitjaid autasustatakse reisiga Euroopa Parlamenti.

Syed Kamall (PPE-DE). (EL) Härra juhataja, tänan teid väga selle eest, et andsite mulle võimaluse hääletust selgitada. Ma arvan, et siinses ruumis valitseb tõenäoliselt üksmeel selles osas, et olukorra, kus laenu raha on raskesti kättesaadav ja likviiduskriis, millega me silmitsi seisime, põhjustasid viletsad laenuandmisotsused, mille tegid mitte üksnes pangad – ja kõnealuseid otsuseid sundisid neid tegema Clintoni administratsioon ja sellele järgnevad valitsemiskorrad, mis väitsid, et pangad peavad laenama kogukondadele, mida peetakse mitte krediitvõimeliseks –, vaid ka tarbijad, tehes viletsaid otsuseid. Olles saanud julgustust võtta laene, mida nad võibolla ei suutnud tagasi maksta, leidsid nad end siis kõige kohutavamast olukorrast, kus nad ei olnud suutelised neid laene tagasi maksma.

See rõhutab seda, kui tähtis on tarbijate finantsalane haridus. Ometi näib, et me oleme langemas sellesse lõksu, et mõtleme, et ELil on igale probleemile lahendus. Kui te vaatate siin komisjoni veebilehel Euroopa päevikus loetletud lahendusi, siis need käsitlevad tegelikult väga vähesel määral tarbijate hariduse küsimust. Me peaksime vaatama ühenduse organisatsiooni – nagu Croydon Caribbean Credit Union minu valimisringkonnas –, mis aitavad lahendada neid probleeme ühenduse, mitte Euroopa tasandil.

Raport: Astrid Lulling (A6-0417/2008)

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Härra juhataja, ma palusin parlamendil hääletada raporti vastu, kuna vaid väike vähemus hääletas praegu kohaldatavatest suunavatest kogustest väiksemate poolt.

Sooviksin juhtida tähelepanu sellele, et komisjon ei poolda juhendkoguseid. 2005. aastal hääletas sinne täiskogu Rosati raporti poolt, milles käsitleti juhendkoguste kaotamist, ja nüüd astume me sammu tagasi ja vähendame seda, mille poolt me hääletasime. Enamik parlamendiliikmeid ei tea, mille poolt nad hääletasid.

Praegu vähendame me kehtivaid juhendkoguseid 50%, mis tähendab, et 800 sigareti asemel olete te hääletanud 400 sigareti poolt, 10 liitri piirituse asemel olete te hääletanud 5 liitri poolt, 90 liitri veini asemel olete te hääletanud 45 liitri poolt, 110 liitri õlle asemel olete te hääletanud 55 liitri poolt. Te astute sammu tagasi ja poolitate kehtivaid füüsiliste isikute ostukogused.

Ma usun, et volinik Kovácsi ja ministrite nõukogu sõnum on üks ja sama – selge; on vaid viis parlamendiliiget, kes lõppude lõpuks minu raporti poolt ei hääleta. Seepärast tahaksin, et nõukogu teaks, et volinik – nagu ta eile õhtul ütles – on nõus soovituslike piirmääradega, kuid nendega, mida praegu kohaldatakse. See peab olema selge, härra juhataja; raportöörina pean ma seda ütleva, sest see on hääletuse tõlgendamiseks hädavajalik.

Daniel Hannan (NI). – Härra juhataja, mul on eelis esindada Inglismaa kagupiirkonna ilusaid külasid, laugeid mäenõlvu ja siniliiliasalusid. Nagu iga teine Kagu-Inglismaad esindav Euroopa Parlamendi liige, olen ka mina saanud kümneid südantlõhestavaid kaebusi valijatelt, kes on kannatanud La Manche'i sadamates õiguspäraselt ostetud alkoholi ja tubaka konfiskeerimise all.

Tööpartei korduvad aktsiisimaksu tõstmised on stimuleerinud sissetulekut, mis peaks tulema jaemüüjatelt minu valimisringkonnas teisel pool La Manche'i. Aja jooksul on ka töökohad suunatud Inglismaa kagupiirkonnast üle mere. Tulu, mis peaks laekuma Briti riigikassasse, läheb selle asemel mandri riigikassadele.

Valitsuse vastuseks on olnud kasutada seda vähenevat sissetulekuvoogu üha rohkemate aktsiisiametnike palkamiseks, püüdes tulutulult hoida korras süsteem, kus enamik meie alkoholist ja tubakast on muutunud nüüd salakaubaks. See on süsteem, millele tagasimineku poolt on leiboristidest Euroopa Parlamendi liikmed endale häbiks just hääletanud. Arvan, et see on häbilugu!

Syed Kamall (PPE-DE). – Härra juhataja, ma tahaksin kajastada tundeid, mida väljendasid eelkõnelejad raportöör proua Lullingi ja mu kolleeg Dan Hannan Kagu-Inglismaalt.

Ka mina, Euroopa Parlamendi liige, kes esindab Londonit – maailma suurepäraseim linn ja maailma kõige suurepärasema riigi pealinn –, olen saanud valijatelt mitmeid kirju, milles kaevatakse tolli- ja aktsiisiameti karmi lähenemisviisi üle, kui nad on püüdnud elu omamoodi elada ja osta alkoholi ja sigarette mandrilt ja tuua need riiki tagasi oma tarbeks või oma perede ja sõprade tarbeks.

Mida tolli- ja aktsiisimaksuametnikud Ühendkuningriigis teevad? Nad norivad nendega, nad esitavad pealetükkivaid küsimusi, nad tirivad neid autodest välja, sealhulgas pensionäre, ja nad küsitlevad neid pealetükkivalt, püüdes saada täpselt teada, kui palju alkoholi nad ja kui palju sigarette nad suitsetavad, ja seda mingis Gestaapo-stiilis uurimisel. See ei ole selline käitumine, mida me õiguskaitseametnikelt või aktsiisimaksuametnikelt Ühendkuningriigis või kogu Euroopas ootame. Hääletades täna raporti üle nii, nagu me seda tegime, oleme läinud tagasi – mitte üksnes tagasi perioodi enne 1992. aastat, vaid eelnevasse perioodi, kui ei olnud kaupade vaba liikumist või oli kaupade väga piiratud vaba liikumine.

Raport: Niels Busk (A6-0391/2008)

Milan Gaľa (PPE-DE). – (SK) Ma hääletasin raporti poolt, sest ülekaalulisus ja rasvumine on Euroopa Liidus kahe viimase aastakümne jooksul kiiresti kasvanud, kusjuures peaaegu 21 miljonit last on ülekaalulised ja see arv kasvab aastas kuni 400 000. Halvad toitumisharjumused ning kehalise aktiivsuse puudumine põhjustavad enam kui 90% lapsea rasvumise juhtumitest. Need lapsed kannatavad raskete toitumis- ja ka liigesehäirete all, neil on nõrgem immuunsus ja nad on sagedamini haiged.

Pärast seda, kui kiideti heaks valget raamat toitumise, ülekaalulisuse ja rasvumisega seotud terviseküsimustega tegelemise Euroopa strateegia kohta, on käesolev direktiiv lapsea rasvumise vastase võitluse jaoks hea uudis. Ma pean kava suurendada Euroopa koolides puu- ja köögivilja jagamist vajalikuks. Me peaksime võtma rohkem arvesse ka koolieelsete asutuste lapsi. Nõustamine ja heade ning tasakaalustatud toitumisharjumuste tekitamine aitaks terve elanikkonna arengule rohkem kaasa kui see jagamise kava üksi.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Härra juhataja, nii koolidele puuvilja jagamise kava kui ka koolipiima kava ning kava jagada toitu kõige rohkem puudustkannatavale inimestele ELis on suurepärased ELi algatused, mis on väga vajalikud ja mida tuleb kindlasti toetada. Lisaks sellele, et tasuta puu- ja köögivilja jagamine kooliõpilastele aitab kaasa nende tervise parandamisele ja nende söömisharjumuste muutmisele, on sellel ka positiivne sotsiaalne mõju. Ma suhtun soosivalt mitmesse Euroopa Komisjoni ettepanekusse ja arvan, et need ei põhjusta suuremaid vasturääkivusi. Samas loodan, et volinik ja eelkõige meie ELi 27 liikmesriigi põllumajandusministrid on edaspidi veidi heldemad. Meil peab olema mees, et kaalul on meie laste tervis ja selle pealt ei tohiks me kokku hoida.

Hynek Fajmon (PPE-DE). – (CS) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma hääletasin samamoodi, nagu teised fraktsiooni PPE-DE kuuluvad Tšehhi Vabariigist pärit Euroopa Parlamendi liikmed: koolide puu- ja köögivilja käsitleva Buski raporti vastu. Vanematel peaks olema esmane vastutus oma laste tervisliku toitumise eest. Euroopa Liidul ei ole volitusi ei hariduse ega ka tervishoiu valdkonnas. Neid küsimusi peavad haldama liikmesriigid kooskõlas omaenda riigisiseste eelistustega. Euroopa Liidul ei ole mõistlikku põhjust maksumaksja raha kasutamiseks, et maksta selleks, et õpilased saaksid nädalas ühe puuvilja. EL peaks muretsema tõeliste üleeuroopaliste küsimuste pärast, näiteks neljalt põhiõiguselt takistuste kaotamine, samuti ei tohiks rikkuda omaenda subsidiaarsuse põhimõtet.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Härra juhataja, me oleme käinud ära pika tee alates ajast, mil püüdsime õpilasi puuviljaaedadest eemale hoida, kuna nad varastasid õunu, kuni tänase olukorrani, kus neil puudub igasugune huvi nii puuvilja kui ka puuviljaaedade vastu. Seega on kõnealune puuviljakava teretulnud. Probleem seisneb selles, et paljud vanemad ei ole puu- ja köögivilja olulisusest teadlikud ja seega harib kava lapsi ja vanemaid seoses puu- ja köögivilja tarbimisest tuleneva kasuga tervisele.

Muidugi peitub kava edu võti liikmesriikides. Me ei taha keerulist, eeskirjadel põhinevat kava. Me tahame paindlikkust ja meil on vaja tegutseda eelkõige koos õpetajatega, kes puu- ja köögivilja jagama hakkavad, ja vanematega, et nad tagaksid, et nende lapsed puu- ja köögivilja söövad ja naudivad ning kogu elu tervislikke söömisharjumusi arendavad.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Härra juhataja, rohkem kui 150 kilo kaaluvad teismelised on Ameerika linnades sagedane pilt. Ma ei taha, et me sama vea teeksime. Tervislike toitumismudelite edendamine ja tervislikumate, rasvumist mittepõhjustavate toodete tarbimine lapsepõlves ja nooruses on investering tulevaste põlvkondade tervisesse. Need aitavad säästa ka diabeedi ning südame-veresoonkonna- ja luuhaiguste ravi kulusid.

Seepärast on liiga mõõdukas kava tegelikkuses nii tervise kui ka majanduse seisukohast ebatõhus. Seepärast toetasin ma muudatusettepanekut 7, milles neljakordistatakse minimaalseid kulutusi õpilaste puuviljale ja tagatakse nõnda üks portsjon puu- või köögivilja vähemalt neljal päeval nädalas, mitte üks kord nädalas. Mul on hea meel, et see oli muudatusettepanek, mille tegi komisjon. Kava kehtestamine ei tohiks sõltuda vanemate nõusolekust seda kaasrahastada. Eelkõige peaks vaesemate vanemate lastel olema võimalus koolis tasuta puuvilja saada ning seepärast tuleks kava rahastamist suurendada.

Raport: Pervenche Berès, Werner Langen (A6-0420/2008)

Ivo Strejček (PPE-DE). – Härra juhataja, lubage mul selgitada, miks ma hääletasin Pervenche Berèsi ja Werner Langeni raporti vastu. Tahaksin rõhutada vähemalt kolme punkti.

Esimene on see, et raportis nõutakse riikide majandus- ja rahapoliitika suuremat ja põhjalikumat koordineerimist. Teiseks, see toob kaasa hästi koordineeritud maksupoliitika ja nõuab poliitilist ühtlustamist ning poliitilise ühtlustamise tagajärg on kolmas põhjus, miks ma vastu hääletasin.

Ma ei jaga seisukohta, et poliitilisest koordineerimisest, mis kõrvaldab liikmesriikidevahelised loomulikud erinevused, saab heastamisvahend ja vastus, mis parandab praegused Euroopa probleemid. Praegused Euroopa probleemid on tööjõu ning kapitali ja teenuste vaba liikumine.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vaadatuna majandus- ja rahaliidu 10-aastase eksisteerimise perspektiivist peame me küsima endilt, kas me tõesti seostame euro märki jõukuse ja stabiliseerimisega. Ei ole mingit kahtlust, et sellele küsimusele saab olla vaid üks vastus. Tunnistades, et ühisraha vastuvõtmisel on olnud mõni negatiivne aspekt, nagu algetapi hinnatõusud, tuleb rõhutada, et eurost on saanud üks maailma juhtivamaid valuutasid.

Majandus- ja rahaliit on liikmesriikides aidanud kaasa majandusliku stabiilsuse suurenemisele ja sellel on olnud ka soodne mõju rahvusvahelisele kaubandusele, tuues nii ELile kasu. Euro positiivne mõju sai eriti märgatavaks hiljuti, ajal kui ülemaailmne finantskriis teadvustas meile stabiilsest vahetuskursist tulenevat kasu.

Raport: Klaus-Heiner Lehne (A6-0422/2008)

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Ma tahaksin esitada hääletuselgituse. Ja nimelt: Massimo D'Alemlt parlamendiliikme puutumatus e äravõtmise taotluse hääletusel jäin ma erapooletuks, kuna juristina on mul teatud reservatsioon meie parlamendi pädevuse kohta selles küsimuses ja Itaalia sisepoliitikasse sekkuda ei ole minul õigust ega tahetki.

Raport: Christian Ehler (A6-0418/2008)

Gyula Hegyi (PSE). – (HU) Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostajana tervitan ma hääletustulemust. Me räägime tehnoloogiast, mis võib juhul, kui kõik läheb hästi, pakkuda kliimamuutustele osalist lahendust, kuid me ei tohi lubada sellel oma tähelepanu kogu kliimapaketi oluliselt kõrvale juhtida.

Uued liikmesriigid, sealhulgas Ungari, on alates 1980. aastate lõpust oma kasvuhoonegaaside heidet märkimisväärselt vähendanud. Oleks tõsine häbi, juhul kui need, kes seni on kahjulikku heidet suurendanud, neid nüüd karistaksid. Seepärast tahaksime saavutada selle, et süsinikdioksiidi heitkogustega kauplemise süsteemi tuludest 10% jagataks proportsionaalselt nende liikmesriikide vahel, kus SKP inimese kohta on väiksem kui Euroopa Liidu keskmine.

Samamoodi jaotaksime me 10% nende vahel, kes heitkoguseid viimase 15 aasta jooksul vähendanud on. Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonil on õnnestunud saavutada kaugkütte süsteemidele vabastuse kliimamuutuste maksust ja see on saavutus, mida tuleb Euroopa miljonite väikese sissetulekuga kodanike huvides säilitada. Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostajana ühinen ma raporti toetamisel eelpool mainitutega.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

Raport: Jacek Saryusz-Wolski (A6-0416/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Ma hääletan selle meetme poolt. Kasahstan on alustanud demokratiseerimisprotsessi, mis edeneb aeglasemalt kui tavatu majanduskasv, mida riik viimastel aastatel

kogenud on: riigis on tohutult välisriikide ettevõtjaid, kes investeerivad sellesse endisesse Nõukogude vabariiki suuri kapitalimahtusid. Euroopa Liit peaks selles kontekstis toetama pidevalt meetmeid, mis on suunatud vabaduse, demokraatia ja sotsiaalse õigluse ruumi suurendamisele Kasahstani kodanike jaoks ja mitte tegutsema üksnes üha suurenevate huvidega kaubanduspartnerina. Majanduskasv ja demokraatia peaksid käima käsikäes.

Dragoş Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin nõuandemenetluse ajal raporti poolt, milles kiidetakse heaks Euroopa Ühenduse ja Kasahstani vahelise partnerlus- ja koostöölepingu protokollil sõlmimine ja milles võeti arvesse ka Bulgaaria ja Rumeenia ühinemist ELiga. Kõnealune raport aitab stimuleerida Rumeenia ja Kasahstani Vabariigi vahelist koostööd.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Ma hääletasin härra Saryusz-Wolski raporti poolt, milles käsitletakse Euroopa Ühenduse ja Kasahstani vahelist partnerlus- ja koostöölepingut. Ma tegin seda hoolimata oma jätkuvatest reservatsioonidest seoses Kasahstani valitsuse andmetega inimõiguste olukorra kohta. On oluline, et parlament ja komisjon jätkaksid olukorra jälgimist Kasahstanis ja juhul kui see järgmise 12 kuu jooksul halveneb või isegi kui see järgmise 12 kuu jooksul ei parane, peaksime me kõnealuse lepingu peatamiseks meetmed võtma.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma hääletasin härra Saryusz-Wolski raporti poolt ja seega Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Kasahstani Vabariigi vahelise partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimise poolt.

Ma kinnitan raportööri vastu võetud seisukohta ja ka nõukogu seisukohta, uskudes, et Kasahstani Vabariigi partnerlus- ja koostöölepingu olemasolu enne Rumeenia ja Bulgaaria ühinemist ELiga teeb vajalikuks koostada partnerlus- ja koostöölepingu protokoll, et võimaldada uutel liikmesriikidel sellele alla kirjutada.

Raport: Angelika Niebler (A6-0439/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Kõnealune dokument ei muuda oluliselt 2006. aasta novembris siinse parlamendi vastu võetud määruse sisu, millega loodi avaliku ja erasektori partnerlus Euroopa lennuliikluse juhtimissüsteemi väljaarendamiseks.

Nüüd määrusele kavandatud muudatusettepanekute eesmärk on tunnustada SESARit (Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteem) kui ühenduse organit ja võimaldada Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade kohaldamist selle personali suhtes. Muudatusettepanekud on kavandatud ka ühenduse toetuse kvantifitseerimisele ja selle ülekandmisega SESARile, kusjuures maksimaalselt 700 miljonit eurot tuleb võrdsete osadena teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmenda raamprogrammi eelarvest ja üleeuroopaliste võrkude programmist.

Kõnealuse ettevõtte asutamine kujutab endast ohtlikku pretsedenti avaliku sektori raha kasutamisel erasektoriga seotud eesmärkidel. Kasutusele oleks tulnud võtta avaliku sektori lähenemisviis, et lennuliikluse juhtimissüsteeme ajakohastada ja parandada, sealhulgas seoses usaldusväarsusega, tagades nõnda õhuruumi töötajate ja kasutajate ohutuse. Me oleme arvamusel, et need eesmärgid ei ole sugugi paremini saavutatavad, kui neid allutada erasektori huvidele ja survele. Nendel põhjustel me seda raportit ei toetanud.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Kõnealusel ettepanekul on Euroopa lennuliikluse kontrolli infrastruktuuri kaasajastamisprogrammide oluline positiivne finantsmõju. Ma toetan ettepanekut, mille tulemusel investeeritakse säästetavad rahalised vahendid kogu üldsuse kasuks teadus-, arendus- ja valideerimistegevusse.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma tahaksin teatada, et ma hääletasin proua Niebleri raporti poolt, milles käsitletakse ühisettevõtte loomist Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi SESAR elluviimiseks.

On selge, et teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse sektoris nõuavad mahukad ühenduse projektid avaliku ja erasektori ühiseid jõupingutusi, et tuua kaasa püsivat kasulikku mõju. Käesoleval juhul arvan ma, et uue põlvkonna ühtlustatud lennuliikluse juhtimine on vajalik selleks, et tulevasele lennuliikluse kasvule Euroopa taevas nii majanduslikus mõttes kui keskkonna seisukohalt vastu astuda. Seepärast usun, et me peaksime kõnealuses valdkonnas tervitama soojalt ühisettevõtte loomist. Ma tahaksin siiski rõhutada vajadust minevikust õppimise järele (ma viitan siinkohal ühisettevõtte Galileo likvideerimisele) ja vajadust sõnastada selle staatuse selgem määratlus, mis kõnealusel juriidilisel isikul olema peaks, et teaduslikest ja tehnoloogilistest edusammudest saadavat kasu ei takistaks menetluslikku või juriidilist laadi probleemid.

Raport: Diana Wallis (A6-0382/2008)

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma hääletasin proua Wallise raporti poolt, milles käsitletakse kahe- või kolmerattaliste mootorsõidukite kohustusliku märgistuse kodifitseerimist. Kuna seda tüüpi sõidukite kohustuslikku märgistust käsitlevat direktiivi on mitu korda muudetud, siis usun, et kodifitseerimine on vajalik, et saavutada kodanike parem arusaamine sellest ühenduse õigusaktist ja nende parem juurdepääs sellele ning selle tulemusel nende parem juurdepääs võimalusele teostada õigusi, mis selles sätestatud on.

Raport: Hans-Peter Mayer (A6-0428/2008)

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma hääletasin härra Mayeri raporti poolt, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu tsiviil- ja kaubandusajade kohtualluvuse ja neid käsitlevate kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise konventsiooni sõlmimise kohta. Ma ühinen oma kolleegiga tema arvamuses, et komisjoni esitatud ettepanek, mis on töötatud välja selleks, et asendada 1988. aasta Lugano konventsiooni, võib aidata kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise süsteemi mõjutatud piirkondades kiiremaks ja tõhusamaks ning eelkõige seoses intellektuaalomandi õiguste registreerimise ja kehtivusega.

Raport: Pervenche Berès (A6-0376/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) See ettepanek on eriti oluline, kuna õigusnormide kontrolli menetluse kohaldamine tugevdab oluliselt Euroopa Parlamendi õigusi jälgida, kuidas rakendusmeetmeid kohaldatakse. Euroopa Parlamendile antakse õigus kontrollida rakendusmeetme eelnõu. Lisaks sellele on lisandusi esialgsetele õigusnormidele, millega antakse Euroopa Parlamendile õigus olla meetme eelnõu vastu või teha rakendusmeetme eelnõu kohta muudatusettepanekuid.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma toetan proua Berèsi suurepäraselt raportit muudatusettepaneku kohta nõukogu määrusele (ühenduses kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta) komisjoni rakendusvolituste kasutamise osas. Pärast uue komiteemenetluse, nimelt kontrolliga regulatiivmenetluse, kehtestamist, millega laiendatakse parlamendi rakendusmeetmete järelevalve õigusi, usun, et me peame komisjoni soovitatud üldise kooskõlastusprotsessiga edasi minema, et uut korda saaks tõhusalt kohaldada.

Raport: Reimer Böge (A6-0430/2008)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Ajavahemikus 2007–2008 esitas Itaalia taotlusi seoses koondamisega Sardiinias, (1044 koondamist), Piemontes (1537, 202 koondamist), Lombardias (1816, 190 koondamist) ja Toscanas (1558, 461 koondamist) pärast tekstiili- ja rõivasektori liberaliseerimist. Itaalia taotleb 5985 koondamise jaoks 858 ettevõttes rahalist toetust 38 138 075 euro suuruses summas.

Nagu me oleme varem öelnud, ei tohi seda fondi kasutada ajutise n-õ polstrina vastuvõetamatute sotsiaalmajanduslike kulude pärast, mis johtuvad kaubanduse liberaliseerimisest, eelkõige tekstiili- ja rõivasektoris, ja töötajate üha suureneva ebakindluse pärast.

Arvestades kahekordse kontrollisüsteemi (potentsiaalset) lõppemist, mida kohaldatakse teatavate Hiinast pärit tekstiili- ja rõivatoodete kategooriate ekspordi suhtes, on meil vaja luua mehhanisme, mis piiravad impordi mis tahes riigist ELi.

Arvestades tegevust lõpetavate või tootmist ümberpaigutavate ettevõtete üha suurenevat arvu, töötuse kasvu ja töötajate suuremat ärakasutamist – eelkõige Portugalis –, on meil vaja peatada maailmakaubanduse liberaliseerimise poliitika (mille algatasid EL ja sotsialistlik valitsus Portugalis) ning kaitsta tootmist ja õigustega tööhõivet erinevates ELi riikides.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond pakub Itaalia palvel suurepäraselt võimalust kaaluda reageeringuid, mida on vaja tulevikus, juhul kui globaliseerumise ja majanduskriisi mõjud koos muutuvad veelgi teravamaks. Selle fondi formaadi kohaselt, mis põhineb nende ulatuses piiratud põhimõtetel, peab Euroopa Liit globaliseerumist tõsiasjaks ja selle negatiivset mõju tegelikkuseks, millega me peame kohanema, mitte sellele vastu olema. See on minu arvates realistlik seisukoht, millel on märkimisväärne potentsiaal olla tõhus.

Globaalsete muutuste mõistmine ja jõupingutuste kanaliseerimine nendele muutustele reageerimiseks on asjakohasem, kui uskuda võimalusse neid muutusi lõpmatult vältida või isegi uskuda, et see vastuseis on iseenesest tõhus. Globaliseerumisega kohanemine on asjakohasem poliitiline võimalus kui vastuseis globaliseerumisele.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma toetan härra Böge raportit, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmist. Olen nõus sellega, et nelja Itaalia piirkonna esitatud taotlused vastavad rahalise toetuse määramise nõuetele, mis on sätestatud ELi määrustes, ja et need on kooskõlas fondi asutamise aluseks olevatele põhustele. Täna on vaja rohkem kui kunagi varem aidata neid töötajaid, kes on maailma kaubanduse struktuurimuutuste tagajärjel töö kaotanud ja aidata neil uuesti ühineda tööturuga. Seepärast toetan ma mu kolleegi raportis väljendatud fondi kasutuselevõtu taotlemist.

Raport: Klaus-Heiner Lehne (A6-0421/2008)

Philip Claeys (NI), kirjalikult. – (NL) Ma hääletasin raporti vastu erinevatel põhjustel. Komisjonis ei olnud tõsist arutelu. 28 liikmest oli kohal vaid seitse. Tegelikult ei olnud täiskogu istungil isegi võimalik arutelu pidada. Isegi enne hääletust komisjonis, kui härra Vanheckel ei lubatud raporti sisuga tutvuda, arutati seda Flaami avalik-õiguslikus televisioonis. See on väga näotu. Kõige hullem on siiski raporti lõppjärelendus. Soovitatakse võtta ära puutumatus, kuigi härra Vanhecke ei ole selle vastuolulise teksti autor ja Belgia põhiseaduses sätestatakse selgelt, et vaid autorit, kui ta on teada, võib vastutusele võtta.

Selle näruse ettepaneku alusel võib härra Vanhecke kaotada poliitilised õigused, kuna võimude lahusus ja Belgia kohtu sõltumatus eksisteerib vaid teoorias. See küsimus on poliitiline manööver, tõstmaks esile üht Flaami rahvuslikku opositsiooni juhti. On häbilugu, et Euroopa Parlament end sel põhjusel ära kasutada laseb.

Carl Lang (NI), kirjalikult. – (FR) Nii õiguskomisjon kui ka fraktsioonide liikmed tänasel täiskogul on näidanud veel kord, kui väheoluliseks nad peavad erapooletust ja seadusest kinnipidamist, võrreldes nende kinnisideega vabaneda nendest, kes ei kuulu nende euroföederalistide suurde perre.

Mu kolleeg härra Vanhecke on Belgias sihtmärk tõelisele nõiajahile, mille ainus eesmärk on teda hukka mõista ja sundida teda poliitiliselt areenilt maha astuma. Euroopa Parlament on unustanud, et kui riik teeb taotluse parlamentaarse puutumatuse äravõtmiseks, on tal kohustus kohaldada eeskirju, mis käsitlevad Euroopa Parlamendi liikmete täielikku kaitsmist, nagu kodukorras sätestatud on.

Nagu härra Gollnisch, kellelt võeti 2006. aastal parlamentaarne puutumatus ära üksnes poliitilistel põhjustel, on härra Vanhecke ise väga tõelise ründe ohver sellega, et õigusküsimus muudetakse poliitiliseks küsimuseks. On vastuvõetamatu, et üks institutsioon väidab vääralt, et on demokraatlik.

Fernand Le Rachinel (NI), kirjalikult. – (FR) 13. oktoobril 1981 andis sotsialistist parlamendiliige André Laignel Prantsuse Rahvussambles opositsioonis olevatele parlamendiliikmetele oma kuulsa vastuse, väites, et valitsuse taotletav riigistamine ei olnud kooskõlas konstitutsiooniga. Ta väitis selles, et nad muutsid arutelu õigusalasest poliitiliseks aruteluks ja kuigi neil oli õigus seda teha, toimisid nad antud juhul juriidiliselt valesti, kuna nad olid poliitiliselt vähemuses.

Euroopa Parlament on seda lauset selgelt südamesse võtnud, kuna see vabaneb kõigist, kes söandavad teda tüüdata poliitiliste seisukohtadega, mida ei peeta piisavalt föderalistlikeks või parlamendi maitsele vastavalt Euroopa-meelseteks.

Mu kolleeg härra Vanhecke on siin Euroopa Parlamendis, kuhu ta õiguspäraselt valiti, tõelise nõiajahi sihtmärk. See institutsioon eksib rängalt ja häbistab end tunnustades vastuvõetamatut: lintšides ühte oma liiget, ignoreerides kõiki õiguslikke põhimõtteid ja parlamentaarse puutumatusesega seotud õiguskaitsevahendeid, mis praegu jõus on.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Võttes arvesse kõnealust raportit ja sellega seotud Belgia ametivõimude kohtumenetlust, tuleb märkida ühemõtteliselt, et kogu protsess – eelkõige kohtumenetlus – kujutab endast pelgalt Vlaams Belangi erakonna endise juhi Frank Vanhecke poliitiliselt motiveeritud tagakiusamist. Härra Vanhecke sai selle kohtukutse kaks päeva pärast erakonna juhi kohast loobumist.

Samuti on selge, et nüüd, kus Euroopa Parlamendi valimiseni on jäänud vaid kuus kuud, on eesmärk mustata poliitilistel ajenditel Vlaams Belangi kandidaadi nime. Vastavalt Belgia põhiseadusele oleks samuti olnud õiguslikult vajalik pigem artikli autori – kuna tema isik on teada – kui väljaandja vastutuselevõtmine. Seepärast rõhutan jõuliselt, et poliitiliselt motiveeritud kriminaalvastutusele võtmist ei tohiks vaadelda kui põhjuse andmist Frank Vanheckelt parlamentaarse puutumatus äravõtmisele, ja et see Belgia õiguskaitseorganite nõiajaht tuleks resolutselt hukka mõista. Sarnane olukord kerkis esile 2003. aastal, kui Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni liikme Daniel Cohn-Bendit' vastu algatati kriminaalmenetlus, kuigi komisjon lükkas

selle tookord tagasi, sest oli poliitiliste motiivide kahtlusi. Olukord on käesoleval juhul sama, kui mitte isegi selgem, mistõttu olen kohustatud hääletama ettepaneku vastu.

Frank Vanhecke (NI), kirjalikult. – (NL) Purustatud illusioonidega pean ma ütleva, et Euroopa Parlament on muutumas Belgia kohtute lavastatud poliitilise lintšimise jõugu häbiväärseks kaassüüdlaseks. 28 liikmest seitsme kohalolekul anti mulle õiguskomisjonis 20 minutit, et saaksin end sadu lehekülgi pika ettepaneku suhtes kaitsta. Täiskogul – meie enda kodukorra eeskirja 7 vastaselt – ei ole mul olnud üldse võimalust enda eest kosta.

Kui see juhtuks Venemaal, oleksime kõik maruvihased. Mis minusse puutub, siis hoian pea püsti ja jätkan vaba arvamuse avaldamise kaitsmist Flandrias ja Euroopas, muu hulgas seal, kus asi puudutab sisserändajate küsimust ja islamiohtu.

Raport: Klaus-Heiner Lehne (A6-0422/2008)

Marco Cappato (ALDE), kirjalikult. – (IT) Meie radikaalide delegatsioonis koos Marco Pannellaga hääletame härra D'Alema puutumatuset käsitleva Lehne raporti vastu, sest selles jõutakse ebaloogilistele järeldustele, mis võivad tuleneda vaid alustest või peegeldustest, mis põhinevad Itaalia ja Euroopa poliitilise klassi enesekaitsel.

Raportis väidetakse, et taotlus kohtumenetluseks loa andmiseks on alusetu, sest salvestatud materjal on juba piisav selleks, et toetada süüdistusi uurimise all olevate isikute vastu. Kui prokuratuuri taotlus oleks tegelikult suunatud härra D'Alema süüdistuse esitamisele, siis oleks taotlus alusetu, kuna parlament ei pea tegema otsuseid kooskõlas Itaalia seadusega.

Kui salvestatud materjal on siiski tõesti kasutu ja taotlus alusetu ja selgelt tarbetu, siis miks peaks Euroopa Parlament otsustama mitte lubada kasutada kõnealuste telefonikõnede pealtkuulamise saadud teavet ja mitte ära võtta Massimo D'Alema puutumatuset, nagu ettepanekus kavandatakse? Miks ei võiks me järgida Itaalia parlamendi otsust, millega anti kõnealuse uurimise kontekstis luba kohtumenetluseks härra Fassino vastu?

Me tunnustame fraktsiooni ALDE meelsasti selle eest, et nad otsustasid, valides erapooletuks jäämise, mitte teha Euroopa Rahvapartei ja Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooniga koostööd selle kahtlase väärtusega otsuse osas.

Raport: Iliana Malinova Iotova (A6-0393/2008)

Adam Bielan (UEN), kirjalikult. – (PL) Viimastel aastatel on turule ilmunud palju uusi finantstooteid. Nende toodete üha suurenev keerukus muudab tarbijad üha kaitsetumaks ja sageli võimetuks ilma eksperdiabita kindlaks teha, milline rahastamispakkumine nende vajadustele kõige paremini sobib. See toob kaasa palju valesid otsuseid, mida eriti teevad viletsamal järjel olevad inimesed.

Poolas puutume me kokku paljude pettusejuhtumitega või lihtsalt sellega, et tarbijad teevad halbu finantsotsuseid, ilma et nad oleksid teadlikud nende tagajärgedest. Sellistes oludes on finantsharidus hädavajalik ja parim viis tarbijate kaitsmiseks valedel finantsotsustel tegemise eest.

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) Finantsharidust peetakse ELis ülimalt tähtsaks, eelkõige keset finantskriisi. Tarbijatel on vaja põhioskusi, mis aitavad neil teha valikut ja täielikult mõista teavet ja pakkumisi. Tarbijatele pakutakse järjest rohkem erinevaid ja keerulisemaid kaupu ja teenuseid. Vahepeal ei ole tarbijate teavitamine ja nõustamine kooskõlas finantstoodete keerukuse tasemega. See olukord suurendab tarbijate haavatavust finantsküsimustes.

Kui vähendatakse lõhesid finantsvahendajate ja tarbijate teadlikkuse ja finantsteadmiste vahel, siis väheneb ka võlgadesse langemise, kohustuste täitmatajätmise ja pankrotioht. Samuti suureneks konkurents laenuandjate vahel ning seega ka turu üldine tõhusus, sest paremate teadmistega tarbijad teevad vahet erinevate rahastamissettepanekute vahel ning saavad valida selle, mis vastab kõige enam nende vajadustele. Teadmistest ja oskustest praegu ei piisa, tagamaks, et tarbijad oma finantsasju õigesti korraldaksid.

Dragoș Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin erapooletu, õiglase ja läbipaistva finantshariduse ning selle valdkonna teenusepakkujate kohustuse poolt pakkuda nõuetekohast korrektset teavet. Teave peab olema ärinõustamisest või -reklaamist selgelt eraldiseisev. Ma loodan, et liikmesriigid pööravad erilist tähelepanu enimohustatud inimrühmadele, nagu noored, pensionärid või oma karjääri lõpus olevad töötajad.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Nagu paljud siinse täiskogu tekstid, on proua Iotova raport näide näiliselt heast mõttest, millel on eksitav pealkiri. Põgusal lugemisel võib lugeja jääda uskuma, et tegemist on tarbijate kaitsmisega, teavitades neid nende õigustest ja harides neid finantsteenuste valdkonnas. Lühidalt, et tegemist on sellega, kuidas võimaldada tarbijatele vastutustundlikku ja teadlikku suhet oma pangaga.

Tegelikult on tegemist inimeste muutmise ja lapsepõlvest peale (näib, et alates algkoolist) ideaalseteks väikesteks tarbijateks finantssüsteemis, mis januneb nende säästude järele, kuid kui asi puudutab laenamist, määrab neile kaela kõiksuguseid finantstooteid, mis algatavad näiliselt pakkumiskompleksi ja on enamasti lihtsalt absurdsed, ning tegemist on sellega, kuidas neid mõistlikult panna tegelema arvepidamisega ja valmistuma pensionipõlvaks – ja seda nimelt pankadega –, kuigi ka nemad teevad sissemaksid kohustuslikesse riiklikesse kavadesse.

Ajal, mil maailma finantssüsteem on just näidanud, kui rikutud see on, kui pangad ettevõtetele ja üksikisikutele vastumeelselt laenu annavad, hoolimata vabanenud sadadest miljarditest riigiabist, kui töötajad ja väikesed ning keskmise suurusega ettevõtted maksavad jätkuva finantslolluse eest ja kui maailma nn suured mõjutajad teesklevad, et viivad läbi reforme selle süsteemi elu pikendamiseks, on see, et kõnealune raport on ebaveenev, vähim, mida saab öelda.

Małgorzata Handzlik, kirjalikult. – (PL) Praegusel finantskriisi ajal on kõnealune raport saanud uue tähtsuse. Seda seepärast, et hüpoteeklaenu kriis on paljastanud ohud, mis võivad tekkida sellest, kui laenuvõtjatele ei anta asjakohast teavet. See on samuti näidanud tarbijate suutmatust saada aru finants- ja majanduslikust teabest ja mõjust, mis muutustel makromajanduslikes näitajates võiks nende laenu tagasimaksmisele olla, ning seega nende mitteteadlikkust maksejõuetuse ja ülemäärase võlgnevusega seotud riskist.

Raportis nõutakse tähelepanu pööramist vajadusele tarbijaid harida ja tõsta nende teadlikkust ja võimaldada neil nõnda kasutada omaenda teadmisi, et hinnata neile pakutavaid finantstooteid. Toetan seepärast algatust nõuda, et arendataks finantsharidusprogramme, eriti selliseid, mis on koostatud koos potentsiaalsete kasutajatega, mille puhul võetakse arvesse kasutajate vanust, sissetulekut, haridust ja nende töö- või huvide valdkonda. Lisaks sellele peavad finantsharidusprogrammid põhinema praktilistel ja tegelikel olukordadel, millega me igapäevaelus kokku puutume.

Ma loodan, et raport aitab nii finantsasutustel kui ka tarbijail saada aru vajadusest finantshariduse järele. Usun, et mõlemad võivad kasu saada, kuna maksejõuetus ja ülemäärane tarbijavõlg kujutavad endast probleemi laenu andvatele asutustele, kelle klientidel on laenu tagasimaksmisega raskusi.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Hääletasin proua Iotova koostatud tarbijate haridust krediidi ja rahanduse valdkonnas käsitleva raporti poolt. Maailm liigub tohutu finantsebakindluse perioodi suunas ja paljud Euroopa kodanikud kardavad oma töökohtade, säästude, pensionite ja tuleviku pärast. Sellisel ebakindlusperioodil on tarbijate teadlikkus krediidist, võlgadest ja rahandusest üldiselt kindlasti olulisem kui kunagi varem. Kõnealus raportis nõutakse, et finantsharidus kohandataks vastavalt konkreetsetele inimrühmadele, ja seda liiki algatust ELi tasandil tuleb tervitada.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), kirjalikult. – (FI) Hääletasin proua Iotova raporti poolt, milles käsitletakse tarbijate hariduse ja teadlikkuse parandamist krediidi ja rahanduse valdkonnas. See on vajalik ja teretulnud komisjoni algatatud raport.

Kõrge riskitasemega hüpoteeklaenu (kõrge riskitasemega eluasemelaenu) põhjustatud kriis on näidanud, et laenuvõtjaid on liiga palju pimeduses hoitud. See teabe ja arusaamise puudulikkus on toonud kaasa olukorra, kus nad pole nõuetekohaselt mures maksejõuetuse ja võlgadesse langemisega seotud riskidest. Samuti tuleb öelda, et tarbijate teadlikkus ja nõustamine ei ole finantstoodete keerukuse tasemega sammu pidanud.

Piisav finantsalaste oskusteadmiste tase vähendaks paljudel juhtudel võlgadesse langemise ja kohustuste täitmatajätmise riski. Samuti annaks see tarbijatele suurema ulatuse laenuvõtjate konkurentsivõime võrdlemiseks, mis omakorda suurendaks turu elujõulisust.

Toetan eelkõige raportis sisalduvat soovitusi lisada silmnähtavamalt finantsharidus riiklikku õppekavasse ja anda noortele kogu finantsteave, mida nad vajavad tööalase karjääri alustamisel, seistes silmitsi uute väljakutsetega, seoses sellega, kuidas oma sissetulekut kasutada.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Me vajame investorite ja laenuvõtjate kohtlemist koos pikkade aegumistähtaegade ja tõendamiskohustuse üleviimisega. Riskid ja kulud peavad olema algusest peale nähtavad ja võrreldavad. Eelkõige Lehman Brothersi juhtumil puhul tüsasti massiliselt eraisikuid, näiteks nii, et neile

öeldi, et riskantsed aktsiasertifikaadid on kaitstud, ja soovitati mitte müüa isegi just enne seda, kui Lehman ummikusse jooksis. Kodanikud seisavad nüüd silmitsi oma välisvaluutalaenuade sunnitud konverteerimise lainega või on kohustatud maksma riiklikule poliitikale vastupidiselt kinni suurenenud refinantseerimiskulud.

Selles olukorras lihtsalt ütlemine, et kodanikud on rumalad, ja n-ö finantshariduses üldise õppetunni nõudmine on tõeline löök vastu nägu, eelkõige kuna isegi isehakanud finantsgurud ei suutnud näha läbi spekulatsioonide erinevate kihtide. Nõudes laenuandjatevahelise suurema konkurentsi asemel suuremat turutõhusust, kiidab see raport silmakirjalikult müüti isereguleerivast turust. Ma ei oska väljendada piisavalt jõuliselt oma vastuseisu kõnealusele raportile.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin proua Iotova koostatud raporti poolt, kuna selles julgustatakse liikmesriike töötama pensionäridele, keda võib ohustada finantsalane tõrjutus, välja haridusprogramme ning samuti oma tööalast karjääri alustavatele noortele, kellele tuleb otsustada, kuidas oma esimest sissetulekut asjakohaselt kasutada.

Tarbijad, kellel pole üldse finantsteadmisi, on probleeme oma vajadustele kõige paremini vastavate toodete ja teenuste valimisel. Neil on raske hinnata saadud nõuandeid ja neid võidakse seetõttu eksitada ebaausate müügitavadega ning ära kasutada.

Ma tervitan komisjoni algatusi tarbijate finantshariduse valdkonnas, eelkõige hiljutist finantshariduse ekspertrühma moodustamist. Arvan siiski, et sellel finantshariduse ekspertrühmal peaksid olema kindlad kohustused ja volitused.

Komisjoni juba loodud veebileht tarbijate harimiseks (<http://www.dolceta.eu>) on osutunud kasulikuks. Ma loodan, et seda veebipõhist vahendit arendatakse ja ajakohastatakse jätkuvalt kõigis ametlikes keeltes.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Üks kõige olulisematest teguritest finantskriisis on olnud pakkumise äärmine lihtsus või võlgnevuste ülemäärane lubatavus. Järeldused, mis sellest teha tuleb, on esiteks see, et tunduks kasulik kehtestada pankadele kohustus tagada, et neil, kellele nad laenavad, on suutelised võlga tagasi maksma ja tõenäoliselt seda teevad, arvestades kriisi tegureid ja selle põhjuseid. Samal ajal viitab teadlikkuse puudumine tarbijate seas seoses krediidiga seotud riskidega – alates muutustes võrdluskurssides –, et võib ja tuleb võtta mis tahes meetmeid, mis on suunatud tarbijatele. On selge, et maksimaalsel tarbimisel põhineva majandusliku mudeli surve all on raske sellist tüüpi kampaaniatele vastu töötada, kuid jõupingutused teadlikkuse tõstmiseks on vajalikud ja minu arvates kasulikud.

Igal juhul peaks kõnealune raport toetama suuremat läbipaistvust ja selgemate eeskirjade kehtestamist laenuandjate osutatavate teenuste tingimustes. Mis puudutab krediidi või mis tahes tarbimisealast haridust, siis kõige olulisem element on haridus üldiselt, mis annab inimestele igapäevaste otsuste tegemiseks vahendeid.

Raport: Anna Hedh (A6-0392/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) Siseturu tulemusliku toimimise ja õitsengu jaoks on hädavajalik Euroopa tarbijate usaldus. Ühisturg hõlmab ligi 500 miljonit tarbijat ning tohutut hulka erinevaid kaupu ja teenuseid.

Komisjon on alates 1997. aastast kasutanud siseturu tulemustabelit, et jälgida viisi, kuidas liikmesriigid siseturgu käsitlevaid õigusakte rakendavad ja sellele tähelepanu juhtida. Tarbijaturgude tulemustabel määrab kindlaks probleemseid valdkonnad ja seega võib see olla üldine ja paindlik vahend, mis annab teada puudustest, mis vääriavad ühiskonna, turu subjektide ja institutsioonide tähelepanu. Sellest hoolimata pole tarbijaturgude tulemustabeli eesmärk olnud kunagi tarbijale siseturust aru anda ja väga oluline on seda olukorda parandada. Samuti peame tagama, et turg toimib parimal võimalikul viisil ning et tarbijatele pakutakse teenuseid sellisel hinna- ja kvaliteeditasemel, mis vastab nende ootustele. Selleks pole vaja rohkem või rangemaid õigusakte vastu võtta. Mõnikord võib teabe, hariduse andmine või isereguleerimine olla sobivam ja tõhusam meetod.

Małgorzata Handzlik, (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Ühtne turg teenindab mitte üksnes ettevõtteid, kellel on tänu järkjärgulisele tõkete kõrvaldamisele sõna-sõnalt terve Euroopa turg käeulatuses. See loodi ka tarbijaid silmas pidades, et võimaldada neil kõigis liikmesriikides samu standardeid kasutada.

Tarbijaturgude tulemustabel annab vahendi, mille abil jälgitakse ja analüüsitakse ning selgitatakse välja ühtse turu probleeme tarbijate seisukohast. Selles kasutatakse näitajaid, mille hulka kuuluvad hinnad, kaebused, rahulolu ja ümberorienteerumine. Hoolimata asjaolust, et mõned tulemustabelil näidatud tulemused tunduvad küsitavad – näiteks hinnad, sest kuigi lõpphinda on lihtne edasi anda ja võrrelda, mõjutavad seda paljud

muutujad, mida tulemustabel alati ei kajasta –, kujutavad näitajad endast kahtlemata äärmiselt kasulikku ja asjakohast meetodit tarbijatulemuste hindamiseks ühtsel turul.

Sooviksin rõhutada, et see on tarbijatulemuste tulemustabeli esimene versioon. Seetõttu võime oodata täiendavat versiooni, mis vastab meie muredele. On oluline, et nimetatud tulemustabel oleks kirjutatud arusaadavas keeles, oleks erinevatele kasutajatele kergesti mõistetavad ja selle tulemused kujutavad endast kahtlemata huvitavat infoallikat tarbijatulemuste kohta ühtsel turul.

Raport: Astrid Lulling (A6-0417/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström ja Åsa Westlund (PSE), kirjalikult. – (SV) Rootsi sotsiaaldemokraadid Euroopa Parlamendis hääletasid raporti poolt, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu direktiiv, mis käsitleb aktsiisimaksu üldist korda, ja tahaksid eriti rõhutada, kui oluline on muudatusettepaneku 48 vastuvõtmine, mis käsitleb alkoholi ja tubaka importimise suunavaid koguseid. Vähendamine (50% väiksemad kui eelmised suunavad kogused) on samm õiges suunas vastutustundlikuma poliitika poole, mis rahvatervist tõsiselt võtab. Tahaksime siiski juhtida tähelepanu sellele, et me suhtume sellesse vaid kui esimesse sammu ambitsioonikama poliitika suunas kõnealusel valdkonnas. Lisaks on meil hea meel, et muudatusettepanekud 60 ja 68 on tagasi lükatud. Selle tulemusel nõutakse aktsiisimaksu jätkuvalt sisse sihtriigis.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Rootsi partei Junilistan on otsustanud hääletada raporti poolt, kuna me oleme arvamisel, et see annab mingil viisil võimaluse ühendada nõuded jõupingutuste jaoks riigisisel tasandil tervishoiupoliitika suhtes koos vaba siseturuga. Me oleme siiski otsustanud hääletada teatavate ettepanekute vastu, millel on tugevad föderalistlikud ülemtoonid.

Partei Junilistan liikmed leiavad, et näiteks on väga oluline, et Rootsi alkoholipoliitikat saaks teostada kooskõlas Rootsi Parlamendi väärtuste ja otsustega. See nõuab näiteks vastuvõtmis riigis aktsiisimaksu maksmist alkoholi kaugmüügi eest. See ei oleks nii juhul, kui hääletatakse muudatusettepanekute poolt. Vastupidi, see tähendaks muu hulgas, et füüsilise isiku omandatud aktsiisikaupad käsitlevad sätted laieneksid kaugmüüjatele, kusjuures aktsiisimaksu makstakse liikmesriigis, kus kaubad omandati. Kuna kulud, mis on tekkinud riigi rahvatervise probleemide, nagu alkoholi ja tubakaga seotud haigused, rahastatakse suures osas riikliku maksustamisega, takistaks ettepanek, mis käsitleb vabastust aktsiisimaksust seoses kaugmüügi, avaliku sektori väljavaateid rahvatervise probleemide tõhusal lahendamisel.

Samuti on olemas probleem konkurentsi seisukohast, kuna kaugmüüja võib pakkuda sama toodet, mis riigisisel osalejad, kuid märkimisväärselt odavamalt, seda lihtsalt selle tõttu, et aktsiisimaksu ei maksta samas riigis. Partei Junilistan liikmed pooldavad konkurentsi, kuid on arvamisel, et osalejad peaksid konkureerima võrdsetel tingimustel.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Ma toetan kõnealust direktiivi, millega piiratakse pettuse- ja salakaubaveojuhumeid, mis vähendavad riigi tulu. See kaasajastatud ja lihtsustatud direktiiv vähendab ettevõtjate kohustusi, võimaldades neil samal ajal võidelda tõhusamalt aktsiisipettuse vastu.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Meie maksusüsteemid on väga keerulised ja on teatavas ulatuses läbipaistvad vaid spetsialistidele. Seepärast tuleb tervitada iga katset parandada formaalsusi ja üldiseid tingimusi ja väidelda maksupettuse vastu, arvestades, et maksustamisel säilitatakse liikmesriikide iseseisvus ega tehta tagaukse kaudu mingeid katseid maksumäärasid ühtlustada.

Samuti on sama oluline, et oleksid selged reeglid maksuvabade müügikohtade ja reisijate endi kohta. Tundub, et sellel projektil on selline eesmärk, mistõttu hääletasin Lullingi raporti poolt.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma hääletasin prooua Lullingi raporti poolt, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu direktiiv, mis käsitleb aktsiisimaksu üldist korda. Komisjoni ettepanekus sisalduvad sätted pole kahtlemata piisavad selleks, et tagada füüsilistele isikutele ja ettevõtetele ELis vabades piiriülel kaupu osta ja müüa, ilma et tarbetute maksutakistustega kokku puututaks.

Tegelikult, kuigi komisjoni ettepanek sisaldab mõningaid parendusi ja muutusi, nagu artikkel 37 (maksumärgid, mida liikmesriigid võivad kohaldada, ei tohi põhjustada topeltmaksustamist), on vaja laiendada sätteid, mis reguleerivad füüsilise isiku kauba soetamist, kaugmüügile, luues sellega tõelise füüsiliste isikute soetatud isiklikuks kasutamiseks mõeldud aktsiisikaupade siseturu.

Lars Wohlin (PPE-DE), kirjalikult. – (SV) Ma tervitan asjaolu, et Euroopa Parlament on seoses alkoholiga lõpuks oma arvamust muutnud ja võtnud selles suhtes kasutusele piiravama lähenemiseviisi. Tulemus tänasel

hääletusel Lullingi raporti üle, mis käsitleb aktsiisimaksu üldist korda, toob kaasa suunavate koguste 50% vähendamise alkoholi impordi puhul. Piiratakse ka maksuvaba ostmise võimalusi sadamates ja lennujaamades. Selle raporti teine tagajärg on see, et ära hoida pole midagi, näiteks Rootsi aktsiisimaksu sissenõudmine teisest ELi riigist interneti kaudu tellitud kaupadelt. Selles küsimuses on Euroopa Parlamendil vaid nõuandev roll, kuid tänased tulemused kujutavad sellest hoolimata endast olulist vahe-eesmärki.

Raport: Niels Busk (A6-0391/2008)

John Attard-Montalto, *kirjalikult*. – Kui lähtuda WHO soovitusel süüa päevas vähemalt 400 g puu- ja köögivilju, siis ELis süüiakse neid liiga vähe. Laste hulgas on rasvumise epideemia. Eriti tõsine on see probleem Maltal.

Suures koguses puu- ja köögiviljade söömine vähendab paljude haiguste riski ning hoiab ära ülekaalulisuse tekke.

2007. aastal viidi läbi laiaulatuslik puu- ja köögiviljaturu reform, et tagada suurem turule orienteeritus. Puu- ja köögivilji on nüüd täielikult integreeritud ühtsesse otsemaksete kavva.

Ülekaalulisus toob kaasa suurema südame-veresoonkonna haiguste, suhkruhaiguse, kõrge vererõhu ja teatud vähivormide riski. Meie eesmärk peaks olema 600-grammine päevane tarbimine 11-aastaste ja vanemate inimeste seas.

Komisjon soovib eraldada ühenduse eelarvest 90 miljonit eurot. See vastab ühele puuviljale ühel päeval nädalas 30 nädala jooksul aastas ning hõlmab lapsi vanuses kuus kuni kümme aastat.

Et koolidele puuvilja jagamise kava positiivne mõju oleks palju suurem, tuleb rahastamist suurendada. Koolidele puuvilja jagamise kava peaks hõlmama üht puuvilja päevas ja mitte ainult kooliõpilaste vanuses kuus kuni kümme aastat.

Richard Corbett (PSE), *kirjalikult*. – Ma tervitan raporti vastuvõtmist koolidele puuvilja jagamise kava kohta. See ettepanek toob reaalselt kasu miljonite laste tervisele kogu Euroopas.

Õpilaste tasuta puuvilja rahastamine ühise põllumajanduspoliitikaelarve kaudu näitab ühise põllumajanduspoliitika käegakatsutavat kasu tavalistele Euroopa kodanikele. ELi ja liikmesriikide kava kaasrahastamine võimaldab Inglismaal praegu olemasoleva tasuta koolipuuvilja kava laiendamist ja sarnaste kavade loomist Šotimaal, Walesis ja Põhja-Iirimaal.

Kuigi komisjoni ette nähtud 90 miljoni euro suurusest eelarvest suurem eelarve oleks tervitatav – nagu parlament on oma raportis taotluse kaudu suurendada eelarvet 500 miljonile eurole tähelepanu juhtinud – ja selle kava loomine annab lastele korrapärase juurdepääsu tasuta puuviljale ja sellega kaasnevale kasule tervisele, nagu väiksem võimalus rasvumise, diabeedi ja teiste raskete haiguste väljaarenemiseks hilisemas elus. Lisaks sellele, et kava toob lapse tervisele vahetut kasu, aitab see kujundada noorte inimeste vaateid toitumisele, luues tervema Euroopa ja vähendades riiklike tervishoiusüsteemide kulusid.

Hanne Dahl (IND/DEM), *kirjalikult*. – (DA) Juuniliikumine hääletas raporti kui terviku poolt, hoolimata asjaolust, et me olime põhimõtteliselt põllumajandusabi vastu. Me arvame, et on oluline anda lastele tervislikumaid söömisharjumusi. Me oleme siiski vastu nõudele, et puuvilja peab olema ühendusest pärit, kuna see teeb sellest Euroopa põllumajandustootjate kaudse toetuse. Lõpuks tahaksin ka, et lastele antav puuvilja oleks mahepõllumajanduslikult kasvatatud puuvilja.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *kirjalikult*. – (RO) Ma hääletasin selle kava parema rahastamise ja nende toodete selgema määratlemise poolt, mida võib kavva kaasata. Statistika näitab, et ELis on orienteeruvalt 22 miljonit ülekaalulist last, kusjuures rohkem kui viis miljonit last on peamiselt kõrge rasva-, suhkru- ja soolatasemega toodete ülemäärase tarbimise tõttu rasvunud. Sellel taustal on ELi ja liikmesriikide jaoks enam kui vajalik sekkuda, luues tervislikumaid söömisharjumusi, eriti erinevaid hooajalisi puuvilju pakkudes. Samuti hääletasin ma kõnealusele kavale eraldatava eelarve suurendamise poolt 90 miljonilt eurolt 500 miljoni euroni, kuna selle kava esialgne summa võrdub ühe portsjoni puuvilja pakkumisega 30 nädalase ajavahemiku jooksul igale lapsele vanuses kuus kuni kümme eluaastat.

Avril Doyle (PPE-DE), *kirjalikult*. – Kuigi ma usun, et lõppude lõpuks vastutavad vanemad oma laste tervise eest ja koolidele puuvilja jagamise kava peab olema piisavalt paindlik, et seda saaks kohandada vastavalt kohalikele, piirkondlikele ja riiklikele tingimustele, tervitan ma kõnealust raportit.

Laste hulgas valitseb rasvumisepeideemia ja hinnanguliselt on ELis 22 miljonit ülekaalulist last, kellest 5,1 miljonit loetakse väga ülekaaluliseks. Lapsed ELis ei söö piisavalt tervislikku toitu ja tervislikumad valikuvõimalused tuleb kättesaadavaks teha. Ma loodan, et selle ettepanekuga liigutakse veidike edasi lapsea rasvumise leevendamise suunas.

Lena Ek (ALDE), kirjalikult. – (SV) Pole mingit kahtlust, et lapsed tunnevad end puuvilja söömise pärast paremini. Õunad, banaanid ja apelsinid hoiavad ära rasvumise ja hoiavad meid tervena. Seepärast on mõnes mõtte arusaadav, et palju inimesi hääletas täna Euroopa Parlamendis ettepaneku poolt toetada ELis kooliõpilastele mõeldud puuviljade jagamist.

Probleem seisneb lihtsalt selles, et vastutus meie puuviljatarbimise eest ei lasu ELi tasandil. Heade söömisharjumuste sisendamine oma lastesse on eelkõige vanemate kohus. Teisena lasub kohustus omavalitsustel ja kolmandaks riigil. Föderalistina tahaksin ma, et tehtaks võimalikult kodanike lähedal seisvaid otsuseid. See on tegelikult midagi, mida ka EL tahab. Vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 5 tuleks otsused, mida oleks asjakohasem võtta vastu madalamal tasandil, võtta vastu sellel tasandil. Seepärast hääletasin parlamendi ettepaneku vastu suurendada puuviljaeelarvet 90 miljonilt eurolt 500 miljoni euroni.

Me peaksime ELis töötama selle nimel, et vähendada heidet ja suurendada liikuvust ning võidelda kuritegevuse vastu. Rohkem puuvilja, parem liikumine ja vähem maiustusi on küsimused, millega tegelevad palju paremini koolid, vanemad ja kohalikud poliitikud.

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin Buski raporti poolt, milles käsitletakse ettepanekut luua koolidele puuvilja jagamise kava, sest ma tunnen, et ühenduse toetus, et lastele neid tooteid tasuta jagada, on tervislike söömisharjumuste edendamisel Euroopa Liidus ning sellest tulenevalt eurooplaste tervise taseme parandamisel ülioluline.

Rasvumise ja ülekaalulisuse üha suurenev levik Euroopa elanikkonna hulgas, eelkõige lapseas, on halbade söömisharjumuste ja vähe liikuva eluviisi kombineerimise tulemus. Seepärast on meil tungivalt vaja tõhusaid meetmeid selle epideemia vastu võitlemiseks, muu hulgas väga varajastel eluaastatel tervislike söömisharjumuste edendamise teel. Koolid võivad koostöös peredega mängida olulist rolli, et panna lapsed tervislikult sööma.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Me toetame kõnealust raportit, mida me täiendasime mitme ettepanekuga. Hoolimata Euroopa Komisjoni vastuseisust, kaitseb raport koolides värske puuvilja tasuta, igapäevast jagamist, et parandada laste, eelkõige ebasoodsama taustaga laste tervise ja elu kvaliteeti.

Meie toetuse puhul kõnealusele kavale võetakse arvesse vajadust julgustada noori tarbijaid hindama puu- ja köögivilju, millel on rahvatervisele ja laste vaesuse vastu võitlemisele väga positiivne mõju. Siiski selleks, et kõnealune kava oleks tõhus, tuleb seda laiendada rohkematele lastele, mis tähendab, et tulevikus tuleb seda laiendada teistele vanuserühmadele ja ühiskonna vähekindlustatud sektoritele. See kava peab hõlmama ühenduse eelistust, teisisõnu prioriteeti riigisisesele ja kohalikele toodangule ning selle rahastamine peab tulema ühenduselt, et tagada suurem sotsiaalne ühtekuuluvus.

Kõnealune kava võiks olla näide poliitika kohta, mis tagab riikide vahel tõelise solidaarsuse. Me loodame, et kõik see ei lõppe pelgalt järjekordse propagandakampaaniana ja et nõukogus on võimalik saavutada kokkulepe, et teha kättesaadavaks vajalikud rahalised vahendid, et kava saaks kõikides riikides tõhusalt kohaldada.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Toetan põllumajanduskomisjoni ettepanekut võtta vastu koolidele puuvilja jagamise kava, kuid koos oma Briti leiboristidest kolleegidega tahan ma säilitada riigisisese kaasrahastamise elemendi, et tagada suurem hõlmatus. Ma toetan ka viitamist kohalike, piirkondlike ja mahepõllumajanduslikult kasvatatud toodetele, kuid see ei saa asendada täielikult vajadust parima hinna ja kvaliteedi või sordi järele. Tahaksin tervitada Edela-Inglismaal meie kohalike oivaliste õuna- ja pirnisortide vahetamist Küprose ja Kanaari saarte banaanide vastu.

Neena Gill (PSE), kirjalikult. – Mul on väga hea meel, et Euroopa tasandil laste tervisege tegeletakse.

Rasvumine laste seas on Euroopas üha suurenev mure ja veelgi enam Ühendkuningriigis, kus peaaegu 25% elanikkonnast on rasvunud ja 10% lastest on ülekaalulised. See küsimus on paljude minu valijate jaoks tõsine mure ja ma tervitan algatust sellega tegelda.

Söömisharjumustega tegelemine lapsepõlves on võti, et vältida hiljem elus rasvumist, ja on tõestatud, et puu- ja köögivilja tarbimine vähendab rasvumise ja südame-veresoonkonna haiguste määra.

Ühendkuningriigis toob ahvatlus pooltoodete järele kaasa halbade söömisharjumuste väljaarenemise, mis omakorda läheb meie tervishoiuteenusele aastas maksma kuus miljardit inglise naela. Siis on selge, et selle algatuse toetamisel on ka majanduslikust seisukohast mõttekas.

Seepärast hääletasin ma selle raporti poolt ning ma loodan, et liikmesriigid kasutavad tõhusalt ära rahalisi vahendeid võitluseks selle vastu, millest on saamas meie laste jaoks tõeline probleem.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Euroopa Parlamendi põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni esitatud muudatuseettepanekud on muutnud ühe komisjoni niigi halva mõtte veelgi halvemaks, eelkõige kui komisjon tahab suurendada kulutuste ülemmäära maksumaksjate kulul 90 miljoni eurolt 500 miljoni euroni. Komisjon rõhutab, et see puudutab vaid ühendusest pärit puuvilja. Mujalt pärit puuvilja on täiesti ebaoluline.

Komisjoni ettepanek, milles suure venna kombel sätestatakse, et hooajalisi puuvilju tuleks jagada, seades esikohale puuviljade mitmekesisuse, et lapsed saaksid avastada erinevaid maitseid, on täiesti naeruväärne.

Euroopa Parlament sekkub taas kord hariduspoliitikasse. Liikmesriigid võivad „lisada need meetmed harival viisil koolide tervise- ja toitumisõpetuse õppematerjalidesse“.

Euroopa Parlamendi enamusel on ühisest põllumajanduspoliitikast moonutatud ettekujutus. Euroopa Parlamendi liikmete sõnade kohaselt on maksumaksjatel rahapuu rahaga, mida põllumajanduspoliitikasse ja maaelu arengusse loopida. Jumal tänatud, et Euroopa Parlamendil pole nendes valdkondades kaasotsustamisvõimust – ja nii see peab ka jääma.

Małgorzata Handzlik, (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Mul on hea meel, et me oleme täna vastu võtnud koolides puuvilja jagamise kava. Ma kirjutasin arvamuses toitumise, ülekaalulisuse ja rasvumisega seotud terviseküsimuste kohta, mille võttis vastu siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon, et erilist tähelepanu tuleb pöörata rasvumise probleemile laste ja noorte hulgas, kuna ülekaalulisus on seotud suurenenud südame-veresoonkonna haiguste, diabeedi, hüpertoonia ja mõnede kasvivate oht.

Koolidele puuvilja jagamise kava eesmärk on edendada häid puu- ja köögivilja söömise tavasid ja õpetada koolilastele, kuidas tervislikult süüa. Söömisharjumused kujunevad välja lapsepõlves ning uurimused näitavad, et inimesed, kes õppisid lapsepõlves sööma suures koguses puu- ja köögivilju, jäävad sarnase toitumise juurde ka täiskasvanuelus.

Õpilastele puu- ja köögivilja jagamine aitab kindlasti kaasa suuremale puu- ja köögivilja tarbimisele väga noorte inimeste seas, nii et koolidele puuvilja jagamise kava mõju rasvumislaine ärahoidmisele Euroopa laste ja noorte hulgas on kindlasti oluline. Lisaks sellele on mõju suurem juhul, kui puuvilja söömine koolis on rohkem kui sümbolne. Võtan seepärast rahuldustundega teadmiseks hääletuse, millega oldi kavale eraldatava eelarve olulise (neljakordse) suurendamise poolt.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Hääletasin Buski raporti poolt ja toetan kogu südamest seda algatust varustada Euroopa õpilasi puuviljaga. Mu oma kodumaal Šotimaal on üks kõige viletsamaid terviseolukordi Euroopas ja valitsus viib aktiivselt ellu mitmeid poliitikaaltdkondi, mille eesmärk on parandada laste tervist lootuses, et see parandab nende heaolu hilisemaks elus. See ELi algatus täiendab Šoti valitsuse tööd ja on seetõttu teretulnud.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), kirjalikult. – (PL) Minu arvates on koolidele puuvilja jagamise kava rohkem kui sümbolse tähendusega – „siin on Euroopa Liit, kes annab midagi lastele“ – see on algatus, mis edendab häid söömisharjumusi. Mulle tundub, et me peaksime sellesse ka keskkooliõpilased kaasama. Tahaksin rõhutada, et sellisel viisil aitaksime me vaesemaid perekondi, kes pole sageli suutelised oma lastele puuvilja ostma. Loomulikult pakub see lisavõimalust põllumajandustootjatele ja puuviljakasvatajatele. Puu- ja köögivilja ja minu kodumaal eriti õunu on kerge jagada. Me peame siiski pidama meeles, et puuvilja peab olema kvaliteetne, puhas ja värske. Me peame oma koole ka kõnealuse kava rakendamiseks ette valmistama. Realistlikult võttes ei ole seda võimalik enne 2009/2010. kooliaasta algust kasutusele võtta.

Mis puudutab kulusid, siis need pole astronoomilised: komisjoni ettepanekus hinnatakse neid 90 miljoni eurole ja kulud võivad ehk olla suuremad. See on tõsi, kuid samal ajal peaksime me olema teadlikud ülekaalulisuse ja rasvumisega seotud haiguste ravi suurtest kuludest. Ärgem tehkem sellest kavast ühekordset algatust, lihtsalt näitamise mõttes. Kaasakem see riiklikes, hariduse eest vastutavates piirkondlikes ja kohalikes asutustes. Säilitagem ka mõistlik paindlikkus, kui asi puudutab puu- või köögivilja valimisega seotud üksikasju, pidades meeles, et selle eesmärk on edendada meie laste tervist parimal võimalikul viisil.

Tunne Kelam (PPE-DE), kirjalikult. – Olles otsustanud hääletada Niels Buski raporti vastu, avaldan ma täielikku toetust ja kaastunnet arutluse all olnud teemale – Euroopa õpilasi rohkem puuviljaga varustada. Rasvumise suurenemine noorte inimeste hulgas on pahaendeline probleem.

Toetan siiski eelkõige subsidiaarsuse põhimõtet. Ma olen täiesti veendunud, et liikmesriike ja nende valitsusi tuleks usaldada hoolitsemisel oma noore põlvkonna eest. ELi asi ei ole reguleerida konkreetseid probleeme, nagu see praegune probleem. Kõnealune algatus põhineb kahtlemata headel kavatsustel. Kuid hakata selliseid probleeme üleeuroopaliste määrustega lahendama tähendab jätta hooletusse kõnealuste tõeliste mõjutajate roll ja vastutus, kelleks on vanemad, koolid, kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused. Olen kindel, et neil kõigil on samad mured ja motivatsioon, et tegeleda vajadusega suurendada oma koolides puuvilja tarbimist.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Ma toetan kava, mis annab kooliõpilaste tasuta puu- ja köögivilja jaoks rahalisi vahendeid. See saab anda üksnes positiivseid tulemusi, aidates vähendada laste hulgas rasvumist, liikudes lähemale soovitusel „viis päevas”, mistõttu ma hääletasin selle poolt.

Erik Meijer (GUE/NGL), kirjalikult. – (NL) Juhtisin oma selgituses 23. oktoobri 2008. aasta hääletuse kohta 2009. aasta eelarve üle teie tähelepanu sellele, kui väärtuslik on ELi osalemine kooliõpilaste varustamisel puuviljaga. Koolidele puuvilja jagamise kava võib olla kasulik, vältimaks laste muutumist veelgi rasvunumaks ja ebatervislikumaks. Küsimus on, miks peab selle eest hoolitsema pigem EL kui omavalitsused, kes haridust korraldavad. Praegu tehakse liikmesriikidele, kes on kohustatud lisama täiendava summa, makseid ELi fondist, kusjuures siis on omavalitsused need, kes kava elluviimise eest vastutavad. Sellisel viisil töötamine tekitab palju tarbetut haldust ja aeganõudvat bürokraatiat.

Viimase eelarvealase arutelu ajal kahekordistati summat 182 miljoni euroni ja tänu Buski raportile suurendatakse seda summat tulevikus 500 miljoni euroni. Hollandi põllumajandusminister, kes toetab praegust kava, on teatanud ajakirjanduses, et ta peab seda tohutut suurendamist väärtusetuks ja kavatseb selle vastu sõna võtta. Kuna Euroopa Parlament pole see, kes selle üle otsustab, vaid seda teeb nõukogu, tuleb eeldada, et see suurendamine ei teostu. Vahepeal hakkas koolipuuvili siiski avalikkuse silmis esindama ELi prioriteete, mis on vale.

Dumitru Oprea (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin härra Buski raporti poolt, tuginedes tervishoiuorganisatsioonide järeldustele haiguste kohta, mida kaasaegne inimene põeb ja millest paljud on tingitud viletsast toitumisest. Puuvilja söömine aitab tänu selles sisalduvatele vitamiinidele neid haigusi ennetada ja/või ravida.

Meil tuleb oma lastele õpetada, kuidas ja mida süüa. Seepärast ma usungi, et see võib hõlmata ka toitumisalast haridust, seda enam, kuna Maailma Terviseorganisatsioon soovitab kuni 11-aastastel lastel süüa iga päev vähemalt 400 g puuvilja ja köögivilja. Teiselt poolt täheldatakse nende laste arvu plahvatusliku tõusu, kes n-ö naudivad ebatervislikku, absurdset ja ebasobivat toitu, kusjuures selles pole süüdi mitte üksnes kool või perekond, vaid me kõik, ühiskond tervikuna. Selline toitumisalane käitumine tuleb viivitamatult lõpetada.

Kool on üks valdkondadest, mis vastutab harjumuste kujunemise eest, mis peaks võimaldama meil jällegi võtta omaks harjumus süüa puuvilja. Seepärast toetan ma täielikult koolides puuvilja jagamist ja söömist. See kava peaks olema peamiste prioriteetide nimekirjas seoses otsustamisteguritega, et seda saaks rakendada niipea kui võimalik.

Neil Parish (PPE-DE), kirjalikult. – Konservatiividest Euroopa Parlamendi liikmed jäid komisjoni ettepanekut kehtestada üleeuroopaline koolidele puuvilja jagamise kava käsitleva Buski raporti hääletusel erapooletuks. Tahtes väga näha tervislike söömisharjumuste edendamist Ühendkuningriigi ja ELi noorukite seas, on meil reservatsioon seoses kõnealuses raportis kavandatud eelarveassigneeringutega, mis on märkimisväärselt suuremad kui komisjoni kavandatud 90 miljonit eurot. Sõltuvalt hääletustulemustest, nõuab parlament eelarveeraldise, mille maht on vähemalt 360 miljonit eurot ja isegi lausa 500 miljonit eurot. Me usume, et mõistlikum on alustada kava madalamalt rahastamisastemelt ja vaadata seejärel saadud kogemuste põhjal läbi eelarvevajadused, nagu väideti komisjoni mõju hinnangus.

Zita Pleštinšá (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) ELis reguleerib praegu puu- ja köögiviljaturgu nõudlus. Koolidele puuvilja jagamise kava kasutuselevõtt toetab puu- ja köögivilja tarbimist ELis ja suurendab nõudlust, mis edendab rahvatervist ja toob kasu ka Euroopa puu- ja köögiviljakasvatajatele.

Suures koguses puu- ja köögiviljade söömine vähendab paljude haiguste riski ning hoiab ära ülekaalulisuse ja lapsea rasvumise esinemise. Puuvilja tarbimist toetava koolidele puuvilja jagamise kava kõige tähtsamaks

põhjuseks on seega tervise vaatepunkt. Kuna söömisharjumused tekivad lapseas, on minu seisukoht, et koolides alustamisest ei piisa, vaid alustada tuleks pigem koolieelsetes asutustes.

90 miljonit eurot, mida komisjon kavandab eraldamiseks ühenduse eelarvest, tagab vaid ühe puuvilja nädalas, mis ei ole piisav toitumisharjumuste muutmiseks ega rahvatervise parandamiseks.

Ma pean realistlikuks eelarveks kõnealusele kavale Euroopa Parlamendi kavandatud 500 miljonit eurot. Selline summa tagaks päevas ühe õpilase kohta ühe portsjoni puuvilja ja võimaldaks samal ajal suunata kava lisaks 6–10-aastastele lastele ka noorematele lastele koolieelsetes asutustes.

Ma olen veendunud, et koolidele puuvilja jagamise kavale kulutatav raha, et toetada puuvilja tarbimist koolides kogu ELis, toob liikmesriikidele kaasa tervishoiukulude kokkuhoiu ning seepärast hääletasin ma Niels Buski raporti poolt.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Raportis kavandatud skeemi väärtused on selged. Hooajalise puuvilja tarbimise toetamisel (ja mõnel juhul lihtsalt tagamisel) ühiskonna kõige nooremate seas on positiivsed eesmärgid, nii kohesed, edendades mitmekesise toidu söömist, ja tulevikus seoses tervislike toitumisharjumuste väljaarendamisega. Need on siiski kaks küsimust, mis tuleb tõstatada.

Tagamismehhanismide mitmekordistamine, tagamaks, et pakutavat puuvilja toodetakse Euroopas, tekitab tunde, nagu selle meetme taga ei ole motiivideks pelgalt noorte inimeste toitumine, vaid eelkõige Euroopa põllumajanduse edendamine. Lisaks sellele, kuigi soes selle küsimuse ja ühise põllumajanduspoliitika vahel on selge, nagu juba mainitud, on vajadus sellega ühenduse tasandil tegelda kaheldav. Ilmselt tuleks valik õunte ja Rocha pirnide jagamise vahel jätta liikmesriikidele. Me kahtleme siiski, kas seoses sellega on vaja kehtestada ühenduse kava.

Frédérique Ries (ALDE), kirjalikult. – (FR) 2007. aasta 1. veebruaril, kui võeti vastu minu raport tervisliku toitumise ja kehalise aktiivsuse edendamise kohta ELis, edastas Euroopa Parlament mitu jõulist sõnumit, sealhulgas toitumis- ja tervise alase hariduse oluline roll, et vältida ülekaalulisust ja rasvumist, mis mõjutab rohkem kui viit miljonit last, ja nõue, et komisjon ja nõukogu võtaksid ühise põllumajanduspoliitika läbivaatamise raames 2008. ja 2013. aastal vajalikud meetmed, et edendada maaelu arengu poliitika raames tervisliku toitumise stiimuleid.

Näib, et komisjon on kuulnud sõnumit Euroopa kavaga koolides lastele vanuses kuus kuni kümme eluaastat alates õppeaastast 2009/2010 tasuta puuvilja jagada. Nüüd on 27 liikmesriigi otsustada, kas mängus kaasa teha. Kahtlemata on vaja palju aega, raha ja töötajaid ning paljudes koolisööklates on samuti vaja muuta menüüsid, et WHO (Maailma Terviseorganisatsioon) päevane toitumissoovitus puu- ja köögivilja osas (400 grammi) muutuks rohkemaks kui pelgalt teleriekraanil väikeses kirjas kirjutatud reklaamihüüdlause.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma hääletasin härra Buski raporti poolt, mis käsitleb kava puuvilja tarbimise edendamiseks koolides. On selge, et Euroopa Liidu lapsed söövad vähe puu- või juurvilja, seda osalt viletsa toidu pärast koolisööklates. Suures koguses puu- ja köögiviljade tarbimine vähendaks siiski rasketesse haigustesse jäämise riski ning hoiaks ära laste muutumise ülekaaluliseks ja nende rasvumise. Lisaks sellele on köögivilja söömine alates lapsepõlvest hea harjumus, mis jätkub kogu elu.

Ma nõustun ka raportööriga, et komisjoni ette nähtud vahendid sellele kavale on täiesti ebapiisavad. Tegelikult võimaldab kavandatav toetus vaid ühe portsjoni puuvilja tagamist ühel päeval nädalas. Samuti tuleks öelda, et mul on tõtt-öelda hea meel asjaolu üle, et komisjon võtab iga hinna eest südamesse erinevaid olemasolevaid eksperimente eesmärgiga parandada kava kvalitatiivselt.

Olle Schmidt (ALDE), kirjalikult. – (SV) Rootsis räägime me tavaliselt oma lastele, et puuvilja kujutab endast looduse maiustusi. Mulle endale meeldivad väga puuviljad ja ma arvan, et Euroopa lastele on hea süüa piisavas koguses neid tervislikke toiduaineid. Senini ma jagan raportööri seisukohti. Seega peab vastutus selle eest, et meie õpilased sööksid piisavas koguses õunu ja banaane, lasuma sellest hoolimata laste vanematel ja võimalik, et omavalitsustel, kes nende hariduse tagavad. Euroopa Liit ei tohi mängida riigiülese puuviljapoliitika osa. Koondagem selle asemel oma energia ja ressursid pakilisematele ülesannetele!

Brian Simpson (PSE), kirjalikult. – Ma toetan täielikult komisjoni ettepanekuid puu- ja köögiviljade tasuta jagamise kohta koolides, mis on osa laste seas rasvumise vastu võitlemise strateegiast. Ma mitte üksnes ei toeta täielikult ELi raha kasutamist esmatähtsa rahvatervise probleemi lahendamiseks, millega kõik liikmesriigid silmitsi seisavad, vaid ma toetan ka ettepanekutega kaasnevat tugevat sotsiaalset elementi, et liikmesriikidel lubatakse toetada vähekindlustatud tautaga lapsi, kes kalduvad sööma vähem puu- ja köögivilja ja kellel on suurem rasvumisoht. Lisaks on see esimene kord, kus ühine põllumajanduspoliitikat kasutatakse

rahvatervise probleemi lahendamiseks – märk mõtteviisi muutumisest seoses ühise põllumajanduspoliitika eesmärkidega.

Mul on hea meel, et parlament on saatnud komisjonile ja nõukogule jõulise sõnumi, toetades eelarve suurendamist, mis võimaldab rohkematel lastel kavast kasu saada. Siiski ei ole ma nõus parlamendi seisukohaga, milles sätestatakse, et puu- ja köögivilja peab olema pärit üksnes ühendusest. Me ei tohi lasta silmist asjaolu, et see kava seisneb paljude erinevate puuviljade ja köögiviljade õpilastele reklaamimises ja rasvumise vastu võitlemises.

(Selgitus hääletuse kohta lühendatud kooskõlas kodukorra artikli 163 lõikega 1).

Bart Staes (Verts/ALE), kirjalikult. – (NL) Võitlus paksenemise vastu peab algama varasest east. Värske puuviljaga varustamine koolides võib olla tohutu stiimul tervislikuks toitumiseks. Seepärast tuleb kõnealust kava, tänu millele saab igale kolme- kuni kümneaastasele lapsele kättesaadavaks vähemalt üks puuvili, avasüli tervitada.

Hinnangute kohaselt on Euroopa Liidus ülekaalulised 22 miljonit last, kellest 5,1 miljonit on rasvunud. Lisaks terviseprobleemide tekitamisele suurendab see ka liikmesriikides tervishoiukulusid. Kui komisjon kinnitab parlamendi ettepaneku suurendada puuviljaelarvet 90 miljonilt eurolt 500 miljoni euroni, saab iga laps noorest east alates häid toitumistavasid õppida. See annab neile suuremad võimalused nende harjumuste säilitamiseks ja selle tulemusel rasvumise vältimiseks.

Kõnealuses raportis tehakse samuti märkusi puuviljatarnete koostise kohta. Liikmesriigid peaksid eelistama kohalikult toodetud ja hooajalisi tooteid. Raportis nõutakse laste tervise ja toitumisalast nõustamist koos teabe andmisega mahepõllunduse omaduste kohta. Ma olen raporti sisuga rahul ja sel põhjusel hääletasin ma poolt.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Ma toetan põhimõtet teha puuvili noortele inimestele koolides kättesaadavamaks. Edukas Šotimaa projekt püüda rohkem puu- ja juurvilja koolide kaudu kättesaadavaks teha on olnud tunnistajaks rekordilistele laste arvule, kes tervislikumalt toituvad. Programmid on olnud suunatud kõige suuremat puudust kannatavatele ja ma loodaksin, et see kava on suunatud eelkõige vaesimatele ja kõige haavatavamatele lastele.

Raport: Pervenche Berès, Werner Langen (A6-0420/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Inger Segelström ja Åsa Westlund (PSE), kirjalikult. – (SV) Meie, Rootsi sotsiaaldemokraadid Euroopa Parlamendis, nõustume euroala olukorra analüüsiga. Me tunnustame asjaolu, et esile on toodud koostöö sotsiaalseid aspekte ja rõhutatakse majanduskasvuga seotud probleeme. Samal ajal ei toeta me raporti lõiget 40, milles sätestatakse, et euroalast väljaspool asuvad liikmesriigid, kes täidavad Maastrichti kriteeriume ja kelle suhtes ei kehti asutamislepingus erand, peaksid esimesel võimalusel ühishaha kasutusele võtma.

Oleme arvamusel, et selle kommenteerimine on väljaspool parlamendi pädevust. Me austame Rootsi rahva poolt referendumil vastu võetud otsust ja tahaksime rõhutada, et see on küsimus, millega tuleks tegelda vastavates liikmesriikides.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Me kõik hääletasime kõnealuse raporti vastu, milles hakatakse stabiilsuspaktile vastu, ei nähta praeguse tõsise majandusliku ja sotsiaalse olukorra tagajärgi, eiratakse üha süvenevat sotsiaalset ja piirkondlikku ebavõrdsust ja unustatakse töötuse ja vaesuse suurenemine.

On vastuvõetamatu, et kõnealuses raportis nõutakse kindlalt Euroopa Keskpanga võltsiseseisvust, selle asemel, et kaitsta selle demokraatlikku kontrolli ja muuta selle eesmärgi, et võta arvesse vajadust keskenduda tootmisele, töökohtade loomisele koos õiguste ja inimeste ostujõu paranemisega, eelkõige töötajate ja pensionäride seas.

Kahjuks lükati meie fraktsiooni esitatud muudatusettepanekud tagasi, eriti need, milles kritiseeritakse maksu- ja konkurentsipoliitikat ning juhatakse tähelepanu tööga seotud ebakindluse kasvule ja väikestele töötasudele ning õiguslikust reguleerimisest loobumise ja liberaliseerimise tagajärgele.

On samuti kahetsuväärne, et meie ettepanek stabiilsuspakt kehtetuks tunnistada ja asendada see uue solidaarsuse, arengu ja sotsiaalse progressi strateegiaga, tagasi lükati.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Vähiim, mida öelda, on see, et raportööri koostatud n-ö üldiselt positiivne hinnang majandus- ja rahaliidu esimese kümne aasta kohta ei tundu täiesti objektiivne. Ei pane imestama, et mõningaid tuvastatud probleeme analüüsitakse kui liikmesriikide ja Euroopa integratsiooni puudumise süüd.

Tõsi on, et euro kasutuselevõtmine tõi automaatselt kaasa tarbekaupade plahvatusliku hinnatõusu ja töötajate ostuvõime vähenemise. On tõsi, et stabiilsuspakt on eelarvega seotud ja sotsiaalne maltusianism. On tõsi, et vahetuskursipoliitika puudumine ja euro üleväärtustamine on kahjustanud euroala rahvusvahelist konkurentsivõimet. On tõsi, et ühtne rahapoliitika ja ühtne keskne intressimäär väga erinevate struktuuride ja arengutasemetega 11 või 15 majanduse jaoks on paratamatult sama kokkusobimatu iga üksikisiku vajadustega ühes neist majandustest kui kogu terviku vajadustega.

Euro ei ole suutnud tuua lubatud majanduslikku jõukust oma liikmetele, kellel nüüd on suuremas osas mõõnaperiood. See on seetõttu, et euro ei ole oma kontseptsioonilt ja toimimise poolest majanduslik vahend. See on eelkõige võimas poliitiline vahend riikide iseseisvuse hävitamiseks.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Ma toetan kõnealust raportit, milles nõutakse paremat majanduslikku koordineerimist, et püüda vältida pikaajalist sügavat langust. See tegevuskava peaks parandama finantskriisi jälgimist ning peaks andma majandusele väärtusliku toetuse.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma hääletasin proua Berèsi ja härra Langeni raporti poolt, milles tehakse kokkuvõtte majandus- ja rahaliidu 10 aastast. Olen täielikult nõus asjaoluga, et ainus otse inimeste valitud Euroopa Liidu organ Euroopa Parlament on mänginud majandus- ja rahaliidu esimese aastakümne jooksul väga olulist rolli. Parlament tegutseb kaasseadusandjana siseturu valdkonnas, eelkõige seoses finantsteenustega. See viib majandus- ja rahanduskomisjoni kaudu läbi dialoogi majanduspoliitika koordineerimise üle; sellel on valitsev roll rahapoliitikas ja nimetab ametisse EKP juhatuse liikmeid. Need on vaid väga vähesed Euroopa Parlamendi viimastel aastatel ellu viidud ülesannetest. Ma tahaksin lõpetada, õnnitledes raporti puhul kolleege Euroopa Parlamendist, eelkõige võttes arvesse rõhuasetust euroala laienemisele kui hüppelauale ELi uuele majanduslikule tulevikule.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult. – (PL) Teatis „EMU@10 – majandus- ja rahaliidu edusammud ja ülesanded pärast kümnet tegutsemisaastat“ on üks kõige olulisematest siinsele täiskogule esitatud raportitest. Finantsraskuste ajal annab see uue raamistiku aruteludeks majanduse üle. Raport pakub üksikasjalikku analüüsi, mis võimaldab näha majandus- ja rahaliidu positiivseid ja negatiivseid aspekte. See sisaldab huvitavaid järeldusi ühisraha euro kohta.

Ei saa olla kahtlust, et euro kasutuselevõtt on ELi jaoks olnud tohutu finantsalane õnnestumine. Tuleb tunnistada, et euro on paljudele turu häiretele vastu pannud. Ometi ei mõjuta ühisraha kõiki piirkondi võrdsel määral. Erinevused erinevate Euroopa Liidu riikide arengutasemes on muutumas üha esiletungivamaks. Täna, finantskriisi ajal, on majanduspoliitika koordineerimine saanud vajaduseks. Me peame samuti täitma stabiilsuse ja kasvu pakti sätteid.

On äärmiselt oluline toetada Euroopa Keskpanga iseseisvust. Selle volitused peavad piirduma rahaküsimustega, s.t hinnastabiilsuse säilitamise ja selle ainuvolitusega kehtestada intressimäärasid.

Nendel põhjustel toetan raporti vastuvõtmist.

Raport: Edit Bauer (A6-0389/2008)

Richard James Ashworth (PPE-DE), kirjalikult. – Konservatiivide partei avaldas hiljuti dokumendi „Võrdsed võimalused naiste tasustamisel: kuuepunktiline plaan naiste ja meeste palgaerinevuste ületamiseks“. Konservatiivide partei tahab palgaerinevused lõplikult välja juurida.

See sisaldab kohustuslikke palgaauditeid tööandjatele, kellepoolne diskrimineerimine avastatud on, uusi meetmeid aitamaks naistel tööd saada ja karjääriredelil üles ronida ning õigust kõigile vanematele, kelle lapsed on 18 või nooremad, nõuda paindlikku tööaega.

Võrdne töötasu on õiglase ja võrdse ühiskonna jaoks ülioluline, kuid riikide valitsustel ja parlamentidel on üldiselt parim positsioon, et tegutseda omaenda ühiskonnale ja majandusele kõige tõhusamatel viisidel. See Euroopa Parlamendi soovitus on ELi tasandil ülemäära ettekirjutuslik.

Baueri raport ei ole siiski see, mida me toetada saame, kuna nõue uue õigusakti ettepaneku järele võrdse tasu kohta põhineb EÜ asutamislepingu artikli 141 lõikel 3, mis on hõlmatud konservatiivide partei lubadusega sotsiaalhartast loobuda.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark ja Anna Ibrisagic (PPE-DE), kirjalikult. – (SV) Meeste ja naiste ebavõrdne tasustamine on tohutu probleem ja miski, millega tegelemise kohustus on nii üksikudel töötajatel kui ka sotsiaalpartneritel. Sellist tüüpi diskrimineerimine rikub asutamislepingu põhisätteid ja tööandjad, kes selle eest vastutust ei võta, tuleks praegu isegi kohtulikule vastutusele võtta.

Siiski on see vastuolus meie olulise seisukohaga Rootsi tööturu ja vastavalt kehtivatele õigusaktidele poolte kohustuse kohta luua uusi õigusakte palkade kujundamise suunamiseks ELi tasandil või riikliku palgapoliitika abil. Palkade kujundamine ei ole ega tohiks olla ELi pädevus.

Kuna meie taotlusele kõrvaldada viited uutele õigusaktidele palkade kujundamise suunamiseks ELi tasandil võeti kuulamisele, oleme me otsustanud hääletada raporti kui terviku poolt. Kahjuks sisaldab raport siiski mitmeid basoovitavaid üksikasju, nagu ettepanek kehtestada nn võrdse töötasu päev. Parlamendi järjekindel komme taotleda erinevate nähtuste päevade, nädalate ja aastate väljakuulutamist on plakatlik poliitika, mis ei tee vahet erinevate teemade vahel. Vastupidi teemat ennast nähakse labasel ja juhuslikul viisil.

Carlos Coelho (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Naiste ja meeste vahelised palgaerinevused on probleem kogu Euroopas. Ühenduse õigusakt meeste ja naiste võrdse tasustamise kohta, mis on jõus alates 1975. aastast ja mis vaadati läbi 2006. aastal, on selgelt ebatõhus.

Me kiidame raportööri selle eest, et ta palus komisjonil esitada raportis sisalduvate soovitude alusel 31. detsembriks 2009 õigusakti ettepanek. Samuti kiidame teda vastutustundliku ja tõsise viisi eest, kuidas ta esitas oma soovitusi, mis on keskendunud keskele teemale, erinevalt mõnest sotsialistide esitatud muudatusettepanekust, mis ei aita seda probleemi lahendada, kuna nad sisaldavad üksikasju poliitilisest folkloorist või soovitusi, mis on teostamatud, arvestades, et need ei kuulu liikmesriikide pädevusse.

Hoolimata samasugustest tingimustest Portugalis ajavahemikul 2005–2006, suurenesid naiste ja meeste vahelised palgaerinevused praeguse valitsuse juhtimisel 8,9%. 2007. aastal naistele makstud töötü abiraha oli 21% väiksem kui meestele makstud töötü abiraha. Naistele makstavad summad, sealhulgas laiendatud toetused, jäävad alla vaesuspiiri ning tegelikult langesid ajavahemikul 2006–2007.

Portugali sotsiaaldemokraatidest Euroopa Parlamendi liikmed toetavad kõnealust raportit. Hoolimata sotsialistlikust folkloorist ei aja me segamini olulist täiendavaga ja me ei luba täiendaval hävitada olulist, nimelt vastuvõetamatu diskrimineerimise olukorra muutmist.

Brian Crowley (UEN), kirjalikult. – Võrdse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõte aitab töökohal kõrvaldada naistevastast diskrimineerimist. Kuid me peame naiste õiguste kaitsmisel kaugemale minema. Kõnealuse raporti eesmärk on lisaks naiste töö väärtuse tõstmisele ka avalike teenuste kvaliteedi parandamine.

Rohkem kui 30 aastat pärast võrdse tasustamise õigusakti kehtestamist teenivad naised ELis 15% vähem kui mehed ning naiste ja meeste vaheliste palgaerinevuste kaotamisel on näidatud edusamme. 20 aasta eest oli lirimaaal naiste ja meeste vaheline palgaerinevus umbes 25% ja nüüd on see 13%. Isegi nende edusammudega tekitavad naiste ja meeste vahelised palgaerinevused jätkuvalt muret. Esile kerkivad uued väljakutsed, eelkõige praeguses majanduskliimas, mis tuleb kindlaks määrata ja lahendada.

Paljud naised on jätkuvalt koondunud piiratud valiku elukutsete ümber, teevad osalise tööajaga või vähemakstud tööd või selliseid töid, kus nende oskusi ja panuseid alahinnatakse. Me vajame mitmetahulist lähenemisviisi. Meil on vaja suurendada tööturul naiste osalust. Meil on vaja parandada lapsehoiuteenuseid ja lapsetoetusi, et aidata lastega naistel töökohta taasintegreeruda.

Dragoş Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin otsese ja kaudse diskrimineerimise, sotsiaalsete ja majanduslike tegurite ja ka segregatsiooni kaotamise poolt tööturul. Raportis nõutakse tungivalt soolisel neutraalsusel põhinevat kutsealade hindamist, mis tugineb uutele personali klassifitseerimise ja teenistusastmete määramise süsteemidele, samuti erialase kogemuse ja tootlikkuse hindamisele eelkõige kvalitatiivsest vaatenurgast. Samuti on tehtud ettepanek korraldada üle-euroopaline võrdse töötasu päev, et teha laiem avalikkus ja tööandjad palgaerinevustest teadlikuks.

Avril Doyle (PPE-DE), kirjalikult. – Ma toetasin kõnealust raportit, kuna me vajame kehtivate võrdset tasustamise põhimõtet käsitlevate seaduste nõuetekohast jõustamist. Kuid samas, kui sama ja võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtet käsitlevate kehtivate seaduste jõustamine on oluline soolise

võrdõiguslikkuse saavutamiseks, on kõigi naiste jaoks valikute taastamine samuti väga oluline. Süsteem peab olema paindlik ja töö- ja eraelu vahel peab olema õige tasakaal. Naistele tuleb anda: vabadus valida, kas abielluda või mitte; vabadus valida, kas saada lapsi või mitte, kas saada täiendavat haridust või mitte, kas jääda koju, minna kodust välja tööle või alustada ettevõtte või omada juurdepääsu omandile. Väljakutseks on tagada, et majanduslikud surved neid valikuvõimalusi ei kaotaks.

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin Baueri raporti poolt, milles käsitletakse meeste ja naiste võrdset tasustamist, kuna on vastuvõetamatu, et naised teenivad vähem (erinevus ELis on 15%), kuigi neil on rohkem oskusi (58% kõrghariduse teise astme lõpetajatest ja doktorikraadi saanutest on naised).

Raportis antakse soovitusi, kuidas kehtivat õiguslikku raamistikku läbi vaadata, sealhulgas nõuetest mittekinnipidamise eest karistuste kehtestamine ja nõudmine pidada sotsiaalpartneritega ulatuslikumat dialoogi. Võrdse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõte ei ole pelgalt naiste, vaid kogu ühiskonna võitlus. Naisi vajatakse kõigis ettevõtlusvaldkondades, eelkõige nendes, mida tavapäraselt meeste valdkondadeks peetakse. Seda tõestab asjaolu, et naised on head juhid.

Praeguses kontekstis ja selleks, et saavutada Lissaboni strateegia tööhõiveeesmärgid, on hädavajalik naiste aktiivne osalemine.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Kuigi raport võeti vastu koos enamikuga naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjonis toimunud arutelu ajal esitatud muudatusettepanekutest, mis tegid sellest hea raporti, ei saanud fraktsioon PPE-DE täiskogu istungil toimunud hääletusel hoiduda selle kohaldamisala nõrgendamiseks, teades, et vaja oli absoluutset hääleteenamust 393 häälega.

Selle tulemusel on teatavad ettepanekud kahetsusväärsetel viisidel jätetud ning neid ei ole lõplikku resolutsiooni lisatud, sealhulgas mõned üksikasjalikud soovitusid uue Euroopa Komisjonilt taotletud ettepaneku sisu kohta, mis käsitleb meeste ja naiste võrdse tasustamise põhimõtet.

See resolutsioon, mille poolt me hääletasime, on siiski positiivne resolutsioon. Me rõhutaksime vajadust meetmete järele, mis väärtustavad tööd, mis annavad prioriteedi õiguste ja jõukuse õiglase jaotamisega tööhõivele, mis aitavad saada üle tasustamise erinevustest ja stereotüüpidest, mis on seotud teatavate ülesannete ja ettevõtlussektoritega, mille puhul toimub naiste vastane diskrimineerimine, ja mis väärtustavad elukutseid ja tegevusi, kus on ülekaalus naised. Nende hulka kuuluvad eelkõige jaemüügi- ja teenustesektor ning sellised tööstusharud nagu korgi-, tekstiili- ja rõivatööstus, jalatsi-, toiduainetetööstus ja teised, kus on elukutsete ja kategooriate puhul, kus valitsevad naised, väga väikesed töötasud.

Neena Gill (PSE), kirjalikult. – Ma kõnelen sellest täna, kuna naiste ja meeste vahelised palgaerinevused teevad muret paljudele minu valijatele West Midlandsis ja ka enamikule meist siin.

Ühendkuningriigis on naiste ja meeste vahelised palgaerinevused suuremad kui Euroopa keskmine ja naised on saanud hiljuti kohutava uudise, et need erinevused on praegu suurenemas.

Meeste ja naiste võrdõiguslikkus on põhiõigus ja demokraatlik vajadus. Me saavutame ELi eesmärgid majanduskasv, tööhõive ja sotsiaalne ühtekuuluvus vaid kõigi meie kodanike võrdse osalemisega.

Majanduslikud põhjused muudatusteks on vastupandamatud: naiste potentsiaali vabastamine võiks lisada SKPsse kuni 2%. Rahandusliku ebastabiilsuse ajal on oluline tagada, et meie majandus kasutab kõiki oma ressursse. Samuti on ülioluline veenduda, et naised veelgi rohkem ei kannataks.

Kuigi õigusaktid on vastu võetud ja on tehtud algatusi, siis sellest ei piisa. Pajud minu valijad pooldavad jõulisemaid meetmeid palgaerinevuste vastu võitlemiseks.

Seepärast tervitan ma kõnealust raportit ja ettepanekuid võtta kasutusele palgaauditid ja anda võrdõiguslikkusega tegelevate organitele rohkem volitusi.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Partei Junilistan on pärast hoolikat kaalumist otsustanud hääletada raporti poolt. Suurem võrdõiguslikkus tööturul, vähenenud palgaerinevused kutseliste naiste ja meeste vahel ja võrdsed pensionid on õiglasel ühiskonnas olulised eesmärgid. Seega on olulised mõtted teha rohkem statistikat, mõtted läbivaadatud õigusaktide ja koolituse kohta sugudega seotud üldlevinud mõistete vastu töötamisest ühiskonnas.

Siiski suhtub Partei Junilistan kriitiliselt ELi näiliselt rahuldavale vajadusse lisada oma pädevusvaldkonda üha rohkem poliitikavaldkondi. Meie põhiseisukoht on, et tööturu reguleerimisega seotud küsimustega peaksid tegelema eelkõige üksikud liikmesriigid ning neid ei tuleks ELi tasandil arutlusele võtta.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Meeste ja naiste võrdse tasustamise põhimõtte on sätestatud selgesõnaliselt Rooma lepingus ja seepärast on skandaal, et kogu ELis esinevad sugude vahel ikka veel sellised tohutud erinevused. Seepärast on hädavajalik, et Euroopa institutsioonid võtaksid kõnealuses valdkonnas tegelikke meetmeid, ja sellest tulenevalt hääletasin ma Baueri raporti poolt.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Palgaerinevustel, mis oli üks majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva Lissaboni strateegia eesmärged, kuid millega mõned liikmesriigid ei ole piisavalt tegelema, on tohtu mõju naiste seisundile majandus- ja ühiskondlikus elus. Ma toetan kõnealust raportit, milles käsitletakse naisi, kes teenivad 15–25% vähem kui nende meessoost kolleegid Euroopas.

Angelika Niebler (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Hääletasin tänasel hääletusel kolleegi Edit Baueri raporti poolt. Ometi ei pidanud ma seda kergeks ja mul on mõned reservatsioonid mõne punkti sisu kohta.

Võrdõigusslikkuse poliitika on eksisteerinud Euroopa tasandil peaaegu 50 aastat. Viimased 50 aastat on meil olnud selge õiguslik raamistik. Kuid hoolimata kõigist meie jõupingutustest võrdõigusslikkuse saavutamiseks nii Euroopa tasandil kui ka liikmesriikides, pole meil ikka veel õnnestunud naistevastast diskrimineerimist seoses töötasudega täielikult kõrvaldada.

Baueri raportis sõnastatud nõue uute seaduste järele tuleks tagasi lükata. Suhtumise muutumist meie ühiskonnas pole võimalik saavutada õigusaktide kaudu. Viimaste aastate kogemus näitab, et meeste ja naiste vaheliste palgaerinevuste põhjused peituvad peamiselt väljaspool õigussüsteemi ulatust ja et õigusnormid ise naiste olukorda tööturul parandada ei saa.

Uued seadused tekitavad lihtsalt rohkem bürokraatiat ja suurendavad nõnda eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete koormust. Seepärast pooldan ma olemasolevate õigusaktide sidusamat rakendamist, et kaotada soospetsiifilised palgaerinevused, ja täiendavate õigusaktide vastu.

Dumitru Oprea (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin proua Baueri raporti poolt, arvestades soolist ebavõrdsust, mis kahjuks ikka veel eksisteerib. Meeste ja naiste võrdõigusslikkus on üks Euroopa Liidu põhiväärtus.

Naiste ja meeste vaheliste võrdsete võimaluste põhimõtte edendamine on Euroopa Liidu jaoks suhteliselt uus mure – esinedes Maastrichti lepingus või Amsterdami lepingus –, kuigi paljudes deklaratsioonides või rahvusvahelistes lepingutes, nagu 1967. aasta naiste diskrimineerimise likvideerimise deklaratsioon, on rõhutatud erinevaid aspekte.

Rumeenias oleksid kaks valdkonda, milles enamik töötajaid on naised, tervise- ja sotsiaalteenused ning haridus (69,5%). Elukutseid ja töökohti, kus valitsevad naised, kaldutakse ikka veel võrreldes nendega, kus on ülekaalus mehed, alahindama. Ebavõrdsusel ja erinevustel sooliste kriteeriumide kohaldamisel on tasustamisele kindel mõju. Keskmine palgaerinevus naiste ja meeste vahel on 8,5% ja erasektoris isegi suurem, viimatinimetatu kasuks. See on vastuolus direktiiviga 75/117/EMÜ, milles käsitletakse naiste ja meeste võrdse tasustamise põhimõtte rakendamist.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Kui meil puudub meeste ja naiste võrdne tasustamine, on meil raske saavutada 2010. aastaks kavandatud eesmärged: elamistingimuste parandamine, majanduskasvu saavutamine ja vaesuse kaotamine. Asjaolu, et Euroopa Liidus teenivad naised keskmiselt 15% vähem kui mehed ja peavad töötama ligikaudu veebruarini (418 päeva aastas), et saada sama summa, mis mehed, kõlab häirekellana. Selle vastu võitlemiseks tuleb võtta konkreetseid meetmeid.

Võrdne esindatus Euroopa Komisjonis ja Euroopa Parlamendis võib olla meie poliitiline signaal naiste paremaks esindatuseks kõigis otsuseid tegevates organites, ja endastmõistetavalt nende palgaerinevuste kõrvaldamiseks.

Hääletasin kõnealuse raporti poolt ja õnnitlen raportööri.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma hääletasin proua Baueri raporti poolt, milles käsitletakse meeste ja naiste võrdse tasustamise põhimõtte rakendamist. See igivana probleem on aastaid arutlusel olnud: piinlik on märkida, et mõnes ELi riigis on naiste ja meeste palgaerinevus seotud eelkõige töökohtadega seotud segregatsiooniga ning palgastruktuuri mõjuga. Seetõttu vajame me mitmetahulist poliitikat, mis on suunatud õigusaktide rakendamisele, mis on juba olemas, kuid mis ei ole eriti tõhusad. Ma kiidan oma kolleegi lõpuleviidud tööd, mis on kavandatud selleks, et konsolideerida jõus olevaid õigusakte, kuid võtta arvesse ka asjaolu, et majanduslikku segregatsiooni on raske seda tüüpi õigusaktide kaudu mõjutada. Lõpetuseks

toetan eesmärki, kuna me meil peab olema palgapoliitika, mis on kavandatud selleks, et vähendada ebavõrdust tasustamisel ja saavutada vähetasustatud töötajatele, kelle hulgas on ülekaalus naised, parem töötasu.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Euroopa võrdse töötasu päeva loomine on miski, mida ma toetan. Asjaolu, et naised ikka veel diskrimineeritakse sellega, et neile makstakse sama töö eest keskmiselt 15% vähem kui nende meessoost kolleegidele, on 2008. aastal täiesti vastuvõetamatu.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Kreeka Kommunistlik Partei hääletas raporti vastu, sest selles kasutatakse võrdset tasustamist töötavate naiste õiguste vähendamiseks kõige väiksemale ühisele nimetajale. Töötavad naised ei tohiks unustada, et EL ja liikmesriikide keskvasakpoolsed ning keskparempoolsed valitsused on hakanud soolist võrdõiguslikkust käsitlevate ühtlustavate euroõigusaktide kohaldamise ettekäändel kaotama oma omandatud õigusi, nagu naiste öötöö keelamine. EL ja parteid Uus Demokraatia ja PASOK on kasutanud diskrimineerimise kaotamise ja soolise võrdõiguslikkuse nimel samu õigusakte naissoost riigiteenistujate pensioniea väljatöötamiseks ja suurendamiseks.

Lisaks sellele, et raportis ei käsitleta meeste ja naiste sama töö eest ebavõrdse tasustamise tõelisi põhjuseid ja asjaolu, et naised ja noored inimesed on osalise tööajaga töötamise, paindlike töölepingute ja kaitsitud paindlikkuse esimesed ohvrid, vastupidi, liiguvad raportis pakutavad lahendused täpselt selles suunas. Nn pere- ja tööelu ühitamise väidet kasutatakse naiste jaoks paindlike tööhõivevormide üldisele alusele viimiseks ja kuuma raha pakkumiseks riiklikest fondidest ja riigihankelepingutest ning rahastamisvahenditest kui autasu n-ö headele kapitalistidele, kes seda taotlevad, mis on iseenesestmõistetav: võrdne päevatasu võrdse päevatöö eest meestele ja naistele.

Graham Watson (ALDE), kirjalikult. – Kõnealuses raportis antakse Euroopa Komisjonile soovitusi meeste ja naiste võrdse tasustamise põhimõtte rakendamise kohta ja see põhimõte on võti väärikuse, õigluse ja võrdõiguslikkuse tagamiseks pensioniõigustes.

Ma olen nüüdseks aastaid toetanud Plymouthi eakate kodanike petitsiooni, milles nõutakse vanemate naiste õiglast kohtlemist.

Mul oli uhke tunne esitada Baueri raportile kolm muudatusettepanekut, kajastades Plymouthi kampaanias osalejate nõudmisi, ja mul on hea meel, et kõik kolm muudatusettepanekut on heaks kiidetud.

Euroopa Parlament on tunnistanud, et paljud naised kaotavad sissetuleku töö tõttu laste ja vanemate inimeste eest hoolitsemisel. Parlament on kutsunud komisjoni üles kõrvaldama vaesusrisiki pensionäride seas ja kindlustama neile inimväärne elatustase. See on seadnud eesmärgiks meeste ja naiste pensionite võrdsuse, kaasa arvatud pensioniea osas.

Nüüd on meil vaja, et Euroopa Liit ja riikide valitsused neid sõnu kuulda võtaksid ja muudaksid ilusad mõtted sammudeks, mis viivad edasi.

Eakate kodanike pensionite võrdsus on väärt eesmärk ja ma toetan uhkusega seda raportit.

Raport: Christian Ehler (A6-0418/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström ja Åsa Westlund (PSE), kirjalikult. – (SV) Me oleme otsustanud jääda erapooletuks, kuna me arvame, et põhimõtteliselt on vale anda eelis õigusloomeprotsessile, mis on praegu käimas ja milles käsitletakse täpselt neid küsimusi omaalgatuslikus raportis.

Adam Bielan (UEN), kirjalikult. – (PL) Ma toetan härra Ehleri raportit kahel põhjusel.

Euroopa Liidust, kellel on puudus omaenda toorainest, on saamas üks kõige suurematest energia importijatest maailmas, sõltudes üha enam välisriikide nafta- ja gaasitarnijatest. Need on sektorid, mis on seotud suurima geopoliitilise riskiga. Sõevarusid jätkub kauemaks kui nafta- ja maagaasivarusid ja võivad saada meie jaoks strateegiliselt oluliseks juhul, kui energiatarne on ohustatud poliitilistel põhjustel.

Lisaks võib energia tootmine fossiilkütustest nagu süsi olla hoolimata rangetest keskkonnanõuetest ülioluline ja see pakub Euroopa ja Poola kaevuritele häid väljavaateid. Kahjulike gaaside vabad söepõletustehnoloogiad aitavad kaasa Poola infrastruktuuri ja majanduse märkimisväärsele arengule.

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) Komisjoni teatis fossiilkütustest säästva elektritootmise varase tutvustamise toetamise kohta on väga oluline samm poliitilisi ja finantsmeetmeid käsitlevate edasiste arutelude suunas. Täna on ilmne, et Euroopa Liit suudab viia ellu oma ambitsioonikaid kliimapolitiilisi eesmärgi 2020.

aastale järgneva kliimapolitiika valdkonnas vaid juhul, kui ta tagab süsinikdioksiidi kogumise ja ladustamise tehnoloogiate laialdase rakendamise elektrijaamades. Me peame tõesti süsinikdioksiidi kogumist ja geoloogilist säilitamist käsitlevate õigusaktide koostamisel ja vastuvõtmisel edusamme tegema.

Kuigi praegu tehakse Euroopa tasandil katseid võtta niipea kui võimalik vastu direktiiv süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise kohta, on puudus asjakohastest algatustest riiklikul ja piirkondlikul tasandil, mis on eelkõige vajalikud transpordi infrastruktuuri valdkonnas.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark ja Anna Ibrisagic (PPE-DE), kirjalikult. – (SV) Niikaua, kui fossiilkütused peavad vastama ELi energiavajadustele, on oluline toetada algatusi, mille eesmärk on leevendada keskkonnamõju, näiteks kasutades süsinikdioksiidi kogumise ja ladustamise tehnoloogiaid.

Oleme siiski arvamusel, et saastekvootide oksjonitest saadavat tulu tuleks suunata vastavatesse liikmesriikidesse, mitte erinevate projektide jaoks ette näha. Vastasel juhul on oht, et saastekvootide süsteem muutub ebatõhusaks ja seda kontrollitakse ülevalt poolt.

Dragoş Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin selle raporti poolt, sest selles rõhutatakse, kui oluline on suurendada Euroopa rahaliste vahendite eraldamist teadusuuringutele, mille eesmärk on rakendada uusi kasvuhoonegaaside – eriti süsinikdioksiidi – kogumise tehnoloogiaid, eelkõige nende vahendite eraldamist, mille eesmärk on viia ellu katseprojekte, mis selle teadustöö profiili tõstavad, koos selle pakutava võimaluse ja uute tehnoloogiate ohutusega. Euroopa ei tohi veel loobuda suurimast energiaressursist, mis tal on – fossiilsöest –, kuna paljud liikmesriigid tagavad ikka veel oma energiasõltumatuse fossiilsöe töötlemise abil. Me peame tagama tulevastele põlvkondadele, et fossiilkütustest elektri tootmine on jätkusuutlik ja põhjustab võimalikult vähe saastet.

Avril Doyle (PPE-DE), kirjalikult. – Ma toetasin raportit, kuna see on kooskõlas muudatusettepanekuga, mille ma esitasin süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise tehnoloogial põhinevate suuremahuliste näidisjaamade kohta minu raportis ELi saastekvootidega kauplemise süsteemi läbivaatamise kohta.

Meie sõltuvus fossiilkütustest püsib tõenäoliselt mõnda aega ja me peaksime uurima kõiki võimalusi, et nende kahjulikku mõju leevendada. Süsinikdioksiidi kogumisel ja säilitamisel ekstraheeritakse ja maetakse süsinik, mis on pärit mis tahes süsivesiniku allikast selle asemel, et võimaldada sellel atmosfääri tungida. Kui süsinikdioksiidi kogumist ja säilitamist viivitamatult rakendada ja seda nõuetekohaselt rahastada, võib see ELis märkimisväärselt süsinikdioksiidiheidet vähendada.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Kõnealusel raportis tunnistatakse vajadust vähendada heitkoguseid, mis lähtuvad fossiilkütustest, mida kasutatakse lõhe kaotamiseks seni, kuni me saame toetuda taastuvatele energiaallikatele, tänu millele ma seda toetan.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma hääletasin härra Ehleri raporti poolt, milles toetatakse fossiilkütustest säästva elektritootmise varast tutvustamist. On selge, et Euroopa Liit saavutab oma ambitsioonikad kliimapolitilised eesmärgid vaid tingimusel, et suudetakse tagada süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise tehnoloogiate laialdane rakendamine elektrijaamades.

Söe strateegiline tähtsus ei tohi takistada meid leidmast viisid, kuidas kasutada seda hinnalist allikat viisil, mis ei mõjuta kliimat. Lisaks sellele nõustun ma raportööriga meetmete vähesuse osas, mille komisjon võttis vastu tagamaks, et sellised ambitsioonikad projektid oleks võimalik 2015. aastaks lõpule viia. Lõpuks, ma tervitan härra Ehleri hinnangut, milles rõhutatakse asjakohase õigusliku raamistiku puudumist, mille jaoks rahalised vahendid olemas on. On äärmiselt oluline, et me selle puuduse korvame.

Elisabeth Schroedter, (Verts/ALE), kirjalikult. – (DE) Ehleri raporti vastuvõtmisega on Euroopa Parlament teinud otsuse ühe täiesti vanamoodsa energiastrateegia üle. Süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise eesmärk on teha nii, et tootmisprotsessid, millel on kliimale kahjulik mõju, näiksid n-ö kliimasõbralikud. Siiski ei hoiu see ära ega vähenda süsinikdioksiidi tootmist, nagu see oleks näiteks taastuvate energiaallikate puhul. Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni arvates on süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise riiklik rahastamine majanduslikul tasandil vähemõttekas. See raha suunatakse paremasse, jätkusuutlikumasse kasutusse juhul, kui see investeeritaks teadusuuringutesse taastuenergia tõhusama kasutamise kohta.

Ehleri raport läheb komisjonist kaugemale: selles püütakse kasutada Euroopa struktuurifonde süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise investeerimiseks, mis keelduvad neid vahendeid andmast ebasoodsas olukorras olevatele piirkondadele ja nende säästva arengu kavadele. Saksamaa Kristlike Demokraatide liige, kes esindab

Brandenburgi, härra Ehler, püüab panna Euroopa suuruselt viies elektritootja Vattenfalli taskusse, võimaldades sellel avada rohkem pruunsöekaevandusi Lausitzis (Brandenburg, Saksimaa), ähvardades veel rohkem külasid ümberasumisega. On teada, et Vattenfall kavatses järgmised 50–60 aastat pruunsöest energiat toota, kuigi see on võimalik vaid, kui tõhusustegur on väiksem kui 50%. Energiamahukas süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise tehnoloogia vähendab seda veelgi 10%–15%. See on tagurpidine samm, mistõttu me ei kiida seda raportit heaks, vaid oleme selle asemel esitanud ühe alternatiivse ettepaneku.

9. Häälletuse parandused ja häälletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 13.05 ja jätkus kell 15.05)

ISTUNGI JUHATAJA: Hans-Gert PÖTTERING

president

10. Eelmise istungi protokoll kinnitamine (vt protokoll)

11. Euroopa Liidu vastus ülemaailmsele finantskriisile: Euroopa Ülemkogu 7. novembri mitteametliku kohtumise ja G20 15. novembri 2008. aasta tippkohtumise järel – Komisjoni 2009. aasta õigusloome- ja töökava (arutelu)

President. – Järgmine punkt on ühendatud arutelu ELi vastusest ülemaailmsele finantskriisile ning komisjoni 2009. aasta õigusloome- ja töökavale.

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) Härra president, komisjoni president, daamid ja härrad, finantskriisi mõjud majandusele muutuvad üha enam ilmsemaks. Komisjoni sätised prognoosid ennustasid järgmiseks aastaks Euroopa Liidus olulist kasvu aeglustumist. Mitmed liikmesriigid on jõudnud juba majandussurutisse ja 2009. aastal võiks majanduskasv Euroopa Liidus jääda parimal juhul nulli.

Lisaks hakkavad finantspinged andma majandusinstituutide finantseerimisele tagasilööke. Liikmesriikide ametivõimud teevad kõik endast oleneva, et tagada jätkuv finantseerimine ettevõtetele ja majapidamistele, mis seisavad vastastikku krediidipiirangute kasvava riskiga.

Euroopa ja selle finantspartnerid elavad seega läbi halvimat finantskriisi peale 1929. aastat ja nad peavad tulema toime erakordselt ulatusliku majanduslangusega. Nagu te teate, on nõukogu eesistujariik alates meie viimasest 8. oktoobri arutelust taotlenud vaid ühte eesmärki ja olnud veendunud vaid ühes asjas: eurooplaste oluline ühtsus ülemaailmse finantskriisi ees.

Seistes vastastikku Euroopa finantssüsteemi tegeliku kokkuvarisemise ohuga, õnnestus eesistujariigil Prantsusmaal edendada Euroopa tegevuskava toetada kiiresti kriisist ohustatud finantsinstitutsioone ning on koos liikmesriikidega otsustanud tagada pankadevaheline finantseerimine ja pangad rekapitalizeerida.

Selle ühise Euroopa meetme tõhusust demonstreeriti samuti möödunud nädalavahetusel Washingtonis toimunud G20 valitsusjuhtide tippkohtumisel, kus osales president Barroso. Selle ajaloolise tippkohtumise algatas Euroopa, mida esindasid nõukogu president Sarkozy ja Euroopa Komisjoni president Barroso. See demonstreeris suurt ühtsust nõukogu eesistujariigile 7. novembril selgete seisukohtade andmisel, mida kaitsta koos meie peamiste partneritega.

Me võime olla praegu väga rahul sellise lähenemisviisi tulemusega, sest tippkohtumise järelduste kohaselt on rahvusvahelise finantssüsteemi funktsioneerimises kesksel kohal põhiküsimused, mida Euroopa toetab: läbipaistvus ja vastutus. Me oleme saavutanud ka positiivseid otsuseid kooskõlas Euroopa Liidu ettepanekutega, nagu näiteks reitinguagentuuride registreerimine, finantsinstitutsioonide kogu tegevuse jälgimise või reguleerimise põhimõtte ning tasustamise sidumine liigse riskivõtmise vältimisega.

Esmakordselt on kõik peamised majandus- ja finantsinstitutsioonid nõustunud reageerima tugevalt, et vältida sellise ulatusega kriisi kordumist. Nad on leppinud kõik kokku ambitsioonikas tegevuskavas, mida rahandusministrid peavad täpsustama eelolevatel nädalatel.

Euroopa Liit peab ilmselt jätkuvalt kasutama rahvusvahelistes aruteludes kogu oma mõjujõudu. Te teate, et te saate arvestada eesistujariigi Prantsusmaaga, et edendada Euroopa ühtsust ja pakkuda sellega ühtset

ambitsiooni põhireformide suhtes kõikide Washingtonis kindlaksmääratud küsimuste osas. Me kõik arvestame loomulikult, et eesistujariik Tšehhi viib need algatused ellu.

Reitinguagentuuride, raamatupidamisstandardite, riskifondide jälgimise, maksuparadiiside vastu võitlemise, erainstitutsioonide aruandekohustuse ja mitmepoolsete finantsinstitutsioonide reformi suhtes peab Euroopa Liit esinema jätkuvalt tugevalt, et saavutada kindlaid tulemusi.

Ka ühenduse õigusaktide osas peab see täitma kiiresti oma kohustusi, kiirendades komisjoni pakutud meetmete vastuvõtmist pankade ja reitinguagentuuride järelevalve teostamise ja nende reguleerimise kohta.

Eesistujariik Prantsusmaa teab, et ta saab arvestada teie parlamendi ja selle fraktsioonide täieliku ja aktiivse kaasalöömisega, ning ma olen selle eest nende esimeestele tänulik. Euroopa saab seega võtta jõupositsiooni järgmistel rahvusvahelistel kohtumistel, mis on kavandatud 2009. aastaks.

Need esialgsed tulemused finantssektoris tõendavad Euroopa ühtse lähenemisviisi tõhusust. Sellele vaatamata on need vaid üks osa Euroopa vastusest kriisile. See ühine lähenemisviis peab tõepoolest ka inspireerima Euroopa Liitu ja liikmesriike reageerima mõjudele, mida kriis majanduskasvule avaldab.

Nõukogu eesistujariik on selle küsimuse osas oma veendumuses kindel. Nii nagu ka finantssektoris, ei saa liikmesriigid saavutada mingeid konkreetseid tulemusi kasvu toetamisel, kui nad ei tee tihedat koostööd üksteisega ja samuti oma peamiste rahvusvaheliste partneritega. G20 tippkohtumine andis tugeva sõnumi selle kohta. Me peame kaasama ülemaailmses mastaabis kõik makromajanduslikud instrumendid, et vältida majanduse pikaajalist langust.

Olukorra kujunedes on keskpangad reageerinud kiiresti, vähendades intressimäärasid. Eesistujariik tervitas Euroopa Keskpanga novembri alguse vankumatut otsust vähendada intressimäärasid 50 baaspunkti ja me oleme mitmel korral aplodeerinud EKP meetmele finantskriisile reageerimisel ning tema aktiivsele osalusele Eurogroupi ja Euroopa Ülemkogu aruteludes.

Eelarve küsimuste osas on G20 viidanud, et kasutada tuleks olulist manööverdamisruumi seal, kus seda esineb. Euroopa Liidu liikmesriigid on sellele üleskutsule vastates öelnud, et me peaksime kasutama stabiilsus- ja kasvupakti lubatud kogu manööverdamisruumi, juhul kui majandustsükkel järsult ümber pöörduks.

Tehes tihedat koostööd komisjoniga, kavatseb eesistujariik Prantsusmaa teha kõik endast oleneva, tagamaks, et majandustsükli toetavad siseriiklikud plaanid on tihedalt kooskõlastatud ühenduse algatustega majanduslike mõjude maksimeerimiseks tervikuna.

Me ootame, härra Barroso, uusi ettepanekuid kuu lõpuks. See puudutab vastuste leidmist, mida saab kohaldada ühenduse tasemel ja kõikide instrumentide rakendamist, mis saavad aidata kaasa Euroopa majandustsükli toetamisele. Langusele reageerimiseks saaks kiiresti mobiliseerida teatud Euroopa eelarvelisi eraldisi – ma ütlen seda, sest ma osalesin sellel täiskogul arutelus.

Peale siseturu nõuetekohase toimimise tagamise peaksime me tagama ka selle, et Euroopa riigibi eeskirjade kogu paindlikkust kasutatakse selliselt, et liikmesriigid ja Euroopa Liit saaksid anda enim ohustatud majandusinstitutsioonidele tõhusat toetust.

Samuti soovime me, et Euroopa Investeerimispank oleks täielikult Euroopa majanduse toetamise jõupingutustes kaasatud. Nagu te teate, on juba tehtud kättesaadavaks vahendid väikese ja keskmise suurusega ettevõtete finantseerimise tagamiseks. Need toetusmeetmed peaksid olema globaalsema plaani osa, tehes võimalikuks toetuse andmise eelkõige enim ohustatud sektoritele, nagu kogu ELi autotööstus seda täna on.

Neid täiendavaid jõupingutusi ühenduse tasemel tuleb aktiivselt täiustada liikmesriigi tasemel tihedalt koordineeritud siseriiklike taastamismeetmete abil. Oodates järgmise kuu Euroopa Ülemkogu, kavatseb eesistujariik juhtida liikmesriikide vahelist arutelu selliste taastamismeetme prioriteetide osas. Mitmed liikmesriigid on öelnud, et nad kaaluvad teatud majandussektoritele toetusmeetmeid.

Et olla täielikult tõhus ja säilitada siseturu ühtsus, peab selliste meetmete tulemuseks olema partneritevaheline konsultatsioon ning majandus- ja rahandusministrid koos voliniku Almuniaga valmistavad ette Euroopa Ülemkogu arutelu nendel teemadel oma järgmisel kohtumisel 2. detsembril.

Härra president, komisjoni president, daamid ja härrad, Euroopa Liit on mõne nädala jooksul tõhusalt laiendanud oma kohustusi, seistes vastastikku maailma majanduse pretsedenditu destabiliseerumisega. Eurooplastel on õnnestunud vahetu ohu ees ühineda, et rakendada tõhusaid ja koheseid meetmeid. Me peame võtma kõik õppetunnid nendest meetmetest, mida on krooninud edu. Seda Euroopa ühtsust tuleb säilitada,

et me jätkaksime koostegutsemist selliselt, et seistes vastastikku ja kõrvuti oma partneritega, nõuame me finantsregulatsioonisüsteemi põhjalikku reformimist ning käsitleme ühiselt majandustsükli ümberpöörumisi.

Sellisel viisil tõestame meie – nõukogu, komisjon ja parlament – koos, et Euroopa Liidul on vahendeid, et võtta kontroll oma saatuse üle ja teha seda, mida kõik eurooplased ootavad, s.t tegutseda ülemaailmse partnerina.

(Aplaus)

President. – Tänan teid, nõukogu esindaja härra Jean-Pierre Jouyet. Mul on väga hea meel näha siin nii palju Euroopa Komisjoni liikmeid. Enamik komisjoni liikmeid on kohal ja mul on hea meel kutsuda komisjoni presidenti meile esinema.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Härra president, nõukogu eesistuja, daamid ja härrad, kõigepealt sooviksin ma kiita heaks Euroopa Parlamendi suurepärase otsuse korraldada tänases ühes arutelus kaks arutelu: ülemaailmse finantskriisi Euroopa poolse juhtimise kohta G20 Washingtoni tippkohtumise kiiluvees ja komisjoni 2009. aasta tööprogrammi kohta.

See kaheosaline arutelu peegeldab suurepäraselt poliitilist reaalsust, millele Euroopa peab vastama: tõusmine eriolukorra väljakutse kõrgusele, jätkates samal ajal resoluutselt juba alustatud fundamentaalse tööga.

Seetõttu ei ole te üllatunud, et komisjoni 2009. aasta tööprogrammil on kaks eesmärki: jätkuvus ja tegutsemine kriisi ajal. Ma pöördun selle juurde uuesti.

Kõigepealt sooviksin ma siiski pöörduda Washingtoni tippkohtumise hinnangu juurde, mille andis samuti härra Jouyet eesistujariigi Prantsusmaa nimel. Lubagem mul teile meelde tuletada, et ülemaailmse protsessi alustamise poliitiline algatus finantsüsteemi reformimiseks pärines Euroopast ja ma arvan, et me võime end selle osas õnnitleda. Euroopa Liit tõusis väljakutse kõrgusele. Samuti pärinesid Euroopast arutelu põhiküsimused. Ma ei korda neid, sest me arutasime neid koos eelmisel kuul sellel täiskogul.

Euroopa Ülemkogu 7. novembri erakorralisel kohtumisel koostatud juhised, mis on inspireeritud meie kolme institutsiooni ühisest tööst, olid arutelude platvormiks. Komisjon tegi ettepanekuid. Euroopa Parlamendi president Pöttering osales samuti nendel aruteludel ja me töötasime välja ühise seisukoha. Ma kutsun kõiki neid, kes kalduvad mõnikord kritiseerima, vaatama ettepanekuid, mida meie Euroopana teinud oleme, ja ka G20 tulemusi.

Me vajame loomulikult veidi ajalist distantssi, et hinnata, kas sündmus märgib ajaloos pöördepunkti, kuid mulle tundub – ja ma sooviksin seda teile väga avatult edasi anda – et see G20 riigi- või valitsuspeade esimene kohtumine märgib tõeliselt uue ajastu algust ülemaailmse majanduse kollektiivsel juhtimisel ja võib-olla isegi enam, sest kriis on pannud eestvõtjad realiseerima vajadust ülemaailmsetele probleemidele ülemaailmse lähenemise järele. Nii tundub mulle.

Washingtoni tippkohtumisel pandi paika ka uue ülemaailmse valitsemise alustalad tuginedes turumajanduse põhimõtetele, kuid Euroopa kavandatud majandus ei ole vaid turumajandus; see on, nagu me väga sageli Euroopas ütleme, sotsiaalne turumajandus. See on üks Euroopa Liidu varadest.

Tegelikult jõudis G20 kokkuleppele nelja põhiotsuse kohta.

Esiteks, mitte niivõrd tähtsuse järgi, vaid otsuste tegemise järjekorras, lühi- ja pikaajaline tegevuskava finantsturgude reformimiseks, edaspidiste kriiside vältimiseks, klientide, hoiustajate ja investorite kaitsmiseks.

Teiseks, uue ülemaailmse valitsemise põhimõtted, et parandada kaubanduslikke, rahalisi ja eelarvelisi tasakaalustamatusi, mis on ülemaailmsele kogukonnale kahjulikud.

Kolmandaks, ja see on küsimus, mis minu arvates vajab kõige pakilisemat arutamist, vajadus koordineeritud tegevuse järele, et ergutada ülemaailmset majandust ja minimeerida kriisi tagajärgi töökohtadele ja meie kaaskodanike ostujõule.

Neljandaks, vajadus avatud turgude järele ja kogu protektsionismi tagasilükkamine. See on eelkõige põhjuseks, miks me peame jõudma 2008. aasta lõpuks konsensuseni viiside suhtes, et sõlmida Doha vooru kokkulepe kaubanduse ja arengu osas.

Samal ajal on tippkohtumine andnud selge signaali, mis meie arvates on eurooplastele väga oluline. Majandus- ja finantsküsimusi ei tohi käsitleda viisidel, mis on kahjulikud teiste ülemaailmsete probleemide suhtes, mis

vajavad samuti kollektiivseid jõupingutusi, nimelt Milleeniumi Arengu Eesmärgid, energeetikajulgeolek, kliimamuutustega võitlemine, toiduohutus, õigusnorm, terrorismiga võitlemine, vaesus ja haigus.

Ma rõhutasin isiklikult seda punkti. Ma isegi ütlesin, et minu arvates oleks kohatu arutada ülemaailmseid peamisi finantsprobleeme ja jätta tähelepanuta nende vajadusi, kellel ei ole piisavalt süüa või juurdepääsu puhtale veele.

(Aplaus)

Praegu on poliitikas algamas uus peatükk ning me peame kirjutama selle kiiresti ja praktilises tähenduses. Selles suhtes tuleb meil asjad selgeks teha. Euroopal õnnestus etendada olulist rolli oma ettepanekutega G20le ja teha end kuuldavaks seetõttu, et oli ühendatud. Ma sooviksin veel kord öelda, kui uhke ma olen suurepärase koostöö üle, mida me oleme saavutanud eesistujariigi Prantsusmaa ja komisjoni ning teie institutsiooni, Euroopa Parlamendi vahel.

Euroopa Liidu ees seisab tõeline väljakutse jätkata kõnelemist ühehäälselt. Mõnikord on see raske, kuid see on meie edu jaoks eluliselt tähtis tingimus.

Olgu kuidas tahes, me ei ole Euroopas olnud aeglased juba mõnede väga oluliste otsuste tegemisel. Pärast järjestikkuseid Euroopa Ülemkogu kohtumisi ja arutelusid Euroopa Parlamendiga on komisjon teinud juba mõningaid olulisi õigusaktide ettepanekuid, mis on hetkel kaasseadusandjate ees. Me koostasime ka 29. oktoobril majanduse taastamisprogrammi ja vormistame selle koos dokumendiga, mille komisjon võtab vastu järgmisel nädalal.

Siin astub mängu komisjoni 2009. aasta tööprogramm. Loomulikult oleme me juba viimase paari kuuga palju ära teinud. Loomulikult liigume me veel edasi teatud elementidega aasta lõpuks, kuid meil jääb ka järgmiseks aastaks veel palju asju teha.

See programm sisaldab nelja prioriteeti, mille osas olime Euroopa Parlamendi seiskohtadega suuresti ühel meelel septembri arutelu ajal, kus käsitleti 2009. aasta poliitilist strateegiat.

Esimene neist prioriteetidest on enesestmõistetav: kasv ja töökohad. 2009. aastal püüame me esialgu saavutada kahte asja: Euroopas majanduslanguse töökohtadele ja ettevõtetele avaldatavate mõjude piiramine ja oma reformiga jätkamine, et olla paremini ettevalmistatud kriisijärgseks perioodiks. Me peame kohaldama tegeliku majanduse suhtes sama lähenemisviisi, mida me kasutasime edukalt finantskriisi puhkemisel: selgete põhimõtete ja kooskõlastatud meetmete määratlemine Euroopa Liidu tasemel. Ma arvan tegelikult, et meie kodanikud ei saaks aru, kui 27 liikmesriigi valitsused ja Euroopa institutsioonid, mis suutsid leppida kokku ühises platvormis finantskriisile vastamiseks, ei oleks nüüd suutelised töötama välja ühist platvormi majanduskriisile vastamiseks. Seetõttu võime me vähemalt nõustuda kõikide liikmesriikide vahelise ja loomulikult Euroopa institutsioonidega koordineerimise põhimõttega.

See on komisjoni 26. novembril Lissaboni strateegia all esitatava taastamiskava raamistik. Meil on Euroopas instrumendid, meil on Lissaboni kasvu- ja tööhõivestrateegia, meil on stabiilsus- ja kasvupakt ning me saame demonstreerida, et need instrumendid koos poliitilise tahtega, eriti koos Euroopa tahtega, saavad vastata kriisile, mida me praegu läbime.

Me elame erakordsel ajal ja see vajab erakordseid meetmeid. Me vajame tõeliselt ühtset strateegiat, et viia kokku tingimused majanduse taastamiseks, programmiks, millega püütakse eelkõige piirata kriisi mõju kodanikele – majapidamistele, töötajatele, ettevõtjatele – see on programm, mis kasutab kõiki kättesaadavaid käepidemeid – fiskaalseid, struktuurseid või regulatiivseid, nii Euroopa tasemel kui ka siseriiklikul tasemel – koordineeritult, ning siin sooviksin ma samuti öelda, kui kõrgelt me hindame Euroopa Keskpanga senist koostööd.

Ükski liikmesriik ei saaks tegelikult sellest kriisist välja tulla vaid siseriiklike meetmetega. Selleks on meie majandused liiga palju vastastikku sõltuvad. Washingtoni tippkohtumise üks kõige huvitavamaid tulemusi on see, et kõik said aru, et koos üleilmastumisega teavad ka need, kes olid kõige vähem avatud finantsturu integratsioonile, praegu vastastikkuse sõltuvuse mõju. Kui kogu maailm on valmis aktsepteerima vastastikkuse sõltuvuse mõjusid, peame meie Euroopas mitte ainult tunnustama seda vastastikku sõltuvust, vaid olema ka suutelised vastama kooskõlastatud ja järjepideval viisil.

Sel põhjusel usume, et me vajame eelarveliste stiimulite programmi nõudluse säilitamiseks, sünergiate kasutamiseks ja negatiivsete ahelreaktsioonide vältimiseks, õigeaegsete, sihipäraste ja ajutiste meetmete programmi. Me vajame neid meetmeid kiiresti ja me esitame need ettepanekuna oma liikmesriikidele.

Ma pean silmas eelkõige jõupingutusi, et julgustada õpet ja ümberõpet, investeerida rohkem innovatsiooni, vastastikusse sõltuvusse ja Euroopa muutmisse madala süsinikusaldusega majanduseks. Ma pean eelkõige silmas vajadust kohandada meie majanduse teatud sektoreid meie eesmärkidele võidelda kliimamuutuse vastu. See on suurepärane võimalus näidata, et kliimamuutuse vastu võitlemise agenda ei ole majanduskasvu vastane agenda. Vastupidiselt, see on ehk agenda, mis julgustab Euroopa tööstuse moderniseerimist.

Ma pean silmas ka suuremaid jõupingutusi ettevõtete halduskulude vähendamiseks ning selle kaudu väikese ja keskmise suurusega ettevõtete potentsiaali avamiseks, mis on 2009. aasta jaanuaris toimuva meie parema õigusloome ülevaatuse keskne tunnusjoon.

Me pühendume üha enam parema õigusloome eesmärkidele. Me peame vähendama ebavajalikku halduskoormust, eriti väikese ja keskmise suurusega ettevõtete osas.

Võimaluste, juurdepääsu ja solidaarsuse sotsiaalne agenda on samuti osa Euroopa vastusest majanduskriisile, sest tekib sotsiaalseid probleeme, millega tuleb tegeleda. Me ei eita seda, eriti tööpuuduse määra suurenemise tõttu, mis tundub praegu olevat väga tõenäoline. Seetõttu peame me sotsiaalse agendaga edasi liikuma. Ma rõhutaksin eelkõige meetmeid tarbijate huvide edendamiseks ja noorte jaoks tööturu avamiseks, kuid kahtlemata on veel palju teisi küsimusi, mida me Euroopa Parlamendiga arutada soovime.

Rahanduse suhtes loodan ma, et selle täiskogu parlamendiliikmed võtavad kiiresti vastu komisjoni ettepanekud kapitali adekvaatsuse, hoiuste tagamise ja reitinguagentuuride kohta. Oluline on taastada usaldusväärne majanduskliima. 2009. aastal astub komisjon konkreetseid samme Euroopa finantsüsteemi regulatiivse raamistiku tugevdamiseks. Vaadatakse läbi finantsturgude reguleerimise, järelevalve ja läbipaistvuse, sealhulgas Rasmusseni ja Lehne raportites mainitud, valdkonnad. Teil võimaldatakse saada enne kevadist nõukogu kohtumist esimesed analüüsid finantsjärelevalve eest vastutavalt kõrgetasemeliselt rühmalt, mille me oleme moodustanud.

Võttes kokku arutelu esimese osa, usun ma, et vaatamata negatiivsetele mõjudele, on kriisidel alati üks hea omadus. Nad paiskavad segi meie mõtlemise kinnistunud stereotüübid ja veendumused, andes olukordadele teatud plastilisuse ja jättes plastilisuse, mis on vajalik nende ümbermodelleerimiseks ja ümberkujuendamiseks.

Ma sooviksin veel kord anda teile väga siiralt ja väga avatult edasi oma tundumust, mis mul Washingtonis möödunud nädalavahetusel oli. Ma nägin avatud meelt, mida ausalt öeldes ei oleks meil mõned kuud tagasi olnud. See on kriis, mis muutis mitmeid suhtumisi. Praegu on mitte ainult suured majandusjõud, vaid ka uued majandusjõud avatud maailma muutmiseks ja Euroopa väärtuste edendamiseks: vabaduse väärtus ja solidaarsuse väärtus. Euroopa puhul usun ma, et see on hetk, et ta sekkuks sündmuste käiku.

(Aplaus)

President. – Härra komisjoni president, tänan teid teie panuse eest! Ma olen kindel, et mu kaasliikmed lubavad mul märkida, et viimastel nädalatel, kui pidite osalema rekordiliselt paljudel istungiärgudel, olete te alati – minu arvates – toetanud selgel viisil ühenduse õigust, mis on loomulikult teie kohustus. See on meie valitsuste suhtes väga oluline. Te peate vastama Euroopa Parlamendi nõudmistele, samuti erinevate valitsuste nõudmistele! See oli teie puhul selgelt nii ja ma sooviksin teid Euroopa Parlamendi nimel tänada teie jõupingutuste eest sellel raskel ajal!

Joseph Daul, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (FR) Härra president, nõukogu eesistuja, Euroopa Komisjoni president, daamid ja härrad, praegune finantskriis ei kujuta kapitalismi lüüasaamist, nagu mõned inimesed on öelnud, kuid tuleneb tegelikult poliitilisest veast, see tähendab finantstoodete kvaliteeti käsitlevate eeskirjade ja kontrollimehhanismide ebapiisavusest USAs 1990. aastatest alates.

See tuleneb nii turu läbipaistvuse kui ka tõhusa finantsturgude kontrollorgani puudumisest. Keskparempoolne poliitiline perekond ei ole ja ei ole mitte kunagi pooldanud ilma eeskirjade või vahekohtuniketa finantsüsteemi. Me maksame praegu väga kallist hinda selle majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgede eest. Meie, keskparempoolsed, propageerime ülemaailmse majanduse puhul sotsiaalse turumajanduse Euroopa mudelit, mis end tõestanud on. Meie, keskparempoolsed, nõuame seda, et rasketel aegadel suunaksime me oma tähelepanu töötavate ja hoiustavate inimeste olukorrale ning ettevõtete, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete, olukorrale, mis võtavad iga päev riske kasvu ja töökohtade loomiseks.

Me tagame neile tulevikku vaid siis, kui me seisame oma ühiskonna mudeli eest ning säilitame vaba õiglase ja läbipaistva turu tingimused, olles teadlikud oma kohustustest ja jäädes truuks oma väärtustele.

Daamid ja härrad, ma sooviksin samuti väljendada oma fraktsiooni suurt rahulolu, et praeguse kriisi ajal, nagu suvise Gruusia kriisi ajal, on Euroopa, kui ta seda soovib, maailmas esindatud, teeb end kuuldavaks ja mõjutab oma partnereid. Ma mõtlen siin seda, et Euroopa, mis toetab ühiskonna mudelit, mis on maailmas unikaalne ja asetab inimesed selle ühiskonna mudeli südamesse, on üleilmastumise kontekstis peamine tööriist.

Nõukogu eesistujariik koos härra Sakrozyga, keda toetab komisjon ja selle president Barroso, on näidanud, et 27 liikmesriigil saab olla ühtne, järjepidev lähenemisviis isegi väga tundlikes ja keerulistes küsimustes, ning et Euroopa saab mõjutada maailma, kui ta püüab olla ühendatud.

G20 kohtumine sai toimuda tänu nõukogu eesistujariigi ja komisjoni presidendi korduvatele nõudmistele. Rikkaimate riikide ja uute majandusjõudude kohtumine oli nii sümbolne kui ka ajalooline sündmus, kuid selle tulemuseks olid ka konkreetsete meetmed, mida meie fraktsioon tugevalt toetab. G20 on tõepoolest tuvastanud probleemi põhjused, töötanud välja strateegia ja planeerinud ajakava. Pahurad inimesed ütlevad, et see ei ole piisav ja selleks on liiga hilja. Mul on ka endal mõningaid küsimusi, nagu näiteks miks me ei tõkestanud Euroopas kriisi, kui ohumärgid olid olemas juba möödunud aastal? Miks meie järelevalveasutused ei kontrollinud täpsemalt USA finantstoodete kvaliteeti? Meil on vastus küsimusele, mis juhtus meie suurtes pankades, kus ülemisel korrusel ei teatud, mida tegid meie arvutimängude mängijad kolmandal korrusel.

Praegu on meie kohustus astuda samme, et ergutada majandust ja kasvu ning piirata seeläbi kriisi mõju sotsiaalsele ühtekuuluvusele. Me peame lihtsustama siseturgu, investeerima uurimistöösse, toetama tugevalt meie väikese ja keskmise suurusega ettevõteteid ning aitama raskustes perekondi. Me peame seda kõike tegema ilma riigikassat kärpimata, näiteks eurovõlakirju täiendava finantseerimise allikana vaadeldes ja hoides koos siseriiklikul tasemel ettevõtetud reformid, mis on praegu rohkem vajalikud kui kunagi varem.

Härra president, daamid ja härrad, ajaloolise kriisi ees on ülemaailmne valitsemine teinud edusammu, mis on potentsiaalselt samuti ajalooline. Me peame minema edasi, olles samal ajal valvas protektsionismi ohu suhtes, mis on alati kahjulik maailma vaesimate riikide suhtes.

Kriisi ajal saame me tuleviku suhtes rakendada julgeid meetmeid. Härra komisjoni president, just kriisi ajal saame muuta mõningaid eeskirju ja seda ainult kriisi ajal, sest pärast kriisi unustavad kõik selle väga ruttu.

Euroopa ei tohi sellelt teelt kõrvale kalduda. Ühendatuna näitas Euroopa, et oli suuteline leidma kriisidele lahendusi ja aitama meie kaaskodanikel ületada see kriisi, mis tekitab meile jätkuvalt eelolevatel kuudel probleeme. Ma ütleksin teile üsna lihtsalt, et Euroopa peab olema ühendatud, Euroopa peab olema tugev ja eelkõige, härra komisjoni president, et me oleme tundnud sümbiootilist sidet erinevate institutsioonide vahel: parlamendi vahel, mida ma mainiksin esimesena, komisjoni ja nõukogu. Sellisel viisil saavutame me edu ja oleme eeskujuks oma kaaskodanikele.

Martin Schulz, *fraktsiooni PSE nimel*. – (DE) Härra president, daamid ja härrad. Asjaolu, et G20 riigid korraldasid koosoleku, näitab, et areng on toimunud. Asjaolu, et nad niimoodi on kokku tulnud, viitab sellele, et maailm on muutumas ja et me oleme arenemas multipolaarseks maailmaks, kus Euroopa Liit saab ja mängib kesksel rollil, kui jäädakse ühtseks, kui me teeme ära oma kodutöö ja kui me tõesti saame hakkama meie jaoks püstitatud ülesandega.

Seetõttu on otsustavaks teemaks, komisjoni president, kas meil on piisavalt palju aega. Teie kõnest sain aru, et hakkate komisjonis seoses härra Rasmusseniga raportiga välja töötama meetmeid, mida kevadkohtumisel esitada. Siis on liiga hilja. Mis puudutab riskifonde ja erakapitali investeerimisfondide, siis tahame nende suhtes meetmeid kohe. Kui olen õigesti asjadest aru saanud, siis esitas härra McCreevy esialgsed pankadega seotud meetmed komisjonile eelmisel nädalal. Tegemist on ainult väga väikse paketi. Kui soovime usaldusväärset, siis peame reitinguagentuuridest kohe rääkima. Tahame nende asutuste reguleerimist arutada võimalikult kiiresti. Seoses riskifondide ja erakapitali investeerimisfondidega tahame meetmeid kohe. Tahame juhtide palkade üle kohe arutleda. Tahame väärtpaberite katteta eelmüügi üle kohe arutleda. Asjaolu on selline, et inimesed hakkavad olukorraga juba harjuma. Me elame üle finantskriisi ja laiaulatuslikud diskussioonid leiavad praegu aset, kuid finantsmaailma daamid ja härrad on oma positsioone jälle sisse võtnud. Loen teile ette lühikese tsitaadi härra Ackermanni, Deutsche Banki tegevdirectori kirjust George W. Bushile – kaks väga huvitavat kirjasaatjat. Härra Ackermann kirjutab, et peame takistama avalikul sektoril rahvusvahelises finantsüsteemis püsivalt olulisema rolli haaramist. Ei, seda ei saa tõkestada. See on täpselt see, mis on meie praeguse tegevuse eesmärk. Nimelt, et oleks rohkem regulatsioone ja rohkem rahvusvahelist koostööd, et sellist reguleerimist jõustada.

Oleme jõudnud otsustava teelahkmeni, otsustavasse punkti, kus peame endalt küsima järgmise küsimuse: kas tulevikus hakkavad olema karmimad nõuded, karmim kontroll ja ka juriidiline keeld teatud tüüpi spekulatsioonide ja kuritarvitamise suhtes või kas me kaitseme panku ja fonde kokkukukkumise eest. Nad võtavad tänulikult raha vastu ja jätkavad takistamatult oma tegevust. See on võrreldav olukorraga, kus läbipõlenud mängurile, kes on kogu raha kasiinos kaotanud, antakse raha juurde, et ta saaks sama rõõmsalt jätkata. Ei. Me peame teada saama, kes on kasiino omanik, millised on hasartmängu reeglid, kuidas võitjaid maksustatakse ja kas kasiino protseduurid on läbipaistvad ja kas neid, kes sealse olukorra eest vastutavad, on võimalik ka vastutusele võtta. See peab olema meie eesmärk. ELi eesmärk peab olema oma reeglite kehtestamine, mida EL siis G20 riikides ja ka rahvusvahelistes organisatsioonides kehtestab.

Nad ei saa samal viisil jätkata. Peame selgelt meeles pidama, et meil on ka kohustusi nende tavaliste Euroopa Liidu kodanike ees, kelle raha kasutatakse teiste põhjustatud hävingute eest tasumiseks. Toon teile lühikese näite. Kujutage ette, härra Barroso, et lähete oma panka. Olete üks kõige paremini tasustatavaid inimesi Euroopas nagu ka mina. Lähete oma panka ja ütlete: „Siin on 1000 eurot ja vastutasuks soovin 25% tootlust.“ Mees pangas vastab: „Härra Barroso. Kas teiega on midagi lahti? Te olete tavaliselt nii mõistlik inimene. Te tundute olevat tegelikult üpris tark.“ Samas, kui härra Ackermann räägib oma aktsionäridega, siis ta ütleb: „Me taotleme tänavu 25% tootlust,“ ja selle peale talle aplodeeritakse. Lõppude lõpuks peame sulgema lõhe selliste inimeste filosoofia ja igapäevase elu vahel. Pole vastuvõetav, et rahvusvahelises äris põhinevad tehingud ainult sellistel jahedatel, külmadel finantsitasuvuse kaalutlustel. Eesmärgi saavutamiseks peame rakendama eeskirju, et selline kuritarvitamine peatada.

(Aplaus)

Kui mõne järgmise kuu jooksul, praeguse parlamendikoosseisu lõpuks, oleme käitunud mõistlikult, siis oleme sulgenud lõhe ärimaailma ettekujutuse ja nende nägemuses reaalse maailma ning selle reaalse maailma vahel, mis tavaliste inimeste jaoks, inimeste jaoks ettevõtetes on tavaline maailm. Ettevõtetes on reaalne maailm see, kus see raha, mis on ära raisatud, ja defitsiitideks mõeldud raha, mistõttu riikide ühendus nüüd kokku tuleb ja millega silmitsi seisab ja mida tuleb rahastada miljarditesse eurodesse ulatuvate abipakettidega, tuleb võtta maksumaksjate rahakotist ja reaalmajandusest. Seetõttu ei saa me endile piire seada ainult pankade ja fondide päästmise näol. Reaalmajandusse investeerimine on samuti primaarse tähtsusega. Peame töökohti kindlustama. Peame majandust kokkukukkumise eest kaitsma. Eile esitas minu sõber, härra Steinmeier, huvitava kava. Kava, mille eesmärk on käivitada investeerimine uuesti kõikides Euroopa Liidu majandustes ja mis eelkõige esitab komisjonile ühe spetsiifilise küsimuse. Kas me saame kasutada ressursse, mida me oleme juba järgmiseks kuueks või seitsmeks aastaks infrastruktuuri, Lissaboni protsessi, teadustöösse, kvalifikatsioonidesse ja Euroopasse telekommunikatsiooniinfrastruktuuri rajamiseks investeerimiseks kõrvale pannud? Kas saame seda nüüd kiiresti investeerida, et tööhõive suurenemine ja kasv uuesti kiiresti vallanduks? Minu arvates on see teema sama tähtis kui rahvusvaheliste finantsturgude reguleerimine.

Arvan, et oleme jõudnud pöördepunkti. Täna teid, härra president. Väitsite, et ma võin eksida komisjoni valmissaamise aja suhtes. Saage valmis enne kevadkohtumist. Saage varsti valmis, sest hobuste võiduajamine algab kevadel uuesti ja härra McCreevyt pole siis jälle siin. Vajame komisjoni meetmeid kohe, nii kiiresti kui võimalik. Ma ootan teilt siin asjakohaseid ettepanekuid detsembris.

(Aplaus)

Graham Watson, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Härra president. Õnnitlen komisjoni presidenti. See oli esimene kord, kui komisjon oli sellisel tippkohtumisel esindatud ja see on tõepoolest tervitav.

Õnnitlen ka nõukogu ametisolevat presidenti, mitte ainult tema suurepärase töö puhul, mida ta eesistujariigi Prantsusmaa heaks ära on teinud, vaid ka tema autasu eest, mille ta sai *Autorité des marchés financiers*'i eesistujana.

Kui 1989. aasta oli vabaturumajanduse jaoks otsustav võit, siis 2008. aasta peab olema aasta, kus me tuletame endile meelde Adam Smithi hoiatust, et taltsutamatu vabaturgudel on oma piirangud. Adam Smithi „Rahvaste rikkus“ nägi paljusid asju ette ja tema öeldus on meile palju õppetunde.

Minu fraktsioon tervitab G20 kohtumise õnnestumist. Me tervitame veendumust jagatud tõdemusele, et turupõhimõtted, avatud kaubandus ja investeerimissüsteem ning efektiivselt reguleeritud finantsturud soodustavad dünaamilisust, innovatsiooni ja ettevõtlust, mis on majanduskasvu, tööhõive ja vaesusega võitlemise juures olulised.

Pärast 1929. aastat tegid riigid selle vea, et otsisid individuaalset lunastust. Seekord oleme tunnistanud, et lunastuseni tuleb jõuda kollektiivselt. Mitmed komisjoni 2009. aasta tööprogrammis esitatud meetmed

aitavad meid sellele teele. Õnnitlen komisjoni selle tööprogrammi ja eriti plaani puhul tagada finantstegevuses osalejate ja oluliste kapitalituru investorite regulatsioon ja järelevalve ning läbipaistvus. Vabaturumajandus õitseb läbipaistvuse ja aususe tingimustes.

Praegustel keerulistel aegadel otsivad mõned endiselt patuoinaid. Nad väidavad, et häirekelli ei löödud. Kuid neid löödi. Otto Graf Lambsdorff ja Jacques Delors ning teised kirjutasid selle aasta alguses kirja eesistujariigile Sloveeniale, kus nad hoiatasid maailmamajanduse ülekuumenemisega kaasnevate ohtude eest. Jean-Claude Juncker tuletas meile oma suurepärase kõnes euro 10. aastapäeva arutelul meile meelde, et Eurogrupp tegi ameeriklastele ja teistele palju ettekandeid nende ohtude kohta, millega me silmitsi seisame. Liberaaldemokraadid ei raiska aega selle tüübi otsimisele, kes jäämäge ei märganud: me keskendume inimeste päästepatidesse toimetamisele.

Samas oleme mures Euroopa Liidu ja G20 reageeringu ühe aspekti pärast. Meie valitsusjuhid ja valitsused tunduvad arvavat, et me saame tagasi pöörduda endiste tavade juurde ja sellest piisab majanduskasvu tekkeks. Ma arvan, et nad pole lihtsalt aru saanud nii mitmetest viimase 30 aasta poliitika õppetundidest. Surutis peaks olema hea aeg inventuuri tegemiseks. Isegi surutise tingimustes ennustatakse maailma SKP kahekordistamist järgmise 20 aasta jooksul ja siiski põhineb see kasv piiratud ressurssidel või ei võeta arvesse jäätmete kulusid ja järjekordset Hiina söeelektrijaama, millesarnaseid käivitatakse igal nädalal.

28. oktoobri eesistujariigi märkus teavitada ELi ettevalmistavat tippkohtumist 7. novembril sisaldas nelja innovatsioonipunkti. Üks käsitles jätkusuutlikkust. Selles väideti, et rahvusvaheliselt kooskõlastatud makroökonomilised reageeringud, mis põhinevad keskkonnanalaste investeeringute propageerimisel, sealhulgas arenevates riikides, on olulised. On selge, et eesistujariigi Prantsusmaa mingi minister või ametnik on läbi viinud ühismõtlemise. Kuid see ei jõudnud kokkulepitud keelde, mis kinnitati ettevalmistava tippkohtumise kokkuvõtetenä, kus kliimamuutusest räägiti ainult ühe lausega teiste väljakutsete seas. Samuti ei jõudnud see G20 kokkuvõtetele muud moodi kui eelviimase punkti eelviimase punktina, mis rääkis teiste kriitiliste väljakutsete näidetest, mainides kliimamuutust teise asjana.

Keynesi ja kliimamuutuse vastu võitlemise vahel puudub vastuolu. Kaasaja Maynard Keynes looks inimestele uuesti töökohti, paigaldades päikesepaneele ja tuulegeneraatoreid igale majale Euroopas, aidates kaasa innovatsioonile ja pakkudes samal ajal tööd. Kaasaja Roosevelt, nähes, et meil on üleilmne majandus, mille kontuure joonistatakse Ameerika läänerranniku arvutitlinnakutes, Hiina tehastes ja India söekeskustes, paneks meid otsima üleilmset kultuuri, üleilmset valitsemist ja üleilmse probleemi selget visiooni. See on edasiviiv tee. Mitte kunagi ei saa kõik olema samamoodi nagu vanasti.

Brian Crowley, *fraktsiooni UEN nimel*. – (GA) Härra president, härra komisjoni president ja nõukogu ametisolev president. Olen täiesti veendunud, et Euroopa Komisjon on võtnud kindla seisukoha, tegutsedes otse ja otsustavalt, tegelemaks rahvusvahelise finantskriisiga. Lõppude lõpuks taandub kõik sellele, et Euroopa Liit, Ameerika Ühendriigid, India ja Hiina peavad tegema koostööd tagamaks, et rahvusvaheliste finantsteenuste edaspidiseks reguleerimiseks kehtestatakse ühtsed reeglid ja standardid.

fraktsiooni UEN nimel. – Seda pole võimalik vältida, et igas kriisis või igas olusituatsioonis ütlevad inimesed, et miski ei jää enam endiseks. Samas, kui uurime ajalugu, mitte ainult majandust, siis toimub kõik tsüklite kaupa. Kõik käib ringiratast. Isegi kõige kogenematum kalamees ütleb teile, et on tõus ja mõõn.

See pole mingi viis põhjendamaks probleeme, millesse me ennast mässinud oleme, või vabandada välja neid, kes praeguse kriisi esile kutsusid, laenates hoolimatult, tegutsedes kahtlaselt ja – mis kõige olulisem – isegi, kui kõik läheb valesti, jooksevad isa- ja emariikide juurde öeldes „aidake meid hädast välja”.

Tänase päeva kõige suurem oht, nii ettevõtluses, majanduses, tööhõives ja sotsiaalses elus üle Euroopa, pole lihtsalt mitte finantskriis, vaid asjaolu, et pangad ei laena väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele raha käibekapitaliks, et nad saaksid kasvada ja soodsaid juhuseid ära kasutada. Päikesepaneelide ehitamisel pole mõtet, kui pole inimesi, kes neid katusele paigaldaksid. Kui teil pole inimesi, kelle abil need katusele jõuaksid, kes suudaksid nende eest maksta ja neid osta, siis pole ka inimesi, kes neid ehitaksid.

Tänase päeva reaalsus on see, et kriis, millega praeguses majanduskriisis silmitsi seisame, annab meile tegelikult võimaluse parandada mineviku vigu ja tagada, et me nüüd investeerime teadustöösse ja innovatsiooni ja kasutame seda raha, leidmaks uusi viise probleemidega tegelemiseks ja nende probleemide lahendamiseks, millega inimesed oma elus silmitsi seisavad, ning ka tagamaks, et me anname inimestele lootust. Vahetevahel inimesed unustavad, et mida inimesed tõepoolest vajavad, on julgustus, ideed, kuidas edasi minna, ja õlalepatsutus, öeldes, et nad teevad head tööd, sest säilib lootuse soov.

G20, komisjoni ja eesistuja tegevused nihutada ettepoole seda G20 kohtumist – kuigi Ameerika Ühendriikide president on praegu oma ametiaja lõppjärgus ja väikese otsustusvõimega, sunnib see Indiat ja Hiinat laua äärde tulema ja ütlema, et neil on nüüd arenevate majandustena kohustused. Hiinal ja Indial on oma roll mängida selles osas, mida teha tuleb.

Minu viimane märkus on selle kohta, et mulle ei meeldiks, kui inimesed mõtleks, et see kriis tähendab, et me peame Euroopa rahvaste uuenduslikkust ja loominguilisust kuidagi takistama. Kui me tahame oma inimesi toita, anda neile võrdsed õigused, kindlustunde ja tõsta neid välja vaesuse lõksust, siis on meie esmane kohustus tagada, et neil on raha, mida nad on tööga teeninud, et riikidel on raha, mida investeerida sotsiaalselt ja tervishoiuteenustesse, ja kõige olulisem on see, et me anname neile hariduse ja koolituse kaudu vahendid, et nad suudaksid kasu saada nendest uutest väljakutsetest, mis meie ette ilmuvad.

Monica Frassoni, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (IT) Härra president, daamid ja härrad. Finantskriis avaldab nüüd mõju ka reaalmajandusele, mida me igal juhul oleksime lihtsasti suutnud ennustada. Usume, et see on lõiv, mida Euroopa Liit maksab Euroopa regulatiivsüsteemi ülesehitamise viivitamise või isegi sellest keeldumise eest ja panustamise eest hea aja finantssolidaarsusmehhanismidesse ja pangandusjärelevalvesse, mis on oma nime väärt.

Nende hulka, kes viivituse eest vastutavad ja kes on sellise lähenemise propageerijad, mis on Euroopa seadnud äärmiselt ebakindlasse olukorda ja mistõttu Euroopa on nüüd majanduslanguses, kuuluta ka teie, härra Barroso, teie ja enamik teie komisjonist. Härra president, soovin, et kui te arutlete ja kõnelete väljendusrikkalt võimalikest lahendustest, ütleksite kõvasti ja selgesti välja, et neil, kes soovisid reegleid ja läbipaistvust, kes keeldusid deregulatsiooni pooldajate hulka kuulumisest, oli õigus ja mina eksisin, ning osa minu komisjonist, kellest üks isegi istub teie taga, eksis. See on ainuke viis, kuidas teie tänane öeldu saab olla usaldusväärne, ja mul on kahju, kuid see pole tõsi, et enamik liikmesriike olid kõikide nende asjade vastu.

Nagu ma teile mitmetel kordadel 2004. aasta ja tänase päeva vahel olen öelnud, olete süstemaatilisel otsustanud riikide valitsuste järgi joonduda selle asemel, et pooldada parlamenti, ja olete pooldanud tööstusi, mitte tarbijaid. Kui ma olin mingil määral moralist, siis ütleksin isegi pigem, et olete valinud tugevate, mitte õiglaste poole. Selle lähenemise, mille esitas Joschka Fischer oma kuulsas Humboldti kõnes, kus ta sõnastas komisjonile lihtsa rolli tegutseda nõukogu sekretariaadina, peegeldub väga tõetruult selles tööprogrammis, mida meile esitate, mis puudutab sise- ja välispoliitikat.

Mis puudutab välisküsimuste prioriteete, siis rõhutan eriti jätkuvat, taunitavat tähelepanu puudumist inimõiguste küsimuses, alustades loomulikult Hiinaga. Samuti püsib endiselt ka üpris pinnapealne Doha tegevuskava kaitse, aru saamata, et finantskriis on kaotanud kõik eeldused, millel see põhines. Seoses sisepoliitika ja immigratsiooniga on teie komisjon viimastel aastatel järele andnud liikmesriikide survele ja seetõttu, kui me täna räägime seaduslikust immigratsioonist, siis reaalsuses viitame seadusandlikele instrumentidele, mis on endiselt väga nõrgad, ja täpselt sama võib öelda sotsiaalpoliitika kohta.

Härra nõukogu ametisolev president, komisjoni president, see pole kindlasti edukas viis, kuidas käivitada seda, mida Rohelised on juba mitu kuud kutsunud Uueks Roheliseks Leppeks ja mis on täna väga populaarne. Uuel Rohelisel Leppel on väga spetsiifiline tähendus ja kindlasti mitte ei ole see segadusseajav mulla, mida igal pool kuulda võib, ja tegelikult tähendab see seda, et „kõik nii nagu enne, kuid natuke rohelist siin ja seal”. Räägime ühisest pikaajalisest investeerimisstrateegiast, millega saavutada energiatõhususe eesmärgi ja keskkonnaalast muutust majanduses, vähendada CO₂ heitmeid, kus täiendatud roll on Euroopa Investeerimispangal, mis peaks samas võtma vastu järjepidevaid otsuseid selles suhtes, keda ja mida rahastada.

Ei tohiks olla selgusetust, kui räägitakse kasutatust ülisuurtest infrastruktuuridest või tuumaenergiast või halbade projektide juhuslikest rahastamistest. Autotööstuse jaoks ei peaks eksisteerima riiklikke fonde või tühje tšekke, nagu see on praegu. See oleks nagu jätkuvalt raha laristamine ja meie, mina usun, et me ei soovi raha laristada.

Roberto Musacchio, *GUE/NGL fraktsiooni nimel.* – (IT) Härra president, daamid ja härrad. Ainult mõned päevad tagasi, sellel samal täiskogul ütles president Sarkozy meile, et me kogeme struktuurilist kriisi ja kapitalismi kui selline tuleb ümber mõelda.

Loomulikult arvan, et kapitalismi kriisi eest põgenemise asemel peaksime kriisis kapitalismi eest põgenema. Teisisõnu peame hakkama mõtlema uue tuleviku peale, mis võimaldab tõelist üleminekut majandusele, mida kirjeldatakse sotsiaalsete ja ökoloogiliste terminitega, majanduslik demokraatia, mis põhineb võrdsusel ja koostööl, mitte ebavõrdsusel ja sõjale.

Nendest olulistest erinevusest enam, mis samas on midagi väärt, näen, et väga vähe on järgi pühalikest avaldusest kapitalism ümber mõelda, selles üpris tagasihoidlikus ja üsna pettumustvalmistavas G20 tulemuses, mille eest ka Euroopa kannab mingisugust vastutust. Loomulikult on kindlaks tehtud, et *laissez-faire* dogmasid saab võltsida ja seetõttu on vajalik suur avalik sekkumine ja isegi rahvuslus, kuid kõik see ei muuda alusfilosoofiat, mis selle struktuuralse kriisi lõi.

Loomulikult öeldakse, et vajame reegleid, mis spekulatsioonide riske vähendaksid, kuid seoses antud finantspekulatsiooniga pole mitteringisuguseid sekkumiskavatsusi, näiteks Tobini maksuga ülekannetelt, ja me ei puuduta stabiilsuspakti, mis praegusel langusperioodil tõenäoliselt muudaks meie elu siin mandril märkimisväärselt halvemaks. Samas, mis kõige problemaatilisem, me ei küsi endilt, mis on selle kriisi põhjuseks, ja seetõttu ei suuda me sellega toime tulla.

Toon välja vaid kaks probleemi. Esimene on töö tähenduse süstemaatiline devalveerimine, mida *laissez-faire* poliitikaga on viimaste aastakümnete jooksul aetud, mistõttu on see lisaks ebavõrdsusele ja kannatusele aluse pannud ka märkimisväärsele osale finantslikviidsuse puudumisele. 1929. aastal tegi John Maynard Keynes ettepaneku, et me peaksime investeerima palkadesse ja töödesse, kuid täna seda ei tehta.

Teine probleem on kriisi ökoloogiline ja energiaalane dimensioon, mis nõuab palju selgemaid ja karmimaid otsuseid kui G20 kogelemine, kuid teisest küljest on kriisi loojatel väga raske seda lahendada. Meil on vaja selget, teistsugust signaali vasakult.

Hanne Dahl, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (DA) Härra president. Nagu ka ülejäänud kõnelejad, tsiteerin ka mina Keynesi. Harva on ta olnud asjakohasem. Tsiteerin teda inglise keeles.

fraktsiooni IND/DEM nimel. „Spekulandid ei saa mullidena stabiilses ettevõtlusvoolus kahju teha. Kuid nende positsioon on tõsine, kui ettevõtte muutub spekulantide keerises mulliks. Kui riigi kapitaliareng muutub kasiinotoimingute kõrvaltooteks, siis tehakse tööd tõenäoliselt halvasti.”

fraktsiooni IND/DEM nimel. Komisjoni ettepanek kriisi lahendamiseks on tõepoolest ümber palava pudru käimine. EMU struktuur pole kaitseks üldiste kriiside eest ja kindlasti mitte finantskriiside eest. Neli vabadust ja piirav stabiilsuspakt ei tee olukorda lihtsamaks, vaid hoopis vastupidi. Peame majanduse ja majanduspoliitika jaoks institutsionaalse raamistiku uuesti välja töötama. Väga hea on soovitada, et luuakse uus finantsraamistik, kuid struktuuri pole piisavalt hästi kirjeldatud, et sellel oleks arhitektuurikõrgkoolis või majanduskursusel mingi võimalus. See on kindlasti seotud kriisist arusaamisega. Loomulikult oli esialgseks fookuseks midagi likviidsuskriisiga ette võtta, et tagada likviidsuse varud. Selles küsimuses on erinevad riigid valinud üksteisest natuke erinevad mudelid, nii need asjalood juba on, kuid mida komisjon tegelikult silmas peab, kui ta ütleb, et EL (ja ma tsiteerin programmist):

fraktsiooni IND/DEM nimel. „tagab, et pangandussektori restruktureerimine tehakse viisil, mis tagab sektoris tulevikus ausa ja tervisliku konkurentsivõime.”

fraktsiooni IND/DEM nimel. Kas see tähendab, et avalik sektor peab kapitali lisama? Kas see lause tähendab seda? Küsin komisjonilt ka seda, kas uusi krediidi reitinguagentuure kavatakse asutada. Paljud vanadest on igal juhul juba täiesti ebausaldusväärseteks muutunud. Mida komisjon silmas peab, kui ta räägib „struktuurireformi tegevuskavast”? Kas see tähendab tööturu reforme, „kaitstud paindlikkust” kaitsetuseta? Kas see kavatus, mis kasvatas tööalast ebakindlust, peaks olema töötajate panus? Üldjoontes jääb selgusetuks, kas komisjoni arvates on või ei ole palgad oluline konkurentsivõime näitaja? Kas palku nähakse ainult kuludena? Peame palku vaatama ka selles suhtes, millist mõju nad nõudlusele avaldavad. Lõpuks küsin küsimuse oma kolleegi, härra Bloklandi nimel, kes on keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni aseesimees, ja see puudutab keskkonda: millal kavatakse komisjon avaldada riiklikud heitkoguste ülemmäärad.

ISTUNGI JUHATAJA: Rodi KRATSA-TSAGAROPOULOU

asepresident

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Daamid ja härrad. Mul on hea meel, et ülemkogu presidendi, härra Sarkozy pöörane idee muuta kapitalismi talasid ebaõnnestus Washingtoni kõnelustel. Loodan, et Euroopa Liit näeb ratsionaalse mõtteviisi tagasitulekut, mis austab turu vabadust fundamentaalse väärtusena ja jõukuse eeltingimusena. See kehtib isegi kriisiaegadel. Ma usun seetõttu, et ei Euroopa Komisjon ega Tšehhi Vabariik, kes võtab eesistumise üle, ei lange oma hiilguse ja eksimatuse illusioonidesse ja vastandina eesistujariigile Prantsusmaale, loobuvad nad absurdsest ja rohkem kui ohtlikest katsetest kasutada maksumaksjate raha loomuliku majandustsükli alistamiseks. Mul on ka hea meel, et G20 loobus proteksionismist. Lõppude

lõpuks on ju väga hästi teada, et need, kes vahetavad oma vabadused suurema turvalisuse vastu, kaotavad lõpuks mõlemad.

Daamid ja härrad. Praegust kriisi ei põhjustanud kapitalism, vaid vastutustundetute pankade ahnus, kes ei tahtnud oma tegevuste riski enda kanda võtta. See esindab ohtu vabaturule samamoodi, nagu tekitab ka üleliigne valitsusepoolne reguleerimine. Raha pumpamine pankadesse ilma, et kindlustataks otsest mõju selle kasutamise üle, on seetõttu meie kodanike raske tööga teenitud raha varastamine. Peame pankadel silma peal hoidma tagamaks, et nad kasutavad raha mitte ainult enda bilansi parandamiseks, vaid ka ettevõtetele laenamiseks. Lubada juhtidel võtta vastu finantsabi ilma, et valitsus dikteeriks, kuidas raha tuleks kulutada, tähendab poliitilise vastutuse põhimõtte eiramist. See on võrdväärne amoraalse maksega kadude eest, mis on tekkinud finantsasutuste põhimõttelagedate operatsioonide tõttu, kus ei institutsioon ega tegelikud juhid ei kannu lõplikku vastutust.

Jean-Pierre Jouyet, *nõukogu eesistuja*. – (FR) Proua juhataja. Ma räägin väga lühidalt, sest arutelu on olnud väga viljakas, kuid teen viis tähelepanekut enne, kui annan sõna üle president Barrosale. Esiteks see, et me kõik nõustume G20 kohtumise ajaloolise ja väga uuendusliku iseloomuga. Üleilmne samm on innovaatiline ja ajalooline, kuid seda oli ka Euroopa initsiatiiv, nagu komisjoni president rõhutas, on tegemist Euroopaga, mis tegutseb rahvusvahelisel tasandil, nagu Joseph Daul rõhutas, kui ühine tahe esile kerkib.

Teiseks nõustume kõik, et see, mis aset leiab, kas see meile meeldib või mitte, tähistab murrangut, ja nagu härra Watson ütles, ei saa me tavapärase tegevuse juurde tagasi pöörduda, vaid peame fantaseerima viiside üle, kuidas sellele kriisile vastu astuda.

Minu kolmas tähelepanek on see, mida mitmed kõnelejad on juba esile toonud, sealhulgas härra Schulz, Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni esimees, ja proua Frassoni, ning see puudutab tõelise reageerimisvõime säilitamise olulisust, meie impulsi säilitamist ja kiiresti mis tahes oluliste juriidiliste meetmete vastuvõtmist, eriti nende, mis puudutavad finantsregulatsiooni.

Minu neljas tähelepanek on see, et antud finantskriisi väga kahjustava mõju piiramiseks on vaja tegutseda, nii seoses finantsüsteemi kui ka väikeste ning keskmise suurusega ettevõtete vahelistes suhetes, millele härra Crowley viitas, kuid ka sotsiaalse regulatsiooni ja majandusliku taastumise vahelistes suhetes, millele härra Daul viitas. Samuti on vajalik tegutseda laiaulatusliku visiooni põhjal, võttes arvesse keynesianismi elemente, mida saab loetleda kliimamuutuse vastu võitlemise korral, mida härra Watson, Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni esimees, ka soovitas.

Lõpetuseks, nagu teie ka, komisjoni president, ja mitmed kõnelejad ja fraktsiooni esimees rõhutasite, on oluline arvesse võtta kriisi kõiki dimensioone. Nagu te ütlesite, on kaalul arengumudel, ning on vajadus, millele Martin Schulz viitas, hinnata uuesti ümber piirid avaliku sektori ja erasektori rollide vahel. Nagu te rõhutasite ja mida ka teised on öelnud, sealhulgas proua Frassoni, oleks vale keskenduda täielikult finantsmaailmale ja unustada kõige ebasoodsamas olukorras olevad, kõige nõrgemad ja nälgivad, kellest ka teie härra president rääkisite. Toetan ka seisukohta, et peame uuesti analüüsima süsteemi alustalasid, sest kui ahnus on nende alustalade osa, ei ole muud alternatiivi, kui need uuesti üle vaadata.

Lõpuks tuleb hinnata seda, ja tegemist on minu viimase punktiga, et kriis ei peaks meid aeglustama ja pelglikuks muutma, vaid pigem peaks aitama meil kiiremini reageerida ja et me jääksime oma arenguobjektiivide ja kliimamuutuse vastases võitluses auahneteks.

(Aplaus)

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – (FR) Proua juhataja, kuna otsustasime, et peaksin nüüd esitama kogu järgmise aasta tööprogrammi, siis tahaksin kõigepealt vastata härra Schulzi spetsiifilisele küsimusele, enne kui jätkan oma tähelepanekutega. Täna kiitis komisjon heaks oma reageeringu kahele raportile: Rasmusseni raportile ja Lehne raportile. Nüüd näete, kuidas me kavatsame jälgida mitmeid elemente ja kuidas me sellise tegevusega oleme juba alustanud. See on väga laiaulatuslik vastus ja me esitame teisi ettepanekuid, millest mõned oleme juba esitanud. Kui ma rääkisin Euroopa Ülemkogu kevadisest kohtumisest, siis viitasin kõrgetasemelise grupi järeldustele, millele panin aluse Jacques de Larosière'i eesistumise ajal. Mis puudutab ettepanekuid, siis härra McCreevy, nende küsimuste eest vastutav volinik, ütles mulle, et neid, mis on seotud riskifondide ja erakapitaliga, mis võivad olla need ettekanded, mida te silmas pidasite, saab varsti esitleda. Põhimõtteliselt saavad need detsembris esitlemiseks valmis.

Liikudes edasi komisjoni 2009. aasta tööprogrammi juurde, on see, nagu ütlesin, eksimatult seotud poliitilise kontekstiga. Tunnistan, et majandustorm möllab endiselt ja et see pole veel möödas ja et me seisame tõsise

majandusliku aeglustumise äärel. Seetõttu ei tohi me raisata aega nende jõupingutuste läbiviimisele, mis on juba käivitatud, et kohaneda üleilmastumise protsessiga ja moderniseeruda. Küsimus pole mitte ainult selles, et oleme avastanud vajaduse üleilmastumisele reageerida. Rõhutan, et praeguses komisjonis, mille eesistujaks on mul au olnud olla, oleme aastaid viidanud uuele ajastule. Spetsiifiliselt Euroopa jaoks tähendab see seda, et üleilmastumise kontekstis peame propageerima oma väärtusi ja kaitsma oma huve. Just selles kontekstis peame esitlema oma auahneid ettepanekuid. Praegune kriis aga ei peaks meie tähelepanu meie tööprogrammi teistest prioriteetidest kõrvale juhtima, mis on samuti prioriteetreageeringud üleilmastumise väljakutsele. Eriti pean silmas kliimamuutustega võitlemist ja jätkusuutliku arengu püüdlusi. Need on 2009. aasta prioriteedid, mis on eriliselt tähtsad Kopenhaageni konverentsi aastal.

Kiidan soojalt suurt töö mahtu, mida Euroopa Parlament energia- ja kliimapaketti panustas. Seisame silmitsi erakorraliste asjaoludega ja olen uhke selle üle, et näen Euroopa institutsioonide reaktsioone, mis on väljakutsetega toime tulnud. Usun täiesti kindlalt, et koostööd tehes saavutame detsembris oma ühise eesmärgi, milleks on poliitiline kokkulepe. Kui olla täiesti aus, siis olen veendunud, et selline kokkulepe on katalüsaatoriks Euroopa strateegiale, mis on välja töötatud auahne kokkuleppe saavutamiseks Kopenhaagenis.

Ma ei soovi liialdada, kui räägin sellest, mis on kaalul, kuid peame kõik olema teadlikud, et Euroopal on selles arutelus palju usaldusväärset mängus, milles ta on peamine edasiviiv jõud. Euroopa käivitas üleilmse arutelu kliimamuutuse vastu võitlemise teemal. Meie olime need, kes ütlesid Ameerika Ühendriikide valitsusele, et nad peavad tegema palju rohkem. Oleme öelnud sama venelastele, hiinlastele ja india lastele, öeldes neile, et me ei saa alla anda ajal, kui kauguses on väljavaade Ameerika Ühendriikidega paremat koostööd teha. Ärgem saatkem välja signaale, et kavatseme oma ambitsioone piirata. Arvan, et see avaldaks meie usaldusväärsele tõsiselt negatiivset mõju.

Homme esitame tõeliselt suurepärase võimaluse ja meil puudub õigus sellest mitte haarata. Seetõttu peab meie reaktsioon majanduskriisile demonstreerima ka seda, et kliimamuutuse-vastase võitluse programmid võivad olla osa ka majandusele suunatud reaktsiooni strateegiast. Ma ei tahaks näha sellist vastasseisu, mis vahest kerkib esile nende vahel, kes propageerivad majandust ja tööstust, ja nende vahel, kes propageerivad jätkusuutlikku arengut. Tegelikult käivad need kaks asja käsikäes ja tervitan seda, mida mõned on sellest seisukohast lähtuvalt öelnud.

Teine prioriteet on rahva Euroopa. 2009. aastal pühendub komisjon just progressile Euroopa vabaduse, turvalisuse ja õigluse valdkonnas, kehtestades näiteks ühtse immigratsioonipoliitika ja integreerides selle Euroopa Liidu kõige laiaulatuslikumate strateegiatega, näiteks kasvu, konkurentsivõime ja sotsiaalse kaasatuse strateegiatega, muutes Euroopa immigratsioonivõrgustiku funktsionaalseks ja viies lõpule ühtse Euroopa pagulussüsteemi 2010. aastaks, kindlustades vastavust eeskirjadega, mis reguleerivad tarbijakaitset Euroopas, muutes paremaks teatud tsiviil- ja kriminaalõiguse instrumentide vastastikune tunnistamine, sealhulgas otsused ja päranduslahendused, ja võideldes uute kriminaaltegevuse vormidega, nagu laste kuritarvitamine ja küberrünnakud.

Teine prioriteet 2009. aastaks – ja ma liigun aja tõttu väga kiiresti edasi – on Euroopa roll maailmas. Ka siin seisame silmitsi väljakutsetega, milleks on nimelt laienemisprotsess ja naabuspoliitika taaskindlustamine ja ka arenguriikidega tihedamate suhete loomine, eriti nendega, mis asuvad Aafrikas. Tegemist on tungivalt vajaliku kohustusega ja pean teile meelde tuletama vajadusest kiita heaks komisjoni ettepanek arenguriikide põllumajandusabi kohta. Tegemist on usaldusväärse küsimusega. Jälle kord ei saa me olulistel tippkohtumistel piirduda finantsküsimuste aruteludega. Peame demonstreerima, et me ei arutle mitte ainult suurte arenevate jõududega, vaid oleme mures ka arenguriikide pärast, eriti Aafrika riikide pärast.

Meie suhted nende riikidega on ka oluline faktor mitmete üleilmsete probleemide lahendamisel. Ärgem unustagem, et meil seisavad ees olulised kohtumised, näiteks järgmise aasta Kopenhaageni konverents, mis võimaldavad meil nendega efektiivsemalt suhelda ühistes küsimustes, milleks on näiteks energiajulgeolek, võitlus kliimamuutusega ja migratsioon ja ka Doha arengukava täitmine ning kahepoolsete kaubandusläbirääkimiste korraldamine.

Washingtoni tippkohtumisel sai väga selgeks, et tungivalt on vaja üleilmset kaubanduskokkulepet. Lisaks sellele, et Doha on kaubandusteema, on see ka arenguteema. Arvan, et oleme nüüd lähemal õigele rajale, sest tõeline Doha alternatiiv pole mitte *status quo*, vaid praeguse finantskriisi tõttu pigem võimalus, et hakkame enesesse pöörduma, ja nii tekib võimalus, et riigid üle maailma hakkavad võtma vastu reaktsioonilisi otsuseid tollide osas ja kehtestavad ühepoolseid meetmeid, et kaitsta mõningaid oma majandussektoreid. Sellisel juhul kerkiks uuesti esile laiaulatuslik majanduslik natsionalism, millega kaasneks tagasipöördumine proteksionismi juurde, mis kahjustaks üleilmset majandust ja ma ei pea vist väga rõhutama, et ka Euroopa majandust. Nagu teate, siis kaubanduses on Euroopa juhtiv jõud.

Eelmise nädala tippkohtumine tugevdas ka minu meelekindlust jätkata Venemaaga ühistel huvidel põhinevate suhete väljaarendamist. Need suhted võivad vahel osutuda keeruliseks. On teemasid, mille suhtes meil on erinevad seisukohad, kuid usun ausalt, et eelmise nädala tippkohtumine Nizzas kinnitas, et Venemaaga on parem suhteid luua, kui teda üritada isoleerida. Venemaa on ka globaalselt oluline partner.

Viimaseks mainin, et tugev pinge, mida maailm 2008. aastal on tundnud, on näidanud, kui oluline on jagada Ameerika Ühendriikidega ühtset visiooni. Ameerika Ühendriikide uue administratsiooniga avaneb nüüd suurepärane võimalus. Uus Ameerika Ühendriikide president tegi oma valimiskampaania ajal väga selgeid avaldusi näiteks kliimamuutusega võitlemise ja veel multilateraalsema lähenemise vastuvõtmise teemadel. Kasutagem seda võimalust ja esitame ideid üleilmastumisega tegelemise agendaks. Seisame silmitsi mõningate väga raskete ühiste väljakutsetega ja arvan, et aktiivsem koostöö Euroopa ja Ameerika Ühendriikide vahel muudab maailma paremaks.

Daamid ja härrad, 2008. aastal tõestas Euroopa oma ühtsust oma tegevuste koordineerimisega suurte kriiside ajal. Georgia ja finantskriis muutsid liidu tõhusamaks. Ühtne lähenemine on ainuke rada, mida kõndida, kui soovime vastu astuda 2009. aasta väljakutsetele.

Mõne kuu pärast kutsutakse valima 375 miljonit valijat, et nad teostaksid oma võimsat demokraatlikku õigust valida uus Euroopa Parlament. Kasutagem ära hoogu, mida hiljutised kriisid liidule andnud on. Nad on avanud inimeste silmad Euroopa mõõtme potentsiaalidele ja efektiivsusele majandusliku, sotsiaalse ja keskkonna heaolu tagamise ning nende huvide kaitsmise vahendina, kinnitades samas nende väärtusi. Minu arvates on täna, olles antud kriisi keskel, olemas kasutamiseks selged võimalused. Näiteks on kliima kaugelt soodsam kui mõni kuu tagasi meie vääringu euro olulisuse tunnustamiseks. Kasutagem seega antud võimalust. Minu arvates on oluline – vähemalt kõigile Euroopa projekti uskujaile, kes minu arvates on enamuses – optimistlikum Euroopa sõnumi edastamisel ning hoiduda künismile või inertsile alistumast.

Selleks peavad meie institutsioonid tegema koostööd. Tean, et on aegu, kui komisjon saaks näiteks teatud ringides kergemini populaarsust püüda, tehes ettepanekuid, mis liikmesriigid kindlasti sedamaid tagasi lükkaks. Mina asju niiviisi ei näe. Kindlasti pooldan ambitsioonikat väljavaadet, kuid samuti peab see olema realistlik, sest meil tuleb tegutseda teiste institutsioonide ja liikmesriikidega, mis on kõik demokraatiad, vastasel juhul nad poleks Euroopa Liidu liikmed.

Komisjon jätkab oma rolli etendamist, teostades oma rolli ajendava jõu ning algatajana, kuid seejuures ei tegutse see liikmesriikidele ja parlamendile vastu, vaid pigem Euroopa Parlamendi ja liikmesriikidega. Minu arvates on üha vajalikum võtta taoline hoiak. Igasugune muu hoiak oleks populismi vorm. Ettepanekute tegemine pelgalt reklaamitrikina on samuti populismivorm. Veel üheks populismi vormiks on ettepanekute tegemine euroopluse katte all, kui teame, et neil pole kinnitamiseks šanssi. Meie roll Euroopa Komisjonis on muidugi toimida ajendava jõuna, ent samas taotleda konsensust teiste institutsioonidega. Just nii saab Euroopa jääda tegevuse keskmesse, kuhu tal on õnnestunud ennast asetada. Institutsioonidevaheline koostöö on võimaldanud tal etendada rahvusvahelise tegevuskava määramisel võtmerolli.

Oleme Euroopa jaoks väga olulisel poliitilisel teelahkmel, võib-olla isegi pöördepunktis. Euroopa suhtes on samuti suuri ootusi. Just algatuste tegemise jätkamise ning ettekavandamisega suudab liit kõige paremini antud ootusi täita ning just see on vaimsus, mis 2009. aastal Euroopa Komisjoni innustab.

(Aplaus)

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – *(DE)* Proua juhataja, mu daamid ja härrad, on kolm peamist kriisi, mis meilt tegutsemist nõuavad. Esimene kriis on – nagu juba mainitud – finantskriis, mis üha enam reaalmajandust kahjustab. Teiseks ei tohi me unustada kriisi, mis kätkeb meie liitu toetavaid aluslepinguid, mida Lissaboni lepingu saatus kajastab. Kolmas kriis on seotud avalikkuse ELi aktsepteerimisega, mis on minu arvates oluline tahk, mida enne valimisi mainida.

Härra president, olete esitanud tööprogrammi käesoleva parlamendi ja oma komisjoni ülejäänud ametiajaks ning sooviksin öelda, et Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon järgivad hea meelega antud programmi peamisi põhimõtteid. Toetame teid. Siiski asetame osadel tahkudel rõhu teisiti. Rõhk asetatakse kooskõlas ootustega. Antud ootuste sihtmärgiks on teie ametiaja viimased paar kuud või enamgi.

PPE-DE fraktsiooni sooviks oleks näha, et komisjon meetmetes seda fraktsiooni kajastaks. Oleme teadlikud, et teised fraktsioonid esitavad sama soovi ning seda õigusega. Loodame reageeringu osas teie poliitilistele oskustele. Olete õigesti teinud tööhõivest ja kasvust oma suurima prioriteedi. Reageering on üha seotum küsimusega, kuidas peaksime finantskriisile reageerima. Toetame finantsturgude määruse ja läbipaistvusega

seoses vajalikke meetmeid. Vajame finantsturgude võimalikult kiireks ümberkorraldamiseks äärmiselt konkreetseid ettepanekuid.

Üleilmse finantstippkohtumise tegevuskava rakendamine on kahtlemata eelkõige liikmesriikide mure. Siiski, arvestades üleilmset vastastikku ühendatud turge, on kohustuslik – kasvõi mitmesuguste erinevate standardite kohaldamise ennetamiseks – tihe koostöö. See kujutab endast komisjoni töö laia ja olulist tegevusvaldkonda.

Määrus – ja me ei tohi seda unustada – pole eesmärk omaette, vaid iseäranis kriisi ajal kujutab see endast vahendit, mida kasutatakse teatud eesmärkide saavutamiseks. Peame endale antud tõsiasja meenutama.

Mainisite kliimamuutust ning energiapaketti, mille vastuvõtmine on võetud detsembriks kavasse. Olen kindel, et antud eesmärgi osas on parlamendis lai konsensus. PPE-DE fraktsioon – ning soovin seda täiesti selgelt teatavaks teha – tahab samuti, et antud probleem lahendataks enne käesoleva volituste aja lõppu. Tegemist on strateegilise eesmärgiga. Siiski nõuate parlamendilt palju. Hetkeolukorrast lähtuvalt võime eeldada, et kohe pärast detsembri tippkohtumist esitatakse meile ühes keeles sadu lehekülgi sisaldav pakett ning meilt oodatakse selle suhtes vastust „jah” või „ei”.

Kuigi austame eesmärki, mida samuti jagame, on tegemist parlamendi ja selle liikmete õiguste olulise kuritarvitamisega ning võib-olla on meil võimalik leida midagi, mis on antud jämedakoelisest variandist leidlikum.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Proua juhataja, härra komisjoni president, oma sõnavõtu lõpus ütlesite, et peame saatma valijaskonnale selge signaali. Olen täielikult nõus.

Siiski, kui vaatan kava, näib teemaks tihti olevat endistviisi jätkamine. Võib-olla on see teatud valdkondades õige, kuid teistes valdkondades – eelkõige täna arutletavas valdkonnas – ei saa see õige olla. Peame saatma signaali, et oleme kriisist õppinud ning et hakkame toimima erinevalt sellest, kuidas varemalt toimisime. Kui lisada lause „Euroopale on kasu avatud ühiskondadest ja avatud turgudest, kuid neile mõlemaile tuleb kohaldada eeskirju,” oleks see õige, kuigi ehk mitte piisavalt selge. Meil on tarvis eeskirju, et Euroopal oleks võimalik saada kasu avatud ühiskondadest ja avatud turgudest. See tuleb selgelt teatavaks teha, ent see pole alati olnud komisjonil järgitavaks põhimõtteks.

Oma kirjutises – kui ma niiviisi väljenduda tohin – mainite „ootamatut usalduskriisi”. Härra Poul Nyrup Rasmussen on ammu tähelepanu juhtinud sellele, mis juhtuda võib. Härra Schultz on samuti sellest tükk aega rääkinud. Usalduskriis polnud seega nii ootamatu. Ometi arvasid komisjonis osad inimesed, et meil pole midagi reguleerida tarvis, et asi lõpeb hästi, et turg reguleerib kõik. Siiski seda ei juhtunud ning peab tegema peab muutusi.

(Aplaus)

Minu teine argument on selline. On teema, mis ikka veel antud programmi ei kuulu, kuid mis on Euroopa kodanike jaoks väga oluline, nimelt üldsus ja avaliku sektori teenused. Mainin seda konkreetset, sest nüüd on teatud riikides tekkinud kriisi seoses postiteenusega. See pole üksnes Euroopa või komisjoni süü. Siiski võib selle panna teatava hoiaku arvele, nimelt et turg peaks valitsema kõikides sektorites ja peaks olema igas suhtes avatud, andes seega osadele postitalitustele suuremate kasumite omandamiseks motivaatori mujalt, selle asemel, et osutada tarbijaile, üldsusele teenuseid

See viib meid valesse suunda. Kõige vähem oleksin soovinud näha teie programmi lõpus mõtteselget väljajütmist, mis osutab, et võtate antud avaliku sektori teenuste kaitseks sõna ning ütlete, kuidas nendega toimima peaks, nii regionaalselt kui ka kohalikul, ja et turg ei reguleerigi lõppude lõpuks kõike.

Lõpuks sooviksin teie argumente toetada: meil on Ameerika Ühendriikides uus valitsus. Sooviksin paluda, et teie, härra president, volinik ning kõik teised kasutaksid aega ning järgnevat paari nädalat, et antud valitsusega koostööd teha, et kindlustada, et loome Euroopa ja samuti üleilmse sotsiaalse turumajanduse tarbeks tõelise partnerluse. Kasutagem võimalust, mida Ameerika Ühendriikide uus president pakub.

(Aplaus)

Diana Wallis (ALDE). - Proua juhataja, mis puudutab maailma finantskriisi ja komisjoni õigusloomega seotud tööprogrammi, siis teatud mõttes peaks olema viimane meie reageeringuks esimesele. Mõned ehk ütleks, et meil pole mitte üks kriis, vaid mitu: finantskriis muidugi, kuid ka keskkonnakriis, vaadates kliimamuutusele silma, usalduskriis Euroopa vastu lirimaa hääletuse järel ning julgeolekukriis hiljutiste sündmuste järel Gruusias. Kuid, laskmata ehk meiega vastamisi seisvat kuidagi väiksema paista, tuleks meil

tõenäoliselt sõna „kriis” all mõista väljakutseid, nimelt väljakutseid Euroopale tegelikult asi ette võtta ning oma roll täita.

Euroopa on kindlasti maakera kõige paremini varustatud regioon, tänu meie institutsioonidele, mis suudavad tõesti tegeleda antud küsimuste ja väljakutsetega, mis ulatuvad riikide käeulatusest kaugemale, ükskõik mis liikmesriigi mõjuvõimust kaugemale. Eeskätt peaksime reageerima koos tugeva ja kollektiivse reageeringu kaudu, et anda kindlust neile, keda esindame: Euroopa kodanikele.

Las ma toon teile näite. Finantskriisi osas võib käesolev parlament minu arvates õigusega väita, et see on olnud sündmuste käigust ees. Saime tubli ettekujutuse tööst, mida tegime oma parlamendikomisjonis, mis uuris Equitable Life'i kokkuvarisemist. Tegemist oli eesseisva finantskriisi esimese hoiatuslasuga. Käesolev parlament tegi läinud aasta juunis sellest uurimisest lähtuvalt palju soovitusi, mis olid finantsmääruse, seadusandjate vahelise halduslikku koostöö, hüvitusele juurdepääsu –ühesõnaga enamiku finantssektori teemade – kohta, kus meie kodanikud hetkel enim rahustamist vajavad.

Need soovitusel tasuksid tähelepanuga komisjonilt, iseäranis liikmesriikidelt, eriti Suurbritannia valitsuselt, mis pole veel sellele reageerinud ja, mis veelgi olulisem, Equitable Life'i ohvritele kahjusid hüvitanud, kuigi trügis järjekorras Islandi pankadest ette.

Meile vastu vaatavad finants- ja muud väljakutsed nõuavad, et tegutseksime koos solidaarselt, mitte ainult riiklikust proteksionismist lähtuvalt, juhul kui tahame mandrina puudutamata välja tulla. Meie fraktsioon ALDE kavatses reageerida tööprogrammile positiivse ja edumeelse määrusega. Paljud minu kolleegidest esitavad osade punktide kohta üksikasju, kuid eeskätt rõhutame avatud Euroopat, rohelist Euroopat, ettevõtjate Euroopat ning ohutut Euroopat.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Proua juhataja, härra president, finantskriis, aja jooksul ka majanduskriis, avaldavad mõju kogu Euroopale ning seetõttu peame koos kandma vastutust ning tegema koos otsuseid. Kuna kriis puudutab kõiki liikmesriike ning nad peavad rinda pistma neutraliseerimise, aeglustamise ja tagajärgede leevendamise ülesandega, peavad kõik liikmesriigid rakendatavate meetmete üle koos otsustama.

Täna valitseb taoline olukord, kus EL on jaotatud A-Euroopaks: europiirkonna riigid, millele lisandub ainult Suurbritannia, ja B-Euroopaks, mis koosneb uutest liikmesriikidest ühes Rootsi ja Taaniga. See kujutab endast ELi jagunemist, seda enam, et nüüd oleme silmitsi kriisiga. Tegemist on ühe aluspõhimõtte eitamisega, millele Euroopa Ühendus seni rajanenud on: solidaarsuse põhimõte. Niiviisi ei sobi, härra Barroso.

Komisjoni tegevuskava, mis esitati 13 päeva tagasi, ajab segamini põhjapanevad asjad ebaolulistega ning asjadega, mis ehk võisid mingil ajal olulised olla, kuid on oma olulisuse majanduskriisi tõttu minetanud. Käesoleval ajal on majanduskasv ja töötuse ohu suurenemisega võitlemine sada korda olulisemad kui kliimamuutuse küsimused. Rõõmustan, et Euroopa Komisjon peab prioriteediks Euroopa Liidu täiendavat laienemist, see tähendab, Balkani riikide kaasamist. Siinkohal on tegelikult probleem Euroopa antud plahvatusliku regiooni stabiliseerimine, kuna Balkani stabiliseerimine tähendab väiksemaid kulusid Euroopa maksumaksjatele: meie liikmesriikide kodanikele.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Proua juhataja, on tõepoolest Euroopa Komisjoni ülesanne tagada meie kodanikele läbipaistvus, parem teave ja kaitse, nagu härra Barroso õigesti ütles.

Ent on üks valdkond, härra Barroso, kus teie komisjon on olnud selles suhtes iseäranis edutu, nimelt geneetiliselt muundatud organismidele loa väljastamise kord. Antud kord on pälvinud kriitikat igast kandist. See tuleks 4. ja 5. novembril keskkonnaministrite nõukogu järgmisel kohtumisel läbi vaadata. 44 Euroopa regiooni, on ennast geneetilisest muundamisest vabaks kuulutanud. Kuus liikmesriiki on rakendanud Monsanto maisi puhul kaitseklausli. Suure enamuse eurooplaste vastuseisust hoolimata teete te mida, härra Barroso? Te menetlete turulubasid kiirendatult. Te väljastate kinnitusi, järgides alandlikult Euroopa Toiduohutusameti nõu, kelle arvamus rajaneb biotehnoloogia ettevõtete teostatud toksilisusuuringustel.

Euroopa kord on oma praegusel kujul sisuliselt sõel, millest põllumajandusettevõtjate ärihuvid vabalt läbi nõrguda saavad. Inimesed tahavad geneetiliselt muundatud organismide toksilistest mõjudest teada ning need tuleb teatavaks teha. Kas te ise teate, kuivõrd toksilised need on, härra Barroso? Kas Te teate? Mis mõjud on geneetiliselt muundatud organismide toksilisusel rahvatervisele ja keskkonnale? Miks pole nõuet avaldada algandmed, mille uurimuste järeldused tuginevad? Miks ajada läbi uurimustega, mida ettevõtted ise teostavad?

Üldsusel on õigus läbipaistvusele, teabele, arutelule. Need peaks olema geneetiliselt muundatud organismide kinnitamisel komisjoni eesmärkideks. See, mida tahame, härra Barroso, on algandmete avaldamine. Tahame

näha eri arvamusele jäävaid uurimusi, tahame avalikku arutelu ning pikaajalist katsetamist. Tahame teada geneetiliselt muundatud organismide mõju tervisele.

Teie algatus, härra Barroso, luua 27 liikmesriigist pärit šerpa-alltöörühm, et minna mööda eesistumise ajutisest töörühmast ja oma volinikest, kes on antud asjades pädevad, külvab segadust ja selgusetust valdkonnas, kus teie vastutate korra selguse ja usaldusvääruse tagamise eest.

Te tahate ju, et üldsusel Euroopa vastu usaldus oleks, eks, härra Barroso? Tõestage siis seda!

Sylvia-Yvonne Kaufmann (GUE/NGL). – (DE) Proua juhataja, G20 tippkohtumise tulemuseks on madalaimale ühishinimetajale taandamine. Määrus ja läbipaistvus peaksid eeldatavalt ennetama järjekordset finantskriisi. Siiski on otsustamata konkreetseid rakendatavad meetmed. Rahvusvahelisest Valuutafondist (IMF), mis kogu maailmas inimesi oma neoliberaalse struktuurilise kohandamise poliitika tõttu vaesusse ja meeleheitesse paiskas, on saamas kohe üleilmse finantsturu järelevalvaja. Lahkuminekut üleilmse ümberjaotamise süsteemist, mis on peamiselt kriisi eest vastutav, isegi ei üritata. On paradoksaalne, et praeguseks on olnud vaja leida kujuteldamatu summa, 2,5 triljonit eurot, et päästa pankasid kogu maailma. Ent ühegi humanitaarkatastroofi puhul taolist kooskõlastatud tegutsemist ei ole olnud. Sellise rahasummaga oleks saanud me võidelda maailmas sügavaima vaesusega ning päästa kliima.

Mis on tagajärgedeks? Sotsiaalne üleilmne majanduskorraldus peab vabamajandusturu asendama ning Ühinenud Rahvaste Organisatsioon peaks etendama selles juhtrolli. Uus globaalne finantskorraldus peab soodustama sotsiaalseid heolupoliitikaid, peatama vaesumisprotsessi ning tegema edusamme ökoloogiliselt jätkusuutliku majandustegevuse suhtes. Euroopa Liit saab etendada antud uue korralduse kujundamises otsustavat rolli tingimusel, et näitab, et finantskriisist tuleneva majanduslangusega võideldakse edukalt Euroopa ühtse tegutsemise kaudu. Siiski toimib see ainult siis, kui EL esiteks endal korra majja loob.

Härra Barosso, komisjoni president ütles enne: „Erakordsed asjaolud nõuavad erakordseid meetmeid”. Õige, aga tegutsege siis julgelt! Julgege asendada praktiliselt aegunud Euroopa stabiilsuspakt majandus- ja sotsiaalse paktiga, mis kohustab kõiki liikmesriike oma majandus- ja finantspoliitikaid teineteisega koordineerima! Julgege siis näidata lõpuks komisjoni tegelikku hoiakut ning seada tingimusteta sotsiaalne õiglus Euroopa tegevuskava etteotsa! Jällegi ei pälvi sotsiaalsed tahud õigusloome- ja tööprogrammis piisavalt kõrget prioriteetsust. Sotsiaalsurvet mainitakse ainult ebamääraselt, asjana, millele tuleb reageerida majanduslikus avariilukorras. Miks te ei maini konkreetset tõsiseid sotsiaalseid probleeme? Miks te ei ütle täiesti selgesti, et üha laienev rikaste ja vaeste vaheline lõhe pole enam vastuvõetav? Miks te ei ütle täiesti selgesti, et kasumite erastamine ning kadude riigistamine pole enam vastuvõetav? Küsin endalt, millal komisjon, kellele vaatab töötuse, vaesuse ja ebavõrdsuse suhtes vastu drastiline olukord, lõpuks mõistab, et me ei saa jätkata endist viisi, nagu tööprogrammis viidatakse. Neoliberalism on selgelt ja lihtsalt majanduse laostanud ning Euroopas on ammu vaja uusi tuuli.

Paul Marie Coûteaux (IND/DEM). – (FR) Proua juhataja, mind rabab – ning arvan, et ma pole ainuke – vastandus kõige veenvama kaasaegse tõendusmaterjali ning selle vahel, mida käesolevas istungisaalis kuulen, iseäranis nõukogu ja komisjoni liikmeilt, aga ka veendunud Euroopa pooldajaist kolleegidelt. Antud vastandusele vaatamata mõtlen tahes-tahtmata Bütsantsile, Bütsantsi administraatorite joovastavatele ja enesega rahulolevatele lausungitele ajal, kui nende maailm unustuse hõlma vajumas oli.

See, millega siinkohal tegemist on, pole pelgalt kriis, mis on kahtlemata ebapiisav mõiste majanduslanguse kirjeldamiseks, vaid üleilmastumise protsessi aluste kokkuvarisemine, mis jättis 20. sajandile tohutu jälje. Mina ei näe seda krediidikriisina. Tegemist on kredokriisiga. Just meie poliitiline credo on paisatud kriisi ja ma pean paluma teilt julgust tunnistada olukorra tegelikku tõsidust. Mul pole aega loendada kõiki antud credo tõekspidamisi, kuid krediidi liberaliseerimine ja antud laenude kuhjumised on ilmselgelt tagajärg pidemale usule nähtamatusse käesse ning võib-olla isegi edasimineku vältimatusesse.

On enesest mõistetav, et vastuseks on krediidi riiklik reguleerimine. Samamoodi pole lahenduseks vaba kaubandus, vaba kaubanduse kiirenenu levik. Vastupidi, lahenduseks on naasta piiride kaitsmise juurde, nagu meie rahvad seda hästi teavad. Poliitilist võimu ei tohiks usurpeerida taolised pealisehitised nagu need, mis meil on, ning selles suhtes peaks teid Lissaboni lepingu läbikukkumine mõtlema panema. See, mida vaja on, on naasmine tegeliku õiguspärase võimu, nimelt suveräänse riigi juurde.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Proua juhataja, mu daamid ja härrad, finantskriis ja majanduse aeglustumine kriipsutavad alla kesksele rollile, mida liikmesriigid ja seejärel Euroopa Liit peaks etendama sotsiaal-majandusliku heaolu tagamisel, kuid samuti tuleks rõhutada, et poliitika peaks võtma uuesti täielikult

oma juhtimise alla majanduse ning võitlema igal võimalikul moel virtuaalrahandusega, mis ikka veel miljonite inimeste saatusi juhib.

Euroopa majandusele avalduva globaalse aeglustumise mõju vähendamine tööhõive ja majandustegevuse osas peaks tähendama Euroopa sotsiaalmudelil põhineva lähenemise propageerimist. See peaks olema 2009. aasta prioriteet: tööhõive ja sotsiaalne kaitse kasvu nimel. Lõpus tulevad praktilised meetmed Euroopa finantsüsteemi eeskirjade reformimiseks, viimaks, kui pangandus- ja finantsüsteemil on lubatud rüüstata ja pitsitada avalikke riigivarasid ja eraisikuid.

Komisjoni strateegia nende toetamiseks, kes oma töökohtadest ilma jäävad, näib mulle liiga väike, liiga hilinenud, nagu ka tugi väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetele ja uurimistegevusse investeerimisele. Eelkõige märgin, et ühtekuuluvusprogrammide kiirendamine ja rakendamine juhib tähelepanu muudelt vajadustelt kõrvale. Enne usalduse loomist turgude vastu peaks valitsused ja komisjonid uuesti looma kodanike usalduse selle vastu, et need, kes neid valitsevad, on sõltumatud *offshore*-rahandusest.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – (ES) Proua juhataja, ma ei hakka tegelikult rääkima finantskriisi diagnoosist. Oleme kõik ühel meelel, et see algas likviidsuskriisina, mis seejärel muutus maksejõulisuse kriisiks ning millest on saanud lõpuks usalduskriis, mille tulemuseks on krediidipuudus, mis on nüüd kahjustanud reaalmajandust.

Reageering, siin öeldule vastupidiselt, pole olnud ühtne Euroopa reageering. Parima juhtumi stsenaariumi korral on olnud koordineeritud reageering. Võib öelda, et hetkeolukorras midagi enamata teha ei saa. Siiski arvan, et kindlasti saab teha enam.

Mis puudutab finantspäästmisi ja samuti likviidsust ja maksejõulisust, siis on šokeeriv, et kolm institutsiooni abistavad turgusid ja samal ajal annavad laene: nimelt Euroopa Keskpank, Euroopa Investeerimispank ning komisjon ise. Kõik kolm konkureerivad üksteisega kõigi kahjuks.

Mis puudutab reaalmajanduses kriisiga võitlemist, siis Washingtoni tippkohtumisel kuulutati välja eelarvelised parandusmeetmed, kuid ei öeldud, mis need olla võiksid. Osa riike valib maksude vähendamise, kuna aga teised otsustavad puhtaimat Keynesi stiilis avalike kulutuste üldprogrammi kasuks. Meil kulub ära välja selgitada, juhul kui kõiki antud meetmeid ei koordineerita, kas need, mis toimivad, toovad kasu nendele, mis ei tööta. Samuti kulub meil ära kehtestada eeskirjad stabiilsuse ja kasvu pakti kohta.

Rahvusvahelises mõttes vastab tõele, et minu riik Hispaania ja ka Tšehhi ning Madalmaad olid Washingtonis kohal, kuid ei osalenud ettevalmistuskohtumistel, ega ole võimalik tagada, et nad edaspidi osalevad. Sooviksin, et nõukogu ja komisjon mulle ütleks, kuidas nad plaanivad Rahvusvahelise Valuutafondi juhatust reformida ning mida nad plaanivad teha, nii et Finantsstabiilsusfondis oleks esindatud kõik riigid, kes peaks olema.

Lõpetan hoiatusega: parlamendil palutakse koostööd komisjoni kavaga: oleme seda alati teinud. Kui komisjon oleks tähele pannud hoiatusi, mida oleme andnud 1999. aastast saadik korduvates raportites, mida komisjon ja iseäranis härra McCreevy on eiranud, oleks asjad praegu väga teistmoodi.

Robert Goebbels (PSE). – (FR) Proua juhataja, 2009. aasta läheb ajalukku teise suure üleilmse majandussurutise aastana.

Oma 1929. aasta kriisi käsitlevas raamatus kirjutas John Kenneth Galbraith (tsiteerin) „1929. aasta krahhi ainulaadne omapära oli, et halvim jätkas halvenemist“. Kõrge riskitasemega hüpoteekide kriis on vallandanud deflatsioonispiraali, mis mitte ainult ei laasta finantsüsteemi, olles hävitanud üle 60% aktsiate üleilmsest väärtusest.

Likviidsus- ja maksujõulisuse kriis mõjuvad üha enam ka reaalmajandusele. Reaalmajanduse mõiste vastandatuna finantssektorile on huvitav. Ta rõhutab enamike finantsvarade virtuaalset iseloomu. Finantsturgude kokkuvarisemise kiiluvees kogeme suurt riiklike valitsuste taastärkamist. Washingtoni tippkohtumisel pandi kokku muljet avaldav kataloog kiiduväärseid kavatsusi. Tänu tagantjärele tarkuse andele, mis iseloomustab juhte, suuri ja väikseid, kes meid valitsevad, on valmistatud ette jõulised meetmed eesmärgiga hinnata riske nõuetekohaselt ja vältida ülemäärased võimendavaid mõjusid. Järelevalve on muutumas tõhusamaks, uuenduslikkust lämmatamata. „Täpselt nii!“ ütleme meie, oodates samas kohase regulatsioonisüsteemi üksikasju, mis väldiks ülemääraseid riske, ülereguleerimise lõksu langemata.

Riiklike valitsuste naasmist turureguleerijate rolli tuleb tervitada, kuid kahjuks tähendab see tihti omakasupüüdliku rahvusriigi naasmist.

1929. aasta omast avatumas maailmas saab igasugusel siseriiklikul meetmel kiiresti võhm otsa. Majanduslangus nõuab tegutsemist rahvusvahelise solidaarsuse vaimus. Euroopa Liit peab mobiliseerima kõik oma jõud, panema kokku kõik riiklikud eelarvelised ressursid, et investeerida neid prioriteetselt infrastruktuuri kasvu nimel ja ostujõu toetamiseks.

Ametisse astuv president Barack Obama kavatses käivitada majanduse taastamise programmi, mille maksumus võrdub nelja protsendiga Ameerika Ühendriikide SKPst. Liidu 27 liikmesriiki, mis on kollektiivselt vähem võlgu kui Ameerika Ühendriigid, peaks tegema samasuguse jõupingutuse Euroopa ja maailma väljatõmbamiseks finantskriisist, mis ähvardab kõikidele kannatusi tekitada.

Jean Marie Beaupuy (ALDE). – (FR) Proua juhataja, volinik, mu daamid ja härrad, 2009. aastal, nagu kõik teame, on Euroopa valimised. 2009. aastal nimetatakse samuti ametisse uus komisjon. 2009. aastal tuleb muidugi eesistumise muutusi. Ent kõikide antud asjade olulisus on ainult suhteline. Elu läheb edasi ja meie kodanikud ootavad meie institutsioonidelt nende muredele reageerimist, alati tulevikku silmas pidades, taotledes eesmärke pikas perspektiivis ning suutes nende saavutamiseks viivitamatult tegutsemist algatada.

Antud vaimus soovin rõhutada kaht fundamentaalset tegutsemisvaldkonda 2009. aastaks. Esimene, mida iga sõnavõtja maininud on, on finantskriisile reageerimine. Märkasin kindlasti – nagu kõik meist – õlalepatsutusi, mida komisjon ja eesistumine teineteisele jagasid. Söandaksin öelda, volinik, et võime tähistada esimese värava löömist, kuid matš pole läbi.

Selle tulemusena lubatagu mul teha järgmine ettepanek: eesistumine ja komisjon peaks tegutsema hakkama ning taguma, kuni raud on kuum, et kindlustada, et 27 liikmesriiki tuleks välja tõhusate reageeringutega finantskriisile. Nagu aga tihti öeldakse, varjab üks kriisi vältimatult teist; kui me ei taha, et järgmine kriis meid ka üllataks, peab 2009. aasta programm suutma reageerida meile vastu vaatavatele väljakutsetele, nagu president Barroso näis osutavat, et ta suudab.

Nagu minu kolleeg proua Wallis ütles, et sellepärast me teemegi Euroopa demokraatide ja liberaalide liidu fraktsioonis arvukaid ettepanekuid. Osa mu kolleeg võtab antud ettepanekute kohta sõna. Sooviksin rõhutada ühte punktidest, mida pean oluliseks ja millele kavatsen teravalt keskenduda, nimelt vajadusele kindlustada, et 2009. aastal võtab teie komisjon täielikult arvesse struktuurifondid, mis hetkel moodustavad 36% meie eelarvest ja mis võimaldavad meil tegutseda palju tõhusamalt, luua solidaarsust meie regioonide vahel ja võtta kasutusele vahendid, milleta me oma ajastu väljakutseid täita ei suuda.

Viimasena, talve alates, ärme unusta eluasemekriisi. Loodame teie peale, et selles valdkonnas tegutsete, volinik, iseäranis vastusena meie kahele palvele teha uurimusi eluasemeprobleemi kohta.

Mario Borghesio (UEN). – (IT) Proua juhataja, volinik, mu daamid ja härrad, kahjuks on meie poolt vaadates antud kriis tinginud meie mandri pangandusmaastiku ümberstruktureerimise, kuid pole viinud Euroopas avameelselt öeldes rühma tõsiste finantsettevõtete, kes suudaks tõeliselt turgude tulevast raamistikku kavandada. See pole ilmne ega nähtav.

Üks asi aga on kindel: kõik G20 ettekujutatud määrused jäävad lihtsalt sõnadeks, kui maksuparadiisid vääramatuks jäävad. See on suur küsimus, mis on puudu ja mida ei mainita liikmesriikide ametlikel aruteludel; need maksuparadiisid võimaldavad täielikult mööda minna eeskirjadest, mida me tahame paika panna, mida finantsturgudel lubatakse. Kui ta oli senaator, pakkus ametisse astuv president Obama välja karme meetmeid maksuparadiiside vastu ning võiksim endalt täiesti küsida, kas uue presidendina, arvestades finantsniidistikku, millel näivad olevat juhitud liikumised, ja eelkõige valimiste heldet mitmemiljonilist rahastamist, jätkub tal julgust antud küsimuses tegutseda ning veenda mitte ainult Ameerika Ühendriike, vaid ka Euroopat, iseäranis Suurbritanniat.

Arvan, et üldiste põhimõtetede deklaratsioonide asemel peaksime nõudma tõhusate, konkreetsete algatuste vastuvõtmist, mis on tõeliselt suutelised põhjustama majanduse ja tootmise taastumist, nagu on vaja, et ennetada täiendavaid majanduskriise ning pääseda praegust kriisist.

Praegust olukorda arvestades, mida iseloomustab turu üldine ja laialt levinud võlgnevus ning puudulikkust raharinglusest tingitud äge deflatsioon, on absurdne soovitada liikmesriikidele täiendavat võlgnevust, et erakeskpangad tagaks krediidisüsteemile ja tarbijaturule täiendavat likviidsust.

Sooviksin lõpetada ühe tähelepanekuga: mulle näib kindel ja selge, et on võimalus, et kriis viib ettepanekuni luua maailma tasandil majandus- ja lisaks poliitikaorgan; see maailmakord, mida veel mõned kuud tagasi kõik kartsid, kõik vältisid, kuid mida täna näime pidavat vältimatult muutunud, ning seda tuleb tervitada, nagu see kujutaks endast lunastust. Ei üleilmastumisele!

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (DE) Proua juhataja, esiteks sooviksin öelda, et kõik, mida komisjon ja nõukogu on täna „New Green Deal” kohta öelnud üleilmsest finantskriisist lähtuvalt, on minu arvates valed ning et „New Green Deal” väljakuulutamise taga pole veel mingit poliitilist otsusekindlust.

Juba mitu kuud on Euroopa tööstusorganisatsioonid mobiliseerinud Euroopa kliima- ja energiastrateegia vastu. Arengupoliitikaga seoses tehtud volinik Dimasi, volinik Piebalgsi ja härra Micheli ettepanekuid on süstemaatiliselt pehmemaks tehtud, lahjendatud ja edasi lükatud. Seda hoiakut pole mingilgi moel finantskriisist lähtuvalt hüljatud; selle asemel on tööstus hakanud kasutama finantskriisi enamagi surve avaldamiseks süstemaatilise kliima- ja energiapoliitika vastu.

Arvan, et see tõsiasi tuleb praegu kirja panna, kuna tõde pääseb päevavalgele ning edusamme ei tehta, ainult uue poliitika arendamist väites. Kui vaadata lähemalt praegust kolmepoolset menetlust, kliimapoliitika-alaseid läbirääkimisi nõukogu, komisjoni ja parlamendi vahel, näete, et mul on õigus. See on sellepärast, et neid läbirääkimisi ei iseloomusta just ambitsioon, vaid aegunud tööstuspoliitika, millest keegi miskit kuulda ei taha, või nii vähemalt meile öeldakse.

Komisjoni president, härra Barroso ja tööstuse volinik härra Verheugen vastutavad minu arvates selle eest. Pooldan seda, et see parlament lõpuks otsustaks näidata oma tuge nendele inimestele nagu härra Dimas ja härra Michel, kes on tegelikult jätkusuutlike strateegiate poolt. Hetkel on vaja siirust.

Härra Steiner UNEPist (ÜRO Keskkonnaprogramm) esitas väga hea kava üle-eelmisel nädalal Londonis. Hakkame tegutsema ning lõpetame mõttetühjade sõnavõtude tegemise, nagu see oli arutelu esimeses osas. Järgmise paari nädala jooksul on meil võimalus viia kolmepoolne menetlus lõpule ning siis saame hinnata, kas komisjon ja nõukogu on täna lihtsalt teeselnud või on neil tõsi taga.

Esko Seppänen (GUE/NGL). – (FI) Proua juhataja, volinik, maailm kannatab nn hullurahatõve käes. Tegemist on ameerika haigusega, mille on põhjustanud odav lahtine raha. Kinnisvara väärtus harmoneerus, kui investorid olid kollektiivselt börsil purjus ning kinnisvara ümber kiimas. Tuletisinstrumentide ja vahetuslepingute kaudu läbi börside levides sai haigusest pandeemia. Nüüd on käes kassiahastus.

Ameerika Ühendriigid on kapitalismi isamaa, kus raha on emakeel ja võimu teostab turu diktatuur. Valitsus valvab kõige järele ning reeglite kirjutajana on muutunud saatana võrdkujuks: pole õigustõkkeid ega eetilisi piiranguid hullu rahakire suhtes. Seal oli neil majandusajaloo kolossaalseim kasvubuum, mis kujutas endast säästmata tarbimist, ning Ameerika Ühendriikidest on saanud maailma suurim võlgnik.

Siis tabas Hiina sündroomi taolist reaktorit, mida Wall Street endast kujutab, kokkuvarisemine ning süsteem oli äkki täis toksilisi tagatise ning radioaktiivset võlga. Nad teevad otsa peale haigetele pankadele, keda on tabanud spekulatsioonide liialdused. Kui kunagi spekulandi kasumid erastati, siis nüüd kahjusid sotsialiseeritakse ning eravõlg asendatakse riigivõlga. Turud on vabad ning midagi ja mitte keegi ei kaitsnud kapitalismi, raha totalitarismi tema enda eest. Investeeringuspangad olid nagu tirtsuparv avamaal.

Turgudel kaubeldava vääringu väärtus on 125 korda suurem raha enese praktilisest väärtusest. Enamik lahtisest rahast on virtuaalne imelik raha, mis nüüd naaseb pankade bilanssi hulga mahakandmistena. See kujutab ohtu krediidisurutisele: on oht, et võlg ja pangakriis muutuvad kõikehõlmavaks majanduskriisiks, mis väljendub näljas, töötuses ja kehvast sotsiaalses tervises. Teame, kes on süüdlased: ohvrite arv pole veel selgunud.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Proua juhataja, sooviksin volinikule öelda, et praegu ja tulevases tööprogrammis hakkab ta finantskriisiga võitlema. Antud kriis on tabanud erinevaid riike Euroopas erinevalt, kuid üks asi on kindel: kõigi riikide rahandusasutused on ühel või teisel moel olnud ohtlikke USA hüpoteegivõlgasid, mis põhinevad riskilaenuudel. Kas teate, mil määral eurooplased on olnud taolisi instrumente nagu hajutatud tagatisega võlakohustused, mida neile on esitatud kui Ameerika reitinguettevõtete poolt teatud reitingu saanuid, ent mis pärast nende lõhkiminemise järgset uurimist osutuvad ohtlikeks võlakirjadeks? Need osutusid kahtlasteks projektideks. Mulle näib, et nende agentuuride võlgade kvaliteeti oli massiliselt valesti esitletud, et nii suurt kogust saaks nii kergesti müüa.

Sooviksin teada, kas komisjon on juba tutvunud antud instrumentide müümisel moonutatud väiteid puudutavate tõsiasjadega, ja kui on, siis millisel määral arvatakse need olevat valesti esitletud? Kui see tõele vastab, sooviksin samuti teada, kas komisjon arvab, et on seaduses mingit tagasinõuet reitinguagentuuride kohta nende jaoks, kes on nende hooletuse või millegi veelgi hullemat tõttu kannatanud, sest praeguses etapis on need kogu meie rahandusstruktuuri rünnanud.

Andreas M $\ddot{u}$ lzer (NI). – (DE) Proua juhataja, Euroopa Liidu rahvastik on suurenemas ja usaldusv $\ddot{a}$ rsus kasvamas, sest riigid ja avalikkus otsivad kaitset Euroopa Liidu seinte taga, lootes, et need on piisavalt tugevad, v $\ddot{o}$ itlemaks rahandus- ja majanduskriisiga.

Siseturu suuruse ja euro t $\ddot{o}$ ttu on liidul kahtlemata kriisi $\ddot{u}$ letamiseks parem v $\ddot{o}$ imalus. Ent liidul on samuti kohustusi ning peab t $\ddot{a}$ itma oma kohustusi valitsejate ning kodanike ees, kaitstes neid ohjeldamatu omakasup $\ddot{u}$ idlikkuse ja $\ddot{u}$ leilmastumise tagaj $\ddot{a}$ rgede eest. Reageering kriisile ei tohi koosneda ainult paljude miljardite eurode v $\ddot{a}$ artuses laenudest autot $\ddot{o}$ tusele. Samuti tuleb toetada v $\ddot{a}$ ikesi ja keskmise suurusega ettev $\ddot{o}$ tteid, mis on l $\ddot{o}$ ppude l $\ddot{o}$ puks suurimad t $\ddot{o}$ oandjad. Mitte mingil juhul ei tohi m $\ddot{a}$ arata Euroopa t $\ddot{o}$ ij $\ddot{o}$ udu t $\ddot{o}$ tusele kolmandatest riikidest p $\ddot{a}$ rit nn sinise kaardiga, soosides oskust $\ddot{o}$ ij $\ddot{o}$ u lainet.

Seega on Euroopa Liidul vastutus tagada, et selle kodanikud ei $\ddot{a}$ rkaks varsti $\ddot{u}$ les Euroopas ilma oma riigi viimase varanatukseta ehk massimmigratsiooni Euroopas.

Giles Chichester (PPE-DE). – Proua juhataja, asjad juhtuvad harva sobival ajal ja igasugune kriis on olemuselt ebamugav. Meiega praegu silmitsi seisev finants- ja majanduskriis pole iseenesest teretulnud, kuid on saanud samuti parlamendi viimastel kuudel ning komisjoni viimasel aastal, kui k $\ddot{o}$ ik meist tavaliselt ehk m $\ddot{o}$ tlevad j $\ddot{a}$ rgmistele valimistele ja uutele ametisse nimetamistele.

Komisjoni t $\ddot{o}$ oprogrammil on peaaegu n- $\ddot{o}$ tavap $\ddot{a}$ rase toimetamise taolise ettev $\ddot{o}$ tmise ilme, kuid olukord n $\ddot{o}$ uab uusi m $\ddot{o}$ tteid selle kohta, kuidas ennetada seda, mis $\ddot{a}$ hvardab olla s $\ddot{u}$ gav majanduslangus. Euroopale kujutab see suurt v $\ddot{a}$ ljakutset, sest enamik eelarvepoliitika meetmetest tuleb rakendada riiklikul tasandil, kuid ELil on koordineerimisel $\ddot{u}$ lioluline roll. Meie ees seisvate v $\ddot{a}$ ljakutsete suurus teeb selle ise $\ddot{a}$ ranis oluliseks.

Energia valdkondades on meil $\ddot{u}$ sna hea ettekujutus tegemist vajavatest asjadest, kuid enamik neist on j $\ddot{a}$ rgmisest paarist aastast tublisti pikemas ajagraafikus, seega v $\ddot{o}$ ib olla ainsaks valdkonnaks, kus kiiresti meetmeid rakendada saab – millest oleks kasu – energiat $\ddot{o}$ hususe meetmed. Konkreetselt on kaheks olukorra parandamise mooduseks hoonete energiat $\ddot{o}$ hususe t $\ddot{a}$ iustustele madalama k $\ddot{a}$ ibemaksu lubamine ning teavituskampaania k $\ddot{a}$ ivitamine inimeste k $\ddot{a}$ itumises muutumise soodustamiseks.

Sellele lisaks n $\ddot{a}$ ib mulle, et ei tule paremat aega $\ddot{u}$ he ELi kuulsa tarkade r $\ddot{u}$ hma asutamiseks – ning antud juhul teen ettepaneku, et tegemist peaks olema tarkade meeste ja naistega, et m $\ddot{o}$ elda v $\ddot{a}$ ljakutse $\ddot{u}$ le, mis meile vastu vaatab, ning leida lisaks l $\ddot{u}$ hiajalisele abin $\ddot{o}$ ule, milleks on raha pildumine maksusoodustustele, originaalseid lahendusi. Loodan, et n $\ddot{o}$ ukogu ja komisjon annavad antud ideele soodsa tuule.

Poul Nyrup Rasmussen (PSE). – Proua juhataja, oleme praegu selles m $\ddot{o}$ ttes n $\ddot{o}$ iaringis, et kui majandus muutub negatiivseks, kasvavad finantsasutuste kahjumid bilansis, mis t $\ddot{a}$ hendab, et pankadevahelise turu pinged kasvavad, mis p $\ddot{o}$ hjustab omakorda t $\ddot{a}$ iendavaid krediidiipiiranguid, mis p $\ddot{o}$ hjustab edasist negatiivset kasvu. Inimesed ei saa aru, kuidas saame kasutada maksumaksjate raha, et p $\ddot{a}$ asta panku ja ei kasuta maksumaksjate raha, et luua juurde t $\ddot{o}$ okohti. Seet $\ddot{o}$ ttu keskendun t $\ddot{a}$ na sellele, kuidas antud krediidikriisi $\ddot{u}$ mber hinnata, kuid samuti, esimese ja k $\ddot{o}$ ige olulisema asjana, surutisele, mille keskel me oleme.

Ma leian, et on oht, et j $\ddot{a}$ rgmisel aastal on meil Euroopa Liidus -1% negatiivne kasv, mitte ainult -0,3% vaid -1%. Kui me arvestame selle perspektiiviga, mis ei ole ebat $\ddot{o}$ en $\ddot{a}$ oline, siis on meie eesm $\ddot{a}$ rk ja kohustus seda surutist v $\ddot{a}$ ltida. Miinus $\ddot{u}$ ks protsenti j $\ddot{a}$ rgmisel aastal on stabiilsuse ja kasvu pakti alusel rohkem kui -3%. Minu jutu m $\ddot{o}$ te on see, et me ei saa mitte midagi tehes stabiilsuse ja kasvu pakti p $\ddot{a}$ asta. Olukord muutub halvemaks, kui me ei tee midagi.

Niisiis, mida me siis saame $\ddot{a}$ ra teha? Tean, et see pole lihtne. Tean, et valitsuste vahel on erimeelsusi, kuid arvan, et komisjonil on kohustus $\ddot{u}$ ritada tuua k $\ddot{o}$ ik valitsused kokku, et $\ddot{u}$ ks lihtne t $\ddot{o}$ o saaks tehtud. Tean, et $\ddot{u}$ tlete Berliinis koordineerimisele „ei ait $\ddot{a}$ h”, sest see t $\ddot{a}$ hendab, et Saksa valitsus teeb teiste valitsuste heaks t $\ddot{a}$ iendavaid kulutusi. Kallid s $\ddot{o}$ brad Berliinis, arvan, et te ei pea seda tegema. Saame seda teha koos nii, et $\ddot{u}$ ks valitsus ei pea teiste valitsuste jaoks t $\ddot{a}$ iendavaid kulutusi tegema. See t $\ddot{a}$ hendab arusaamist, et investeerides samal ajahetkel, tekib teile m $\ddot{o}$ ne j $\ddot{a}$ rgmise aasta p $\ddot{a}$ rast lisav $\ddot{a}$ rtus.

Rahvusvaheline Valuutafond (IMF) viis l $\ddot{a}$ bi $\ddot{u}$ he lihtsa arvutuse. Kujutage ette, et k $\ddot{o}$ ik G20 riigid investeerivad t $\ddot{o}$ okohtade loomisse oma SKTst ainult 1% rohkem. Kui nad teevad seda samaaegselt, siis lisandub t $\ddot{a}$ iendavalt tasuta $\ddot{u}$ ks protsent. Seega, r $\ddot{a}$ igin sellest, et k $\ddot{o}$ ik Euroopa valitsused saavad hakkama, juhul kui nad tegutsevad koos. Kui iga Euroopa valitsus investeeriks 1% oma SKTst langusega v $\ddot{o}$ itlemiseks, teeks seda intelligentselt ja teeks seda sotsiaalselt rohkema arvu ja paremate t $\ddot{o}$ okohtade nimel, hoolitsedes k $\ddot{o}$ ige haavatavamate gruppide eest, siis tekib neil tasuta lisaprosent.

Seetõttu pean pöörduma palvega komisjoni, asepresidendi Wallströmi poole, paludes teil esitada üks lihtne stsenaarium, mis demonstreeriks, mis juhtuks, kui kõik meie suured valitsused teeksid seda, mida ma praegu ütlen, näidates, et neil kõigil oleks parem, mitte ainult töökohtade seisukohast, vaid see oleks parem ka riigieelarvele ning stabiilsuse ja kasvu paktile. See on lihtne toiming. Kui teil puuduvad vahendid, siis minul on need olemas. Ma annaksin teile hea meelega nõu, kuidas seda teha.

(Aplaus)

ISTUNGIT JUHATAB: Mechtild ROTHE

asepresident

Andrew Duff (ALDE). - Proua juhataja, kriis avaldab vapustavat mõju euro tulevikule. Taani ja Rootsi peaksid saama liikmeteks, enne kui nad seda eeldasid, ja ka Suurbritannias peaks arutelu algama.

1997. aastal kehtestas härra Brown viis kuulat n-ö testi, mida me peaksime läbi viima, enne kui saaksime otsustada, kas naelsterling saaks vahetuda ühisraha vastu. Äkitselt on selle kriisi keskel kõik viis nõuet täidetud. Nael on langenud konkurentsivõimelisele vahetuskursi tasemele, tööturud on paindlikud, Londoni kesklinn, mis kunagi oli nii uhke, riskib praegu sellega, et see lükatakse kõrvale eurotsooni suurema järelvalve ja määrusega ning Suurbritannia ja eurotsooni majandustsükliid on nüüd täielikus sünkroonis, ajal kui meie majanduslangus samaaegselt süveneb.

Härra Browni hästi varjatud ilmumine Pariisi Eurogrupi tippkohtumisele oli eesistujariigi Prantsusmaa märkimisväärne saavutus. Palun, et härra Brown muudaks nüüd Ühendkuningriigis arutelu lähtekohti. Kui ta ei suuda seda teha, siis jääb nael lõpmatuseni lauatennise pallile sarnaseks, põrgates kontrollimatul viisil suurte jalgpallide ehk euro ja dollari vahel.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Slovaki Euroopa Parlamendi liikmena hindan väga, et Slovakkia sai eurotsooni üheks osaks. Meil on selget tõestusmaterjali, et kogenud majandusteadlaste ennustused ja visioonid ei lähe alati täide. Kuusteist aastat tagasi hülgasid Euroopa prognoosijad ja majandusteadlased idee iseseisvast elujõulisest Slovakkia vabariigist. Majandusnäitajate lõikes on Slovakkia kaheteistkümne uue liikmesriigi seas praegu juhtpositsioonil.

Soovitan Euroopa Komisjonil keskenduda otse kodanikele ja nende vajadustele, selle asemel, et toota prioriteetide määramiseks majanduslikult kasutuid prognoose. Pean siinkohal peamiselt silmas tervishoidu ja kõrgetasemelisi sotsiaalingimusi, et saavutada rahuldav elatustase. Majandusliku stressi ja sotsiaalse surve ajal ei tohi me unustada inimeste tervist.

Inimeste vaba liikumist Euroopas ei toetata juurdepääsuga tervishoiule, eriti ennetamisvaldkonnas. Teine valdkond on vajadus tagada riigiülese patsiendi hoolekande rakendamine. Tervise juures liit ei saa eksisteerida tervete kodaniketa.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE-DE). – (ES) Proua juhataja, on selge, et komisjoni 2009. aasta töökava välispoliitika valdkonnas, nagu ka teistes valdkondades, ei ole rahvusvahelisest finantskriisist eraldatav, nagu komisjoni president härra Barroso meile ütles.

Selle juurde jäädes saame aru, et õige on toetada Bretton Woodsi institutsioonide reformimist, julgustada Maaailma Kaubandusorganisatsiooni läbirääkimisi ja jälgida põhjalikult Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni süsteemi ja institutsioonide reformimist, mis algab veebruaris.

Samuti on selge, proua juhataja, et me peame looma Ameerika Ühendriikides võimule tuleva administratsiooniga uued suhted. Riigiga, kellega me nõustume mitmetes küsimustes, kuid oleme lahkarvamusel mitmes teises küsimuses, nagu näiteks surmanuhtlus, Rahvusvaheline Kriminaalkohus ja Kyoto protokoll. Peame järgmise Kopenhaageni tippkohtumiseks leppima kokku seisukohtades, eksterritoriaalsete mõjudega seaduste küsimuses ja muudes aspektides.

Oluline on kokku leppida ka seisukohtades Kesk-Aasia küsimustega: Iraani tuumakriis; teadaanne, et Iraagist lahkutakse rahulikult ja vastutustundlikult; Ameerika Ühendriikide administratsiooni soov, et Afganistaanis kasvaks Lääne kohalolek. Peame ka analüüsima, kuidas lahendada Lähis-Ida läbirääkimiste nurjumist.

Rääkides Ameerika mandrist, proua juhataja, on oluline toetada komisjoni püüdlusi – eriti volinikku Benita Ferrerot – lõpetada Kesk-Ameerikaga assotsiatsioonilepingud, samuti läbirääkimistes Andide Ühendusega uue suuna tarvitusele võtmist.

Lisaks strateegilise assotsiatsiooni edendamisele, mille üle Euroopa Komisjon Brasiilia ja Mehhikoga läbirääkimisi alustas, võib see protsess moodustada lähenemise, mille võiks kasutusele võtta Mercosuri kokkuleppe läbirääkimistel, mis on liiga kaua veninud.

Meie mandril, proua juhataja, peame assotsiatsioonilepingut Venemaaga edasi arendama, kuid ainult lähtuvalt rahvusvahelise õiguse austamisest. Selles kontekstis peame selgelt rõhutama piiride ja inimõiguste austamist, arendama naabruskonna poliitikat ja üheaegselt propageerima nii assotsiatsiooni kui ka stabiliseerimise lepinguid.

Nagu komisjoni president kinnitas, on selge, et me saame olukorraga Aafrikas palju ära teha. Proua juhataja, minu arvates on väga oluline, et pärast reformimist (Lissaboni lepinguga) ja laienemisprotsesside lõpuleviimist, võtaks Euroopa Liit kasutusele või pigem jätkaks tavalise geograafilise staatusega, võttes arvesse asjaolu, et tänase päeva ja 2050. aasta vahelisel ajal tarbivad Hiina ja India 50% maailma sisemajanduse kogutoodangust, nii nagu juhtus ka 1800. aasta paiku.

Seetõttu, proua juhataja, vajame eelnevat planeerimist ja teile, proua asepresident, ütlen, et meie poliitiline fraktsioon toetab komisjoni sellealast tööd.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Proua juhataja, rääkides G20st, arvan, et Euroopa Liit läks sellele tippkohtumisele heade kavatsustega. Aga kui lugeda tippkohtumise kokkuvõtteid, siis tunduvad need mõnevõrra hambutud olevat. Kuidas me tegeleme reitinguagentuuride, riskifondide ja maksuparadiiside küsimustega? Häid kavatsusi on palju, aga kui me toetume täielikult eneseregulatsioonile ja käitumiskoodeksitele, siis meid ei saada edu. Olgem realistlikud ja ambitsioonikad.

Mis puudutab Euroopa Liidu esindatust, siis oli pilt ausalt öeldes vähem muljetavaldav. Peame edusamme tegema! Seda peavad tunnustama suured liikmesriigid, kuid ka väiksed, kust vahel IMFi (Rahvusvaheline Valuutafond) juhid tulevad, kes ei soovi neid positsioone ära anda. Iga riik peab oma rolli mängima, et me saaksime Euroopa Liidu tuleviku representatsiooni parandada.

Reaalmajandusest rääkides kuulsin, mida president Barroso ütles, ja ma olin üpris üllatunud. Ta leiab, et kui komisjon praktiseerib oma algatusõigust, siis see tähendab, et tegeletakse populismiga. Sellisel juhul kutsun komisjoni üles võtma vastu ettepanekuid, mida tegi minu kolleeg Poul Nyrup Rasmussen, kuigi nad võivad seetõttu tunduda populistidena. Tõsiasi on see, et kui me ei võta reaalmajanduse vallas midagi ette, siis kogeme samasugust krahhi ja võtame kasutusele samasuguse strateegia, mille lirimaa on kasutusele võtnud, et oma pangandussektorit päästa, milleks on „igauks enda eest” strateegia, mis üleilmse kriisi ajal ei saa üleilmses majanduses edukas olla.

See oleks riigi rahade raiskamine ja ei aitaks mitte kuidagi Euroopa Liidul jõuda järele Ameerika Ühendriikidega, kes on juba laiaulatusliku taastamisplaani välja töötanud.

Peame mõtlema euroopalikult, peame mõtlema üleilmselt ja meie riiklikud tegevused peavad olema kooskõlastatud eesmärgiga, et komisjon võtaks vastu algatusi. Seda me komisjoni 26. novembri teatisest ootamegi. Ootame ambitsioonikat Euroopa taastusplaani.

Lena Ek (ALDE). – Proua juhataja, kriis ei peaks olema ainult aeg tegutsemiseks vaid ka analüüsimiseks. Kliimapaketi koostamine ei päästa mitte ainult kliimat – päästes meid katastroofidest ja epideemiatest ja ennetades kulusid – vaid see on ka parim ettevalmistus tulevikuks. Languse ajal peame valmistuma järgneva ajaks ja uuteks turgudeks. Minu arvates on täna oht raisata head raha halbadeks tegevusteks.

Kui me sellest üle saame, siis kas tõesti tahavad tarbijad osta mahukat suure kütusetarbimisega autot või tahavad nad väikest ja nutikat autot? Mäletan oma õpingute ajast ühte professorit, kes ütles: „Kui kahtled, siis jäta”. See, mida me tegelikult vajame, on investeringuteks uus roheline lepe, innovatsiooniuringud ja energianutikas tehnoloogia, sealhulgas autodes. Vajame rohelist uut lepet uute töökohtade jaoks ja uut rikkust jätkusuutlikul viisil.

ALDE fraktsioon teeb tööd avatud rohelise turvalise ja ettevõtliku Euroopa nimel, ja need on valdkonnad, kus toetame komisjoni töökava.

Manfred Weber (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, proua asepresident, täna tahaksin rääkida sisejulgeolekust ja töökavast. Samas, enne kui me seda teeme, mainin veel ühte probleemi. Me räägime kogu aeg pankadest. Mõni nädal tagasi andis minu piirkonnas üks suur 2000 töötajaga ettevõtte sisse pankrotiavalduse ja töötajaid ähvardab laostumine, sest pangad piiravad krediidi andmist. See näitab, et kriis avaldab muutuvatel viisidel juba reaalmajandusele mõju ja seetõttu teen komisjonile ettepaneku analüüsida ühte reageeringut ja uurida

toetuste seadust, mille me nüüd vähemalt pankadega seoses kõrvale heidame ja millel pole äkitselt enam mõju ning mida me nüüd praegusest kriisist lähtudes muudame. Sellisel viisil saame aidata ka keskmises suurusega ettevõtteid.

Samas puudutab minu peamine teema komisjoni töökava ja sisejulgeolekut. Programmi luges pettusin, sest lisaks majandusküsimustele eksisteerib ka teisi suuri väljakutseid. Näen, et Schengeni infosüsteemiga (SIS) on suurt edu saavutatud. Šveits on nüüd liitumas ja isegi enne liitumist on see teatanud märkimisväärsetest edusammudest tänu SISile juurdepääsule. Samas tundub, et programm ei selgita, kuidas komisjon SIS II-e käivitada soovib. See hilineb järjest mitu kuud ja arengut ei toimu.

Me ei tee edusamme ka teises valdkonnas, mis seoses politsei koostööga äärmiselt oluline on, nimelt võitlus organiseeritud kuritegevuse vastu ja praktiline koostöö politseiorganisatsioonide vahel. Meil puudub selge juriidiline raamistik. Kahjuks pole ma midagi ka 2009. aasta töökavast selle teema kohta leidnud. Soovin, et sellesse valdkonda panustataks rohkem.

Kolmandaks, migratsiooni, migratsioonivõrgustikku, immigratsiooni ja sinist kaarti, mille üle me homme arutleme, on programmis kirjeldatud. Avalikkus läheks immigratsiooni suhtes kaasa kasvava avatusega, juhul kui me teeme neile hästi selgeks, et me võitleme ebaseadusliku immigratsiooni vastu ja me ka lõpetame selle ebaseadusliku immigratsiooni. See on üks vastastikustest seostest, mida me ei saa kahe silma vahele jätta.

Jan Andersson (PSE). – (SV) Proua juhataja, volinik. On hea, et meil on ühisarutelu majanduskriisi, reaalmajanduse languse ja komisjoni töökava üle. Need teemad käivad käsikäes. Samuti on hea, et komisjon pakub välja kooskõlastatud püüdlusi. Samas ei peegeldu see minu arvates programmis nii selgesti.

Nõukogust on olnud kuulda, et me peaksime piirama keskkonnaalaseid investeeringuid ja oma ambitsioone seoses keskkonnaga. Ma ei nõustu sellega absoluutselt! Samuti ei jaga ma vaadet, mida mitmed teised väitnud on, nimelt, et me peaksime sotsiaalvaldkonnas kulutusi piirama. Tegelikult peaksime käituma hoopis vastupidi. Mida me vajame, on investeeringud uurimis- ja arendustegevusse, uus keskkonnaalane tehnoloogia ja uus infrastruktuur, mis on palju keskkonnasõbralikum, kui meie tänane infrastruktuur. Peame koolitama tööjõudu ja tagama, et noored saaksid õige koolituse, et me säilitaksime oma konkurentsivõime, kuid tugevdaksime ka tulevikuks indiviide.

Kui ma pöoran siis oma pilgu töökavale ja vaatan sotsiaalvaldkonda, siis näen, et see pole komisjon, kes on sotsiaalvaldkonda esmatahtsaks nimetanud. Lubage mul tuua kaks näidet. Oleme härra Rasmusseni kuulanud ja arvan nüüd, et ka meid, sotsiaalvaldkonnas tuleks kuulata. Raport, mille eest ma vastutasin, käsitles ELi tööturul võrdset kohtlemist ja õigust töövõitlusalasele tegevusele võrdse kohtlemise nimel. Komisjon peab sellele nüüd ELi tööturule suunatud võrdse kohtlemise konkreetsete meetmetega vastama, muutes töötajate lähetamise direktiivi, seda sotsiaalse protokoll viisidega. See on esimene küsimus. Teine küsimus on: mis toimub töökeskkonna valdkonnas, kus me näeme õnnetuste arvu tõusu igal pool Euroopas, vähemalt teatud liikmesriikides, sest see teema pole meie jaoks esmatahtis. See on samuti midagi sellist, millele komisjon reageerima peab, selleks et me seoksime omavahel pikaajalise jätkusuutliku arengu, milleks on majanduslik, keskkonnasõbralik ja sotsiaalne areng.

Malcolm Harbour (PPE-DE). – Proua juhataja, räägin siseturukomisjoni seisukohast sellest, mis reaalmajanduses toimub. Küllastasin kaks nädalat tagasi mõningaid väikeettevõtteid, edukaid ettevõtteid, kes varustavad lennu-, auto- ja energiatööstust.

Nende probleemiks on see, et neil on palju oskuslikke töötajaid, kuid tellimusi on vähemaks jäänud ja mõningates kohtades pole neid üldse. Nemad on inimesed, kelle peale peame mõtlema, sest kui nemad pole pärast langust enam seal, kui neid oskusi pole enam, siis oleme tõsistes raskustes. Need on ettevõtted, kes peaksid investeerima uutesse toodetesse, uutesse teenustesse, arendama ja koolitama olemasolevat personali.

Seega ütlen komisjonile, et väikesed ettevõtted on tulevikus töökohtade taasloomise mootorid. Praegu on läbi minemas väikeettevõttealgatus „Small Business Act”. Selle kohaldamine on tõenäoliselt kirjas mingisuguses üpris pikas ja tüütus dokumendis, kuid kindlasti teie, komisjon, peaksite analüüsima tõelisi prioriteete, lisades mõningaid asju, millega oleme tööd teinud ja mis on tõesti reaalmajandusele abiks. Need on teie prioriteetid. Ma ei tunne, et praegune tegevus oleks üldse mingisugune reaktsioon kriisile.

Siin alguses on mõned ilusad sõnad, kuid ma ei näe, et programm oleks muutunud. Nii et minu sõnum teile, proua Wallström, ja loodan, et edastate selle president Barrosale, on see, et see pole piisavalt hea. Ja meil on vaja tõelist tegevust asjade suhtes, mis avaldavad töökohtadele tõelist mõju nii praegu kui ka tulevikus.

Loomulikult, teised inimesed, kes saavad meid aidata, on need avalikud investorid, inimesed, kes hoiavad töös projekte ja konstruktsiooni, jätkusuutlikku ehitamist, ostavad rohelisemaid sõidukeid ja investeerivad järgmisse telekomivõrgu põlvkonda.

Ma lõpetan selle olulise teema juures. Järgmisel nädalal on nõukogul (ja mul on kahju, et minister ei viibi enam siin) võimalus allkirjastada ühine seisukoht telekomipaketi asjus, mis rajab teed investeringutele.

Kuulsime, et mõned volinikud pole sellest nii vaimustatud. Loodan, et ütlete neile, et see on Euroopa tuleviku jaoks vajalik ja selle paketi kiidab nõukogu heaks järgmisel reedel.

Ieke van den Burg (PSE). – (NL) Proua juhataja, tahaksin teha eelmärkuse. Nagu paljud inimesed on öelnud, on tõsi, et Euroopa peaks maailma arenil suuremat rolli mängima, kuid Euroopa peaks palju rohkem rääkima ka ühel häälel, selle asemel, et olla, nagu praegu on, killustunud. Suured liikmesriigid peavad kohanema ja tunnistama, et peame nüüd näitama üles ühtset Euroopa rinnet. Lõppude lõpuks, finantsturgude korraldamine, uuestikorraldamine, monitooringu ja parandamise olulisuse aluseks polnud ei Gordon Brown ega ka Nicholas Sarkozy, vaid Euroopa institutsioonid. Meie, Euroopas peaksime nüüd kaitsma seda, mis aluseks on võetud.

Lisaks finantsturu päevakorrale peaks kogu tähelepanu nüüd keskenduma majanduskriisile, millega me silmitsi seisame. Kõik häirekellad helisevad. Ka siinkohal, kuigi peaksime käituma rahvusvaheliselt, peaksime meie siin Euroopas käituma euroopalikumalt sellistena, kellel on Euroopa päästmise kava. See ei peaks lihtsalt olema sama tavapärase käitumine. Me tahaksime näha tõelist 180 kraadist pööret. Bruegheli majandusteadlased on oma usu kaotanud ja pooldavad nüüd suuremat kulutamist. Reserv peaks muutuma mõtlemist provotseerivaks poliitikaks. Minu arvates on nende esitatud üks protsendipunkt kaugeltki liiga vähe ja me ei saavuta seda nende esitatud käibemaksu 1% alandamisega, sest langusarvud on palju suuremad. Hollandis näiteks seisab ehitustööstus silmitsi 20% langusega. Seega arvan, et peaksime rakendama seal madalat käibemaksu, tagamaks, et Euroopa kinnisvaraturg saab positiivse stiimuli osaliseks.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Proua juhataja, volinik, Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni regionaalpoliitika koordinaatorina soovin jõuda lahendusteni väga ennatlikul viisil. Euroopa peaks nüüd tõesti tegevuskavaga lagedale tulema. Selles suhtes toetan härra Barroso seisukohta.

Investeeringud struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide kaudu – Euroopalt 60 miljardit eurot aastas, mis kahekordistub liikmesriikide abiga 120 miljardi euron – võimaldab suuremat aktiivsust, paindlikkust ja kiiruse kogumist. See puudutab spetsiifilisi investeeringuid nii Lissaboni strateegia kaudu, seoses teadmistega, kui ka Göteborgi strateegia kaudu, seoses energia ja ökoloogiaga.

See puudutab loomulikult ka töökohti. See tähendab nende inimeste ümberõpet, kes on oma töö kaotanud ning ei leia uues majanduses oma teed. Ainult sellise suhtumisega ja inimestega, kellel on piisav kvalifikatsioon, saame meie pärast kriisi jälle tulevikku vaadata.

Praegust programmi on vaja täpsustada mitmes valdkonnas. Näiteks 2007–2013. aasta õigusnormid võiksid paindlikumaks muutuda. Rahasummasid saab liikmesriikide tegevusprogrammide siseselt üle kanda. Veel eraldamata summasid, ja need on üpris suured, saab kiiremini ära kulutada. Saame parlamendi vastuvõetud seisukoha, nimelt kasutada summasid, mida pole praeguse perioodi jooksul n+1, n+2 ja n+3 reeglite alusel eraldatud, nagu ka võimalikke eelmisest perioodist üle jäänud summasid, teisendada tegevuseks.

Soovime, et Euroopa Komisjon, ja tean, et proua Hübner tegeleb sellega, koostaks muudatuste paketi, mis demonstreeriks avalikkusele meie dünaamilisust enne järgmise aasta valimisi. Ootame innukalt neid ettepanekuid ja kutsume teid üles kiirelt reageerima. Soovin komisjonile õnne praeguste saavutuste eest, kuid tulevikus on vaja veel rohkem pingutada ja parlament on seda valmis tegema.

Enrique Barón Crespo (PSE). – (ES) Proua juhataja, volinikud, daamid ja härrad, G20 tippkohtumine määratles endale väga ambitsioonika agenda, mille eesmärk on lihtsalt tagada, et rahandusalane üleilmastumine allub reeglitele. Euroopa puhul tähendab see oma kogemustest õppimist ja kapitalismi õppetundide ära kasutamist, sest tegemist on internetipõhise süsteemiga, kus reegliteta ja liiga suure ahnusega on võimalik kaotada kõik.

Et populismile mitte järele anda, tõstatas komisjoni president teatavad probleemid, kuid on asju, mida on võimalik ära teha. Hullulehmatõbi õpetas meile, et kahjulikke ja roiskunud tooteid ei saa ostukeskustes või lihapoodides müüa ning samuti peavad olema reeglid.

Euroopas saame asju korda saata, kui õpime oma vigadest, nagu minu riigis toimunud on. Näiteks võiksime otsustada, et pangad, elamuhoiupangad ja finantsinstitutsioonid peavad kriisikapitali koguma, või ka, proua juhataja, et bilansiväliste kirjete tehingud ja tõestamata väärtpaberistamise toimingud on keelatud. See oleks samm kaalutletud juhtimise suunas, mida finantsinstitutsioonid peaksid praktiseerima ja milleni me Euroopas veel jõudnud pole.

Arvan, et oleks hea, kui komisjon teeks tööd samuti selles valdkonnas.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad. Finantskriisiga silmitsi seistes vabanevad äkki meeletud rahasummad, sealhulgas summad, mis aitavad finantskriisi leevendada. Kui oma kolleegidest õigesti aru saan, siis soovime ka tagada, et see raha liiguks.

Tahaksin komisjonile juba selles varajases staadiumis öelda, et me eeldame neilt nende töö tegemist. See tähendab, et antud raha suunamise küsimus jääb päevakorda. Seetõttu ei saa me rahul olla töökavaga, mille komisjon on 2009. aastaks esitanud. Me oleme pettunud, et meie töö see aspekt pole keskne küsimus. Barroso komisjon on saavutanud selle küsimuse raames palju, kuid samuti tehakse meile selgeks, et teema pole 2009. aastal oluline. Soovitan teil mitte nii otsustada!

Oleme pettunud ka selles, et Pettustevastast Ametit ei varustada paremini uue juriidilise baasiga. Valitseb oht, et nõukogu jõuab ummikseisu, sest 27 liikmesriiki ei jõua enam pettuse võitlemise küsimuses kokkuleppele. Samuti oleme teadlikud komisjoni ootustest selles vallas. Ootused, mida pärast töökava läbilugemist ei tundu olevat saavutatud.

Me oleme pettunud ka selles, et pole leidnud üksikasjalikumat teavet riikide seisukohtade kohta. Kui ühest küljest praktiseerime väljaminekute korral suuremat vabadust, siis peame ka veenduma, et liikmesriigid alluvad vastavatele kohustustele.

Millest ma aru ei saa, on see, et Barroso komisjon ei taha oma suurepärase edu arendada ja demonstreerida: toetuste saajate avaldamine. Miks te ei kasuta seda, et avalikustada see, kuidas ELi raha kulutatakse? Miks te ei analüüsi, kas me oleme tegelikult saavutamast oma poliitilisi eesmärke, kasutades antud andmetest saadud teavet?

Ma usun, et meil peaks teie suhtes olema kõrged ootused ja peaksime ootama rohkemat kui õigusloome- ja töökavas kirjeldatud. Samas peaksite edasiseks arenguks kindlasti kasutama meie kriitilist solidaarsust ja küsimusi.

Stavros Lambrinidis (PSE). – (EL) Proua juhataja, kriisi keskel olevad peaministrid peaksid üheskoos planeerima oma sotsiaalseid, mitte ainult majanduslikke sekkumisi. Loomulikult oli vaja panku päästa, kuid Euroopa peaks juba keskenduma sellele, kuidas päästa otse madala ja keskmise sissetulekuga inimesi ning stimuleerida tööhõivet ja sotsiaalset sidusust.

Sotsiaalne riik ja sotsiaalne sidusus ei saa sörkida vaba ja kontrollimatu turu või Euroopa majanduspoliitika järel, sөөt ellujäämiseks, mille me viskame kõigile, kes kriisi ajal upuvad. Vastupidiselt on nemad Euroopa majanduskasvu keskmeks ja nii tuleks ka neid kohelda.

Teiseks, et seda saavutada, peame muutma stabiilsuspakti tingimusi. Vajame uut sotsiaalset Maastrichti, mis on jätkusuutlik pakt kasvu, tööhõive ja sotsiaalse kaitse jaoks, mis põhineb rangetel reeglitel ja eeltingimustel.

Kolmandaks, Euroopa peaks olema innovatsiooni ja uute tehnoloogiate valdkonnas esirinnas, investeerides kapitali haridusse ja rohelise arengu uurimistöösse. See on loomulikult midagi sellist, mis tähendab Euroopa eelarve jaoks suurt kasvu. Lõppude lõpuks peame me edasi liikuma.

Päike, tuul ja vesi saavad olema tuleviku nafta. Kes iganes neid varakult ära hakkab kasutama, loob oma kodanikele miljoneid töökohti ja paneb aluse jõukale ühiskonnale. Kui Euroopa jääb maha, nagu mõned inimesed praegu väidavad, siis võtab juhtpositsiooni sisse Barack Obama Ameerika, kelle valituks osutumist me kõik tervitame, ja me kõik kaotame.

Neljandaks vajame turgude jaoks uut läbipaistvust, kontrolli ja järelvalve reegleid. Praegune süsteem, mis kriisi põhjustas, kus kasumi riisuvad vaid mõned üksikud isikud ja kogu ühiskond kannab kahju, põhjustab uusi kriise.

Robert Sturdy (PPE-DE). – Proua juhataja, ajal, mil maailm seisab silmitsi kõige olulisema finantskriisiga, mida oleme eales kogenud, analüüsime Doha vooru ebaõnnestumist. See on väga oluline. Rääkisin just paruness Ashtoniga, või volinik Ashtoniga, kes ta praegu on, ja arvan, et ta viib meid progressiivsel ja

futuristlikul viisil edasi. Finantskriisi tuleb esile tõsta, nagu ka vajadust tihendada Euroopa suhteid oma olulisimate partneritega, sealhulgas uue Ameerika Ühendriikide administratsiooniga ja seda arvatavasti veelgi enam, juhul kui peadirektor, Pascal Lamy kandideerib n-ö taasvalimistel. Tulevikus näeme, kas ta koha saab, kuid väga suur võimalus on, et saab. Selles küsimuses vajame rohkem tegevust ja vähem retoorikat.

Brown on kutsunud liidreid üles vältima majanduskriisi ajal barjääride rakendamist kaubandusele ja investeringutele. See on oluline WTO läbirääkimiste seisukohast. EL ei saa oma kaubandust käsitlevas lähenemises rakendada dickenslikku lähenemist. Me peame oma piirid avama! Me ei tohi kehtestada kaubandust kaitsvaid instrumente! Reform saab olema edukas ainult vabaturu põhimõttest lähtuvalt. Nagu mainisin, hõlmab see ka avatud kaubandust ja investeringuid.

Eelmisel nädalal kohtus Pascal Lamy G20 juhtidega, et töötada ettepanekuga, milles jõutakse tõenäoliselt lühiajalises perspektiivis konsensuseni. Loodame midagi näha juba enne jõule. Niimoodi näeb komisjon hetkel olukorda. Õnnitlen eelmist volinikku ja praegust volinikku nende lähenemise eest! EL juhtis esimest korda kaubandusläbirääkimisi ja selle eest tuleb õnne soovida.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – (PL) Proua juhataja, Euroopa Ülemkogu mitteametlikul kohtumisel ja G20 tippkohtumisel Washingtonis püüti reageerida praeguse aja kõige olulisemale väljakutsele. Finantskriis, mis igasuguse kahtluseta tähendab neoliberaalide majandusteooriate läbikukkumist. Nende kohtumiste deklaratsioonid meenutavad talliukse sulgemist pärast seda, kui hobune on juba jooksu pistnud ja mul oli kahju kuulda, kuidas härra Barroso ütles, et ainult kriis oli see, mis nende mõtlemist mõjutanud on.

Neil pole õnnestunud pöörata tähelepanu põletavatele küsimustele, kuidas peatada langus, kuidas luua uusi töökohti, ja lõpuks, kuidas võidelda kliimamuutusega, ilma et tekiks ebavajalikke majanduskulusid. Euroopa sotsialistid on juba pikka aega kutsunud üles finantsturgude reformimisele ja Euroopa Liidu valitsuste kooskõlastatud tegevuse alustamisele.

Ma leian, et me ei saa keskenduda ainult finantsturgudele, kus finantsasutused ja ahned juhid praeguse olukorra on põhjustanud. Peame kaitsma oma kodanikke toidu-, energia- ja üürihindade tõusu eest, et säilitada nende reaalsed sissetulekute tasemed ja kaitsta nii nende ostujõudu, tarbijanõudlust, millel koos investeringute ja ekspordiga on Euroopa Liidu majanduskasvule väga suur mõju. Peame kaitsma ka väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kasumlikkust.

Kui kliima- ja energiapakett säilitab oma praeguse kuju, eriti mis puudutab heitmete kauplemissüsteemi ja elektri jaamaade ja rasketööstuse nõudmisi, siis hoiatan, et Poolas ja teistes uuetes liikmesriikides kaasnevad sellega märkimisväärsed kulud ja eelkõige tohutu energiahindade kasv. Kliimamuutusega võitlemine on õigustatud eesmärk, kuid lahingut ei saa pidada vahenditega, mis põhjustavad kiiresti järgmise kriisi, kui me pole veel selle kriisigagi toime tulnud.

Carmen Fraga Estévez (PPE-DE). – (ES) Proua juhataja, mis puudutab kalanduspoliitika plaane, siis teatud ettepanekud, mida oleme oodanud, on nii kaua aega võtnud, et vajame nüüd fikseeritud töökava, mis võimaldaks meil suurema kindlusega kindlaks määrata need probleemid, millega praeguse parlamendikoosseisu ajal silmitsi peame seisma.

Hoolimata meie taotlustest selles küsimuses, lisaks järelvalve poliitika reformile, mida just esitleti, pole me siiani suutnud saada mingisugust paremat ettekujutust sellest, mis meid ees ootab.

Komisjoni dokument ütleb meile, et üks prioriteetidest on ühise kalanduspoliitika reformimist käsitleva rohelise raamatu esitlemine. Aga reaalsuses tähendab see lihtsalt arutelu algust, mis ei lõppe enne 2012. aastat.

Teatistes on kirjas ka juba lubatud turgude ühise organiseerimise reform, kuid me ei saa olla kindlad, et see jõuab meieni 2009. aasta esimeses pooles.

Rõhutan, et on palju probleeme, mis on kas rahvusvaheliste kohustuste, nagu näiteks kalanduskokkulepete, või mitmepoolsete kohustuste tõttu, nagu näiteks vajadus üle võtta piirkondlike kalandusorganisatsioonide soovitusel ühenduse õigusse, peaks õigusloomekavas sisalduma.

Samuti on ka teisi probleeme, nagu näiteks Euroopa akvakultuuri tulevik või heitmete ettepanek, mis komisjoni töökavades tekib ja kaob nagu kummitus, mis meie arvates peaksid saama prioriteetseteks teemadeks, võttes arvesse kui oluliseks nii sektor kui ka antud parlament neid teemasid peavad.

Seetõttu loodame, proua juhataja, et muudetud 2009. aasta töökava esitatakse nii kiiresti kui võimalik, võttes arvesse neid korduvaid Euroopa Parlamendi esitatud nõudeid.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Proua juhataja, need, kes on majanduslikult kõige nõrgemas olukorras, on alati need, kes kannatavad finantskriisi käigus kõige rohkem. Hoomamatud finantsteenuste tooted, kvaliteet, mida reitinguagenduurid enam ei hinnanud, läbipaistvuse puudumine ja ekslik arvamus, et turg reguleerib ennast ise, aitas kaasa kasiino mentaliteedi alalhoidmisele. Kahjuks keeldus komisjon kirglikult finantsturgude suhtes õigusloomega seotud reguleerivaid meetmeid kaaluma ja demonstreeris oma paindumatust Euroopa Parlamendi soovitude suhtes.

Samas on meie praegune ülesanne see selja taha jätta ja õppida sellest poliitika kohta. Töötajad, kes nüüd oma töökohti kaotavad ja on leppinud märkimisväärsete pensionikadudega, mille põhjustasid nende pensionifondidega tehtud suure riskiga investeringud, peavad kulusid nüüd mitut moodi kandma. Prioriteetid nüüd, pärast ja olukorra analüüsi valguses, on kriisilukorra plaani juurutamine, paremad kontrollimehhanismid ja kahjude piiramine, samuti ka arenevatele majandustele ja riikidele laenude saamise kindlustamine selleks, et oleks võimalik uuesti jätkusuutlikku kasvu luua. Sama oluline on, et põhilised skeptikud, kes pooldasid suuremat ELi eelarvet, on nüüdseks aru saanud, et peame panema aluse paremale vahendile, mis toimiks ennetava meetmena, et saaksime kriisidega efektiivsemalt tegeleda.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Proua juhataja, teen ainult ühe väikese ja keskmise suurusega vahelepõike enda lemmikteemasse, milleks on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted. Mul oli hea meel, et komisjoni president Barroso rääkis oma avasõnavõtus nii palju väikese ja keskmise suurusega ettevõtetest. Kuid, kui ma millegi pärast muretsen, siis selle pärast, et ta räägib sõnadega, nagu kõik ikka rääkides teevad, kuid me pole veel näinud tegutsemist, mis on kommentaar, mille Malcolm Harbour täna varem tegi.

Märkasin, et teie 2009. aasta õigusloome- ja töökava kolmandas peatükis, mis on väga oluline peatükk, pealkirjaga „Parem regulatsioon – lubaduste täitmine ja regulatsioonikultuuri muutmine”, on selline kommentaar: „... lihtsam ja parem reguleeriv keskkond asjatute halduskoormusteta jääb komisjoni juriidilise töö võtmekomponendiks.”

Austusest, volinik, ja räägin komisjoni suure pooldaja ja toetaja seisukohast, pole ma näinud tõestust selle kohta, et see oleks õigusloomekavas. Sellest on palju rääkida. Jah, me teeme seda, me vähendame 25%, kuid kus on tulemus? Kus on vähendamine? Me pole seda veel näinud.

Nii et, pöördudes tagasi pealkirja juurde „Parem regulatsioon – lubaduste täitmine”, juhul kui on üks sõna, mida te selles õigusloomekavas mäletama peaksite, siis oleks see sõna „täitmine”.

Minu viimane mõte on see, et tunnistan, et kultuuri muutmine võtab aega, rääkides ka kui PPE-DE fraktsiooni tööhõive ja sotsiaalteemade koordinaator, mõistan, et komisjon, mille liige mul on suur õnn olla, ei ole alati parim liitlane parema ja lihtsustatuma määruse saavutamiseks. Kuid pean selles komisjonis kannatama ja kutsun teie seast kedagi üles minuga koos kannatama, kasvõi siis ainult viivuks, sest meie võime samuti olla osa probleemist. Kuid kui me suudaksime kuidagi luua uue pretsedendi, et ideaalolukorras tuleks komisjoni president ja kõneleks meie komisjoniga, siis võib-olla oleks see meie komisjonile abiks, et saaksime teid teie töös aidata, ja võib-olla saaksime siis osaks lahendusest.

Erika Mann (PSE). – (DE) Proua juhataja, kõnelen teemast, millest siiani pole väga sageli räägitud, nimelt riigi rollist. Näeme, et integreerumine maailmamajandusse tähendab ka seda, et peame aina rohkem aru saama sellest, et riik peab integreeruma rahvusvaheliselt ja üleilmselt, et see oleks suuteline astuma vajalike kontrollide suhtes välja ja praktiseerima neid.

Arvan, et Euroopa Liidul on suurepärane võimalus see roll enda kanda võtta. Näeme, et seda usaldatakse aina rohkem. Me peaksime tegema endast kõik, näitamaks, et selline usaldus on õigustatud. See tähendab, et Euroopa Liit analüüsib jälle oma õigusakte. Näen, et volinik McCrevy istub seal. Soovitan talle tungivalt läheneda Volkswageni õigusele teistmoodi, kui ta plaaninud on. See oleks märkimisväärne signaal selle kohta, et ta on aegade iseloomust aru saanud.

Tahaksin avaldada toetust ka proua Gräßlele. Tal on täiesti õigus, et me peame kontrollimeetmete asjus palju rangemad olema, ja loodan, et Euroopa Liit mõistis, kuidas ennast rahvusvahelisel tasandil organiseerida. Miks mitte läheneda Maailmapangale ja Rahvusvahelisele Valuutafondile ühel häälel? See töötab Maailma Kaubandusorganisatsiooniga suurepäraselt, kuid me pole suutnud selgeks saada, kuidas seda teha teises valdkonnas. Loodan ka teie kõigi toetusele, mis muudab G20 selliseks organisatsiooniks, mis kestab kaua.

Piia-Noora Kauppi (PPE-DE). – Proua juhataja, arvan, et finantskriisi kohta on palju öeldud, kuid on väga oluline omada ühtset seisukohta. Oleme antud parlamendis praegu liiga enesekriitilised ja samuti liiga enesekriitilised ELi institutsioonidega.

Ärgem unustagem, et viimase kaheksa aasta jooksul leidis aset meie finantsteenuste õigusaktide väga radikaalne ülevaatamine! Meil on korralikud seadused. Meil on korralikud määrused, samuti on järeelvalvesüsteemi parandatud. Loomulikult ei saanud me seda kriisi vältida, kuid me ei olnud selle põhjustajaks. See algas Ameerikast. See sai alguse Ameerika Ühendriikidest, sest neil puuduvad määrused, neil puudub järelevalve ja ka korralik kohandamine.

Me peaksime Euroopas hoiduma ülereageerimisest. See pole õige aeg, et alla anda, omades häid mõjuhinnanguid ja paremat määruse reeglistikku, nagu proua Bushill-Matthews just ütles. Praegu on parim aeg otstarbekate hästi ettevalmistatud ettepanekute jaoks, samuti nende vastuvõtmiseks. Kui me reageerime valesti, siis võivad tagajärjed tõsised olla. See võib põhjustada isegi tõsisema kriisi. Kui me näiteks võtame vastu õigusakti, mis muudab taastumise finantsturgude jaoks raskemaks, siis ei tule see Euroopa kodanikele kasuks.

Peaksime nüüd olukorda rahulikult suhtuma ja üritama vältida ebasobivaid valesti suunitletud ja valesti ettevalmistatud õigusakte ning mitte olema liiga enesekriitilised. Komisjoni tuleks tänada selle eest, et nad viisid läbi selle väga olulise muutuse Euroopa õigusloomes ja järeelvalverežiimis.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – Proua juhataja, oleme praegu tõsise finantskriisi keskel, mis on unikaalne mitmest aspektist. See on unikaalne, sest see on esimene üleilmne finantskriis, mida näinud oleme ja samuti oleme languses maailma majanduse seisukohast.

Kuid võiks olla hea omada mingisugust perspektiivi sündmuste ja arengute kohta, mida kogeme, sest oleme 25 aasta jooksul näinud ka ennetundmatut ja erakordset üleilmset majanduslikku kasvu, mis on võimaldanud rohkem kui kahel miljardil inimesel vaesusest väljuda.

Tunnistan, et olen seda kuulnud väga väheseid tänaõhtuse koja osast, kes väidavad, et avatud majandus on ebaõnnestunud. Kas see on ebaõnnestumine, kui kaks miljardit inimest on vaesusest väljunud? Loomulikult mitte! Kuid täna näeme maailma majanduses uut struktuuri ja asjaolu, et Washingtoni kohtumine oli G20, mitte G7 kohtumine, väljendab seda uut reaalsust, milles me elame. Arvan, et see on hea, sest transatlantiline majandus ei ole enam ülekaalus. Üldjoontes on see hea, sest see tähendab, et maailma teistes osades on jõukus kasvanud.

Antud ajaperioodi jooksul on see tekitanud suuri tasakaalutusi: suured ülejäägid sellistes riikides nagu Hiina ja suured defitsiidid sellistes riikides nagu USA koos unikaalse ja kunstlikult madala intressimääraga USA majanduses, mis on kasvatanud krediitimahtu suuremaks kui eales varem.

Huvitav on see, et oleme siin kojas samasuguseid arutelusid pidanud ja kolleegid sellelt tiival on kutsunud üles alandama intressimäärasid veelgi rohkem. Oleks me seda teinud, oleks Euroopa probleemid olnud veelgi suuremad kui praegu.

Nüüd peame hoolitsema selle eest, et suudame maailma majanduse restruktureerida ja selle taastada, ja arvan, et Euroopa Liidul on siinkohal oluline roll mängida. Peame veenduma, et teeme seda, mida öeldi Washingtoni kohtumisel: tagama vaba kaubanduse ja vabad turud ja ütleva proteksionismile „ei”, sest see takistaks taastumist rohkem kui miski muu. Peame veenduma, et maailma finantsturgude regulatiivne raamistik jõuab järele reaalsusele sellest, kuidas maailma majandus täna välja näeb. See on meie ülesanne ja peame sellega seoses juhtrolli enda kanda võtma ja jõukust veelgi edasi arendama.

John Purvis (PPE-DE). – Proua juhataja, on tõsine oht, et kiirustatakse üleliigse eksitava määrusega ja jõutakse soovimatute tagajärgedeni. Kapitalinõuete direktiivis on näide ettepanekust pidada väärtpaberistamise tuludelt kinni 5%. See ainult pärsiks krediidi loomist. Väärtpaberistamise võimaluste puudumine on peamine põhjus, miks krediit on praegu kokku kuivanud. Vajame, et pangad laenaksid, kuid ei, see eksitav põhimõte, millel puudub mõjuhinnang, takistab väärtpaberistamist ja krediidi taastekkimist, mida meie ettevõtted ja tööstus väga vajavad. Küsiige autotööstuselt, kuidas see õitseks siis, kui väärtpaberistamine kaoks.

See on ainult üks näide. Kui me peatame tõelise ja õiglase aruandluse, kui läheme nii kaugele, et tõmbame joone peale riskifondidele ja erakapitalile ja uuendajate stiimulitele, riskide võtjatele ja isegi pankuritele, nii nagu nõuavad härra Schulz ja sotsialistid, siis me ainult viivitame ning summutame täielikult taastumise.

Proinsias De Rossa (PSE). – Proua juhataja, mitmed kõnelejad, sealhulgas minu kolleeg Brian Cowley Iirimaaalt, on süüdistanud pankureid selles, et nad käituvad pankuritena, st maksimeerivad lühiajalisi kasumeid seaduse piires. Kriisil lubati areneda, sest valitsused hülgasid kõikjal oma kohustuse reguleerida piisavalt majandust, sealhulgas panku. Enamik võimulolijatest ignoreerisid ajalugu ja jäid nõusse ideoloogilise muinasjutuga, mida me just viimase kolme kõneleja suust kuulsime, et turg on isereguleeriv loomulik fenomen ja valitsuse asi ei ole sellesse sekkuda.

Tõde on see, et Adam Smithi nähtamatu käsi on taskuvaras. Need taskud, mida tühjaks varastatakse, kuuluvad tööinimestele, kes kaotavad oma töökohti; perekondadele, kes kaotavad oma kodusid; ja nendele, kes on juba vaeses ja kaotamas oma sääste ja pensione. Need pole mitte pankurid ja parempoolsed poliitikud, kes on kaotamas. See juhtub uuesti, juhul kui me ei määratle selgesti uut majandusraamistikku, mis võimaldab meil tagada, et pangad ja tööstused teenivad ühiskonda ja võimaldavad valitsustel juhtida avalikkuse huvides.

Olle Schmidt (ALDE). – Proua juhataja, arvan et Adam Smith on olnud väga edukas, eriti Iirimaaal. Arvan, et oleme teadlikud sealsetest tagajärgedest.

(SV) Proua juhataja, volinik. Minu arvates on oluline, et G20 tippkohtumise kaudu on EL ja maailm asunud tegutsema koos ja öelnud, et nad on nõus koos jätkuvalt edasi tegutsema. See on maailma poliitikas midagi uut. Euroopat ja maailma hõlmav järevalvesüsteem esindab edasisi olulisi samme. Tagagem siis, et loome paindlikud reeglid tulevikuks, mitte eilsete probleemide lahendamiseks!

Tagasihoidlikult tahaksin mainida kolme hoiatust: hoiatus ülereguleerimise eest, mis võib maailma majandust veelgi enam aeglustada; hoiatus liiga suurte riigiabi pakettide eest, millega päästa kriisis siplemaid tööstuseid ja meil on paar sellist näidet kodus Rootsis, nagu volinik väga hästi teab; ja hoiatus proteksionismi ja suletud piiride eest. Me ei tohi langeda samasugusesse kriisi nagu 1930ndatel oli.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Proua juhataja, pöördun komisjoni poole, sest nõukogu esindaja pole enam siin. Usun tõesti, et härra Barroso ettepanekud ei lahenda praegust kriisi, sest ta on unustanud ühe asjaolu, nimelt antud kriisi põhjused, mis on meie toomisest lähtuv süsteem ja meie arengu kontseptsioon, mis hävitavad ja kasutavad ära planeeti ja selle rahvast.

Kriis pole läbi. Arvan, et peame olema sellest teadlikud. Tõepoolest, arvan, et see on alles algus. Meie ühiskond on kuristiku ääres ja veel palju rohkem asju on veel ees. Mina näen seda niimoodi, et kui selle maailma juhid oma üleilmse majandusega ei mõista, et kurssi tuleb muuta, ei saa meie kaaskodanikud omakorda aru, kuidas leitakse miljardeid eurosid pankade päästmiseks täna ja autotööstuse päästmiseks homme, ajal kui koduperenaise ostukorvide sisu kahaneb stabiilselt.

Te pakute välja majanduse taastamise meetmeid, aga kui see on sama asi, mida on viimaste aastate jooksul proovitud ja see on põhjustanud kaose, siis olete valel rajal. Arvan, et peame tõepoolest piirama oma ökoloogilist jalajälge. See on probleem! Kuidas te kavatsete selle lahendada?

(Juhataja katkestas kõneleja)

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Proua juhataja, me räägime vahetevahel suurtest kavatsustest ja suurtest plaanidest ja ambitsioonidest. Mind puudutasid hiljuti Kanada rahandusministri sõnad, kes rääkis olemisest igav, ebahuvitav ja kaalutlev. Soovitan võib-olla vaadata ettevaatlikult, mida tal öelda oli, sest ta ütles, et hea määrus algab kodust, ja enne, kui hakkame analüüsima maailma, peame analüüsima ennast, kuigi kaldun selle seiskoha poole, et üleliigne määrus on sama halb kui puuduv määrus. Seetõttu peame antud küsimuses väga tasakaalukad olema.

Kuid, mida iganes me ka teeme, on praegu ettevõtluses, farmides ja majapidamistes inimesi, kes ei saa väikeses mahus krediiti, et end tegevuses hoida. Olin hiljuti Iirimaaal ühes farmis ja nad ei saanud uuendada oma 25 000 euro suurust arvelduskrediiti. See on väga tõsine probleem ja me peame sellele tähelepanu pöörama.

Töökavas on meil eelarve ülevaade, tervisekontrolli rakendamine ja kalanduse ülevaade. Saab olema väga intensiivne aasta ja soovin teile edu!

Margot Wallström, Euroopa Komisjoni asepresident. – Proua juhataja, tänan teid kõiki nende huvitavate vahelepõigete eest! Võib-olla on järgmine võimatu ülesanne üritada koguda kokku ja vastata rahuldaval viisil kõikide parlamendiliikmete erinevatele seisukohtadele õigusloome- ja töökava küsimuses. Need vahelduvad GMOdest, nagu me kuulsime, kalanduse, WTO ja kogu finantskriisini. Nii et võib-olla pole mul aega või võimalust vastata täiesti rahuldaval viisil teie kõikidele üksikasjalikele küsimustele.

Esiteks ütlen, et pärast kriisi algust pole olnud mitte midagi tavapärast. Näete minu kõrval minu kolleegi, kes on samuti suuresti reageeringu eest vastutav, nagu ka härra McCrevy siin meie taga, ja nad teavad paremini kui keegi teine, et me oleme pidanud selle nimel esimesest hetkest alates tööd tegema. Tahaksin mainida ka seda, et komisjon on finantskriisile üllatava kiirusega reageerinud. Meenub, et minevikus õnnitlesime end selle eest, kui reageerisime kolme kuu jooksul õlireostusele, ja arvasime, et see oli rekord, kuid seekord suutsime tegelikult 24 tunni jooksul ettepanekuid esitada ja olulisi ettepanekuid vastu võtta. Seega arvan, et midagi tavapärast pole olnud ja arvan, et edaspidi ei näe me midagi tavapärast. Peame jätkama reageerimist langusele, mille algust oleme juba kogenud. Seega on see täiesti selge.

Arvan ka, et kõik teie sekkumised on demonstreerinud vajadust saavutada tasakaal. Saavutamaks tasakaalu keskkonna- ja sotsiaalküsimuste vallas, peavad need kõik olema kaetud. Kuid miks te arvate, et seda, mida leiate strateegilistest algatustest, nagu näiteks Lissaboni strateegiat puudutavast raportist kasvu ja töökohtade kohta pärast 2010. aastat, Euroopa taastumisraamistikust, finantsturud tuleviku pakettjärelvalveks, ei sisalda sotsiaalküsimusi ega kata kogu jätkusuutlikkuse kriteeriumeid? Loomulikult peab see peegeldama seda tasakaalu ja selle nimel me töötame, nagu ka, et seda lõpetada väga üksikasjalike ettepanekutega, mis peavad edaspidi regulaarselt toimima hakkama. Seega, see tasakaal ja õige tasakaalu saavutamine määruse ja turu toimimise vahel on meie jaoks ülioluline ja me oleme sellest täiesti teadlikud.

Arvan, et see avaldab ka mõju meie usaldusväarsusele, sest ainult siis, kui ka meie viime täide oma strateegilised algatused, need asjad, mida oleme loetlenud üles kui strateegilised ja prioriteetsed algatused, mille järg on väga konkreetne, ja rakendades meetmeid, saame usaldusväärseteks ja säilitada ka juhtrolli G20 või IMFi kontekstis, või mõjutada ülejäänud maailma ka energia ja kliima küsimuses. Me saame selle usaldusväarsuse osaliseks, juhul kui viime täide selle, mida tööprogrammis lubasime.

Väärtustasime väga palju seda dialoogi, mis on praeguseks erinevate parlamendi komisjonidega kaua aega kestnud, ja üleüldist poliitilist arutelu, milles osalesime, ja tahame teid väga selle eest tänada! Arvan, et see aitab meil lubadusi ellu viia. See aitab meil ka ettepanekute loendisse õigeid üksikasju lisada.

Kuid nagu teate, ja seda on selgesti näha ka meie tööprogrammist, et käes on eriline aeg, sest tegemist on üleminekuga, uue parlamendiga, uue komisjoniga, ja seoses järgmise kevade parlamendivalimistega palusite meil elluviimine lõpetada, kuid te ei saa seda enam vastu võtta ja sellega midagi tähendusrikast ära teha.

Mainin veel ühte asja, milleks on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, sest mitmed teist on neid maininud. Loomulikult on nemad igasugune edu alus finantskriisiga tegelemisel. Seega viime me ellu – oleme juba koostanud VKEde äritegevusseaduse ja loomulikult tuleb sellele järg – äritegevusseaduse rakendamine.

Sama kehtib ka sotsiaalpaketi kohta, mida me esitlesime. Nüüd on küsimus rakendamismeetmetes. Seega, kui te ei leia selles ettepanekus iga valdkonna jaoks ettepanekut, siis see ei tähenda, et oleme selle kallal töötamise lõpetanud või me ei tule tagasi üksikasjalike ettepanekutega, kuid tasakaal on väga oluline.

Ja kui me räägime ühel häälel, siis on sellest abi, kui meil on ka üks sõnum või kooskõlastatud sõnum seoses kõige, mida me teeme, ja arvan, et see jääb meie kõigi jaoks oluliseks.

Lõpuks mainin, et selles õigusloome- ja töökavas näete, et oleme esimest korda kommunikatsiooni prioriteetid kindlaks määranud, ja kuna see on minu valdkond, siis rõhutan seda ja tuletan teile kõigile meelde, et esitasime neli teemat, mis võiksid järgmisel aastal saada ühiskommunikatsiooni prioriteetideks. Loomulikult EP valimised, energia ja kliimamuutus, Berliini müüri langemise 20. aastapäev ja kasv, töökohad ning solidaarsus, mis tähendab, et pakett katab ka finantskriisiga võitlemist.

Me teeme juba koostööd, et nende prioriteetidega tööd alustada, ja võin teile kinnitada, et me panustame sellesse töösse, mida parlament nende valimiste ettevalmistamise raames teeb. Homme räägin teie büroo kommunikatsiooni töögrupiga, et jõuda selgusele, kuidas saame aidata ja toetada parlamendi tööplaan EP valimiste kommunikatsiooniks.

Seega saab see meie jaoks olema väga tähtis töö. Kui tahame säilitada usaldusväarsust ja õigusjärgsust, siis peame mobiliseerima hääletajaid, veendumaks, et nad järgmise aasta juunis hääletavad. Arvan, et hea poliitika ja hea kommunikatsiooni kombinatsiooniga suudame tegelikult väikese enesekindlusega seista silmitsi eesootava raske aastaga, ja kui me teeme koostööd, siis see enesekindlus saab olema isegi suurem.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine komisjoni 2009. aasta õigusloome- ja töökava resolutsioonide muudatusettepanekute kohta toimub Detsembri istungjärgul Strasbourgis.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Adam Bielan (UEN), kirjalikult. – (PL) Hiljutine Washingtoni tippkohtumine oli põhimõtteliselt protsessi algus, millele riikide juhid pühendumise peavad, et minimeerida üleilmse finantskriisi mõju.

Üleilmastumise ajastul, kui eraldiseisvate riikide majandused on lähedalt seotud, peab rahvusvaheline koostöö kriisi peatamise eesmärgiga prioriteediks olema. See, mida ma silmas pean, pole mitte ainult ühine ELi seisukoht mitmes küsimuses, vaid ka spetsiifiline ühine tegevus ja praktiline sekkumine eesmärgiga leevendada finantskriisi mõjusid.

Eksperdid väidavad, et Poola majandus on üks vähestest, mis suudab seista vastu võimalikule majanduslangusele, kuigi mitte keegi ei suuda ennustada kriisi võimalikku üleilmset ulatust.

Peame isegi praegu olema valmis võtma vastu sobivaid kriisiennetamise meetmeid, millega seoses mängivad mitmete riikide valitsused olulist rolli. Vajaduse korral peaksid nad pakkuma pankrotiohus olevatele finantsinstitutsioonidele kapitalituge.

Rõhutan veel kord riigi olulist rolli üleilmse kriisi ärahoidmisel, sekkudes kohalike finantsturgude töösse.

Daniel Dăianu (ALDE), kirjalikult. – Teatud viisil on tegemist probleemi lahendamise olulisima osana, sest kui me ei suuda ELis tõepoolest võtta ühist seisukohta, siis muutub finantsturgude jaoks efektiivsete üleilmsete reeglite kehtestamine soovunelmaks. Mõistlikud inimesed ütlevad, et nii õigusloome kui ka järelvalve suur ebaõnnestumine ja ka väga lihtsa majandusfilosoofia esilekerkinud vead annavad kõik kokku vastuse, mida edasi teha.

Mõned siiski väidavad, et pehmed õigusnormid peaksid olema uue süsteemi tugielemendid. Minu arvates nad eksivad. Nad kas tõepoolest mõtlevad nii või on nende motivatsiooniks kitsarinnalised huvid. Viimase paari aastakümne jooksul on maailm märkimisväärselt muutunud. Eksitava paradigma (mis võrdsustab vabaturud õigusnormide puudumisega) langust tuleb vaadelda koos kasvava mitmepolaarse majandusmaailmaga, proovides luua uut rahvusvahelist finantsüsteemi.

Loomulikult toetub avatud maailma majandussüsteemi saatus hilisemale. Loodan, et uus Ameerika valitsus on selles küsimuses vastutulelik, kuid meie kodus Euroopas peame antud perioodi olulisusega samal tasemel olema. Osa meie endi tülidest ja suutmatusest jõuda kompromissini pole sellest seisukohast vaadatuna heaks endeks.

Gábor Harangozó (PSE), kirjalikult. – (HU) Üks meie esimestest ülesannetest on taastada usk finantsturgudesse, et ära hoida kriisi edasist süvenemist. Sellest seisukohast vaadatuna on poliitikal suur vastutus.

Me ei vaja mitte ainult kiireid ja usaldust kasvatavaid makrolahendusi, vaid peame ka ennetama sarnase finantskriisi taastekkimist.

See kõik pole pimesi jooksvale kapitalismile lihtsalt väike takistus, nagu me viimasel ajal oleme kuulnud öeldavat, vaid pigem suurepärase võimalus kehtestada palju efektiivsem ja ka õiguspärane finants- ja järelvalvemäärus.

Vähemalt saame nüüd kapitalismi inimlikustada!

Peame tähelepanu pöörama ka asjaolule, et kriis ei ähvarda mitte ainult panku ja suurettevõtteid, vaid põhjustab ka kodanikele igapäevaseid probleeme.

Vajame kriisiga tegelemiseks jätkusuutlikku lahendust ja kui see tähendab, et peame maailma ümber kujundama, siis peame selle muutma palju õiglasemaks, inimlikumaks ja ratsionaalsemaks.

Euroopas on praegu piirkondi, kus isegi enne tundus elu lootusetuna. Lisaks majanduse parandamisele peame keskenduma konkreetsetele lahendustele, mis on suunatud kõige ebasoodsamates olukordades olevatele, st neile, kes kannatavad praegu ja tulevikus kriisi mõjude tõttu kõige rohkem ja seisavad silmitsi kõige suuremate majandus- ja sotsiaalkitsikutega.

Kui me seda ei tee, siis tavaline kodanik elab kriisi üle ja hakkab uuesti kasvama, kuid me kinnistame vaesuse väga pikaks ajaks.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), kirjalikult. – (PL) Finantskriis on haaranud endasse kogu maailma. Minu arvates on tegemist majanduskriisiga ja rahandus, mis tavaolukorras õlitab majanduse rattaid, on

keeristormist tõeliselt haaratud. René Thomi katastroofiteooria tundub olevat saanud kinnitust. Samal ajal tuleb ka selle moraalseid aspekte tähele, mida mitmed majandusteadlased ka rõhutanud on.

Tsiteerin Ettore Gotti Tedeschit: „Kas see sobib kokku loogika ja eetikaga, kui luuakse illusioon arengust, mis põhineb ainult eratarbimisel? Kas see sobib kokku loogika ja eetikaga, kui tarbimise kasv haarab endasse sotsiaalkulude kasvu (pensionid ja tervishoiuteenused), kutsudes nii esile maksutõusud? Kas see sobib kokku eetika ja loogikaga, kui säästjate ühiskond muudetakse laenukoormaga tarbijatest ühiskonnaks? Ja lõpuks, kas see sobib kokku loogika eetikaga, kui üleilmastunud mees on sunnitud otsima tööd kodust kaugel?”

Eetilise dimensiooni puudumise hind saab olema suur, sest me maksame ahnuse ja riskide eest, mille käigus kasutasid vastutustundetud isikud, kes löid endale maksuparadiisid, teiste inimeste raha. Nii Euroopa kui ka Ameerika maksumaksja peab tasuma selle ahnuse ja ebaaususe eest. Me muutume vaesemaks. Pangad on muutumas vähemolulisemateks majanduses, kus toodetakse vähem, vajatakse vähem töötajaid, ning nii tekib doominoefekt.

Tänased turud vajavad kindlust ja reeglitest kinnipidamist. Vajame meetmeid, et saaksime kaitsta kõige vaesemaid ja samal ajal ka oma varasid, et neid ei ostetaks väga odava hinna eest. Vähemalt mitu aastat läheb aega, enne kui selline hädaolukorra lahendus tööle hakkab.

Richard Seeber (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Eriti tervitav omadus komisjoni õigusloome- ja töökava juures on meetmed, millega plaanitakse võidelda Euroopa majanduskriisiga. Järgmisel aastal peab Euroopa poliitika suutma kindlaks määrata ELi pikaajalised perspektiivid ja koostöös avalikkusega piirama kahjulikke mõjusid, mida finantsturgude kriis tervele Euroopa majandusele põhjustab.

Selliste kriiside mõjud avalduvad reaalmajanduses alles hiljem. Lisaks individuaalsete riikide tegevusele peab Euroopa kasutusele võtma meetmed, et hoida negatiivsed tagajärjed võimalikult väikesed.

2009. aasta saab olema kliimamuutuse vastases võitluses otsustav aasta.

Järgmisel aastal on Euroopal võimalus ennast keskkonnakaitse probleemide valdkonnas tugeva rahvusvahelise partnerina näidata. Kopenhaagenis toimuvad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste konverentsi jaoks ELi läbirääkimiste seisukoha kindlaksmääramine ei ole mitte ainult väga oluline keskkonnaprobleemide vaatevinklist, vaid vastastikused seosed on ka teiste poliitiliste valdkondadega. Euroopa Liit saab tõestada, et on teed rajav jõud, mitte ainult Euroopa mandril, vaid üleilmsel tasandil ka seoses kliima kaitsmisega.

Sellegipoolest peame järgmisel aastal oluliste eesiseivate algatuste tõttu tagama, et käimasolevat tööd ei unustataks.

Kuigi ühise põllumajanduspoliitika olukord vaadati tänavu üle, peavad põllumajandussektori huvid jätkuvalt Euroopa poliitikas väga prioriteetsed olema.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Krediidikriis, see tõsine kriis kapitalistlikus süsteemis, on praegu piitsahoop töötajatele, mis võimendab töötuse probleeme, õhonestab sotsiaalkindlustust ja pensionisüsteem ning vähendab veelgi rohkem töölisklassi perekondade sissetulekuid ja elatustaset.

Kapital ja selle poliitilised esindajad asetavad krediidikriisi koorma töötajate õlgadele ning püüavad käivitada täiemahulist rünnakut töötajate õiguste vastu, et kindlustada oma kasumlikkust.

Oma avaldustega toetavad nõukogu, komisjon ja Euroopa Parlament kapitali seisukohti ja nõuavad kangekaelselt samasugust katastroofilist majandus- ja rahanduspoliitikat, kutsudes üles töötajate kulul kiirematele kapitalistlikele restruktureerimistele ja reformidele. Nad toetavad majandus- ja rahaliitu, Maastrichti lepet ja nelja vabadust, stabiilsuspakti ja sotsiaalkulutuste piiramist finantsdistsipliini raamistikus. Nad kutsuvad üles ELi teostatavale liikmesriikide rangemale järelevalvele ja tervitavad ning kindlustavad oma sotsiaalselt kontrollimatut rolli, et toetada efektiivsemalt kapitali. Nad kutsuvad üles töötajate vastase Lissaboni leppe ja ELi majanduspoliitika üldise suunitluse kiiremat ja tõetruumat rakendamist.

Töötajate ja töölisklassi enda kogemus sunnib neid barbaarsuse poliitikat kummutama ja seda vastu ründama.

ISTUNGIT JUHATAB: Diana WALLIS*asepresident***12. Infotund (küsimused nõukogule)**

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B6-0484/2008).

Nõukogule on esitatud järgmised küsimused.

Küsimus nr 1, mille on esitanud **Bernd Posselt** (H-0794/08)

Teema: Türgi kristlased – Mor Gabrieli klooster

Mida arvab nõukogu kristlastest vähemuste olukorra kohta Türgis ja eelkõige Ida-Türgis paikneva Mor Gabrieli kloostri osalist sundvõõrandamist käsitleva vaidluse praegusest seisust?

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) Proua juhataja, lubage mul vastata proua Harkinile, öeldes talle, et nõukogu peab väga oluliseks – nagu ta on seda mitu korda näidanud – küsimust, mis puudutab usuvabadust Türgis.

Konkreetselt juhtumit, millele proua Harkin viitab, vaatavad Türgi kohtud ikka veel läbi ja minu ülesanne ei ole praeguses etapis märkusi teha, kuid me jälgime seda juhtumit väga tähelepanelikult.

Üldjoontes on teie küsimus seotud usuvabadusega Türgis. See on väga oluline teema ja Türgil on vaja kiirelt teha edusamme ja võtta vastu konkreetsed meetmed nõuetekohase õigusraamistiku kehtestamiseks. Euroopa Parlament tõstatab neid küsimusi pidevalt Türgiga peetava dialoogi kontekstis ja neid küsimusi käsitleti eriti ELi ja Türgi assotsiatsiooninõukogu kohtumisel 27. mail 2008. Sel puhul rõhutas Euroopa Liit, märkides Türgi valitsuse väljakuulutatud kavatsust ja uuendatud lubadust viia läbi reformiprotsess ja lahendada olemasolevad puudused, vajadust muuta sellised lubadused kiiresti tõhusateks konkreetseteks meetmeteks.

Mõned edusammud on märgatavad: Türgi on võtnud meetmed, näiteks võttes 2008. aasta veebruaris vastu sihtasutusi reguleeriva seaduse muudatusettepanekud. Tänu nendele muudatusettepanekutele kaotati Türgis välismaalastel sihtasutuse loomise keeld ja nüüd kohaldatakse vastastikkuse põhimõtet.

Nendest sihtasutusi reguleeriva seaduse kiiduväärt omadustest hoolimata on siiski ikka veel vaja saada jagu arvukatest raskustest, mida usukogukonnad ja -vähemused osaliselt seoses oma õigusliku seisundi ja – ma pean rõhutama – oma omandiõigustega, jätkuvalt läbi elavad.

Sellest tulenevalt tõstatati 15. septembril Brüsselis toimunud ministrite kohtumisel poliitilise dialoogi raames taas usuvabaduse küsimus ja nõukogu võib proua Harkinile kinnitada, et jälgib jätkuvalt väga tähelepanelikult usuvabaduse küsimust, sealhulgas sihtasutusi reguleeriva uue seaduse rakendamist, ja nõukogu tõstatab kõnealuse küsimuse Türgi ametiasutustega igal tasandil, mida sobilikuks peab.

Kahjuks sain ma just teada, et tegelikult küsis küsimuse härra Posselt. Mul ei olnud seda paberil kirjas ja ma vabandan, proua juhataja.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Ma olen nõukogu eesistujale palju tänu võlgu. See oli minu küsimus. Täna teid väga hea vastuse eest! Prantsusmaal on Lähis- ja Kesk-Idas olnud kristlastega traditsiooniliselt pikaajaline side. Tahaksin küsida ühe lisaküsimuse. Mor Gabriel on lisaks oma usulisele funktsioonile ka piirkonnas Assiüüria kristlaste vähemuse kultuuri- ja majanduskeskus. Mida teeb nõukogu selleks, et kaitsta seda vähemust, mille olemasolu on ohus? Milline on nõukogu seisukoht kirikute ehitamises – mis on Türgis jätkuvalt väga raske – seoses kristlaste kogukondadega?

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Proua juhataja, lubage mul alustada siirate vabandussõnadega härra Posseltile mu tahtmatu vea pärast. Ma loodan, et ta ei võtnud seda isiklikult. Olime vastuses tema küsimusele äärmiselt valvsad, nagu ma oma alguses märkuses ütlesin, seoses usuvabaduse teostamisega Türgis, nagu teistes riikides, ja seoses riigi ametiasutuste antavate tagatistega, eriti vähemustega seoses.

Türgis, nagu mõnes teises riigis, on kristlased vähemuses ja nagu härra Posselt osutas, oleme me selliste pretsedentide puhul väga valvsad. Mor Gabrieli juhtum on menetlemisel ja me kõik peame seda kloostrit puudutavat kohtuotsust ootama.

Mis puutub meie dialoogi Türgi ametiasutustega, siis osana läbirääkimistest selle üle, mida me nimetame läbivaadatud Türgi ühinemispartnerluseks, on väga selge, et tõstatatud on kõik küsimused, mis on seotud põhiõiguste, usuvabaduse ja vajadusega võtta meetmed, mida on vaja, et luua sallivuse kliima, milles on võimalik tagada usuvabaduse täielik austus, ja need on Türgi ametiasutustega peetava dialoogis kesksel kohal. Tahaksin seda kinnitada, härra Posselt.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Lugupeetud nõukogu eesistuja, probleemid kristlike kirikutega ei piirdu Türgi endaga, vaid neid leidub ka jagunenud saare Küprose kirdeosas.

Kas sellel teemal on nõukogu tasandil käimas arutelud, ja eelkõige, kas on palju Türgit hõlmavaid meetmeid, et tagada, et nõukogu kasutab õigesti oma mõjuvõimu, mis tal kahtlemata selles piirkonnas on?

Jim Allister (NI). – Tahaksin juhtida ministri tähelepanu pidevale kampaaniale väga tillukese protestantide kogukonna vastu Türgis, mis on praegu kokku võetud mõne kuu kestnud jantliku kohtuprotsessiga kahe mehe – Turan Topal ja Hakan Taştan – vastu, kes on kohtu all süüdistatuna türkuse solvamises. Nende kuritegu seisneb ilmselt oma usundi praktiseerimises. Kas pole selge, et sellise suhtumisega usuvabadusse on Türgil tõepoolest käia pikk tee, enne kui saab vastata inimõiguste ja usuvabaduse põhinormidele?

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Proua juhataja, vastuseks härra Racki küsimusele: me oleme muidugi teadlikud tugevast Türgi mõjust Küprose põhjaosas ja tõstatame need probleemid. Nagu te teate, külastavad neljapäeval Euroopa Parlamenti valitud esindajad Põhja-Küproset ja see on meie võimalus avaldada sügavat muret seoses kõnealuste küsimustega.

Lubage mul rahustada härra Allisteri, öeldes talle, et me jälgime loomulikult kõikide usundite saatust, ja ma tänan teda teatamast juhtumist seoses nende kahe protestantide kogukonnast pärit mehega, keda on tõepoolest usuliste tõekspidamiste tõttu ähvardatud ja rünnatud. Seepärast juhime me Türgi ametiasutuste tähelepanu sellele küsimusele, härra Allister.

Juhataja. – Küsimus nr 2, mille on esitanud **Manuel Medina Ortega** (H-0796/08)

Teema: Uus rändesurve Euroopale

Viimastel nädalatel on olnud tunda rändesurve suurenemist Euroopa Liidu Vahemere piirkonna riikidele.

Kas nõukogu kaalub uusi diplomaatilisi meetmeid või muud tüüpi meetmeid, et aidata kõnealustel riikidel hoida tagasi ebaseadusliku sisserände värsket lainet, mis praegu seda piirkonda mõjutab?

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) Proua juhataja, vastuseks härra Ortegale, kui ma ei eksi – kuid te olete mind juba selles aidanud, proua juhataja – ütlen, et rändepoliitika, mida Euroopa Liit rakendada kavatab, põhineb solidaarsuse – liikmesriikide, eriti nende liikmesriikide, kes on allutatud tugevale rändesurvele, ja päritoluriikide vahelise solidaarsuse põhimõttel, et reageerida eelkõige vaesuse peamistele põhjustele.

See põhimõte on aluseks 2005. aasta detsembris Euroopa Parlamendi määratud ülemaailmsele lähenemisviisile rände. Kõnealuse ülemaailmse lähenemisviisi eesmärk on tugevdada dialoogi ja koostööd rändajate päritoluriikide ja transiidiriikidega. Selle eesmärk on, et dialoog nende riikidega hõlmaks kõiki rände mõõtmeid, eriti seaduslikku rännet, ebaseadusliku rände ennetamist ja sellevastast võitlust ning ka rände ja arengu vahelist seost.

Euroopa Nõukogu on hiljem pidevalt kinnitanud, et seda lähenemisviisi on vaja järgida, intensiivistada ja muuta selle rakendamine üha tõhusamaks.

Just selles päritolu-, transiidi- ja sihtriikide vahelises koostöövaimus korraldati 2006. aasta juulis Rabatis esimene rände- ja arengualane ELi ja Aafrika ministrite konverents. Teine rände- ja arengualane ministrite konverents peetakse 25. novembril 2008 Pariisis. See kutsutakse kokku, et võtta vastu tegevuskava, mis kestab mitu aastat ja sisaldab tervet rida meetmeid, mida partneritel, kes on mures mööda Lääne-Aafrika teid kulgeva rändevooga pärast, rakendada palutakse, eriti seoses ebaseadusliku sisserände ja inimkaubanduse ärahoidmise ja nende vastu võitlemisega.

Piirihaldus, sealhulgas füüsiliste ja inimressursside tugevdamine ning tegevuskoostöö Frontexiga, on dialoogis ja tegevuskoostöös kolmandate riikide, eriti Vahemere äärsete riikidega, esmatähtis valdkond. Nõnda on näiteks agentuuri Frontex egiidi all läbiviidava ühispoeratsiooniga Hera 2008 saavutatud Kanaari saarte rannikule saabuvate rändajate arvu märkimisväärse vähenemine.

Samas vaimus moodustavad rändeküsimused osa küsimustest, mis edastatakse läbirääkimistel, mille komisjon sel kuul Liibüas vastavalt talle nõukogu poolt septembris antud volitusele avab, eesmärgiga sõlmida Euroopa Liidu ja Liibüa vahel raamkokkulepe.

Lõpuks, nagu te teate, kinnitati möödunud aasta oktoobri Euroopa sisserände- ja varjupaigapaktis vastutuse põhimõte. Paktis rõhutatakse ka vajadust solidaarsuse järele liikmesriikidega, kes oma geograafilise olukorra tõttu puutuvad kokku sisserändajate sissevooluga või kelle ressursid on piiratud, ja kutsutakse komisjoni üles pakkuma lahendusi, mille puhul võetakse solidaarsuse vaimus arvesse raskusi, millega need riigid silmitsi seisavad.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Nõukogu eesistuja, ma olen nõukogu lähenemisviisiga nõus. Küsimus on, kas me saame võtta vastu konkreetseid meetmeid: aeg läheb ja probleemid muutuvad üha suuremaks. Eelkõige seisavad raskustega silmitsi Vahemere piirkonna riigid. Mõnel on nende lahendamiseks majanduslikke ressursse, samas kui teistel ei ole, näiteks Malta, kes oma väiksuse ja piiratud vahendite tõttu seisab silmitsi tohutute raskustega.

On ka probleeme, mis tulenevad rahvusvahelistest eeskirjadest, nagu Haagi lastekaitse konventsioon, mis kaitseb tõhusalt lapsi peredesse tagasisaatmise eest, kust nad pärit on. Ma ei tea, kas nõukogu on võtnud arvesse seda, et lastekaitset käsitlevad eeskirjad on kirjutaud nii, et me leiame end absurdsest olukorrast, kus lapsed tulevad Euroopasse ja neid ei ole võimalik peredesse, kust nad pärit on, tagasi saata, hoolimata sellest, et need pered on kindlaks tehtud.

Lõpetuseks pean mainima konkreetsemaid küsimusi. Ma tean, et praegu on Aafrika riikide, näiteks Maliga, mõningad rändekeskuste loomise konkreetset algatused, et päritolu- või transiidiriigid saaksid ise kõnealuse probleemi lahendada, vältimaks dramaatilist olukorda, kus kümned inimesed hukuvad meres, siis kui püüavad ebaõnnestunult meie rannikule jõuda.

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Proua juhataja, ma tänan härra Ortega selle konstruktiivse asjakohase küsimuse eest. Tal on üsnagi õigus. Me peame tagama väiksemate vahenditega riikide tugevdamise: Malta juhtum on täiesti selge, ma tean. Me peame kaaluma ümberpaigutamist, selleks et tugevdada Malta ümber olevaid ressursse, samuti peame me otsima viise, kuidas Frontexi mehhanismi seoses sellega tugevdada, eriti Malta puhul.

Teiseks, härra Ortega teab, et 25. novembril 2008 toimub Pariisis teine rände- ja arengualane ELi ja Aafrika ministrite konverents, et Rabati konverentsi edasi arendada, ja selles raamistikus peetakse kolm tehnilist kohtumist seadusliku rände, ebaseadusliku rände ning rände ja arengu küsimustes. Ma luban, et palun nõukogu peasekretariaadil esitada täpsem aruanne vähemuste kaitse standardi kohta, kuna praegu ma ei ole suuteline vastama.

Mis puudutab kolmandat elementi seoses Maliga, siis härra Ortegale on täiesti õigus, kui ta rõhutab kõnealuste kokkulepete tähtsust. See, mida me eesistujariigina teha soovime ja milleks me ühtlasi nõukogu üles kutsume, on sõlmida sellised kokkulepped rände päritoluriikidega. Sellega seoses on olulised kaasareng ja dialoog päritoluriikidega ja kokkulepe Maliga on minu jaoks võrdlusalus. Seda soovin ma öelda, härra Ortega.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Minu küsimus on seotud president Sarkozy algatatud Vahemere Liiduga. Kas seda saab kasutada tõhusa vahendina seoses kõnealuse küsimusega? Tahaksin mainida kahte konkreetset küsimust. Esiteks, Põhja-Aafrikast pärit immigrandid: mida selleks ära tehakse, et seal töökohti luua? Teiseks, Lääne-Aafrikast pärit transiidirändajad: kas ei ole võimalik Põhja-Aafrikas vastuvõtukeskusi luua?

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Proua juhataja, ma soovin öelda, et härra Ortega küsimus on asjakohane. Esiteks on Vahemere Liit praktiliste projektide jaoks. Sellel on ka kultuuridevaheline visioon. See on ilmselt seotud majandusliku arengu ja kõigega, mis on seotud kaasarengu, sealhulgas majandusliku arenguga. Seega võin ma härra Posseltile kinnitada, et nende aspektidega tegeletakse ühel või teisel moel, sobival ajal Vahemere kahe kalda vahelist majanduslikku arengut käsitlevate projektide ja arutelude raames.

Juhataja. – Küsimus nr 3, mille on esitanud **Luis Yañez-Barnuevo García** (H-0798/08)

Teema: Dialoogi alustamine Kuubas

Nõukogu 23. juuni 2008. aasta järeldused Kuuba kohta võeti Kuuba demokraatlikes ringkondades, kes hindavad asjaolu, et kõigi poliitiliste vangide tingimusteta vabastamine on ELi jaoks keskne prioriteet, ja et ta toetab inimõiguste austamist ja tõelisi edusamme pluralistliku demokraatia suunas.

Kas nõukogu võib kooskõlas kohustustega, mille ta oma järeldustes võttis, näidata, milliseid tõhusaid meetmeid ta võtab, et kodanikuühiskonna esindajate ja demokraatliku opositsiooniga dialoogi edasi arendada?

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) Proua juhataja, härra Masip, nagu te olete rõhutanud, otsustas nõukogu tõepoolest 23. juunil teatavate viimase aja positiivsete inimõiguste valdkonna arengute põhjal Kuubaga suhteid jätkata.

Esiteks otsustas nõukogu jätkata ilma eeltingimusteta dialoogi Euroopa Liidu ja Kuuba vahel, mis põhineb vastastikkuse põhimõttel ja milles käsitletakse kõiki vastastikku huvi pakkuvaid küsimusi. Selles dialoogis otsitakse konkreetseid lahendusi, eriti inimõiguste küsimustes. Selles raamistikus, härra Masip, peeti 16. oktoobril Pariisis Euroopa Liidu ja Kuuba vahelise poliitilise dialoogi esimene istungjärk ministrite tasandil.

Teiseks kinnitas nõukogu oma 23. juuni järeldustes, et jätkab kõrgetasemeliste visiitide ajal dialoogi kodanikuühiskonna ja demokraatliku opositsiooni esindajatega, kus tõstatatakse alati inimõigusi käsitlevaid küsimusi. Vajaduse korral korraldatakse nende visiitide raames kohtumisi opositsiooniga.

Nõukogu rõhutas ka, et liit pakub jätkuvalt kõigile Kuuba ühiskonna osadele rahumeelsete muutuste saavutamiseks saarel praktilist abi. Et kõnealuseid järeldusi kohaldada, kutsutakse organisatsioone, kes seda opositsiooni esindavad, üles esitama korrapäraselt oma seisukohti parajasti toimuvate poliitiliste arengute kohta.

Lõpuks kinnitas nõukogu, et liit on valmis aitama konstruktiivselt kaasa kõigi Kuuba ühiskonna osade arengule, sealhulgas arengukoostöö, ja kõnealuse kohustuse raames, nagu te teate, oli volinik Louis Michel just ametlikul visiidil Kuubasse, et leppida kokku kõnealuse koostöö üldises raamistikus ja praktilistes projektides, mida võidakse algatada.

Lisaks härra Micheli visiidile näete te, et nõukogu on võtnud Juuni järelduste kohaldamisel kasutusele palju meetmeid ja järgmise aasta juunis, pärast Tšehhi eesistumisaja lõppu, hakkab nõukogu hindama poliitilist dialoogi Kuubaga ja selle tulemusi. Dialoog jätkub nendel alustel, kui ilmneb, et Kuuba vastab liidu väljendatud ootustele, eriti inimõiguste küsimustes.

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (ES) Tänan teid väga, härra Jouyet, kolleeg Luis Yañez-Barnuevo García nimel, kes on inimene, kellele on olulised väärikus ja demokraatia ja kes toetab Kuuba opositsiooni ja inimesi.

Te peate jätkama jõupingutusi, et neid prioriteete säilitada ja keskenduda kõnealusele dialoogile Kuuba opositsiooniga. Me peame saavutama Kuubal demokraatia ja tagama Euroopa pühendumuse Kuubale.

Zita Pleštinšká (PPE-DE). – (SK) Hoolimata aruannetest n-ö muudatuste kohta Kuubal, näitavad tõsiasiad, et Kuuba ei ole ikka veel vaba ja demokraatlik riik. Põhjus Kuuba vastu poliitiliste ja diplomaatiliste sanktsioonide kehtestamiseks ei ole ikka veel kadunud, kuna 55 esialgselt 75 teisitimõtlejast on ikka veel vanglas.

Minu arvates oleks pidanud mis tahes Euroopa Liidu otsusele Kuuba vastaste sanktsioonide lõpetamise kohta eelnema olukorra arengu läbipaistev hindamine, eelkõige Kuuba kodanike inimõiguste ja kodaniku vabaduste valdkonnas.

Mida on nõukogu ära teinud ja mida ta teeb edaspidi, et tagada kõigi poliitvangide vabastamine Kuuba vanglastest?

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, minister, mind visati Kuubalt 2005. aasta mais välja. Lennujaama saabudes saadeti mind välja, kuna olin Euroopa Parlamendi liige. Ma taotlesin hiljuti viisat, et olla kindel, et ma saan piiri ületada, ja viisa andmisest keelduti. Kas ma tohin loota teile, eesistujariigile, et tagatakse, et Euroopa Parlamendi liige saaks vabalt Kuubat külastada?

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Proua juhataja, ma soovin vastata proua Pleštinškále ja seejärel härra Sonikile. Nõukogu 1996. aasta ühine seisukoht kehtib. Selles soovitatakse toetada üleminekuprotsessi demokraatliku pluralismi ja inimõiguste austamise suunas, ja selleks dialoogi intensiivistamist Kuuba ametiasutuste ja ühiskonna kõigi osade vahel. Euroopa Liit teatab, et on valmis toetama riigi avamise protsessi, kui Kuuba ametiasutused demokraatia teel edusamme teevad.

Mis puudutab teie olukorda, härra Sonik, siis ma olen märkinud, ja on ilmne, et me peame kõikide Euroopa Parlamendi liikmete nimel näitama üles suurimat valvsust ja toetama teid teie tegevuses. See on nõukogu seisukoht.

Juhataja. – Küsimus nr 4, mille on esitanud **Robert Evans** (H-0801/08)

Teema: Finantskriisi õppetunnid

Mida on nõukogu õppinud käesolevast finantskriisist? Milliseid lühi- ja pikaajalisi meetmeid praegu arutatakse?

Kas nimetatud arutelud hõlmavad Islandit ja teisi EList välja jäävaid Euroopa riike, mille majandused on sellest hoolimata tihedalt seotud?

Küsimus nr 5, mille on esitanud **Mairead McGuinness** (H-0830/08)

Teema: Liikmesriikide reageering rahvusvahelisele finantskriisile

Kas nõukogu peab üksikute liikmesriikide sekkumist oma pankade ja majanduste kaitsmiseks rahvusvahelise finantskriisi halvimate mõjude eest vastandsuunaliseks sammuks?

Küsimus nr 6, mille on esitanud **Gay Mitchell** (H-0832/08)

Teema: Euroopa Liidu reageering finantskriisile

Kas praeguse rahaturgude madalseisu ja pangandussektori korrastamatuse olukorras nõukogu töötab, et sidusa ja kombineeritud käsitluse rakendamisega leida lahendus kriisile ja taastada usaldus või on tunda, et liikmesriigid on ühepoolset paremini valmis rahanduses valitseva segadusega toime tulema?

Küsimus 7, mille on esitanud **Dimitrios Papadimoulis** (H-0840/08)

Teema: Finantskriis ja stabiilsuspakt

Gloaalne finantskriis on näidanud Euroopa Liidu valitsuste ja Euroopa Keskpanga vastuolulist käitumist, mis leiab vahendeid pankade kokku varisemisest päästmiseks, rikkudes sellega stabiilsuse pakti sätteid, ja mis tähtsate sotsiaalsete vajaduste rahuldamise nimel ei lubanud aastate vältel vähimatki kõrvalekallet pakti eeskirjadest.

Milline on nõukogu arvamus? Kas nõukogu kaalub hiljutiste sündmuste valguses stabiilsuse pakti sätete ja ühemõõtmelise turumajanduse kontseptsiooni läbivaatamist, mis on olnud Euroopa arengus ainuvalitsev põhimõte?

Küsimus nr 8, mille on esitanud **Laima Liucija Andrikiene** (H-0875/08)

Teema: Olukord ja väljavaated Ida-Euroopas seoses finantskriisiga

Ida-Euroopa nõrkus finantskriisist on ELi poliitika kujundajatele muret tekitav küsimus. Ida-Euroopa riikide juhid tunnevad, et võrreldes läänepoolsete partneritega on nende majandused kergemini haavatavad. Milliseid peamisi finantskriisiga kaasnevaid ohte, mis ähvardavad Ida-Euroopa ja eriti Balti riike, võiks nõukogu esile tuua? Millised on nõukogu arvates Ida-Euroopa riikide ja eriti Balti riikide väljavaated lähemas tulevikus (2009–2010) ja pikemas perspektiivis?

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) Proua juhataja, ma proovin vastata kõigile küsimustele, mis puudutavad maailma majandust viimase 15 või enama kuu jooksul mõjutanud finantskriisi, ja mis jätkuvalt mõjutab Euroopa majanduste rahandust.

Meenutan, et liitu puudutavates küsimustes tegi 15. ja 16. oktoobril kogunenud Euroopa Ülemkogu avalduse, milles väljendas pühendumust rakendada mis tahes olukorras kõiki vajalikke meetmeid, et säilitada finantsüsteemi stabiilsus, toetada tähtsamaid finantsinstitutsioone, vältida pankrotte ja tagada hoiustajate hoiuste kaits.

Ka finantsüsteemi osas esitas Euroopa Ülemkogu süsteemis osalejatele jõulise üleskutse vastutustundlikuks tegutmiseks, eriti pangandussektoris. Ülemkogul rõhutati, et ettevõtete juhtide töötasu, sealhulgas lahkumishüvitised ja kõik nn kuldse käepigistusega seotud maksed peavad olema vastavuses nende tegelike töötulemustega. Samuti lepiti kokku tagamises, et aktsiaoptsioonide korraldamine ei vii üleliigsete riskide võtmisele ega lühiajaliste eesmärkide liigsele tähtsustamisele.

Nimetatud kohtumisele järgnes 7. novembril riigipeade ja valitsusjuhtide mitteametlik kohtumine, kus valmistati ette Euroopa ühtne käsitlus eelmisel nädalalõpul Washingtonis toimunud G20 kohtumiseks, mille eesmärk oli võtta vastu kiired otsused läbipaistvuse, ülemaailmsete määruste standardite, eriti raamatupidamisstandardite, finantsjärelevalve ja kriisijuhtimise, huvikonflikti vältimise ja varajase hoiatamise süsteemi loomise kohta, et tekitada nii usaldus hoiustajates ja investorites.

Et täpsemalt vastata austatud parlamendiliikme küsimusele, mis esitati Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni nimel ning kajastus härra Evansi küsimuses, milliseid praktilisi meetmeid kaalutakse kriisile vastamiseks, siis soovin viidata kapitalinõuete direktiivi reformile, mida nõukogu praegu arutab. Nõukogu töö nimetatud ettepanekuga on juba kaugele edenenu. Ka komisjon tegi ettepaneku võtta vastu määrus reitinguagentuuride heakskiitmise süsteemi kohta. See ettepanek liigub samas suunas, niivõrd kui kapitalinõuded olenevad saadud reitingutest.

Hoiustajate hoiuste kaitsmiseks on komisjon teinud ettepaneku muuta kehtivat direktiivi nii, et hoiuste tagamise piirmäär tõstetaks 50 000 euroni, mis tulevikus kavandatakse tõsta 100 000 euroni. Euroopa Parlament ja nõukogu tegelevad praegu nimetatud ettepaneku arutamisega.

Ma märgin ka finantskriisi meeskonna loomist pärast 15. ja 16. oktoobri Euroopa Ülemkogu. Kõnealune meeskond, nagu te teate, on mitteametlik mehhanism, mis tegeleb hoiatuste, teabe hindamise ja vahetamisega nõukogu esindajate, ülemkogu eesistuja, komisjoni, selle presidendi, Euroopa Keskpanga presidendi, eurorühma esimehe ja liikmesriikide valitsuste vahel, samuti loomulikult majandus- ja rahanduskomisjoni esimehega, kes on varajase hoiatamise meeskonna keskne tegelane.

Vastuseks proua McGuinnessi ja härra Mitchelli küsimustele soovin rõhutada, et Euroopa Ülemkogu kiitis heaks tegevuskava, millega pakutakse liikmesriikidele täielikku ühtset riiklikku pääste- ja abimeetmete raamistikku finantssektori jaoks. Euroopa Ülemkogu pöördus liikmesriikide poole palvega arvestada riiklike otsuste võimaliku mõjuga teistele liikmesriikidele. Samuti tunnustame, et Island on kogenud tõsiseid raskusi. Euroopa Ülemkogu saatis oktoobris Islandile solidaarsuse sõnumi. 4. novembril toimusid kohtumised ECOFINi kuluarides ja, lõpuks, Euroopa Majanduspiirkonna nõukogu istungil kohtusin ma isiklikult Islandi esindajatega ja usun, et suutsime leida rahuldavad solidaarsusmehhanismid ja samuti kohaldada lepinguid, mis seovad meid selle riigiga Euroopa Majanduspiirkonna nõukogu raames.

Vastuseks härra Papadimoulise tõstatatud küsimusele stabiilsuse ja kasvu pakti kohta soovin teile meenutada 7. oktoobril vastu võetud nõukogu järeldusi, milles kinnitati soovi pakti jätkuvaks rakendamiseks, võttes samal ajal arvesse meile teadaolevaid erakorralisi asjaolusid. 7. oktoobri otsuse rakendamisel peab loomulikult arvestama G20 järeldusi, mis kutsuvad üles kasutama kõiki võimalikke vahendeid tegevuse jätkamiseks.

Vastuseks proua Andriksen küsimusele soovin teile meenutada, et komisjoni andmetel on finantskriisi mõju Ungaris, Leedus, Eestis, Bulgaarias ja Rumeenias rängem kui teistes liikmesriikides. Aastate jooksul on nimetatud riigid kasutanud soodsaid välisfinantseerimise tingimusi, tekitades loomulikult jooksevkonto maksebilansi defitsiidi ja välisvõlgade kuhjumise. Nüüd on ilmne, et rahastamise tingimused on oluliselt vähem soodsad ning välisvõlgade refinantseerimine on probleem, millega nimetatud riigid silmitsi seisavad.

Kui Ungarist rääkida, siis hiljuti andis nõukogu Ungarile keskmise tähtajaga rahalise abi süsteemi raames 6,5 miljardi euro suuruse laenu maksebilansi toetamiseks. Lisaks nõukogu laenule on saadud 12,5 miljardi euro ulatuses laene Rahvusvaheliselt Valuutafondilt ja Maailmapangalt 1 miljardi ulatuses. Ma ei tea, kas viimati nimetatud summa on dollarites või eurodes.

Nimetatud süsteemi raames toimuv 12 miljardi euro suurune rahastamine võib tuleviku nõudeid arvestades osutada ebapiisavaks, seetõttu tegi komisjon ettepaneku tõsta kõnealusele riigile eraldatava abi summa 25 miljardi euroni. Nõukogu palus ettepaneku kohta parlamendi arvamust.

Peter Skinner (PSE). – Ma tervitan nõukogu märkusi ja üldist lähenemisviisi finantsteenuste kriisile ning loodan tõesti, et saame tugineda viimastele G20 tulemustele. Nagu te mainisite, peame selle tegevusega jätkama, et saavutada ülemaailmseid tulemusi ülemaailmsete õigusaktide ja eriti finantsjärelevalve osas.

Pea ütles, et finantsjärelevalve nõuab samuti rahalist toetust. Oleme sellega kokku puutunud. Loomulikult on see maksumaksjate raha. Rääkides konkreetset, mitte ainult pankade, vaid ka kindlustusfirmade järelevalve vajab asjakohast maksevõimet. Seetõttu huvitab mind, kas te toetate ka rühmajärelevalvet ja -toetust nagu Solvency II väljendab – ma ei märganud seda teie finantseeskirjade nimekirjas –, kuid see töötati välja enne kriisi saabumist ning see võib abiks olla kriisi ajal. Kui see on nii, siis võib-olla eesistuja selgitab, miks kavatakse 2. detsembril rühmatoetused nimetatud ettepanekust välja jätta, ning saada aru kui vähe sellest võib abi olla.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Meie küsimused koostati mõned nädalad tagasi, kuid selle ajaga võrreldes on olukord muutunud halvemaks. Nii soovin sellest lähtudes teada, kui ühtne on nõukogu oma ühises tegevuses ja kui on olukord, kus liikmesriigid üksi tegutsema peavad, kas teie arvates töötab süsteem tõhusalt?

Gay Mitchell (PPE-DE). – Kas ei oleks aeg töötada välja midagi Marshalli plaani sarnast, võib-olla Sarkozy plaan Euroopale?

Mida arvate sellest? Eeldades, et Hiina laenab raha Euroopa Investeeringupangale või Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupangale ja teie annate laenu liikmesriikidele – see ei mõjuta nende välisvõla suhet sisemajanduse kogutoodangusse.

Kuidas seda tagasi maksta? Kaubandusest sissenõutavatest tollimaksudest ja aktsiisimaksudest ning võib-olla täiendavast 0,5% käibemaksu panusest liikmesriikidelt, kes kavatsevad selle rahastamisvahendi määra alandada.

Kas te võtate detsembris toimuval kohtumisel arutlusele Marshalli plaani tüüpi abiplaani ning lõpetate probleemiga vähehaaval nokitsemise? Praegu me alles siseneme majanduslangusesse ning kui me tegeleme sellega kaalutletud riskiga, siis suudame sellest välja tulla.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – (EL) Härra nõukogu eesistuja, isegi härra Prodi, komisjoni endine president, pidas stabiliseerimispakti rumalaks, sest selle eesmärk on tegeleda ainult inflatsiooni, puudujäägi ja võlaga ja seda ajal, kui Euroopas süveneb majanduslangus ja vajatakse meetmeid arengu, tööhõive ja sotsiaalse sidususe soodustamiseks.

Minu küsimus on: kas te kavatsete pakti asendada või lihtsalt seda lõdvendada? Kui te ei saa või ei soovi seda teha, palun teavitage nõukogu presidenti, et kriisist mööda vaatamine tuleb lõpetada.

Laima Liucija Andrikiene (PPE-DE). – (LT) Härra Jouyet, te rääkisite Ungarist ja Ungari suhtes üles näidatud solidaarsusest, mis on julgustav, kuid ma olen väga huvitatud teistest riikidest, mida te mainisite: Bulgaaria, Rumeenia ja eriti Leedu. Kas Leedu võib loota Euroopa Liidu solidaarsusele praeguses finantskriisis?

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Proua juhataja, vastuseks austatud parlamendiliikmele, kes kordas härra Evansi küsimust, ütlen, et teil on täiesti õigus. Maksevõime probleemid ei mõjuta ainult panku, vaid need puudutavad ka kindlustusfirmasid ja me peame oma järelevalvemehhanisme kohandama tegelemiseks selle sektori konsolideeritud või piiriüleste rühmadega.

Seetõttu oleme kindlalt otsustanud jõuda rahuldava tulemuseni töös Solvency II direktiiviga. Me toetame komisjoni selles töös ja loodame, et tööga jõutakse lõpule võimalikult kiiresti. Me loodame selles küsimuses jõuda kompromissile, kuid on selge, et vajame omadusi, mis tugevdavad maksevõime seiret kindlustusühingute tasandil.

Vastuseks proua McGuinnessile, ma arvan, et sellisel kujul tagasiside G20 tippkohtumiselt ja asjaolu, et G20 leppis kokku tegevuskava osas, näitavad nõukogu ühtset tegevust. Meenutan, et kõnealuse tegevuskava kontekstis leidub ka neid, kes ütlevad, et peame kasutusele võtma kõik võimalikud vahendid tegevuse jätkamiseks; tegevuskavas on toodud väga praktilised finantsregulatsiooni meetmed, ma just loetlesin neid ja ei kavatse end korrata, mille kiiret rakendamist me Euroopa tasemel ootame. Me oleme komisjonilt nõudnud vajalike õigusloomega seotud või praktiliste algatuste tegemist mitte ainult finantskriisile vastamiseks, vaid ka majanduskriisiga tegelemiseks, ning et täiskogu toetab neid algatusi vajalike tekstide võimalikult kiire vastu võtmisega.

Liikmesriikide tegevuse koordineerimise kohta vastan proua McGuinnessile, et minu arvates on oluline, et varajase hoiatamise meeskond, koordineeriv meeskond, töötab majandus- ja rahanduskomisjoni raames laitmatult, sellele lisaks liikmesriikide esindajad ja erinevad asjaomased institutsioonid, kas siis Euroopa Keskpank või eurorühm.

Eesistujariigi nimel kõneledes ütlen vastuseks härra Mitchell'i kõnele, et Marshalli plaani mainimata ja G20 põhimõtteid ellu rakendades, soovime me näha kõigi tegutsemiseks vajalike vahendite kasutusele võtmist ühenduse tasandil, kombineerituna riikliku tasandi tegevusega: need võivad olla Euroopa Investeeringupanga olemasolevad laenuvahendid, ühenduse eelarvest võimaldatavad ressursid, mida peab samuti kasutama tegevuse alal hoidmiseks, loomulikult riiklike eelarvete vahendid, eriti tulevikus kasutamiseks mõeldud ja ettevõtlike toetamisega seotud projektide vahendid, või ühenduse tasandil isegi teatavate eeskirjade lõdvendamine või kohandamine, mis aitab neid sektoreid kõige raskemas olukorras. Sellest vaatepunktist suhtume olukorda äärmiselt pragmaatilisel, kuid on selge, et peame selles valdkonnas tegutsema. Igal juhul on teil õigus ning eesistujariik jagab täielikult teie seisukohta.

Vastuseks proua Andrikienele öeldule, mul on kahju, Ungari sai rahalist abi. Nagu ma ütlesin ja võin kinnitada, on fond eraldanud 12,5 miljardit eurot, millest 6,5 miljoni eurot liidu poolt ning on selge, et solidaarsus

aitab tõsisest kriisist mõjutatud riikidel lahendada maksebilansi tasakaalustamise ja välisvõlgade refinantseerimisega seotud probleeme.

Teistele võin kinnitada, et rakendame liidu piires asjakohaseid solidaarsuse mehhanisme. Ungari puhul seisime silmitsi erakordselt tõsise olukorraga. Ma vihjasin ka Islandile. Oleme sattunud raskesse olukorda. Kui, ja ma soovin, et seda ei juhtuks, Balti riigid või teatud teile kõige paremini tuntud riigid satuvad samasugustesse raskustesse, siis tulevad mängu samasugused solidaarsuse mehhanismid. See on eesistujariigi seisukoht ja loomulikult ei ole ühtsus solidaarsuseta võimalik.

Ma soovin härra Papadimoulisele vastata, et esiteks ei ole ma president Prodigal alati nõus. Nii see mõnikord on. Teiseks, vajame teatavat eelarvedistsipliini. Kolmandaks, nagu ütlesin G20 järeldustele viidates, et ilmselt tuleb kõnealuseid põhimõtteid kohandada erakorraliste asjaoludega ja vaja on erakorralisi meetmeid. See on mõistlik ja ma olen nõus, et kunagi ei tohi olla dogmaatiline. Neljandaks ja lõpetuseks, turismi kohta, tunnen nõukogu presidenti piisavalt hästi, et teada tema eelistatud (turismi)sihtkohti ning ka seda, et ta annab kogu oma energia Euroopa Liidu heaks. Usutavasti olete märganud, et see on meie jaoks põhiline.

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Härra Jouyet, väärtpaberitele ülemineku finantstehnika abil on Ameerika Ühendriikide rämpsplaenud sattunud hüpoteegi tagatisel välja antud võlakirjadesse ja teistesse fondidesse, mida ostsid Euroopa pangad ja kodanikud.

Kas nõukogu teab, kui palju sellist rahalist rämpsu on meile müüdud teiselt poolt Atlandi ookeani?

Avril Doyle (PPE-DE). – Sooviksin teada, kas Prantsusmaa eesistujariigina tunneb end nõukogu laua taga teatavas isolatsioonis, seda oma ajaloolise kiindumuse tõttu tururegulatsiooni suhtes ja eriti praegusel juhul finantsteenuste regulatsiooni suhtes.

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Proua juhataja, vastuseks austatud parlamendiliikmele, mul ei ole täpset numbrit meeles. Minule teada olevate korralduste suurusjärk on tõesti kõrge ja peamiselt Atlandi tagant Euroopasse levinud üleliigsete väärtpaberite maksumus on suurem paljude liikmesriikide või isegi ELi sisemajanduse kogutoodangust. See on tõesti märkimisväärne, seda võin teile öelda. Seetõttu on väärtpaberitele üleminek jätnud meid tegelema enneolematult ränga destabiliseeriva šokiga. Seda võin ma teile praegu öelda.

Vastuseks proua Doyle'ile, loodan, et siin, nagu ka teistes küsimustes, ei ole me täielikult isoleeritud, eesistujariik on endas kindel. Finantsmäärus ei ole kindlasti lihtne probleem, proua Doyle, kuid arvan, et teeme edusamme. Täna õhtupoolikul oli meil täiskogus arvamuste vahetus Euroopa Komisjoni presidendiga ning oleme suhteliselt kindlad tegevuskava osas, mille sõnastas Euroopa Ülemkogu ning kujundas kogu Euroopa riigipeade ja valitsusjuhtide mitteametlikul kohtumisel ja millele andis suunised G20 töö sellel nädalavahetusel Washingtonis.

Ma ütlesin, et rohkem argumente ei leidu, vähemalt teooria kohta. Me peame selle puuduliku määrusega tegelema. Meil ei ole vajadust ega soovi kehtestada uusi eeskirju, kuid mõnda neist tuleb kohandada ning me peame hoiustajatele ja investoritele tagama turvalise ja läbipaistva süsteemi. Arvan, et kogu maailm on selles suhtes meiega ühel nõul. Alates sellest seisneb küsimus kohanemises.

Juhataja. – Küsimus nr 10, mille on esitanud **Hélène Goudin** (H-0806/08)

Teema: Poliitiline vastutus ELi sõjaliste operatsioonide käigus toime pandud kuritarvituste korral

Rootsis on kerkinud esile tunnistus selle kohta, et ELi operatsioonis Artemis Kongos Bunias osalevad Prantsusmaa relvajõud osalesid ühe vangi piinamisel ja lavastatud hukkamisel. See vahejuhtum toimus väidetavalt 13. juulil 2003 ja seda on uurinud nii Rootsi kui ka Prantsusmaa relvajõud. See vahejuhtum tõstatab seoses tulevase koostööga palju küsimusi.

Kas on olemas mingeid tagatiseid, et ELi liikmesriikide poolt ELi operatsioonidele saadetud relvajõud järgivad allkirjastatud konventsioone ja et neil on rahvusvahelise õiguse kohane pädevus? Millised järelmeetmed kavatses nõukogu võtta seoses Bunia vahejuhtumi käimasoleva Prantsusmaa uurimistööde tulemustega?

Küsimus nr 11, mille on esitanud **Hanne Dahl** (H-0807/08)

Teema: Poliitiline vastutus ELi sõjaliste operatsioonide käigus toime pandud kuritarvituste korral

Rootsis on kerkinud esile tunnistus selle kohta, et ELi operatsioonis Artemis Kongos Bunias osalevad Prantsusmaa relvajõud osalesid ühe vangi piinamisel ja lavastatud hukkamisel. See vahejuhtum toimus väidetavalt 13. juulil 2003 ja seda on uurinud nii Rootsi kui ka Prantsusmaa relvajõud. Rootsi tõendites anti

vasturääkivaid selgitusi ja Prantsusmaa uurimistöödega jõuti järeldusele, et mingit kuritarvitust ei toimunud, kuid see vahejuhtum tõstatab tuleviku jaoks palju küsimusi.

Kes peaks võtma poliitilise vastutuse liialemineku eest, mille on pannud toime ELi operatsioonis välismaal osalevad liikmesriigi relvajõud? Kui liikmesriigi relvajõud tunnistatakse süüdi sõjakuriteos ELi operatsiooni käigus, kas siis on võimalik see liikmesriik ELi operatsioonidest pikaks ajaks kõrvaldada, et kaitsta ELi liikmesriikidest pärit relvajõudude head nime ja mainet?

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) Proua juhataja, need on tõsised küsimused, mille on tõstatanud proua Goudin ja proua Dahl. Ma võin kinnitada nii nendele kui teie täiskogule, et Euroopa Liidu operatsioonid viiakse läbi kooskõlas konventsioonidega, mis kaitsevad inimõigusi ja rahvusvahelist õigust.

Seda põhimõtet on selgelt täpsustatud kõigis kavandamisdokumentides, mille nõukogu on heaks kiitnud ja mis on lisatud tegevvägedele antavate üksikute juhiste hulka. See on see, mida tuntakse kui sõdurite korpust.

Kui teatavad välis- ja kaitseoperatsioonidele lähetatud üksikisikud oma töökohustustest kaugemale lähevad, kuuluvad distsiplinaar- ja õiguslikud tagajärjed liikmesriikide pädevusse. Kõik liikmeriigid peavad kinni konventsioonidest, mis kaitsevad inimõigusi.

Lubage mul selles ühisküsimuses viidatud juhtumi puhul loobuda hetkeks nõukogu eesistuja rollist, et öelda seda: läbipaistvuse pärast viisid Prantsusmaa ametiasutused pärast Rootsi ametiasutustega ühenduse võtmist läbi põhjaliku uurimistöö. Selle viis Prantsusmaa ametiasutuste nimel läbi tegevvägede ja riigikaitse inspeksioon.

Uurimistöö näitas, et 13. juulil 2003 operatsiooni Artemis ajal Kongo Demokraatlikus Vabariigis Prantsuse relvajõudude poolt kinni võetud noor mees ei kannatanud piinamise ega julma kohtlemise all. Seega on Prantsuse ja Rootsi relvajõudude vastu esitatud tõsised süüdistused alusetud.

Hélène Goudin (IND/DEM). – (SV) Peaksin seepärast küsima järgmise küsimuse: nagu me teame, on see noor mees kadunud. Kuidas on võimalik tõestada, et temaga ei ole midagi juhtunud?

Hanne Dahl (IND/DEM). – (DA) Proua juhataja, ma tahaksin küsimust edasi arendada, paludes selgitust selle kohta, et kui on kahtlusi, kas liikmesriigid rahvusvahelistest konventsioonidest seoses ELi operatsiooniga kinni peavad, kas siis on võimalik, et liikmesriik jäetakse osalemisest välja? Ma arvan, et mõnel juhul oleks vajalik ja üsna oluline, et sellega seoses asi selge oleks.

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Proua juhataja, tahan anda ilma äärmustesse laskumata proua Goudini ja proua Dahli küsimusele tõsiasjadel põhineva vastuse, seega annan teie täiskogule ja ka oma institutsioonile raportist teavet uurimistöö kohta, mille viis läbi Prantsuse tegevvägede ja riigikaitse inspeksioon.

Teadmiseks täiskogule – ma ei ole kohustatud oma ülesannete raames tegelema nende küsimustega, kuid ma teen seda – teen teie jaoks kokkuvõtte uurimistööst 13. juulil 2003. aastal Chem-Chemi laagris Bunias Kongo Demokraatlikus Vabariigis juhtunust. See uurimistöö, mis viidi läbi Rootsi relvajõudude toetuse ja koostööga, näitas, et 13. juulil 2003 operatsiooni Artemis ajal Kongo Demokraatlikus Vabariigis Prantsuse relvajõudude poolt kinni võetud noor mees ei kannatanud piinamise ega julma kohtlemise all. Teda peeti laagris mõni tund kinni ja seejärel vabastati. Uurimistöö tellis 31. mail 2008 armee ülemjuhataja, et täiendada esialgseid uurimisi, mille viisid vastavates riikides läbi Rootsi ja Prantsusmaa ametiasutused. Ametiasutuste vahel toimus väga hea koostöö ja uurimistööde tulemusel selgub, et Prantsuse ja Rootsi sõdurite ja kahe asjaomase koloneli vastu esitatud rasketel süüdistustel ei ole alust.

Kokkuvõtteks, on ilmselge, et välispoliitika julgeoleku- ja kaitseoperatsioonide igas etapis, alates kavandamis- kuni rakendusetaipini, tuleb järgida inimõiguste kaitset ja rahvusvahelisi konventsioone, ja see tuleb saavutada eriti selle valdkonna meeskondade pideva väljaõppega.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Härra nõukogu eesistuja, mulle oleks huvitav kuulda, millisena näete teie ÜRO rolli seoses kõnealuste küsimustega. Kas te arvate, et ÜROl on nendes valdkondades töö, mida ära teha?

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Mind veenavad teie märkused – nii teie, eesistujariik Prantsusmaa esindajalt kui ka nõukogu üldisest seisukohast.

Kuid kas te ei ole nõus, et see vahejuhtum ja selletaolised vahejuhtumid on ELi operatsioonide seisukohast väga halvad ja me peame olema väga selged ja hoolikad selles suhtes, kuidas me selliseid raporteid käsitleme, et me tegeleksime nendega õigeaegselt ja et see ei määriks – kui nii võib öelda – teie head tööd?

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Proua juhataja, seoses sellega, mida ütles proua McGuinness, jagan ma täielikult teie arvamust. On ilmne, et ükskõik, millise välisoperatsiooniga tegemist on, kas viiakse seda läbi Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames või ühisraamistikus, tuleks teha teatavaks välisoperatsioonid ja nendest aru anda. Läbipaistvus peab olema äärmiselt oluline.

Ma olen proua McGuinnessiga täiesti nõus ja seepärast peame me arendama kõike, mis on seotud militaarse Erasmus programmiga. Ma loodan, et detsembris peetava Euroopa Ülemkogu töö saab laieneda aspektide osas, mis on seotud väljaõppe ja Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames parimate tavade ja kogemuste vahetusega liikmesriikide vahel.

Vastuseks proua McGuinnessile, arvan ma, et see on äärmiselt oluline element, kui me soovime arendada Euroopa julgeoleku ja kohaloleku jaoks välisriigi pinnal strateegiat. Teil on üsnagi õigus, proua McGuinness.

Mis puudutab härra Rübigi küsimust, siis seda käsitletakse homme hommikul meie arutelul Kongo Demokraatliku Vabariigi üle. Ma arvan, et ÜRO roll on tõepoolest oluline. Küsimus seisneb selles, kuidas tugevdada ja täiendada ÜRO vahendeid.

Juhataja. – Ma näen, et proua Dahl palub jälle sõna. Kahjuks saan ma anda teile vaid ühe lisaküsimuse ja see on kõik. Mul on kahju, aga see on kõik.

(Vahelehiite sõnavõtukohalt)

Minu positsioon ei luba mul ehk forsseerida seda, mida te kuulda tahaksite. Eesistuja on vastanud ja kahjuks peab see küsimus sellega lõppema, juhul kui te täiendavat kirjavadetust ei pea.

Küsimus nr 12, mille on esitanud **Marie Panayotopoulos-Cassiotou** (H-0808/08)

Teema: Riiklike sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimine

Kas nõukogu ütleb, milliseid edusamme on tehtud riiklike sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimist käsitlevate Euroopa õigusaktide ajakohastamis- ja lihtsustamisprotsessis, mille esimene etapp oli määruse (EÜ) nr 883/2004⁽²⁾ vastuvõtmine, et võimaldada ELi kodanikel Euroopas vabalt liikuda, säilitades samal ajal oma õigused ja sotsiaalsed hüved (tervishoid, pensionid, töötu abiraha)?

Millisesse etappi määruse vastuvõtmisel ja rakendamisel on jõutud, mis asendab määrust (EMÜ) nr 574/72⁽³⁾, mis sisaldab samuti sätteid, mis on töötatud välja, et tugevdada koostööd riikide ametiasutuste vahel ning parandada andmevahetuse meetodeid?

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) Proua juhataja, tahaksin vastuseks proua Panayotopoulosele öelda, et nõukogu jagab täielikult tema arvamust vajaduse kohta niipea kui võimalik jõuda kokkuleppele kavandatud määruse suhtes, milles sätestatakse meetodid sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimisega seotud määruse nr 883/2004 kohaldamiseks.

See tähendab tingimuste loomist kõnealuse määruse vastuvõtmiseks, et viia võimaluse korral lõpule maikuuks 2009 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise reform. Kõnealust kavandatud määrust, mida komisjon tutvustas 2006. aasta jaanuaris, on sellest ajast peale, arvestades selle sätete ulatust ja ülitehnilist iseloomu, peatükk peatüki haaval järjestikuste eesistumiste ajal läbi vaadatud.

Tänu eelmiste eesistujariikide järjekindlatele jõupingutustele on võetud vastu osalised üldised lähenemisviisid. See protsess viidi lõpule eelmisel aastal Prantsusmaa eesistumise ajal osaliste üldiste lähenemisviiside vastuvõtmisega kahe järelejäänud peatüki kohta seoses tööõnnetuste ja kutsehaiguste hüvitiste ning ka matusetuetustega.

Vahepeal avaldas parlament möödunud aasta juulis esimesel lugemisel oma arvamuse. Nõukogu tervitab laialdast ühtivust parlamendi vaadetega. Nõukogu näeb selles kõnealuse teksti läbivaatamise algusest peale kahe institutsiooni vahel algatatud väga konstruktiivse koostöö vilju.

Ühise seisukoha vastuvõtmine määruse eelnõu kohta on eesistujariik Prantsusmaa jaoks üks peamistest sammudest isikute liidusisese liikuvuse suurendamise suunas. Seepärast teeb eesistujariik kõik endast oleneva,

(2) ELT L 166, 30.04.2004, lk 1.

(3) 2 EÜT L 74, 27.3.1972, lk 1.

et kõnealune ühine seisukoht nõukogu 15. detsembri kohtumisel vastu võetaks, et parlament saaks selle oma osaistungjärgul järgmise aasta jaanuaris vastu võtta.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Proua juhataja, tahaksin küsida nõukogu eesistujalt komisjoni uue ettepaneku 2008/414 kohta, milles käsitletakse piiriüleste teenuste patsientide õigusi.

Milline on eesistujariik Prantsusmaa seisukoht seoses selle uue ettepanekuga?

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Proua juhataja, eesistujariik Prantsusmaale on selge, et me peame seda komisjoni ettepanekut toetama.

Praktilises mõttes hõlbustab see kindlustatud inimeste jaoks menetlusi, kiirendab erinevate sotsiaalkindlustusvaldkondade – nagu tööõnnetused, kutsehaigused ja invaliidsus – institutsioonide piiriülestele olukordadele reageerimist ja menetlusaega. Me peame selle küsimuse kohta eeskirjade kehtestamisel edusamme tegema. Nagu te teate, küsis eesistujariik Prantsusmaa Alain Lamassoure'ilt, keda te tunnete, küsimuse piiriülese liikuvuse ees olevate takistuste ületamise viiside kohta. Ühtlustamine sotsiaalkindlustuse valdkonnas on üks vastustest.

Igas meie liikmesriigis oluliste riiklike sotsiaalkindlustustavade säilitamise ja piiriülest liikuvust hõlbustavate ülioluliste muudatuste tegemise vahel tuleb leida õige tasakaal.

Selles raamistikus toetame me ettepanekut, mida te mainisite, ja eesistujariik teeb Xavier Bertrandi egiidi all kõik võimalikud jõupingutused, et saavutada selle vastuvõtmine.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Ma usun, et üks meie suurimaid probleeme on Euroopa-sisene topeltmaksustamine, mis toob eelkõige sotsiaalkindlustuse valdkonnas ootamatult kaasa täiendava maksukoormuse. Ma tahaksin teada, kas nõukogu eesistujariik Prantsusmaalt eeldatakse algatust?

Avril Doyle (PPE-DE). – Kuna on võimalik teha elektroonilisi makseülekandeid ja elektrooniline tasumine on lihtne, ei kuulu loomulikult Euroopa institutsioonide kollektiivse pädevuse ja taibu hulka sellise tehnoloogia kasutuselevõtt, mis võimaldab hädavajalikule ühtsele turule õiguse kõigi meie kodanike, sealhulgas puuetega inimesed ja vanaduspensionärid jt, liikumisvabadusele või piiriülesele liikuvusele, või on see tõsiasi, et selleks puudub kollektiivne tahe? Kas on mõni riik, kes seisab kõnealuse probleemi kollektiivse lahendamise ees?

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Proua juhataja, ma soovin vastata proua Rübigerile ja proua Doyle'ile, kuna need on küsimused, mis on juba ka minu tähelepanu köitnud.

Esiteks, arvan, et proua Doyle'il on õigus. Kõik tehnoloogiad ja elektroonilised tehnoloogiad on siin eriti kasulikud ja neid tuleks kasutada, et hõlbustada patsientide haiguslugude töötlemist.

Teiseks, proua Doyle, me pooldame kollektiivset lahendust tingimusel, et me liikuvuse eesmärgil iga riigi sotsiaalkindlustustavasid ohtu ei sea.

Kolmandaks, olen härra Rübigeriga nõus. On hoolitsetud selle eest, et on juriidilisi küsimusi, mis on seotud topeltmaksustamisega seonduvate osamaksetega seotud probleemidega. Härra Rübigeril on õigus.

Et teile oma arvamust avaldada, olles neid probleeme alles eelmisel nädalal lähemalt kaalunud, kuna me oleme pärit piiririikidest, härra Rübiger, arvan ma, et riiklikud haldusametused ei ole sellist tüüpi probleemi lahendamiseks alati nõuetekohaselt koolitatud, endas kindlad või piisavalt motiveeritud. Vastuseks proua Doyle'ile, see on minu meelest tõeline raskus. Seetõttu on vaja kollektiivset ühenduse lähenemist. Komisjon peab tõesti tugevat survet avaldama. Ka eesistujariik edendab seda tööd, kuna igas meie liikmesriigis esineb administratiivset, bürokraatlikku ja kultuurilist vastuseisu.

Piiriülene liikuvus on tõeline probleem Euroopa integratsiooni, uue Euroopa põlvkonna ja lihtsalt selle jaoks, et võimaldada meie kodanikel näha Euroopa Liidu praktilisi eeliseid. Selliste piiriüleste liikumiste ees on kaugel liiga palju takistusi, eriti sotsiaal- ja maksuvaldkonnas.

See on tõeline probleem. Ma usun, et see nõuab ka põhjalikke reforme ja ühenduse institutsioonide, eriti komisjoni ja riigisest haldusametuste vahelist koordineerimist.

Juhataja. – Sellega on infotund lõppenud.

Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

(Istung katkestati kell 19.05 ja jätkus kell 21.00)

ISTUNGI JUHATAJA: Manuel António DOS SANTOS*asepresident***13. Teatavat liiki äriühingute avaldamis- ja tõlkekohustused (arutelu)**

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on õiguskomisjoni nimel proua Kauppi esitatud raport (A6-0400/2008), mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiive 68/151/EMÜ ja 89/666/EMÜ seoses teatavat liiki äriühingute avaldamis- ja tõlkekohustustega (KOM(2008)0194 – C6-0171/2008 – 2008/0083(COD))

Piia-Noora Kauppi, raportöör. – Härra juhataja. Antud aruanne on osa äriühinguõiguse lihtsustamispaketist. On väga oluline, et püüaksime Euroopa Liidus lihtsustada ettevõtete keskkonda, mis võimaldab neil edu nautida ja olla aluseks Euroopa majanduse kasvule. Eesmärk on vähendada administratiivkoormusi, mis puudutab teatavat liiki äriühingute avaldamis- ja tõlkekohustusi. Ettepanek on osa laiaulatuslikust administratiivkohustuste vähendamise toimingust. See vabastaks ja suunaks ümber ettevõtete ressursse ja seeläbi aitaks kasvatada Euroopa majanduse konkurentsivõimet.

Praegu, esimese äriühinguõiguse direktiivi raames, peavad ettevõtted avaldama teatud teavet riigi ametlikus väljaandes, mis tuleb sisestada liikmesriigi kommertsregistritesse. Enamikel juhtudel tähendab riigi ametliku väljaande avaldamine ettevõtetele täiendavaid kulusid, ilma et sellega kaasneks tõeline lisaväärtus. Antud ettepaneku eesmärk on seetõttu kaotada riikide seadustest igasugused täiendavad avaldamisega seotud nõuded, mis põhjustavad ettevõtetele lisakulusid.

Igal juhul võimaldab komisjon nende täiendavate avaldamisnõuetega seoses liikmesriikidele paindlikkust. Liikmesriikidel on veel võimalik omada täiendavaid nõudmisi, kuid need peaksid olema kaetud elektroonilise platvormi jaoks esitatud ühekordse tasuga.

Kõikidel liikmesriikidel peaks olema elektroonilised platvormid, kus on olemas täielikud andmed, ja nad peaksid nendele andmetele, mis asuvad registrite elektroonilistes failides, juurdepääsu tagama. See oleks kuluefektiivne ja lihtne viis pakkuda ettevõtete kohta kõikehõlmavat vajalikku teavet. Mõningatel liikmesriikidel juba on sellised elektroonilised registrid ja andmebaasid, kuid teistel pole sellist digitaalset andmebaasi.

Kõige olulisem on juurutada liikmesriikide poolt kehtestatud ühekordne tasu, mis katab kõik avaldamise ja haldamise nõuetega seotud kulud. See ühekordne tasu peaks samuti katma ka igasugused riiklikud nõuded, mis on seotud teabe avaldamisega ka kohalikes ja piirkondlikes ajalehtedes.

Samas tahtis õiguskomisjon lisada seoses nende kuludega ka natukese paindlikkust ja nüüd me ütleme, et heade põhjenduste korral on võimalik liikmesriikidel kehtestada lisatasusid.

Võttes arvesse üheteistkümnendat äriühinguõiguse direktiivi, käsitleb antud ettepanek nende dokumentide tõlkimisnõudeid, mis sisestatakse filiaalide registritesse. Filiaalide registreerimisel peavad ettevõtted esitama filiaali registrisse teatavat teavet. See põhjustab tihti ettevõtetele märkimisväärset täiendavat kulu, sest nad ei pea mitte ainult kindlustama teatud dokumentide tõlke liikmesriikide keelde, kus filiaal asub, vaid peavad ka järgima vahetevahel üleliigseid nõudmisi seoses selle tõlke kinnitamise ja/või notariaalse tõestamisega. Seega püüame nüüd tõlkekohustusi lihtsustada, soovides käesolevat tõendamist ja kinnitamist kaotada.

Eesmärk on vähendada tõlkimise ja tõendamisega soetud kulud miinimumini. See toob endaga kaasa ka kasud ettevõtetele, sest saavutatakse teatud kulude vähendamised, tagades samaaegselt tõlgete usaldusväärsus.

Nõustun komisjoni ettepanekuga ja püüdsin oma sõnastust hoida komisjoni ettepanekuga nii sarnasena kui võimalik. Samas pole võimalik siin parlamendis saavutada konsensust komisjoni ettepaneku suhtes.

Lisasime raportisse mõningad muudatusettepanekud, et selgitada tõlkimiskulude ja tõlkimissätetega seotud sätete reaalsel rakendamist, ja samuti lisasime ka mõned tehnilised muudatused, tagamaks õige ristviitamise teise äriühinguõiguse direktiiviga.

Õiguskomisjon lisas kolm kompromissettepanekut, mille olid esitanud mitmed kolleegid, et need täiendavad avaldamisnõuded oleks heade põhjuste korral lubatud, kuid me lisasime need põhjendustesse ja neid pole artiklites. Minu arvates on väga oluline, et põhjendustes on soovitus liikmesriikidele sellist paindlikkust kasutada, kuid me ei kutsu neid kõiki üles nii käituma. Kui liikmesriik leiab, et ettevõtted peavad tõesti selle

avalduse riigi ametlikus väljaandes avaldama ja see on tõesti midagi sellist, mida liikmesriik tahab, siis saavad nad seda nõuda, kuid artiklitesse pole me üleskutset sellise efekti saavutamiseks lisanud.

Teiseks teemaks on see, et ma püüdsin isiklikult juurutada üleminekuperioodi, mis minu arvates on endiselt väga hea samm edasi. Üleminekuperioodi ajal need avaldamiskohustused eksisteeriksid, kuid pärast üleminekuperioodi lõppu jääks meil alles ainult elektrooniline andmebaas. Arvan, et selline üleminekuperioodi ettepanek on hästi seotud ka Interneti kättesaadavusega. Nimelt on mõningates liikmesriikides Internet rohkem levinud kui teistes. Võib-olla pärast üleminekuperioodi saaksime tagada, et kõikides liikmesriikides on teabelevik piisav. Nii suudaksime arvesse võtta asjaolu, et Internet pole kõikides riikides sarnaselt kättesaadav.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Härra juhataja. Täna raportööri tema töö eest selle failiga, mis oli keerulisem, kui algselt arvati. Võtame meie kohustust vähendada ettevõtete administratiivkoormust väga tõsiselt ja oleme parlamendile tänulikud jätkuva toe suhtes selles küsimuses.

Samas on keeruline mitte pettuda mõningate esimese äriühinguõiguse direktiivi muudatusettepanekutega. Tuletan meelde, et Euroopa Parlament tervitas oma 2007. aasta 12. detsembri komisjoni 2008. aasta tööprogrammi resolutsioonis meelegandlust saavutada eesmärk vähendada 2012. aastaks ELi ja riikliku tasandi tegevustega seoses administratiivkoormust 25% võrra. Parlament kinnitas, et see on järgmiste kuude jooksul võtmeprioriteediks, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetega seoses, ja on oluline panus Lissaboni eesmärkide saavutamiseks. Seega rõhutas parlament, et juriidilisi ettepanekuid analüüsitakse selles valguses.

Lisaks oma 2008. aasta 21. mai lihtsustatud ärikeskkonna resolutsioonis, toetas parlament seda spetsiifilist esimese äriühinguõiguse muutmissettepanekut, nõustudes, et ettevõtetel peaks olema lihtsam kohustuslikku teavet avaldada. Eriti toetas parlament uue tehnoloogia kasutamist.

Samas õnnestab see õiguskomisjoni esitatud raport täielikult komisjoni ettepaneku eesmärki. Komisjoni mõjuhinnangu kohaselt võiks võimalik vähenemise summa olla 600 miljonit eurot aastas. Selle raporti projekti raames ei saaks liikmesriigid mitte ainult jätkata ettevõtetele kõikide administratiivkoormuste kehtestamist, vaid saaksid lisada uusi. Nii et kui komisjoni ettepanek lähtub ideest, et elektrooniline platvorm uue avaldusvahendina asendaks praegused kohmakad avaldamisviisid, siis raporti projekt soovib administratiivkoormuse vähendamise asemel seda hoopis tõsta.

Komisjoni ettepaneku eesmärki on toetanud enamik asjaosalistest. Seda toetas ka väga suur osa liikmesriike seni aset leidnud nõukogu koosolekutel. Kuid direktiivi heakskiitmine sellises vormis, nagu õiguskomisjon praegu soovib, seaks ohtu terve administratiivkoormuste vähendamise tegevuse usaldusvärsuse.

Kuivõrd õiguskomisjoni muudatusettepaneku eesmärk on tagada nende ajalehtede rahastamine, kes praegu sõltuvad ettevõtete avaldustasudest, saab komisjon selle eesmärgiga põhimõtteliselt nõustuda. Samas tuleb leida teisi rahastamisvõimalusi. Ettevõtetelt ei saa nõuda, et nad kohustuksid täitma avaldamiskohustusi, millega ei kaasne mitte mingisugust lisaväärtust tänapäeva tehnoloogilises keskkonnas.

Margaritis Schinas, ECON komisjoni arvamuse koostaja. – (EL) Härra juhataja, majandus- ja rahanduskomisjoni nimel edastan teile meie arvamuse. Toetame suures ulatuses komisjoni ettepaneku põhiprobleemi, mis on hästi struktureeritud ja mille eesmärk on loomulikult administratiivkoormuse vähendamine.

Arvame, et lisaks tõlkimisele on täielikult õigustatud toimingute lihtsustamine ja tõlgete kinnitamine sertifitseeritud tõlkijate poolt, kes pärinevad teisest liikmesriigist, ning me toetame sellist lähenemist täielikult.

Nüüd jõuan avaldamisteema juurde. Meie komisjon on veendunud – nagu minu arvates täiesti õigustatult ka õiguskomisjon –, et lisaks ettevõtetele on õigus teada saada ka kodanikel. Kahjuks, härra volinik, pole kodanikel selliseid elektroonilise meedia juurdepääsuvõimalusi, millest teie esialgne ettepanek rääkis.

Me elame pluralistlikus Euroopas, kus on erinevad mudelid ja erinevad väärtused. Teie volinikuna lirmaalt teate, et rahvahääletuse tulemus teie riigis, mitme teie kaaskodaniku ettekujutus ühest mudelist terve Euroopa jaoks, läks meile kalliks maksma. Seetõttu ei taha me sellist mudelit Euroopas juurutada, teades väga hästi, et minu riigis, minu piirkonnas on juurdepääs Internetile piiratud. Miks peaksime seetõttu nendelt inimestelt, nendelt Euroopa kodanikelt ära võtma õiguse teada saada neid puudutavatest asjadest traditsiooniliste kanalite kaudu?

Seetõttu arvan, härra volinik, nagu arvab ka majanduskomisjon ja õiguskomisjon, et elektrooniline platvorm peab olema täiesti õigustatult kohustuslik. Samas ei tohiks see olla ainuke platvorm. Peame lubama Euroopa

kodanikele juurdepääsu teabele. Me ei soovi olukorda, kus keegi Euroopas peab oma piirkonnas asjadest teadasaamiseks kasutama BlackBerry nutitelefoni, sest seal, kus mina elan, paljudel BlackBerry puudub.

Seetõttu leian, et komisjoni esindajana – ja arvan, et peaksime nõukogule saatma sama sõnumi – peate tõsiselt seda arvamust arvesse võtma, mida me õiguskomisjonis ühehäälselt ja suures enamuses majanduskomisjonist väljendasime. Mainin, et kui kavatsete seda eirata, siis soovitan teil järele mõelda, sest ainult produktiivse demokraatliku dialoogi abil jõuame mõlemate poolte jaoks vastuvõetavate lahendusteni, millest on kasu paljudele, mitte ainult vähestele.

Georgios Papastamkos, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (EL) Härra juhataja. 2008. aasta märtsis nõudis Euroopa Ülemkogu uusi, kiiresti edasiviivaid juriidilisi algatusi, et parandada ettevõtete ettevõtluskeskkonda liidus, vähendades administratiivkohustusi ja kulusid. Minu arvates aitab komisjoni direktiivi ettepanek, mille üle me arutleme, vähe kaasa püstitatud eesmärgi saavutamisele.

Ettevõtete, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete põhiprobleemiks on see, et üldise bürokraatliku, juriidilise ja rahandusliku keskkonna parandamiseks on vaja objektiivseid tingimusi, ja ootame komisjoni poolt sellel suunal veelgi olulisemat panust.

Sellel spetsiifilisel juhul on ettevõtete raamatupidamise aastaaruande ja muude raamatupidamisaruannete avaldamise peamine eesmärk olnud rakendada äritegevuses läbipaistvuse ja avalikkuse huvi all olemise põhimõtet. Samas ei anna Interneti vähene levik üpris mitmes Euroopa Liidu liikmesriigis piisavalt head garantiid.

Veelgi enam – kui kohustuslik dokumentatsioon hakkab olema ainult elektroonilises formaadis, siis tähendab see ka tuhandete spetsialistide töökohtade kadu traditsioonilises trükimeedias. Lisaks on press ka läbipaistvuse põhimõtte ja liidu demokraatliku elu oluline komponent, mille panus Euroopa Liidu mitmekeelsusesse ja mitmekesisusesse on ilmselge.

Arvan, et kompromissiks oleks ühtse tasu ja paralleelselt trükimeedias avaldamise heakskiitmine, koos elektroonilise registri juurutamisega nagu formuleeritud konsensus, milleni jõudsid ja mille poolt hääletasid kõik – kordan, et kõik õiguskomisjoni osalised – ja see oleks tasakaal ja ratsionaalne lahendus, mida vajatakse.

Lõpetuseks rõhutan seda, see mida Euroopa Parlamendilt nõutakse ja mis on tema kohustuseks pakkuda, on produktiivne kokkulepe ühenduse seadusandlusele, säilitades samal ajal oma seadusandliku tahtevõime täieliku iseseisvuse. Õiguskomisjoni tahe on, nagu juba sõnastatud, et täiskogu võtaks vastu proua Kauppi raporti, keda ka tehtud töö puhul õnnitlen.

Järelmärgusena teile, härra volinik, ei oska ma öelda, kas õiguskomisjoni esitatud konsensusettepanek on teie jaoks pettumus, kuid ütlen teile, ja tõepoolest loodan, et kohe, kui Lissaboni lepe jõustub, peab ja kindlasti muutub komisjoni ja Euroopa Parlamendi vaheline koostöökultuur. Seda me praegu ootame. Seda ootab demokraatlikult valitud Euroopa Parlament.

Ieke van den Burg, *fraktsiooni PSE nimel.* – Härra juhataja. Esiteks ütlen mõne sõna protseduuri kohta. Kahju, et me ei arutanud selle üle hommikul, volinik, kui me kokku olime tulnud, sest olen natukese üllatunud, et olite oma kõnes parlamendi suhtes nii karm. Protseduurist rääkides olen eriti nõrkinud selle üle, kuidas eesistujariik Prantsusmaa meie ettepanekuid on käsitletud, mitte täites mis tahes läbirääkimisega seotud tingimusi ega proovides korraldada dialoogi võimaliku kompromissi küsimuses.

Sama kehtib komisjoni kohta. Selliste probleemide korral on tavaline, et püütakse tulla kokku ja leida lahendus, mis rahuldaks erinevate osapoolte vajadusi. Mul on kahju, et nii juhtus ja loodan, et täiskogu istungi ja komisjoni hääletuse vahelisel ajal avaneb selleks võimalus.

Sisust rääkides arvan, et erinevused pole suured. Samuti soovin väga vähendada administratiivkoormusi. Ma toetan pidevalt XBRL-süsteemi kasutuselevõttu raamatupidamises ja sellist tüüpi elektroonilist platvormi. Minu arvates me kõik nõustume, et see on vajalik just seetõttu, et mõningates liikmesriikides pole elektrooniline ühiskond veel täielikult kinnistunud. Selline ajutine üleminekuperioodi lahendus on vajalik, et liikmesriikidel oleks veel võimalik kasutada sellist paberil registreerimist.

Tegemist on tõepoolest ajutise probleemiga ja sellele võib leiduda pragmaatiline lahendus. Sel nädalal kuulsin, et alles 20 aastat tagasi kasutati e-posti esimest korda, kui Interneti-ühendus esimest korda võimalikuks sai, nii et 10 kuni 20 aasta pärast on see täiesti normaalne, et kõike töödeldakse elektrooniliselt. Seisame silmitsi väga ajutise küsimusega ja me ei peaks sellest suurt probleemi tegema. Peaksime jõudma mõistliku, pragmaatilise lahenduseni, ka selles vaimus, et ütleme meile alati, mida teie soovite.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). - (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad. Esiteks tänan meie kolleegi, Piia-Noora Kauppi tema suurepärase raporti ja püüdluste eest, millega oleks võimalik jõuda mõistliku lahenduseni mitmete probleemide osas, eriti mis puudutab platvormi küsimust.

Esitatud direktiiv on üks osa suuremast tegevusest, mis käivitati ettevõtete administratiivkoormuste ja ettevõtete suhtes kehtivate piirangute vähendamiseks ja nende konkurentsivõime tõstmiseks. Loomulikult toetame aktiivselt seda eesmärki, millest on väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele kasu. Kiidame heaks elektroonilise platvormi loomise, mis sisaldab koguteavet, ja ühekordse tasu põhimõtte, mis kataks kõik vajalike avaldamistega seotud kulud.

Samas on asjakohane pakkuda parimat võimalikku teavet ja lubada tavapäraste avaldamismeetodite jätkamist, mida on endiselt vaja, eriti trükimeedias. Pärast läbirääkimisi ja õiguskomisjoni ühehäälselt heakskiitu esitatud raportööri tekst lubab liikmesriikidel säilitada tavapäraste avaldamisvõimaluste jätkumist, sest need kulud sisalduvad ühekordses avaldamistasus.

Seetõttu, volinik, oleme lähtunud ettepaneku vaimsusest, muutes platvormi kohustuslikuks ja säilitades ühekordse tasu põhimõtte. Seega oleme arvesse võtnud olukorra mitmetes riikides, kus puudub selline IT-infrastruktuur, mis mõningates riikides juba eksisteerib, ja kus on sellised teabetarbimisharjumused, mida ei tohi eirata.

Volinik, teate, et kodanike vaatevinkleid tuleb arvesse võtta ja Euroopa ei peaks tunduma uute piirangute või takistuste kohana. Seetõttu soovime paindlikkust, mis võtaks arvesse erinevate liikmesriikide reaalse olukorra, säilitades samal ajal ökonoomset süsteemi.

Volinik, ütlesite päris karmilt, et õiguskomisjoni ettepanek õhnestab komisjoni seisukohta. Ma arvan, et see pole korrektne, nii nagu pole korrektne öelda, et õiguskomisjoni ettepanek juurutab uusi formaalsusi. Vastupidi – nõustutakse, et need on eksisteerivad formaalsused, mis säilivad, ja me loomulikult ei soovi uute formaalsuste juurutamist.

Minu arvates on vajalik, volinik, et Euroopa näitaks, et ta on suuteline vähendama bürokraatiat ja administratiivkoormusi, austades samaaegselt rahvuslikke identiteete.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Härra juhataja. Täna komisjoni selle ettepaneku esitamise eest. Arvan, et see on positiivne ja aitab meil vähendada kasutuid administratiivkohustusi.

Nagu eelmised kõnelejad ütlesid, on parlamendi ülesandeks tuua maa peale tagasi komisjoni väga õilsad ja altruistlikud ettepanekud. Reaalsus on see, et meil on 27 riiki, kus on kasutusel erinevad õigussüsteemid ja väga erinevad keeled, mis tähendab, et igas riigis peame kohanema selle riigi reaalsusega, sealhulgas keelte küsimusega.

Samas, nagu just praegu härra Gauzès mainis ja eelmised kõnelejad mainisid, on oluline, et riikide erisuste tunnustamine ei tooks endaga kaasa kulude kasvu, et tasud oleksid ühtsed ja et valitused võtaksid selle täiendava tasu vajadusel endi õlule.

Samas kerkib esile ka teine probleem: tõlgete probleem. Euroopa Liidus puudub ühine keel. Erinevaid keeli räägitakse kõigis 27 riigis ja mõnes riigis isegi ka riigisiselt, näiteks voliniku riigis. Me kõik peame sellega leppima.

Ka juriidilisest aspektist lähtuvalt seisame silmitsi reaalsusega, kus juriidilised dokumendid on erinevad. Õiguskomisjon on näiteks esitanud muudatusettepanekuid dokumentide ja tõlgete kinnitamise vallas. Praegu valmistab õiguskomisjon ette raportit tõestatud dokumentide tunnustamise kohta mitmetes Euroopa Liidu riikides, mis peaks antud raportit täiendama.

Lõpetuseks arvan, et komisjon on selle ettepaneku esitamisega hästi hakkama saanud. Raportöör on teinud suurepäraselt tööd ja me kõik oleme püüdnud välja töötada ettepanekut seadusandliku teksti jaoks, mida saab tunnustada liiduüleselt, tagades sedasi õigused, ja mis põhineb sellise liidu reaalsusel, mida veel ehitatakse, kus on erinevad riiklikud juriidilised süsteemid ja erinevad juurdepääsuvõimalused elektroonilistele teabevahenditele.

Françoise Grossetête (PPE-DE). - (FR) Härra juhataja. Täna proua Kauppi, raportööri, tema suurepärase töö eest, sest täna temale jõudis õiguskomisjon kompromissini, mis minu mäletamist mööda, volinik, kiideti ühehäälselt heaks. See on siis selge signaal. See ühendab ettevõtete, eriti väikeste ja keskmise suurusega

ettevõtete vajadused lihtsama administratiivsuse järele ja kodanike õiguse teabele, jättes samal ajal liikmesriikidele võimaluse jätkata avaldamisõuete säilitamist, kui nad seda soovivad.

Olen veendunud, et Euroopa Parlament järgib õiguskomisjoni ettenäidatud rada. 27 liikmesriigil on oma tavad. Mõned propageerivad ainult Interneti kasutamist, teised kasutavad endiselt traditsioonilisi paberkanalid teabelevitussüsteemide kaudu. Neid tavasid tuleb austada. Ärgem unustagem, et 50%-l Euroopa kodanikest puudub juurdepääs Internetile. Kui teave oleks saadaval ainult ühes elektroonilises platvormis, siis need, kellel puudub Interneti juurdepääs või kes eelistavad kasutada paberit, ei saaks teavet oma piirkonna ettevõtete kohta.

Arvan, et Euroopa Parlament mõistab hästi, et näiteks juriidiliste ja õiguslaste teadaannete avaldamise kaotamisega piirkondlikes ajalehtedes kaasneks kohutavad tagajärjed. Selle tulemusena peavad liikmesriigid olema suutelised teabelevikut organiseerima täiendavate kanalite abil, lähtuvalt spetsiifilistest tingimustest.

Volinik, tegemist pole ideoloogilise aruteluga. Kas te ei arva, et praeguses olukorras pole teil midagi muud teha, kui takistada millegi toimimist, mis liikmesriikides juba väga hästi töötab?

Lihtsustamisvõimaluste otsimisega, kaasneb vahetevahel keerulisemaks muutumise risk. Kulude vähendamine? Jah, kuid mis hinnaga? Piirangute lihtsustamine konkurentsivõime kasvatamiseks? Jah, kuid mis juhtub konkurentsivõimega, kui lihtsustamine võib tõsiselt ohustada terve sektori majandust? Soovime tungivalt, et komisjon võtaks arvesse asjaolu, et me toetame lahendusi, mis võimaldaksid trükimeedial üle saada raskustest, millega ta praegu silmitsi seisab.

Volinik, te ei peaks liikmesriikide tavade suhtes tundetu olema. Nii käitudes riskite teatud arvu ajakirjanike koondamise ja teabepuudusega suure arvu elanikkonna seas.

Püüame jõuda tasakaalustatud direktiivini, mis hõlmab elektroonilist platvormi ja ühekordset tasu. Oleme veendunud, et jõudsimme sellise lahenduseni, ja te peate austama Euroopa Parlamendi hääletust.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). – (PL) Härra juhataja. Euroopa Parlament on kaua rõhutanud Euroopa ettevõtetele kohandatavate mittevajalike ja ebavõrdeliselt suurte administratiivkulude teemat. Need kulud mitte ainult ei muuda äritegevust keerulisemaks, vaid on ka barjääriks, mis takistavad tänase väga konkurentsitiheda maailmamajanduse väljakutsetega toimetulemist.

Seetõttu on väga meeldiv, et komisjon on lõpuks oma tähelepanu sellele probleemile pööranud, tehes ettepaneku rakendada kiirprotseduuri esimese ja üheteistkümnenda äriühinguõiguse direktiivi muudatusettepaneku suhtes, mis aitab kaasa Euroopa ettevõtluskeskkonna kiiremale paranemisele. Esimese direktiivi puhul tundub väga sobilik kaotada riiklikust seadusandlusest kõik täiendavad avaldamisõuded, mis kasvatavad ettevõtluskulusid. Pakutud elektrooniline platvorm, kus on kõikehõlmav teave ettevõtete kohta, on ökonoomne ja lihtsasti juurdepääsetav lahendus nagu ka ühekordne tasu, mis katab kõik kulud hoolimata sellest, kas need on seotud administratiivkuludega või avaldamisõuetega.

Ettepanek, mis puudutab üheteistkümnendat äriühinguõiguse direktiivi, käsitleb dokumentide tõlkimist ja tõestamist, mis sisestatakse teises liikmesriigis rajatud filiaali äriregistrisse. Komisjoni esitatud ettepanek tunnustada tõlkeid vastastikuselt, mis oleks administratiivkoormuse vähendamise viisiks, aitab kindlasti kaasa ettevõtete kulude vähendamisele, tagades samal ajal tõlgete usaldusväärsuse. Lõpetuseks tänan raportööri proua Kaupit suurepärase raporti eest.

Costas Botopoulos (PSE). – (EL) Härra juhataja, volinik. Tahan kasutada privileegi olla viimane kõneleja, kes saab lisada poliitilise kommentaari ja kaks tehnilist kommentaari direktiivi kohta, mille üle me arutleme.

Minu poliitiline kommentaar on see, et me oleme tunnustajaks harvaesinevale olukorrale Euroopa Parlamendis: täielik üksmeel kõikide täiskogu osapoolte vahel – alates paremast, lõpetades vasaku tiivaga – selles küsimuses, kuhu parlament soovib spetsiifilist seadusandlikku algatust suunata. Mitmed liikmed on öelnud ja ka mina rõhutan asjaolu, et tegemist on harvaesineva olukorraga ja seda tuleb juba sellepärast komisjoni lõppotsuse langetamisel arvesse võtta.

Me ei õõnesta komisjoni ettepanekut. Me püüame seda teha kaasaegsemaks ja muuta inimlikumaks, loogilisemaks ning praktilisemaks. See on minu poliitiline kommentaar.

Mul on kaks lühikest tehnilist kommentaari. Mis puudutab avaldamist, siis liikmed on juba öelnud ja ka mina lisan omalt poolt, et täiesti vastuvõetav ja õiglane on liikmesriigile, kus juurdepääs Internetile on tugevalt piiratud, anda avaldamisvõimalus trükimeedias lisaks üldisele elektroonilisele avaldamise reeglile ilmsetel sotsiaalsetel ja majanduslikel põhjustel.

Kommenteerin lühidalt ka tõlkimise küsimust, millega ei esinenud mittemingisuguseid probleeme. Ainult ühe tunnustatud tõlke võimalus toob meie jaoks endaga kaasa praktilise lahenduse. Siin tõstatatud küsimus tõlke kohta ei ole keele küsimus, läbipaistvuse küsimus, stiili küsimus. See on praktiline küsimus, millele on väga lihtsaks lahenduseks lihtsalt tõlke tunnustamine.

Seetõttu on erinevus poliitiliste probleemide ja tehniliste probleemide vahel. Me ei õõnesta ettepanekut, vaid parandame seda.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Härra juhataja. Alustan sellest, et kui Ieke van den Burg oleks antud küsimuse hommikul tõstatanud, siis oleksin sellega meelsasti tegelenud. Ma küsisin teie käest, kas oli veel teisi probleeme, millest te soovite rääkida, ja kui teil oleks olnud, siis oleksin teiega seda arutanud. Kui oleksite üldse mingi probleemi tõstatanud, sealhulgas lirimaa kliima teema, siis oleksin teiega ka sellest rääkinud. Mul pole sellega probleeme.

Mul pole sellega probleeme, mida Euroopa Parlament otsustab, sest see on teie töö ja te peate seda tegema. Kuid antud ettepaneku tausta tuleb meeles pidada ja kuna ma austan teie seisukohta, siis soovin, et austaksite ka minu oma.

Käesolev ettepanek esitati väikeettevõtete administratiivkoormuse vähendamise kontekstis. See oli osa ärikeskkonna lihtsustamisest. Selle ettepaneku võimalike saavutuste kohta on koostatud hinnanguid: iga-aastane kulude vähenemine 600 miljoni euro võrra. Seega oli antud ettepaneku esitamise põhjuseks väikeettevõtete administratiivkulude vähendamine. Nagu ka juba varasemalt mainisin, on Euroopa Parlament mitmetes resolutsioonides tervitanud kulude vähendamist tervikuna.

Seega esitati ettepanek selles kontekstis. Pidades silmas väikeettevõtete administratiivkulude vähendamist ja lihtsustamist, tulime lagedale sellise ettepanekuga.

Seetõttu ei ole mõtet oodata, et nõustuksin Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutega, mis on täiesti vastupidised ega vähenda administratiivkulusid, vaid kasvavad neid. Kui Euroopa Parlament leiab, et antud juhul on kasu rohkem, kui olukord jääb selliseks nii, nagu nemad tahavad, siis olgu nii. Tegemist on täiesti õigustatud seisukohaga. Kuid seda ei saa ühitada esialgse eesmärgiga, mida te rõhutasite, milleks on kulude vähendamine. Kui parlament ja teised leiavad, et kõikidel kirjeldatud põhjustel peaks olukord jääma selliseks, siis ei saa te oodata, et ma tõusen püsti ja nõustun teiega, et see vähendab administratiivkulusid, kuigi tegelikult on efekt hoopis vastupidine – see tegelikult lisab kulusid vähendamise asemel.

Kahe Euroopa Parlamendi esitatud komisjoni muudatusettepanekud tähendavad, et ainuke muudatus, mida liikmesriigid peaksid antud direktiivi kohandamisega sisse viima, oleks see, et elektroonilise platvormi kasutamine muutuks kohustuslikuks. Praeguse administratiivkoormuse vähenemist me oma esialgse ettepaneku eeldatava kokkuhoiuga ei saavutaks, milleks mõjuaruandes, nagu juba ütlesin, hinnati umbes 600 miljoni euro suurust summat aastas. Seega, võttes vastu direktiivi, mis ei põhjusta vähenemist ja viib läbi ainult kosmeetilised korrektuurid, saadab see kindlasti välja halva signaali seoses üldise administratiivkoormuse vähendamisega, millest me oleme rääkinud.

Seega palun, et Euroopa Parlamendi liikmed austaksid ka minu seisukohta. Kui Parlamendi seisukoht jääb sellele arvamusele kindlaks ja homme leiab selles suhtes aset hääletus, siis on see teie seisukoht ja teil on sellele täielik õigus. Mul ei ole sellega probleeme. Kuid peate austama minu seisukohta, et ma ei saa heaks kiita muudatusettepanekuid, mis on vastupidise mõjuga võrreldes esialgse eesmärgiga, mistõttu küsimus üldse esile kerkis. Me ei peaks selle tõttu tülli minema, kuid ma ei saa loogikat keerata pea peale ja öelda, et see, mida Euroopa Parlament teeb, on õige, sest administratiivkulude vähendamise asemel neid suurendatakse.

Ma saan kuulata teie esitatud põhjuseid sellistena, nagu need on, ja võib olla on need mõnevõrra põhjendatud, kuid sellega me ei alustanud. See ei ole põhjus, miks me käesoleva ettepaneku esitasime. Nii et selline on elu.

Piia-Noora Kauppi, raportöör. – Härra juhataja. Kommenteerin protseduuri. Proua van den Burg juba ütles, et eesistujariik Prantsusmaa pole käesoleva dokumendi puhul väga hästi käitunud. Oleme üritanud esitada erinevaid ettepanekuid kolmepoolseteks kohtumisteks, et arutleda võimalike kompromisside üle. Kahjuks pole eesistujariik Prantsusmaa tahtnud nendele kohtumistele tulla. Nad ei taha organiseerida kohtumisi nõukogu töörühmades, et arutleda võimaliku edasilikumise üle. Samuti pole nad ka täna siin kohal, et selle väga olulise teema üle arutleda.

Õiguskomisjoni seisukoht pakub liikmesriikidele palju paindlikkust. See annab neile palju rohkem paindlikkust kui minu isiklik seisukoht. Samas on õiguskomisjoni seisukohal ainult nii palju kaalu. See on praegu Parlamendis ainukene ettepanek. Minu arvamus on see, et kui nõukogu ei suuda leppida parlamendi

seisukohaga, st õiguskomisjoni seisukohaga, mille üle homme hääletatakse, nagu oleme palunud, siis peame minema teisele lugemisele.

Me ei saa lubada, et nõukogu meiega mängiks. Kui seda ei võeta vastu vormis, mille üle parlament homme hääletab, siis tekib protsessis kindlasti viivitus. Võib-olla ei saa me projektiga enne valimisi valmis ja on ka võimalus, et komisjon võtab oma ettepaneku tagasi. Minu arvates valmistaks see suure pettumuse, kui nõukogul pole seljatagusena kvalifitseeritud hääleteenamust ja nad ei tule lagedale kompromissettepanekutega.

Me oleksime valmis kompromisside üle arutlema. Oleksin isiklikult väga õnnelik, kui nõukogu esitaks midagi kolmepoolisel kohtumisel, kus saaksime siis kompromissi üles ehitada, kuid selle asemel ollakse peidus, ei tulda kohtumistele ega organiseerita dialooge. Me oleme seetõttu väga keerulises olukorras.

Seetõttu olen ärritatud käesoleva protseduuri kohta käivatest aruteludest. Loodan, et komisjon ei võta oma ettepanekut tagasi. Loodan, et veel on võimalik saavutada kompromissi, mis sobiks kõikidele liikmesriikidele ja ka Euroopa Parlamendile.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme.

14. Euroopa statistika (arutelu)

Juhataja. – Päevakorra järgmine punkt on Andreas Schwabi (A6-0349/2008) raport majandus- ja rahanduskomisjon nimel, ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa statistika kohta (KOM(2007)0625 – C6-0346/2007 – 2007/0220(COD)).

Andreas Schwab, raportöör. – (DE) Härra juhataja, volinik, esiteks on kahetsusväärne näha, et volinik McCreevy istungisaalist lahkub, kuna antud toimiku puhul oleks tal olnud võimalik kogeda väga eduka suhteliselt pika menetluse lõpuleviimist Euroopa Parlamendiga. Antud elamus on nüüd reserveeritud Teie jaoks, volinik Almunia. Mul on hea meel, et suudame kõrge konsensusetasemega viia täna, esimesel lugemisel lõpule eduka ja pika menetluse. Alustuseks sooviksin – erinevalt eelmisest toimikust – tänada nõukogu Sloveenia ja Prantsuse eesistumisi pikaajaliste ja mõnikord raskete läbirääkimiste eest, mida olete kompromissi saavutamiseks pidanud.

Antud toimik kätkeb samuti halduskoormuse vähendamist statistika osas Euroopa Liidus ja lisaks, ettevõtete puhul, kohalikul tasandil. Seetõttu arvan, et võime asetada antud raporti bürokraatia vähendamise konteksti. Näiteks Saksamaal on *Deutsches Institut für Wirtschaftsforschung*'i (Saksa Majandusuuringute Instituudi) arvutuste kohaselt, analüüsisides kogu majandust, ametliku statistika kulutuste osakaal bürokraatiaga seotud kulutustest kokku alla 10%. See on ligikaudu 230 miljonit eurot. Kui meie Euroopa Liiduna tõesti antud olukorra kätte suudame võtta, siis arvan, et astume olulise sammu väiksema bürokraatia poole, vähendades statistikapõhiseid kohustusi. Tänan teid, volinik Almunia, ettepaneku eest!

Nüüd sooviksin rääkida konkreetset uuest määrusest Euroopa statistika kohta. Määrus Euroopa statistika kohta esindab õigusstruktuuri statistika koostamiseks Euroopa tasandil ning revideerib olemasolevat õigusraamistikku statistika koostamiseks Euroopa tasandil. Kuigi variraportöörid teistest fraktsioonidest pole täna õhtul kohal, sooviksin siiski kasutada võimalust, et tänada teid konstruktiivse koostöö eest! Arutelud polnud kerged, kuid osutusid lõpuks edukaks.

Ettepanek on osa tervest määruste sarjast, mille komisjon on seoses statistika koostamise ja levitamisega käesolevate volituste ajal vastu võtnud ning mida arutati majandus- ja rahanduskomisjonis. Teeme järgmised muutused antud määruseettepaneku sisusse. Määratleme uuesti Euroopa statistikasüsteemi ning fikseerime selle tegevused ühenduse õiguses. Määratleme riiklike statistikaametite rolli Euroopa statistikasüsteemis, kindlustades samas, et subsidiaarsuspõhimõtte kohaldamine liikmesriikides jätkub täielikult, nagu on ette nähtud, ning taotleme ikkagi viitamist statistikat käsitlevale tegevusjuhendile ning ühenduse õiguses selle juurutamist. Selles suhtes on tegemist reageeringuga statistikat puudutava raske olukorraga euro kasutuselevõtu järel osades Euroopa Liidu liikmesriikides. Lõpuks rajab ettepanek kaks erinevat organit: Euroopa statistikasüsteemi koostöörühma ja Euroopa statistikasüsteemi komisjoni, mis koos vahetavad välja endise statistikaprogrammi komitee.

Selgepiiriline hääletus parlamendikomisjonis ja edukas kolmepoolne menetlus tõestavad, et saavutatud on sidus õigusakt. Jäänud minutitel sooviksin esitleda veel kord antud seadusandlikku projekti seoses kahe olulise küsimusega. Oleme suutnud kindlustada, et antud määrus võimaldab tulevikus Eurostatil saada

kiiremat piiramatut juurdepääsu kõikidele statistilistele andmetele, mis on oluliste majanduskriteeriumide kogumiseks nõutavad. Nii viisi tagame Euroopa tasandil natuke rohkem läbipaistvust ning seetõttu teeme euroala natuke konkurentsivõimelisemaks. See on hea uudis, arvestades iseäranis finantskriisi ja statistikasüsteemi puudutavaid raskeid arutelusid.

Teiseks arvan, et on väga oluline, et antud raport tugevdab veelgi statistika teaduslikku sõltumatust. See on positiivne signaal antud valdkonnas töötajatele. Lõpuks olen tänulik, et kõikide liikmesriikidega on kompromiss saavutatud. Tean, kuigi nõukogu istekohad on täna õhtul tühjad, et paljude inimeste jaoks polnud kerge, kuid arvan, et antud määruse ettepanekuga suudame rahuldada osavõtjaid ning võime olla määrusega rahul. Sooviksin tänada teid kuulamast ning eduka koostöö eest!

Joaquín Almunia, komisjoni liige. – (ES) Härra juhataja, mu daamid ja härrad, ametlik statistika etendab tänases ühiskonnas kahtlemata põhjapanevat rolli. Institutsioonid, otsustajad, ettevõtjad, turud ja üksikisikud toetuvad suurel määral statistikale, et kirjeldada võimalikult täpselt arenguid majandus-, sotsiaal-, keskkonna-, kultuuri- ja muudes sfäärides.

Statistiline info toetab poliitikaotsuste läbipaistvust ja avatust ning ametlik statistika kujutab endast seetõttu avalikku hüve, mis annab aluse demokraatia sujuvaks toimimiseks. Euroopa tasandil on Euroopa statistika üha olulisem siin, käesolevas parlamendis, ja nõukogus otsustavate ning komisjonis pakutavate poliitikaalade väljatöötamiseks, rakendamiseks, seiramiseks ja hindamiseks.

Komisjoni ettepaneku eesmärk, mille üle täna arutletakse, on revideerida Euroopa tasandil kogutava statistikat reguleerivat alusõigusraamistikku. Tahan tervitada jõulist tööd, mida käesolev parlament konstruktiivses vaimus teostanud on, ning iseäranis härra Schwabi raportööri ning proua Ferreirat – keda täna siin pole, kuid keda esindab proua van den Burg – ja proua Starkevičiūtēt, kes töötasid koostöös Eurostati ja komisjoniga, et jõuda antud aruteluni.

Antud revisjoni juhivad muutused ühiskonnas ning vajadus määratleda selgemalt Euroopa statistikasüsteemi (ESS). Eelmine määrus antud teemal on pärit 1997. aastast ning alates sellest on muutunud palju asju, mis on tinginud antud revideerimise. Antud revisjon annab uue hoo meie 27 liikmesriigi riiklike statistikasutuste vahel rajatud koostööle ning rajab kahtlemata vundamenti statistikaalade väljakutsete täitmiseks tulevikus.

Lisaks on antud revisjon kulminatsiooniks alates 2005. aastast komisjoni poolt käesoleva parlamendi toel ettevõetud meetmetele kaasajastada Euroopa statistikasüsteemi haldamist. Antud protsessis on loodud, ja peagi alustavad tööd, Euroopa statistika haldamise nõuandekogu ja Euroopa statistika nõuandekomitee.

Selles suhtes, nagu ka uus määrus välja pakub, parandada usaldust Euroopa statistika vastu, peab statistikaametiasutustel olema professionaalne sõltumatus ja peavad kindlustama Euroopa statistika koostamise erapooletuse ning kõrge kvaliteedi kooskõlas põhimõtetega, mis on sätestatud Euroopa statistikat käsitlevas tegevusjuhendis, mille komisjon kiitis heaks oma soovitusel riiklike ja ühenduse statistikaametiasutuste sõltumatuse, usaldusväärse ning aruandekohustuse kohta.

Peaksin samuti mainima, põhimõtete hulgas, millest komisjoni ettepanek lähtus ja mida härra Schwabi raport kirjeldab, eesmärki, et väljapakutud Euroopa statistika regulatiivne keskkond vastaks vajadusele vähendada ettevõtete vastamiskoormust ning aitaks kaasa üldisemale eesmärgile vähendada Euroopa tasandil tulenevaid halduskoormusi.

Pea lõpetama, härra juhataja, tänades veel kord raportööri, härra Schwabi, ning kogu majandus- ja rahanduskomisjoni oivalise töö eest, mille eesmärk oli anda liidule tugevam ja usaldusväärsem statistikastruktuur, mis täieliku turvalisuse kontekstis osutub praegustel kriisiaegadel äärmiselt kasulikuks, ajal kui statistika, iseäranis riiklike raamatupidamisaruannete alase statistika, koostamine etendab üha olulisemat rolli.

Ieke van den Burg, fraktsiooni PSE nimel. – Härra juhataja, on aegu, kui poliitikutele meeldiks arvatavasti statistikat mõjutada, eriti hetkel. Kui majandusstatistika on nii kehv, võite soovida seda kaotada ning kujutada ette, et see on teistsugune, ning see ei mõjuta tarbijate vaimu jne.

Olen täiesti nõus sellega, mida kõik antud raporti kohta ütlevad: soliidne, tõene ja aus statistika on oluline poliitiline vahend ja see on oluline põhjus, et sellise statistika esitamiseks oleks statistikaorganid sõltumatud.

Sooviksin samuti õnnitleda raportööri ja komisjoni ettepaneku puhul antud määruse kohta! Meil oli komisjoniga hea koostöö, et saavutada kompromissid selle kohta, mida antud dokumendis väljendatud oleme. On oluline, et antud organid sõltumatud oleksid ja nii komisjonil liikmesriikides kui ka antud Euroopa

statistikasüsteemil oleks kontaktpunkt asjatundjate välja töötatud statistikaalase tegevusjuhendi lülitamiseks Euroopa õigusaktidesse. Minu arvates on tegemist tubli saavutusega ning loodan, et see tõesti toimib ning aitab meil saada üle kehvast statistikast ning hakata tõesti tegelema majanduslangusega, mis on tulemas, ning saada sellele vastamiseks selgemad meetmed.

Margarita Starkevičiūtė, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (LT) Vaatleme väga olulist dokumenti, mis peaks aitama reformida Euroopa statistikasüsteemi. Sooviksin tähelepanu juhtida, nagu seda tegid mu kolleegid, et Euroopa Parlamendi raportöör, statistikareformi tööriühm ja nõukogu asjatundjad, eesistujariik ja komisjon olid antud dokumendi ettevalmistamisel väga põhjalikud. Tegemist on meie ühiste jõupingutuse silmapaistva näitega. Viimase paari päeva jooksul oleme ehk erinevatest probleemidest koormatuna üksteist mõnikord süüdistanud, kuid kui kõik koostööd teeme, suudame saavutada tõeliselt häid tulemusi. Fraktsioon ALDE toetab esitatud ettepanekut ning loodab, et see kirjeldab statistika valdkonnas meie õigusnorme.

Eelkõige peab statistika olema usaldusväärne, erinevate huvirühmade mõju eest kaitstud. Täna tekib aega-ajalt ikka veel kahtlusi, eriti riikliku finantsstatistika kvaliteedi suhtes. Finantsturualase statistika puhul on konfidentsiaalsusega seotud probleeme ning siin peame töötama Euroopa Keskpangaga.

Statistiliste andmete kvaliteet ei sõltu ainult valdkonnale spetsialiseerunud asutuste tehtava töö kvaliteedist, vaid samuti kasutatavatest meetoditest, ning sooviksimine, et akadeemilised asutused etendaksid nende koostamisel aktiivsemat rolli.

Statistiliste andmete kogumist peab korraldatama tõhusamini, kasutades andmeid olemasolevatest riigiregistritest, kohaldades üldistatud meetodeid ning vähendades seeläbi ettevõtetele statistiliste aruannete halduskoormus. Kahtlemata on antud valdkonnas palju kasutusele võtmata reserve.

Majandus- ja sotsiaalne areng on tänapäeva maailmas dünaamiline, mille tõttu tuleks esitada statistilisi andmeid tõhusamalt, nii et otsuseid saaks teha kiiremini. Lootkem, et statistikareform aitab samuti lahendada antud probleemi!

Euroopa statistikaprogrammi rahastatakse Euroopa Liidu eelarvest. Sooviksin loota, et esitatud ettepanekud aitavad antud programme paremini koordineerida, mis lubab ühenduse kapitali tõhusamalt kasutada.

Joaquín Almunia, *komisjoni liige.* – (ES) Härra juhataja, tahan lihtsalt korrata oma tänu raportöörile ja parlamendiliikmeile, kes just oma oivalise töö puhul sõna on võtnud! Nagu ütles proua Starkevičiūtė, koosöö annab sellised tulemusi, mis on kõigile positiivsed. See, mida mina loodan, nagu me kõik, on, et antud oivalise statistika kaudu suudame peagi pakkuda oma kodanikele häid uudiseid majandusolukorra kohta.

Andreas Schwab, *raportöör.* – (DE) Härra juhataja, volinik, mu daamid ja härrad, suur tänu konstruktiivsete märkuste eest siin lõpus ning eelkõige konstruktiivse koostöö eest! Ma ei taha juba öeldut korrata. Seetõttu sooviksin mainida kahte punkti, mis minu arvates peaks läbi mõeldama antud raporti arutelu järelmeetmena. Esiteks on tõsiasi, et meil on olnud tegemist ELi asutamislepingu artikliga 285, mis räägib statistikaametiasutuste teaduslikust sõltumatusest. Oleme nüüd antud raportis asetanud tugeva rõhu kutsealasele sõltumatusel, kuna oleme avastanud, et varem on selles suhtes raskusi olnud. On võimalik, et see tuleb mingil hetkel kinnistada ka esimeses õiguses, et kindlustada selgus pikas perspektiivis. Siiski sooviksin sõnaselgelt lisada, et mis puudutab Saksa õigust, siis ei tähenda see, et kutsealaste järelvalveeskirjade suhtes saab sõltumatust olla.

Teiseks asetab antud raport esiplaanile prioriteetide seadmise, et koostada ja dokumenteerida statistilisi andmeid. Sellele juhtis tähelepanu proua Starkevičiūtė. Volinik Almunia, loodan, et antud prioriteete seades õnnestub meil vähendada keskmise suurusega ettevõtetele keskpikas perspektiivis statistilist koormat, kuna meil saab võimalikuks otsida veelgi sihistatumalt andmeid, mida tegelikult vajame. Seda silmas pidades tänan teid väga! Loodan, et hääletus viiakse homme kiiresti lõpule.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme.

15. Rahalise abi süsteem liikmesriikide maksebilansi toetamiseks - Rahaline abi liikmesriikidele (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu, milles käsitletakse:

– majandus- ja rahanduskomisjoni nimel esitatud proua Berès'i raportit (A6-0450/2008), milles käsitletakse Euroopa Parlamendi 20. novembri 2008. aasta õigusloomega seotud resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 332/2002, millega liikmesriikide maksebilansi toetamiseks luuakse keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem (KOM(2008)0717 – C6-0389/2008 – 2008/0208(CNS));

– komisjoni avaldust rahalise toetuse kohta liikmesriikidele.

Pervenche Berès, raportöör. – (FR) Härra juhataja, selle segase pealkirja taga hindab iga inimene selle arutelu olulisust, mida me pidasime täna õhtul pärast Ungari rahastamistaotlust, mis esitati esimest korda Rahvusvahelise Valuutafondile (IMF). Euroopa Liit on vaadelnud küsimust, et kontrollida tingimusi, milles ta ühele liikmesriikidest toetust anda saaks.

On tõsi, et majandus- ja rahanduskomisjoni liikmete vahel toimus arutelu selle üle, kuidas Ungari esmalt IMF-i poole pöördus. See on küsimus Ungarile kui mõni aasta Euroopa Liidu liige olnud riigile ja ka Euroopa Liidu institutsioonidele selles mõttes, et ilmselt oleme selles etapis suutnud piisavalt arendada usalduskliimat, solidaarsuskliimat, koostöökliimat, et võimaldada sellisel riigil nagu Ungari oma praeguses raskes olukorras arvata, et tema esimene solidaarsusring, tema esimene koostööring peaks olema Euroopa Liit.

Ma usun lõpuks, et kava, mida rakendatakse maksebilansi rahalise abi süsteemi jaoks artikli 119 alusel, mis saavutati komisjoni ja härra Almunia algatusel, keda ma tänan, võimaldab ühiselt IMF-i leida asjakohane lahendus.

Ilmselt mõtleme nüüd, et kahjuks ei ole Ungari olukord eraldiseisev juhtum, ja me peame mingil viisil „tugevdama polstrit“, mis võimaldab Euroopa Liidul selliseid nõudeid täita.

Resolutsioonis, mille me võtsime majandus- ja rahanduskomisjonis vastu ja mida loodetavasti homme täiskogus toetatakse, palume komisjonil uurida, kuidas ja kas mõnede liidu liikmesriikide pangad on selle olukorra raskendamisele kaasa aidanud. Ma usun, et see on Euroopa Parlamendi jaoks eelolevaks aruteluks oluline teave, mida Jacques de Larosière'i rühm kahtlemata pärast seda läbi vaatab.

Me oleme öelnud ka, et arvame peaaegjalikult, et nõukogu ettepanek oli suurendada rahastamisvahendeid antud künniseni, mille me oleme heaks kiitnud uskudes, et see ei jää ehk meie viimaseks aruteluks komisjoniga. Praeguses etapis saame aru, et see on alus kokkuleppeks läbirääkimistel nõukoguga, ja seepärast aktsepteerime seda olukorda.

Loodame, et tulevikus kiidavad Euroopa Komisjon, nõukogu ja parlament kõik korrapäraselt need summad heaks, sest 2002. aastal, kui Euroopa Parlament hääletas määrust, mida me praegu muudame, nõudsim, et korraldataks korrapärane ajakohastamine. Ilmselt ja kahjuks pean ma ütleva, et meil oli õigus. Seepärast palume teilt seda jälle, volinik, ja ma usun, et on mõistlik paluda, et see sel viisil läbi viidaks.

Lõpetuseks, ma palusin majandus- ja rahanduskomisjonis aluslepingu artikli 100 vahendeid ja menetlusi, et meil oleks võimalik tegutseda, et anda mõnele liikmesriigile laiemat toetust, ja mitte üksnes seoses maksebilansi probleemidega. Kahjuks majandus- ja rahanduskomisjon mind selles küsimuses ei toetanud, kuid ma kasutan oma positsiooni raportöörina, et nõuda tungivalt, et komisjon uuriks seda mehhanismi, mida alusleping pakub ja mida me seni ei ole täielikult ära kasutanud.

Joaquín Almunia, komisjoni liige. – (ES) Härra juhataja, proua Berès, daamid ja härrad, kui Euroopa Liidu asutajad koostasid Rooma lepingu, oli neil ettenägelikkust lisada selle ühte artiklisse mehhanism nende liikmesriikide aitamiseks, kelle maksebilanss oli tõsiselt ohustatud.

Seda ettenägelikkust nimetatud Rooma lepingu artiklis on edaspidiste reformidega ja nüüd kehtiva aluslepingu artikli 119-ga edasi antud. Pärast seda, kui seda õiguslikku alust pole aastaid kasutatud, on seda kasutanud nüüd komisjon, et aidata üht liikmesriiki, kes vajab viivitamatut abi, nimelt Ungarit.

Seda aluslepingu artiklit rendati 2002. aasta määruses, mis on see, mida meie oleme Ungari puhul kasutanud ja mille muutmiseks me seoses nende summade ülemmääraga, mida on võimalik seda tüüpi raskustega silmitsi seisvate liikmesriikide jaoks kättesaadavaks teha, nüüd ettepaneku teeme.

Eile pidasime siinsel täiskogul arutelu majandus- ja rahaliidu kümne aasta üle. Täna pärastlõunal oleme arutlenud majandusliku olukorra üle. Eile ja täna jälle arutasime selle olukorra põhjustatud probleeme ja kahjuks esineb EL-i liikmesriike, kes on väljapool euroala ja kelle makromajanduslik ja rahanduslik ebastabiilsus paneb nad eriti haavatavasse seisukorda, arvestades turgude survet.

Ungari puhul ja nende raskuste valguses võtsid ühel hetkel Ungari ametiasutused ühendust Rahvusvahelise Valuutafondiga (IMF). Viivitamatult pärast IMFiga ühenduse võtmist võtsid nad ühendust Euroopa Komisjoniga.

Nagu ma olen Ungari ametiasutustele öelnud, ei olnud see ühe liikmesriigi jaoks õige menetlus. Loogiline kord on võtta esmalt ühendust Euroopa ametiasutustega ja siis vajadusel – ja Ungari puhul vajadus kahtlemata oli – võtta ühiselt IMFiga ühendust.

Ma pean teile kõigile ütleva, et IMF ja selle tegevdirektor härra Strauss-Kahn on osutunud täiesti avatuks sellele koostööle IMFi ja Euroopa Komisjoni, Euroopa ametiasutuste ja ELi liikmesriikide vahel, kes on euroala liikmed ja vajavad IMFi pakutavaid võimalusi.

Ungari puhul oleme tegutsenud koostöös. Kuigi menetlust ei alustatud korrektselt, on lõpptulemus olnud õige, kuna me tegutsesime koostöös. Euroopa Liit annab Ungarile 20 000 miljoni euro väärtusega ülemaailmse abipaketi raames 6 500 miljonit eurot. Praegu kasutatakse ühe teise riigi puhul sedasama lähenemisi, kuid antud juhul õiget korda kasutades, mille puhul võetakse esmalt ühendust Euroopa ametiasutustega ja seejärel ühiselt IMFiga.

Kahjuks osutub olukord nii raskeks, et see ei pruugi olla viimane juhtum – või me peaksime olema vähemalt valmis selleks, et tuleb veel juhtumeid, uusi liikmesriike, kes sellist tüüpi abi vajavad. Seepärast tegime samal ajal, kui me esitasime nõukogule ettepaneku Ungari aitamiseks, kasutades aluslepingu artiklit 119 ja 2002. aasta määrust, ettepaneku suurendada 2002. aasta määrusega kehtestatud rahastamisvahendi ülemmäära 25 000 miljoni euroni.

Loodetavasti ei pea me neid vahendeid kasutama, kuid me ei saa seda võimalust välistada. Kui meil tuleb neid vahendeid kasutada, peame näitama oma solidaarsust, nagu ELi asutajad tegid Rooma lepingus 1957. aastal, ja me peame ka kavandama ülemmäära võimalikku suurendamist nii, et see on üle 25 000 miljoni euro, juhul kui see vajalikuks osutub. Sellest tulenevalt paluksin parlamendil kõnealust küsimust tulevikus arutades – kui see vajalikuks osutub – näidata üles samasugust tahet, nagu mul on heameel siin täna näha. Ma paluksin parlamendil esitada kiiresti ja paindlikult arvamus abi kohta, mis oma olemuse ja omaduste tõttu on kiireloomuline.

Parlamendi esitatud resolutsiooni ettepanekus koos aruteluga ettepaneku üle tõsta maksebilansi tasakaalustamise süsteemi ülemmäära, millele ma nõustun. Nende hulka kuuluvad mure mõne meie liikmesriigi haavatavuse pärast ja vajaduse pärast hinnata, kuidas me saame kaitsta end ja neid liikmesriike, keda see konkreetne haavatavus mõjutab, nagu Ungari puhul, kuid mis võib esile kerkida ka teiste riikide puhul.

Me peame viima selle liikmesriikide majanduste ja rahanduslike seisundite kaitse kooskõlla kapitali vaba liikumise ja siseturule aluseks olevate põhimõtetega. Me peame siiski olema teadlikud sellest, et me peame reageerima tarbetutele riskidele ja olukordadele, milles teatavad erahuvid võivad ohustada liikmesriikide kodanike huve ning meie riikide majanduslikku ja üldist julgeolekut.

Ma olen kõnealuses resolutsiooni ettepanekus antud soovitusel nõuetekohaselt teadmiseks võtnud. Me hindame neid komisjonis ja anname oma tulemustest majandus- ja rahanduskomisjonile aru. Nagu väitis proua Berès, edastatakse need ka härra De Larosière'ile, et see töörihm saaks esitada oma hindamistulemused selle töö jaoks ette nähtud ajavahemiku jooksul, teisisõnu märtsikuuks.

Zsolt László Becsey, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (HU) Täna teid mulle sõna andmise eest, härra juhataja. Tegelikult seisame silmitsi kurva olukorraga, kuna meil on vaja arutada viivitamatu abi taotlust. Ütleksin siiski, et võin teha ühe positiivse märkuse, sest Euroopa Liit on lõpuks pärast kauaaegset otsimist – mis ei olnud kaugeltki kerge – avastanud artikli 119 ja õigusliku aluse, millele tuginedes ta saab sellist abi anda. Nagu näitavad Ungarist kõrvu ulatuvad uudised, ei suutnud nad kaua leida sellele õiguslikku alust.

Enne kui edasi läheme, vaadake läbi selle põhjused. Üks põhjus on lähenemine – nagu me eile arutasime – või pigem selle puudumine. Viimastel aastatel ei ole üldse investeeritud kapitali liikumisse ELi-siseselt idast läände ja sellest tulenevalt voolab praegu tohutult kapitali idapoolsetest liikmesriikidest läänepoolsetesse. See tähendab, et me seisame silmitsi jätkuva maksebilansi tasakaalustamatusega, mis takistab lisaks tõelist lähenemist.

Teine probleem on see, et järelevalvesüsteem on ilmselgelt ebatäielik, kuna riigid, kes eurot ei kasuta, võivad lihtsalt välisvaluutas võlgu jääda. Juhul kui ma olen õigesti kuulnud, ei olnud Euroopa Liidul kuni praeguseni volitusi – ehkki minu meelest on tal hää – öelda nendele riikidele, et nad oleksid ettevaatlikud, et nad ei

võimaldaks elanikkonnal ja ettevõtetel jääda lõpututesse ja ebaratsionaalsetesse võlgadesse välisvaluutas, sest kui on kriis, võib tekkida probleeme, ja nüüd on probleem tõepoolest tekkinud.

Seepärast tuleb järelevalvet laiendada nii, et see seda hõlmaks, ja seda oleks tulnud teha juba ammu, kuna – nagu ma ütlen: komisjonil on Kesk- ja Ida-Euroopas jõuline hääl ja ta võib suu lahti teha.

Kriis on nüüd tekkinud. Ungari valitsus jooksis esmalt hirmust Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) juurde, seda me teame, kuid räägitakse, et nad püüdsid loomulikult ka ELi poole pöörduda ja et EL proovis süstemaatiliselt õiguslikku alust leida. Valitsus ütleb ka, et neil pole kriisi analüüsimiseks piisavalt suutlikkust. Ütlen selle peale, et loogem see siis. See ei tohiks olla nii, et igauks peab lootma IMFile, kui ta kriisianalüüsi vajab. Mida välismaailm meist mõtleb, kui me proovime kasutada IMFi rahalisi vahendeid, et päästa liikmesriikide 1–1,5 miljonit elanikku maksebilansi tasakaalustamatusest?

Kriisimehhanism ei toimi, kui süsteem peab kriisiajal peatama kapitali äravoolu euroalasse mittekuuluvast riigist, näiteks rahandusvaldkonnas, kui äravool tõesti toimima hakkab. Kui Euroopa Keskpank eriti palju ära teha ei saa, kuna hoolimata kaetusest forintides ei taha Euroopa Keskpank likviidsusprobleemi korral tegelikult appi tulla, kuigi Ungari vajas vaid välisvaluuta likviidsust, kuna pangad ei olnud suurtes võlgades.

Mis puutub Ungari aruandesse, siis 2006. aasta analüüs algas olukorra paranemisega. See meenutab mulle natuke Tšernobõli 1986. aastal, kui esimesel päeval teatati, et mingit probleemi ei olnud, ja seejärel paranes olukord pidevalt. Lõpuks muretsesime, et tekib negatiivne kiirgus. Ka selle juhtumi puhul kõik unustavad. Me alustasime sellega, mis juhtus 2006. aastal ja sellest alates on järelevalve valuutavoogude üle olnud väga puudulik.

Märgiksin, et see 25 miljoni euro suurune ülemmäär, tundub väga madal. See hõlmab algusest peale seda, et me tahame teha IMFiga koostööd, kusjuures raske on kujutada ette terroriseerivat olukorda kui IMFile lootmine.

Euroopa Parlamendi jaoks oleks muidugi väga oluline olla kaasatud ja tegutseda samal ajal kiirelt. Minu arvates toimuvad need kaks asja koos ja selle eest olen ma tänulik nii komisjonile kui ka parlamendile. Tahaksin siiski korrata, et me peaksime looma mehhanismi, mis hoiab ära selliste erinevate õnnetuste kordumise, mis juhtusid seoses Ungari kriisiga, ja mis ei ole teinud midagi Euroopa Liidu maine parandamiseks Kesk- ja Ida-Euroopas. Täna teid mulle sõna andmise eest, härra juhataja.

Szabolcs Fazakas, *fraktsiooni PSE nimel. – (HU)* Täna teid mulle sõna andmise eest, härra juhataja. Volinik, daamid ja härrad, kuna ma olen majandus- ja rahanduskomisjoni liige, siis palun lubage mul läheneda meie ees olevale küsimusele teistsugusest vaatenurgast. Eelmise aasta finantskriis Ameerikas on jõudnud sel aastal Euroopasse ja meie finantsturgude, mida me stabiilseks olime pidanud, kõik alustalad löid kõikuma.

Selle asemel, et töötada välja ühtne ELi lahendus, olime alles pärast pikka kõhklemist suutelised kriisile individualiseeritult, ühtlustatult reageerima, mis läheb meile maksma mitu miljardit eurot riigi kohta. Nende individuaalsete riikide lahendustega ei ole võimalik lahendada kriisi uutes ELi liikmesriikides, kes ise ei ole võimelised miljardeid eurosid liigutama. Esialgu uskusid need riigid, et kuna nende pangad kahtlastes välistehingutes ei osalenud, siis see rahvusvaheline krediidikriis neid ehk ei mõjuta.

Likviidsuse puudumine ja usalduskriis, mis rahvusvahelise finantskriisiga kaasnes, on siiski raputanud tugevalt nende riikide rahandust, kes toetuvad välisriikide krediidile, ja sellele ebastabiilsusele aitasid veelgi kaasa spekulatiivsed rünnakud rahvuslikele valuutadele. Selles olukorras oli uute liikmesriikide jaoks oluline saada Euroopa Liidult mitte üksnes moraalset, vaid ka konkreetset, käegakatsutatavat finantsabi, ja ELi jaoks oli oluline laiendada kaitset nendele riikidele, kes veel euroalaga liitunud ei ole.

See pole lihtsalt solidaarsus, milleks andis inspiratsiooni põhiline Euroopa väärtus, vaid jagatud Euroopa huvi, et vältida doominoefekti, kaitstes isegi üht üksikut panku – rääkimata terve riigist – maksejõuetuks muutumise eest.

Seda arvesse võttes ootab meid nüüd rahastamisvahendi suurendamine 12 miljardilt eurolt 25 miljardi euroni. Selles kontekstis andis Euroopa Keskpank Ungarile, keda rahaturgude kriis kõige raskemalt mõjutas, 6,5 miljardi euro suuruse päästepaketi. See oli õiglane ja väärikas lahendus, kuna lisaks sellele, et Ungari on aastakümneid reformi ja Euroopa ühendamist juhtinud, on ta ka alates möödunud aastast kooskõlas 2006. aastal vastu võetud lähenemisprogrammiga vähendanud oma eelarvepuudujääki orienteeruvalt 10% võrra; seda programmi on sellest ajast peale süstemaatiliselt ellu viidud ja sellel aastal vähendatakse puudujääki 3%-ni.

Et ELi nõutud konsolideerimisprotsess saaks jätkuda, on vaja rahvusvaheliste finantsasutuste abi. Finants- ja krediidikriisi tulemusena seisab kogu maailma majandus nüüd raskustega silmitsi; ometi püüavad üksikud ELi liikmesriigid nendega oma finantsinstrumentide abil ja kooskõlas enda konkreetsete eesmärkidega tegelda. Selleks et uued liikmesriigid, kelle käsutuses selliseid instrumente ei ole, protsessis kaotajaiks ei jääks, ei piisa Euroopale kriisi ühiseks murdmiseks üksnes praeguste meetmete ühtlustamisest, vaid majanduskriisiga tegelemiseks tuleb vastu võtta ka ühine Euroopa strateegia.

Ma loodan, et finantssektori päästemeetmete pakett moodustab sellel redelil esimese pulga, ja et kui see on vastu võetud, suudame keskendada ühiselt kõik jõupingutused reaalmajanduse kriisi lahendamisele. Täna teid, et mulle sõna andsite.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Härra juhataja, kõneldes fraktsiooni UEN nimel nõukogu määrusest, millega luuakse keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem ELi liikmesriikide jaoks, tahaksin juhtida teie tähelepanu järgmistele küsimustele: esiteks, olukorral maailma finantsturgudel on reaalmajandusele järjest suurem kahjulik mõju, mille tulemusel väheneb SKP eeldatavasti 2009. aastal USAs ja paljudes Euroopa Liidu kõige arenenumates riikides.

Teiseks, kuna need riigid moodustavad ELi uute liikmesriikide jaoks peamise turu, ähvardab see nende majanduskasvu ning seetõttu on sellel nende maksebilansile kahjulik mõju. Kolmandaks, kuna olukord on selline, siis me peame kindlasti toetama ühenduse finantsabi ülemmäära tõstmist 25 miljardile eurole igas euroalasse mittekuuluvast liikmesriigis, sest vaid nii suur ülemmäär tagab ühenduse antava mis tahes abi tõhususe.

Neljandaks, kui väljapoole euroala jäävad liikmesriigid vajavad kohest finantsabi, peaksid nõukogu, Euroopa Komisjon ja parlament tegutsema piisavalt kiiresti, et hoida ära usalduse kahjustamine nende tõhususse.

Viiendaks ja viimaseks, me tervitame Euroopa Komisjoni kiiret reageerimist Ungari finantsvajadustele, mis toimus hoolimata asjaolust, et Ungaril oli esimese astmena pöördunud Rahvusvahelise Valuutafondi, mitte Euroopa Komisjoni poole.

Nils Lundgren, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (SV) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, kui ma tutvusin teemaga, mida me nüüd arutame, maksebilansi probleemiga, tundsin end nagu Marcel Proust oma madeleine'i koogiga teoses „Kaotatud aja otsingul“. Lähenemisviisis sellele probleemile on tunda 1950.–1960. aastate lähenemisviisi hõngu.

Maksebilansi probleem? See on midagi, mille jaoks me 25 miljardit eurot kõrvale panna tahame. Miks – pagana päralt – me peaksime seda tegema? Kas see on see, millega me täna tegeleme? See on mõeldud neile riikidele, neile vaestele riikidele – nagu ma aru saan –, kes kuuluvad ELi, kuid kes ei kuulu rahaliitu ja keda võib olla vaja päästa surmast hullemast probleemist: maksebilansi probleemist. Selle on tekitanud muidugi Euroopa Parlament ise. Seda, millest me siin räägime, pole tegelikult enam olemas.

Minu kodumaa Rootsi on ELi osa ja toetab ELi lojaalselt, rakendades kõike seda, mis seal otsustatakse, palju paremini kui enamik teisi riike, kuid me ei ole rahaliiduga ühinenud. Ja minu meelest oleme targasti teinud. Kuid kui meil Rootsis nüüd probleeme esineks, kas meil tekiksid siis maksebilansiprobleemid? Vastus on muidugi ei. Loomulikult on võimalik kujutada ette, et Rootsi võib oma majandust valesti juhtima hakata ja kogeda palju suuremat inflatsioonimäära ja palgatõuse kui teised riigid. Mis siis juhtub? Kas meil tekib maksebilansi probleem? Ei, Rootsi kroon kukub, et seda kompenseerida. Muud midagi ei juhtugi. See on nii ka teistes riikides, kes on samas olukorras, näiteks Ühendkuningriigis.

Milles siis probleem seisneb? Probleem seisneb selles, et juhul, kui need riigid on Euroopa Liidu liikmed – mida nad peaksid olema –, kuid ei ole rahaliidu liikmed – mida nad ei peaks olema –, siis tuleb neid sundida, nagu te kavatsete, säilitama fikseeritud vahetuskursi euroga. Et säilitada fikseeritud vahetuskurs oma kõige olulisemate kaubanduspartneritega, tuleb peale sundida halvim võimalik stsenaarium. On selge, et juhul, kui riik oma majandust valesti juhib, tal on kõrgem inflatsioonitase või kogeb ta oma olulisimas eksporditööstuses struktuurilisi tagasilööke, langeb tema eksport ja tõuseb import. Äkitselt tekib küsimus, kuidas seda tuleks rahastada.

See on siiski täiesti kunstlik olukord. Riikide puhul, kes pole rahaliidu liikmed, on täiesti iganenud tava otsustada oma vahetuskurs fikseerida ja siis end Rahvusvahelisel Valuutafondil või ELil või kellelgi teisel päästa lasta. Jumala pärast, miks peaks see juhtuma? See on üks majanduspoliitika vorm, mis on täiesti iganenud. Riik kas ühineb rahaliiduga – see võib vahel õige olla, olen nõus – või ta jääb rahaliidust välja, seistes oma kahel jalal enda sõltumatu rahapoliitikaga ja kannab ise enda eest hoolt. Kui riik iseenda eest

hoolt kannab, ei juhtu midagi erilist. Kui ta end valesti juhib, langeb valuuta selle korvamiseks. Ka see pole eriti ohtlik.

Tahaksin seepärast juhtida tähelepanu sellele, et samal ajal, kui me arutame, kas me peaksime 25 miljardit eurot sel põhjusel kõrvale panema, on see eesmärk, mis pole tegelikult üldse vajalik. See on probleem, mille me ise oleme tekitanud või mille pigem teie olete tekitanud. Tehke sellele lõpp. Need riigid, kes on ELi liikmed, kuid kes ei ole rahaliiduga ühinenud, peaksid säilitama ujuva vahetuskursiga korra. Siis see probleem kaob.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Piirmäär vastastikuse abi andmisel ELi liikmesriigile, kes ei ole euroala liige ja kellel on maksebilansiraskusi või keda ähvardab oht tõsiste probleemide tekkimiseks tema maksebilansi üldise tasakaalustamatuse tõttu, on praegu 12 miljardit eurot. Taani ja Ungari näited näitavad, et finantskriisi tagajärjed võivad mõnes riigis olla nii suured, et juhul, kui selline kriis esineks mõnes suuremas riigis, oleks see piirmäär liiga madal.

Seepärast tahaksin ma rõhutada, et ma ei pea kõnealuse piirmäära suurendamise peamiseks põhjuseks Euroopa Liidu laienemist ega suuremat riikide arvu väljaspool euroala, nagu seletuskirjas esitatud. Me peame olema teadlikud sellest, et mõnes liikmesriigis on finantsprobleemid tingitud peamiselt ebasidusast majandus- ja sotsiaalpoliitikast. Neid probleeme raskendab ja süvendab finantskriis, tekitades sellega survet abi taseme suurendamiseks. Ungari on vaid üks tüüpiline näide.

Ma toetan keskmise tähtjaga abi suurendamist 25 miljardile eurole. Ma toetan ka siiski Euroopa Parlamendi arvamust, et ei ole vaja luua eriprotsessi, mis võimaldaks komisjonil see ülemäär väljaspool tavapäraseid otsuse tegemise menetlusi läbi vaadata. Ma usun, et sellise lähenemisviisiga säilitatakse abisüsteemis kontrolli kõrge tase, pakkudes samal ajal piisavat tegevusulatust.

Ma mainin seda, kuna Ungari on õpikunäide, sest tema poliitiline juhtkond ei ole suutnud kaua aega reformi- ja elavdamismeetmete üle otsustada. Lõppanalüüsis võiks selliste meetmete vastuvõtmine ja rakendamine vähendada samuti finantskriisi mõju kõnealuses riigis ja vähendada vajadust Euroopa Liidu rahalise abi järele.

Teisalt pean ma siiski kaitsma Ungarit asjaolu pärast, et finantsturgude uued eeskirjad ei tohiks lubada ülemääraast likviidsusvoogu tütarpankadest emapankadesse ja et riigisiseste keskpankade üle tuleb säilitada piisav järelevalve tase.

On tõsi, et see, kes tegutseb kiirustades, võib maksta kaks korda rohkem, kuid tõsi on ka see, et see, kes võtab kiirustades vastu, ei pruugi alati õigeaegselt või täies ulatuses tagasi maksta. Seepärast on hädavajalik, et süsteemis oleks sätestatud selged eeskirjad seoses abiga, mis põhinevad elavdamismeetmete korral, mis hõlmab nii ajagraafikuid kui ka asjalikke küsimusi.

Dariusz Rosati (PSE). – (PL) Härra juhataja, volinik, lubage mul alustada, vastates lühidalt kahele kolleegide tehtud avaldusele. Esiteks tahaksin rõhutada, et riigid, kes euroalasse ei kuulu, ei pea säilitama euroga fikseeritud vahetuskursi. Poola on näide ujuva vahetuskursiga riigist. Teiseks ma tahaksin öelda, et isegi riiki, kellel on ideaalne sisepoliitika ja kes ei tee vigu, võib kriis nakkusefekti tõttu mõjutada. Ungari olukorra lähteks oli suures osas valitsuse ebaõige poliitika, kuid Ungarit oli mõjutanud ka kapitali väljavool, mis ei olnud Ungari olukorra tulemus, vaid millel olid välised põhjused.

Volinik, ma soovin toetada kogu südamest komisjoni ettepanekut. Mulle tundub, et tuleb võtta arvesse asjaolu, et me oleme kõik ühtsel turul ja et üksikute riikide olukord on teistele riikidele oluline. Seetõttu peaksime olema teadlikud sidemeist, mis meid seovad, ja tundma ühise vastutuse tunnet oma partnerite ees. Ettepanek on ka Euroopa solidaarsuse väljendus, mis peaks kuuluma peamiste väärtuste hulka, millele meie teod põhinevad.

Komisjoni pakutud 25 miljardi euro suurune summa tundub mõistlik, kuigi muidugi võib esineda olukordi, mis nõuavad rohkem raha, ja seepärast toetan ma ka ettepanekut anda komisjonile õiguse otsustada ülemäär läbi vaadata, kui selleks on tungiv vajadus. Minu seisukoht on, et täieliku menetluse kasutamine, mis hõlmab parlamendi nõusolekut või parlamentaarset konsulteerimist, oleks sellistes oludes ebaapraktiline. Oletagem, et kriis on suvel, mil parlament istungeid ei pea. Raske on ette kujutada, et me ootaksime kuus nädalat, et parlament kokku tuleb, enne kui asjaomasele riigile abi anname. Toetan seepärast komisjoni ettepanekut, milles antakse õigus tõsta ülemäära väga lühikese ajavahemiku jooksul.

Lubage mul öelda ka, et minu meelest ei viidata ettepanekus Euroopa Keskpanga võimalikele meetmetele. Pank andis Ungarile laenu. Seda tegevust tuleks koordineerida ja minu seisukoht on, et lisada tuleks viide. Lõpetuseks, ma arvan, et ettepanekus ei tuleks viidata asutamislepingu artiklile 100. Artiklis 100 käsitletakse küllaltki erinevaid olukordi ja seetõttu tuleks seda eraldi käsitleda.

ISTUNG JUHATAJA: Edward MCMILLAN-SCOTT*asepresident*

Edit Herczog (PSE). – (HU) Täna teid, härra juhataja. Volinik, proua Berès, solidaarsuse põhimõte on just see, mis muudab Euroopa millekski rohkemaks kui majandusühendus ja võimaldab tal näidata tugeva poliitilise kogukonna omadusi. Kui kriis algas, tundus hetkeks, et Euroopa jaguneb majanduslikult ja sotsiaalselt kaheks, kuid tänu komisjoni kiirele ja tõhusale tegevusele suutsime seda takistada.

Ungari pöördus esimesena abi palumiseks Euroopa Liidu poole. 20 miljardit eurot, mida me toetuse või rahastamise näol vajame, ei oleks sellest allikast üksi siiski võimalik olnud saada.

Daamid ja härrad, ma tahaksin tänada volinikku ja Euroopa Parlamenti kiire vastuse eest, meie kolleegide solidaarsuse eest, mis näitab eurooplaseks olemise väärtust. Täna tähelepanu eest.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Härra juhataja, ettepanek muuta määrust, mis käsitleb abi euroalasse mittekuuluvatele liikmesriikidele, et suurendada ülemmäära 12 miljardilt 25 miljardi euroni juhul, kui neid tabavad tõsised makseraskused, tehti viimasel minutil.

Esmane nõue tagamaks, et need sihtmeetmed toimivad, on see, et EL ei tee samu vigu nagu Rahvusvaheline Valuutafond (IMF) vastunõuete suhtes. Härra Strauss-Kahn üksi IMFis mõistikku poliitikat ei taga. Me tunneme liigagi hästi vanas uusliberaalses stiilis šokiteraapiaid, mida kasutatakse riikide suhtes, keda kriis on laastanud.

Teame liigagi hästi ka neid, kes eelnevalt sellest kasu on saanud. Ma loodan, et ELi vahendit kasutades, tuginedes Ungari näitele, saavutatakse jätkusuutlikum stabiilsus. Ungari näitab meile eelkõige, et EL peab mõistma, et konservatiivne opositsioon oli see, kes oli Ungari peaministrile seoses stabiilsuse ja reformimeetmetega takistuseks. Kindlasti ei saavuta Ungari stabiilsust üksnes piirates sotsiaalvaldkonna kulusid, mis polegi tegelikult kuigi suured; see aitab vaid Euroopa-vastaseid parempoolseid populistide. Jah, Ungarile avaldatakse survet, eriti forint kiire odavnemise tõttu, mille eest on osaliselt vastutanud riskimaandusfondid.

Islandi puhul on IMF näidanud, et ta viib ikka veel läbi šokiteraapiaid, näiteks kõrgete baasintressimäärade kehtestamisega asjaomase riigisisese majanduse, kõnealusel juhul Islandi majanduse kahjuks. Volinik, palun võtke arvesse, et ma ei taha, et naaberriik Ungari parandusmeetmete tõttu – nagu vastunõueteel põhinev meede – sotsiaalsesse konfliktitõugatakse. Ungari vajab Euroopa Liidult usaldust suurendavaid, toetavaid meetmeid, mis lõppude lõpuks aitavad mitte üksnes Ungarit, vaid meid kõiki.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, usun, et käesolev arutelu toimub täpselt õigel ajal.

Ma tahaksin tuletada teile meelde, et Ungari on riik, kes on kasutanud eelarvepuudujääki kõige suuremal määral – miinus 5%. See näitab meile, et stabiilsusel on selles riigis ka poliitiline tagapõhi. Ei ole loogiline, et tulevikus me jätame riigi maha – ja lõppude lõpuks viitab see ju kõigile maksumaksjale – mõnede ettevõtetega seotud riskidele. Kõnealusel juhul nõustun ma täielikult härra Ettliga: me ei saa koormata maksumaksjaid riskimaandusfondide riskide ja tuletisväärtapaberitega, mis tooksid kaasa piiratud ostuvõime.

See on täpselt see, mida meil Ungaris vaja on – suurem ostujõud. Meil on vaja, et inimesed investeeriksid jälle riiki ja äriühingutesse ning see tähendab, et me vajame maksude vähendamist, et oleks veel kord võimalik investeerida, ning seda mitte üksnes äriühingute, vaid eelkõige töötajate jaoks. Ma usun, et teen õigeid järeldusi. Otsustavad tegurid on, et antakse toetusi, näiteks energiatõhususe meetmeteks, et antakse investeerimispreemiaid ja et valuuta väärtust asjakohaselt järk-järgult vähendatakse.

Ma tahaksin paluda volinikku Kovácsit, kes on Ungarist pärit, luua Euroopa tasandil asjakohaseid algatusi.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Härra juhataja, ma tuln alla istungisaali, kui oma kabinetis arutelu vaatasin, vaid selleks, et tuua välja üks minu meelest üldisem mõte.

Meil Iirimaa on finantskriisi tõttu panga garantiisüsteem ja praegu on meil ELis rohkem ühtsust selles, kuidas me sellega tegeleme. Kuid nüüd me saame aru, et meie panku on vaja rekapitalizeerida ja võib-olla veelgi rutem, kui me esmalt arvasime. Ma tahaksin väljendada lootust, et see juhtub, sest meil on tõeline probleem, nagu ütles eelmine sõnavõtja. Meil on vaja, et inimesed kulutaksid ja investeeriksid ja krediidiiline ei ole saadaval. Ma arvan, et olulisim on, et midagi juhtuks kiiresti, et taastada usaldus pangandussüsteemi vastu ja anda pangandussüsteemile jälle kapitali.

Marian Zlotea (PPE-DE). - (RO) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, mul on hea meel, et meil on täna õhtul võimalus arutada nii olulist küsimust – majanduskriisi –, mis ei mõjuta üksnes liikmesriike, vaid kogu maailma.

Seepärast peame sellele probleemile lahenduse leidma. Vastastikune abi liikmesriikidele peaks olema üks selles suunas astutavatest sammudest. Pidades silmas seda, et me tahame, et ELi liikmesriigid sellelt fondilt vajadusel abi otsiksid, peame tervitama Euroopa poliitiliste juhtide poolt eelmise nädala tippkohtumisel tehtud otsust.

Ma usun, et seda Euroopa rahalise abi fondi liikmesriikide jaoks tuleb suurendada vähemalt 25 miljardi euroni ühel põhjusel: meil on vaja see turumajandus päästa. Enne, kui ma lõpetan, tahaksin väljendada kindlust, et me võtame vajalikud meetmed sellest kriisist üle saamiseks nii Euroopa kui ka maailma tasandil. Meil tuleb leida kiiresti vahendeid, mida on vaja selleks, et hoida ära probleemid, millega meie kodanikud silmitsi seisavad, nagu töötus. Me kõik soovime ELile parimat.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). - (LT) Tahaksin tänada volinikku selle eest, et ta juhtis täna üsna õigesti tähelepanu sellele, et kõnealune probleem on seotud küsimusega, kuidas viia kapitali vaba liikumine kooskõlla makromajanduslike riikide stabiilsusega. Mulle ei meeldi eriti, et mu kolleegid ütlevad, et see on Euroopa Liidu vaeste riikide probleem. Daamid ja härrad, kui Saksamaa ja Prantsusmaa majandus peaksid kasvama 2 ja 3%, ei tekitaks see mingit probleemi neile meie seast, kes on ühisturgu integreerunud. Seepärast, juhul kui riikide majanduste stimuleerimiseks on vaja mingit paketti, peaksid seda rakendama mainitud riigid, ja siis me stabiliseerimisfondidest ei räägiks. Tõtt-öelda me ei vaja seda raha, vaid tagatise, et Euroopa ühisturg toimib hästi ja kasvab. Juhul kui sellised tagatised on olemas, mis tuleb saavutada meie ühiste jõupingutuste kaudu, lahendatakse kõik probleemid.

Joaquín Almunia, komisjoni liige. - (ES) Härra juhataja, ma tahan tänada liikmesriike enamikus nende kõnedest väljendatud toetuse eest komisjoni otsustele ja ettepanekutele kõnealuses küsimuses.

Ma tahaksin teha kolm väga kiiret märkust teie kõnedes tõstatatud kolme küsimuse kohta. Esiteks jagan ma härra Becsey' muret seoses nende perede ja ettevõtete riskidega, kes võtavad välisvaluutas laenu riikides, kellel on ujuv vahetuskurs ja kelle vahetuskursi ohustab ülemäärane volatiilsus, nagu see oli Ungari puhul. Härra Becsey tunneb minu muret, sest eelarve- ja majanduslikku järelevalvet, mida me komisjonis teostame, vahel piisavalt ei kuulda või ei võta kuulda või pole sellel soovitud mõju, kui sellist tüüpi riski kohta märkusi tehakse.

Minu meelest oleme eelarvejärelevalves tõhusamad. Ungari juhtum on selles mõttes väga positiivne, arvestades eelarvekohandusi, mis on selles riigis alates 2006. aastast toimunud. Teisalt pole meil siiski olnud edu seoses välisvaluutas laenu võtmisega kaasnevate riskidega. Ma loodan, et nüüdsest peale, arvestades kriisist tingitud olusid mitte üksnes Ungaris, vaid ka teistes ELi riikides, ja ülemäärast volatiilsust paljudes finantsnäitajates, eelkõige vahetuskursides, võetakse seda tüüpi märkust rohkem kuulda.

Härra Lundgren ei ole enam siin, kuid ta tegi märkusi, mis olid täiesti ebaõiged. Ta kritiseeris Ungarit ja komisjoni Ungarile fikseeritud vahetuskursi kasutuselevõtu soovitamise eest, kusjuures olukord on täpselt vastupidine. Teisisõnu on vahetuskurs Ungaris ujuv ja selle vahetuskursi ülemäärane volatiilsus süvendab probleeme ja oli üks teguritest, mis põhjustasid kriisi, mis tõi kaasa kõnealuse abi taotlemise. Selle tulemusel, kui kritiseeritakse, siis peaksid inimesed tagama, et kriitika põhineb õigel teabe, mitte täiesti valel teabel. Kui härra Lundgren oleks kuni käesoleva arutelu lõpuni siia jäänud, oleks ta olnud teadlik sellest, et tema teave oli täiesti vale. Kuna teda siin ei ole, siis loodan, et keegi teist annab talle teada.

Lõpuks, seoses härra Rübigi tehtud märkustega eelarvepuudujäägi kohta, ei ole õige, et Ungaril on eelarvepuudujääk 5%, kuna seda on märkimisväärselt vähendatud. 2008. aastal on eelarvepuudujääk selgelt väiksem kui see number – tegelikult on see alla 3% – ja kohustuses, mille Ungari on kõnealuse abi tingimusena võtnud, on järgmise aasta eesmärgiks eelarvepuudujääk 2,6%. Seega kui eesmärk saavutatakse – ja ma loodan, et saavutatakse –, peab Ungari seisma silmitsi ühe teise probleemiga. Kahtlemata tuleb tal sellele vastu astuda ja seda kahjuks jätkuvalt tegema, kuid vähemalt järgmisel aastal tal ülemäärast eelarvepuudujääki ei ole.

Pervenche Berès, raportöör. - (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, mul on neli märkust.

Esimene on see, et volinik palub meil anda igale sellisele taotlusele kiire, paindlik vastus. Ma usun, et Euroopa Parlament on näidanud, et on olnud tasemel. Täna kiidame heaks 25 miljardi euro künnise, et muuta 2002. aasta vastutust käsitlevat määrust, kuivõrd me teame nõukoguga läbirääkimise tingimusi, kuid muidugi näitame, et oleme avatud ja kättesaadavad – kahjuks teiste stsenaariumide kavandamiseks.

Minu teine märkus on tuletada teile meelde, et meie jaoks on üks Euroopa integratsiooni praeguse etapi õppetunde see, et iga liikmesriigi jaoks, olenemata sellest, kas ta kuulub euroalasse või mitte, peaks esimene solidaarsusring, esimene aruteluring olema Euroopa Liit. Ma loodan, et see on meile kõigile – institutsioonidele ja liikmesriikidele – selge.

Mu kolmas märkus on märkida rahuloluga komisjoni kohustust avaldada või esiteks läbi vaadata ja siis avaldada nii meie majandus- ja rahanduskomisjonis kui ka härra de Larosière'i töörühmas Ungaris väljakujunenud olukorra õppetunnid, mida tuleb arvestada.

Minu viimane märkus on võtta koos teiega teadmiseks, et selles kriisis uskusid kõik, et kriisi edasikandmiseks on kaks kanalit: ühelt poolt keerukad finantsturud ja teiselt poolt reaalmajandus.

Tegelikult näeme nüüd, et on olemas kolmas edastuskanal, nimelt kapitali liikumised, mis võivad mõjutada isegi lihtsamaid, vähem läbipaistmatuid finantsturges. Seepärast ongi nii oluline põimida ühte reaalmajandus ja finantsturud, mille ulatust me minu meelest veel täiel määral mõõtma peame. Kahjuks avastame päevast päeva jälle midagi ja seisame silmitsi küsimusega, mis nõuab, et me näitaksime üles paindlikkust ja kollektiivset tarkust, et leida sobivad lahendused.

Ma usun, et parlament on taas kord näidanud võimet ja tahet aidata kaasa sobivate lahenduste leidmisele selle kriisi igale uuele aspektile, lootes, et lõpuks leiame ka meie selle, mida me vajame selleks, et meie majandus saaks neil väga rasketel aegadel väljakutsetele vastu astuda.

Juhataja. – Ühisarutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 20. novembril 2008.

16. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

17. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

18. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 22.50.)